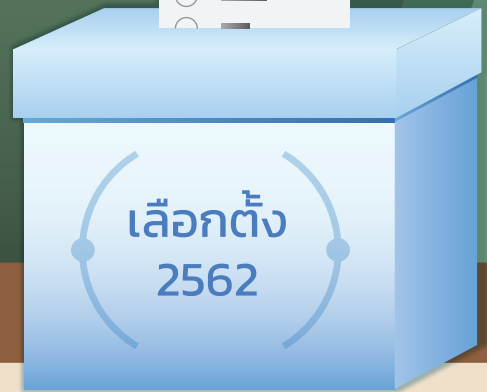
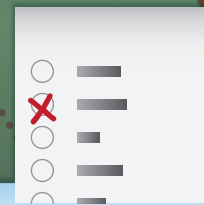

สถาบันพระปกเกล้า

การศึกษาความเคลื่อนไหว
ทางการเมือง และ
พฤติกรรมกำรเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562
จังหวัดเลย

ศิวัช ศรีโกคางกุล

อรรถพล เมืองมิ่ง | ถนนมวงศ์ สุรยสิมาพงษ์ | ฦาน เรื่องธรรมสิงห์ | เทอดศักดิ์ ไปจันทิก

สถาบันพระปกเกล้า

การศึกษาความเคลื่อนไหว
ทางการเมือง และ
พฤติกรรมกำเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562
จังหวัดเลย

ศิวัช ศรีโภคางกุล

อรรถพล เมืองมิ่ง | ถนอมวงศ์ สุรยสิมาพงษ์ | ฌาน เรื่องธรรมสิงห์ | เทอดศักดิ์ ไปจันทิก

เรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรม
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดเลย

ผู้เขียน ศิวัช ศรีโกคางกุล
อรรถพล เมืองมิ่ง
ถนอมวงศ์ สุรยลิมมาพงษ์
ฉาน เรืองธรรมสิงห์
เทอดศักดิ์ ไปจันทิก

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (e-book) 978-616-476-158-2

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบัน สวพ.63-79-00.0 (ebook)

ประสานงาน วลัยพร ล้ออัศจรรย์

สงวนลิขสิทธิ์ © 2563

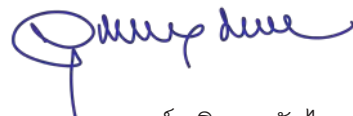
ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

จัดพิมพ์โดย สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9596 โทรสาร 0-2143-8177
<http://www.kpi.ac.th>

คำนำสถาบันพระปกเกล้า

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2562 เป็นการเลือกตั้งครั้งแรก ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลง กติกาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหลายประการ ได้แก่ การนำระบบการเลือกตั้งที่เรียกว่า “การเลือกตั้งแบบ จัดสรรปันส่วนผสม” มาใช้ โดยกำหนดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เขตละหนึ่งคน และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งได้คนละหนึ่งคะแนน ส่วนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อนั้นเป็นการจัดสรรโดยคำนวณจากคะแนนรวมที่พรรคการเมืองได้จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตทั่วประเทศ การกำหนดให้พรรคการเมืองสามารถเสนอ รายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อ การกำหนดในเรื่องคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง รูปแบบและวิธีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ตลอดจนบทลงโทษ กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่เข้มข้นกว่าการเลือกตั้งครั้งก่อนๆ นอกจากนี้ การเลือกตั้งเมื่อ วันที่ 24 มีนาคม 2562 ยังเกิดขึ้นท่ามกลางบริบทและสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เปลี่ยนแปลงไปจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดเมื่อปี 2554 เป็นอย่างมาก อาทิ การว่างเว้นจาก การเลือกตั้งเกือบแปดปีทำให้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก (First Time Voter) มากกว่า 7 ล้านคน การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีการสื่อสาร (Digital Disruption) ทำให้สื่อใหม่ (new media) เข้ามามีอิทธิพลในการเลือกตั้งอย่างเด่นชัดเป็นครั้งแรก การเปลี่ยนแปลงในกติกาและสภาพแวดล้อม ดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ยุทธวิธีการหาเสียงของผู้สมัครและ พรรคการเมือง รวมถึงพฤติกรรมการตัดสินใจลงคะแนนของประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญและน่าสนใจยิ่ง

สถาบันพระปกเกล้าขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช ศรีโศคางกุล, นายอรรถพล เมืองมิ่ง, นางสาวณอมวงศ์ สุรยสิมาพงษ์, ดร.ฉาน เรืองธรรมสิงห์ และนายเทอดศักดิ์ ไปจันทิก ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดเลย” และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย และผู้สนใจทั่วไปในการทำ ความเข้าใจปรากฏการณ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ต่อไป

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
กันยายน 2563

คำนำผู้เขียน

หนังสือ การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดเลย จัดทำขึ้นจากรายงานการวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบ วิธีการ และผลกระทบการเลือกตั้ง ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ จังหวัดเลย” ข้าพเจ้าได้รับโอกาสและการสนับสนุนจากสถาบันพระปกเกล้า ข้าพเจ้าต้องขอขอบพระคุณสถาบันพระปกเกล้าไว้ ณ ที่นี้ด้วย ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่สละเวลาให้คณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ตลอดจนขอขอบคุณวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้นสังกัดทำงานของข้าพเจ้า ที่สนับสนุนการทำวิจัยและการใช้ชีวิตทางวิชาการมาโดยตลอด นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะผู้วิจัย ได้แก่ 1) คุณอรรรตพล เมืองมิ่ง และ 2) คุณณอมวงศ์ สุรยติมาพงษ์ ทั้งสองท่านเป็นศิษย์เก่าผู้ขยันขันแข็งของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สำคัญทั้งคู่เป็นคนพื้นเพในจังหวัดเลย 3) ดร.ฉาน เรืองธรรมสิงห์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ 4) อาจารย์เทอดศักดิ์ ไปจันทิก อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ข้าพเจ้าและคณะผู้วิจัยทุกท่านหวังว่า รายงานฉบับนี้น่าจะพอมีประโยชน์ให้กับสังคมไทยได้บ้าง ทั้งในแง่ระดับองค์ความรู้ทางวิชาการและในแง่ระดับปรากฏการณ์ทางการเมืองและการเลือกตั้งของจังหวัดเลย

ผู้ศึกษาคาดหวังว่า งานวิจัยนี้จะช่วยนำเสนอทัศนคติ ความต้องการ ความรู้สึกของประชาชนผ่านพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ออกแบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ปราศจากมายาคติ และตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

โดยเฉพาะการแก้ไขกฎกติกาในการเลือกตั้งบางประการที่อาจจะเป็นอุปสรรคและตัดโอกาสในการหาเสียงเลือกตั้ง รวมทั้งเป็นอุปสรรคในการนำเสนอข้อมูลให้ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทั้งนี้ ความไม่สมบูรณ์ ที่อาจจะเกิดจากการศึกษาเรื่องนี้ ผู้ศึกษายินดีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และน้อมรับคำแนะนำเพื่อนำไปสู่การพัฒนางานศึกษาวิจัยทางด้านการเมืองการปกครองในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ ให้เกิดประโยชน์และมีเนื้อหาที่ทันสมัยยิ่งขึ้นต่อไป

ศิริวัช ศิริโกคางกุล

บทคัดย่อ

การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดเลย

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแข่งขันทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน และความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ระหว่างวันที่ 24 มีนาคม 2562 เก็บข้อมูลจากเอกสารจำนวนมากและโดยวิธีการสัมภาษณ์ทั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองท้องถิ่น หัวหน้าพรรค ผู้นำชุมชน ตลอดจนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไป ผลการวิจัย พบว่า การแข่งขันทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เป็นการ “ขับเคี่ยว” ระหว่างสามพรรคการเมือง ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย และพรรคพลังประชารัฐ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้ง คือ การสังกัดพรรคการเมืองที่นิยมของชาวอีสานคือ อดีตพรรคไทยรักไทย (ปัจจุบันคือพรรคเพื่อไทย) และการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองระดับชาติและการเมืองท้องถิ่น โดยประเด็นการสร้างเครือข่ายระหว่างพรรคการเมืองระดับชาติและการเมืองท้องถิ่นที่เหนียวแน่น สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนจากผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ซึ่ง “ตระกูลทิมสุวรรณ” อันมีเครือข่ายท้องถิ่นอย่างมั่นคงผ่านองค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถเอาชนะคู่แข่งชั้นทั้งที่เป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัยและที่สังกัดพรรคเพื่อไทย

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาคความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเลย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแข่งขันทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน และความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ระหว่างวันที่ 24 มีนาคม 2562 เก็บข้อมูลจากเอกสารจำนวนมากและโดยวิธีการสัมภาษณ์ทั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองท้องถิ่น หัวคะแนน ผู้นำชุมชน ตลอดจนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไป ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1) การแข่งขันทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย จากจำนวนทั้งหมด 3 เขตเลือกตั้ง โดยภาพรวม ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 499,481 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 394,133 คน คิดเป็นร้อยละ 78.91 บัตรดี จำนวน 363,771 บัตร คิดเป็นร้อยละ 92.30 บัตรเสีย จำนวน 25,995 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.60 และบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน มีจำนวน 4,367 บัตร คิดเป็นร้อยละ 1.11 มีพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 36 พรรค ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากผลคะแนน พบว่าเป็นการ “ขับเคี่ยว” ระหว่างสามพรรคการเมือง ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย และพรรคพลังประชารัฐ โดยผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคเพื่อไทย ชนะการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 1 คือ นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล และเขตเลือกตั้งที่ 2 คือ นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ส่วนพรรคภูมิใจไทยชนะการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 คือ นายธนยศ ทิมสุวรรณ นอกจากนี้ การแข่งขันทางการเมืองดังกล่าว ยังปรากฏให้เห็นถึงการแข่งขันระหว่าง “ตระกูลการเมือง” ภายในจังหวัด กล่าวคือ ตระกูลทิมสุวรรณ ซึ่งครองพื้นที่การเมืองของจังหวัดเลยมาอย่างยาวนานทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ตระกูลเร่งสมบุญสุข โดยเฉพาะนายปรีชา เร่งสมบุญสุข อดีต ส.ส. เลข 9 สมัย ลงรับสมัครเลือกตั้ง ส.ส. ในเขตเลือกตั้งที่ 3

ในนามพรรคพลังประชาชน และตระกูลสังขทรัพย์ โดยมีนายทศพล สังขทรัพย์ อดีต ส.ส.เลย 7 สมัย ลงรับสมัครเลือกตั้ง ส.ส.ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ในนามพรรคภูมิใจไทย

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้ง คือ การสังกัดพรรคการเมืองอันเป็นที่นิยมของชาวอีสานคือ อดีตพรรคไทยรักไทย (ปัจจุบันคือพรรคเพื่อไทย) และการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองระดับชาติและการเมืองท้องถิ่น ในประเด็นแรก การเป็นผู้รับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคเพื่อไทย ทำให้ผู้สมัครฯ จากพรรคการเมืองดังกล่าววางใจได้ถึงความนิยมของชาวอีสานที่มีต่อพรรคฯ สะท้อนให้เห็นจากช่วงเวลาที่มีการจัดสรรผู้สมัครฯ ในนามของพรรคฯ ระหว่างช่วงปลายปี 2561 ผู้สมัครในเขตเลือกตั้งที่ 1 อย่างนายเลิศศักดิ์ประเมินสถานการณ์ก่อนการเลือกตั้งและแสดงความมั่นใจว่าหากตนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของพรรค น่าจะสามารถเอาชนะเลือกตั้งได้อย่างแน่นอน แม้ภายหลังต้องย้ายเขตสมัครรับเลือกตั้งมายังเขตเลือกตั้งที่ 1 ที่ไม่ใช่พื้นที่เดิมของตนก็ตาม ในประเด็นถัดมา คือ การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองระดับชาติและการเมืองท้องถิ่น ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในการได้รับชัยชนะจาก “คนตระกูลทิมสุวรรณ” อันได้แก่ นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ จากพรรคเพื่อไทยในเขตเลือกตั้งที่ 2 และนายธนศ ทิมสุวรรณ จากพรรคภูมิใจไทย ในเขตเลือกตั้งที่ 3

3) ข้อความพิจารณาบางประเด็น อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและพรรคการเมือง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ครั้งนี้ ทำให้มองเห็นพลวัตทางการเมืองผ่านโครงสร้างที่เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมทางการเมืองได้พอสมควร โดยเฉพาะทำให้มองเห็นภาพของการเป็นตัวแทนของพรรคการเมือง หรือความพยายาม “ลงหลักปักฐาน” หรือความเป็นสถาบันทางการเมืองของพรรคการเมืองอย่างพรรคเพื่อไทย เพราะหากพิจารณาจากความฟ่ายแพ้ของนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข พบว่า เขาเป็นอดีต ส.ส 9 สมัย และเคยสังกัดพรรคเพื่อไทย (ไทยรักไทยและพลังประชาชนในอดีต) มาก่อน ทว่าการย้ายมาสังกัดพรรคพลังประชาชนที่มีอุดมการณ์เป็นขั้วตรงข้ามกับพรรคเพื่อไทย เป็นเหตุให้ไม่สามารถอธิบายเหตุผลในการย้ายพรรคต่อประชาชนได้ และส่งผลอย่างมีนัยสำคัญให้ฟ่ายแพ้ในการเลือกตั้งในครั้งนี้ พลวัตประการต่อมา พบว่า กฎเกณฑ์ในการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไปจากการเลือกตั้งที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนระบบการเลือกตั้งจากระบบผสมที่มีการเลือกตั้งทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยแยกบัตรเลือกตั้งสองใบ มาเป็นระบบจัดสรรปันส่วนผสมที่มีระบบเลือกตั้งทั้งสองรูปแบบ ทว่าใช้บัตรเลือกตั้งเพียงหนึ่งใบ ทำให้ไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนในคะแนนความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองและคุณสมบัติเฉพาะของผู้รับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ส่งผลให้ปัจจัยที่เป็นตัวตัดสินผลการเลือกตั้งจึงต้องประกอบไปด้วยทั้งสองลักษณะ และในกรณีของจังหวัดเลย ปัจจัยที่ขาดมีน้ำหนักอยู่ที่คุณสมบัติเฉพาะตัวมากกว่าการสังกัดพรรคการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเลือกตั้งที่ 3 เนื่องจากผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย

สามารถ “ฝ่ากระแส” ความนิยมของพรรคเพื่อไทย และเบียดชิงที่นั่ง ส.ส.ในจังหวัดเลยไปได้ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากบารมีของตระกูลทิมสุวรรณ และการสร้างเครือข่ายทางการเมืองระหว่างพรรคการเมืองระดับชาติ และการเมืองในระดับท้องถิ่น รูปแบบความสัมพันธ์เช่นนี้นับได้ว่าเป็น “ผลผลิต” ของการกระจายอำนาจมาสู่การเมืองในระดับท้องถิ่นนับแต่รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ทำให้คนในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงทรัพยากร (โดยเฉพาะงบประมาณ) ได้โดยตรง จึงทำให้สามารถสร้างเครือข่ายทางการเมืองระดับท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจครอบคลุมทั้งจังหวัด อย่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยกรณีของนายธนายศ ผู้ชนะการเลือกตั้งในเขต 3 ที่แม้ว่าจะไม่ใช่ฐานเสียงของตระกูลทิมสุวรรณโดยตรง ตลอดจนถึงต้องเผชิญหน้ากับคู่แข่งที่มีศักยภาพ โดยเป็นทั้งอดีต ส.ส. 9 สมัยคนหนึ่ง และผู้สมัครที่มีกระแสนิยมในปัจจุบันด้านพรรคการเมืองในระดับสูง กระนั้นก็ดี นายธนายศก็สามารถใช้เครือข่ายการเมืองท้องถิ่นของบิดาที่มีความมั่นคงและกว้างขวางในองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทั่งได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ นอกจากนี้ พลวัตประการหลังยังทำให้เกิดข้อค้นพบว่า ลักษณะความนิยมของพรรคการเมืองที่พยายามใช้นโยบายระดับชาติเพื่อหวังดึงคะแนนเสียงจากประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ โดยตรงอย่างพรรคเพื่อไทยกำลังเสื่อมคลายลง ทว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นคือ ความพยายามประนีประนอมระหว่างพรรคการเมืองระดับชาติ และผู้นำการเมืองท้องถิ่นที่มีรูปแบบชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
คํานําสถาบันพระปกเกล้า	3
คํานําผู้เขียน	5
บทคัดย่อ	7
บทสรุปผู้บริหาร	8
สารบัญ	11
สารบัญตาราง	14
สารบัญภาพ	16

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	21
ที่มาและความสำคัญ	21
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	25
ขอบเขตการวิจัย	25
ระเบียบวิธีวิจัย	26
ประโยชน์ที่ได้รับ	27
บทที่ 2 ภาพรวมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยในอดีต	29
การเลือกตั้งในปี 2476-2529	30
การเลือกตั้งในปี 2531-2539	32
การเลือกตั้งในปี 2544-2548	33
การเลือกตั้งในปี 2550	36
การเลือกตั้งในปี 2554	39
บทที่ 3 ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของพรรคการเมืองในจังหวัดเลยก่อนการเลือกตั้ง	43
พรรคเพื่อไทย	49
พรรคพลังประชารัฐ	54
พรรคภูมิใจไทย	60
พรรคการเมืองอื่นๆ	63

-----		หน้า
บทที่ 4	วิเคราะห์สถานการณ์ก่อนการเลือกตั้งและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน	71
	วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดเลย	73
	วิเคราะห์สถานการณ์ก่อนการเลือกตั้งในจังหวัดเลย	80
บทที่ 5	วิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยรายเขต	103
	สรุปผลรวมคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย	103
	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1	105
	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	119
	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	131
บทที่ 6	สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	147
	สรุปผลการวิจัย	147
	อภิปรายผลการวิจัย	154
	บรรณานุกรม	161

สารบัญตาราง

-----		หน้า
ตารางที่ 1	รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2476 - 2529	31
ตารางที่ 2	รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2531 - 2539	32
ตารางที่ 3	รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2544 - 2548	34
ตารางที่ 4	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2544	35
ตารางที่ 5	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2548	35
ตารางที่ 6	รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2550	38
ตารางที่ 7	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2550	38
ตารางที่ 8	รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2554	40
ตารางที่ 9	ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2554	40
ตารางที่ 10	เปรียบเทียบผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 5 จังหวัดภาคอีสาน	45
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 ปี 2550 และ 2560	90
ตารางที่ 12	สรุปผลรวมคะแนนการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย	104

-----			หน้า
ตารางที่ 13	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1		106
ตารางที่ 14	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1	รายตำบล ของอำเภอเมืองเลย	108
ตารางที่ 15	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1	รายตำบล ของอำเภอนาดัง	110
ตารางที่ 16	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1	รายตำบล ของอำเภอปากชม	111
ตารางที่ 17	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1	รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ	112
ตารางที่ 18	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1	เลือกตั้งล่วงหน้า	113
ตารางที่ 19	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2		119
ตารางที่ 20	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง	121
ตารางที่ 21	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	รายตำบล ของอำเภอภูกระดึง	122
ตารางที่ 22	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	รายตำบล ของอำเภอภูหลวง	123
ตารางที่ 23	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	รายตำบล ของอำเภอผาขาว	124
ตารางที่ 24	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	รายตำบล ของอำเภอหนองหิน	125
ตารางที่ 25	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ	126
ตารางที่ 26	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2	เลือกตั้งล่วงหน้า	127
ตารางที่ 27	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3		131
ตารางที่ 28	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	รายตำบล ของอำเภอเชียงคาน	134
ตารางที่ 29	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	รายตำบล ของอำเภอด่านซ้าย	135
ตารางที่ 30	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	รายตำบล ของอำเภอนาแห้ว	136
ตารางที่ 31	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	รายตำบล ของอำเภอภูเรือ	137
ตารางที่ 32	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	รายตำบล ของอำเภอท่าลี่	138
ตารางที่ 33	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง	139
ตารางที่ 34	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3	เลือกตั้งล่วงหน้า	140
ตารางที่ 35	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1, 2 และ 3		148

สารบัญภาพ

-----		หน้า
ภาพที่ 1	เปรียบเทียบผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ของประชาชนในระดับประเทศและเฉพาะจังหวัดเลย	37
ภาพที่ 2	เปรียบเทียบผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญปี 2559 และประเด็นเพิ่มเติมประชาชนในจังหวัดเลย	44
ภาพที่ 3	แผนที่การแบ่งเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2562	48
ภาพที่ 4	บรรยากาศการปราศรัยของพรรคเพื่อไทยที่อำเภอด่านซ้าย	51
ภาพที่ 5	บรรยากาศการปราศรัยของพรรคเพื่อไทยที่อำเภอเมืองเลย โดยคุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ พร้อมด้วยผู้สมัคร ส.ส. และนางสาวศุภรีไกล จันทร์สว่าง	53
ภาพที่ 6	กลุ่มสามมิตรเดินทางมาเชิญอดีต ส.ส. จังหวัดเลย เข้าร่วมงานกับกลุ่มสามมิตรและพรรคพลังประชารัฐ	56
ภาพที่ 7	นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข เดินทางมาต้อนรับและถ่ายภาพร่วมกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในการลงพื้นที่ในการตรวจราชการในจังหวัดเลย	57

		หน้า
ภาพที่ 8	ป้ายหาเสียงของนายวันชัย บุษบา ถูกทำลาย	59
ภาพที่ 9	นายทศพล สังขทรัพย์ พร้อมด้วยภรรยา กำลังปราศรัยหาเสียง โดยมีประชาชนเดินทางมารับฟังจำนวนมาก	62
ภาพที่ 10	แกนนำพรรคประชาธิปัตย์ ปราศรัยหาเสียงช่วยผู้สมัคร ส.ส. จังหวัดเลย บริเวณลานวัฒนธรรม ริมแม่น้ำโขง อำเภอเชียงคาน	64
ภาพที่ 11	นางสาวพรณิกา วานิช พร้อมด้วยผู้สมัคร ส.ส. พรรคอนาคตใหม่ ขึ้นรถหาเสียงรอบตัวเมืองจังหวัดเลย หลังจากการปราศรัยเสร็จสิ้น	67
ภาพที่ 12	เปรียบเทียบแผนที่การแบ่งเขตการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย ปี 2554 และ 2562	72
ภาพที่ 13	นายทศพล สังขทรัพย์ นายอนุทิน ชาญวีรกูล และนางนันทนา ทิมสุวรรณ ร่วมทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้นายสุรัตน์ ทิมสุวรรณ ในวันที่ 3 กรกฎาคม 2561	84
ภาพที่ 14	ประชาชนชาวเลยบางส่วนแสดงสัญลักษณ์ต่อต้านนางพัฒนา สังขทรัพย์ กรณีย้ายพรรคการเมือง และการสนับสนุนนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี	86
ภาพที่ 15	ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลยในภาพรวม	104
ภาพที่ 16	แผนที่แสดงผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล	107
ภาพที่ 17	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอเมืองเลย	109
ภาพที่ 18	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอนาดัง	110
ภาพที่ 19	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอปากชม	111
ภาพที่ 20	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ	112
ภาพที่ 21	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 เฉพาะการเลือกตั้งในเขตและนอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร	113

		หน้า
ภาพที่ 22	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายหน่วย เฉพาะตำบลกุดป่อง (เทศบาลเมืองเลย) อำเภอเมืองเลย	118
ภาพที่ 23	แผนที่แสดงภาพรวมผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล	120
ภาพที่ 24	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง	121
ภาพที่ 25	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอภูกระดึง	122
ภาพที่ 26	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอภูหลวง	123
ภาพที่ 27	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอผาขาว	124
ภาพที่ 28	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอหนองหิน	125
ภาพที่ 29	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ	126
ภาพที่ 30	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 เฉพาะการเลือกตั้งในเขตและนอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร	127
ภาพที่ 31	แผนที่แสดงภาพรวมผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล	132
ภาพที่ 32	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอเชียงคาน	134
ภาพที่ 33	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอด่านซ้าย	135
ภาพที่ 34	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอนาแห้ว	136

-----			หน้า
ภาพที่ 35	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอภูเรือ		137
ภาพที่ 36	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอท่าลี่		138
ภาพที่ 37	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง		139
ภาพที่ 38	แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3		140

เลือกตั้ง
2562

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

การรัฐประหารในปี 2557 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของโครงการสร้างอำนาจทางการเมืองไทยที่ทำให้อำนาจการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลพลเรือนภายใต้การนำของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มาสู่การรวมศูนย์อำนาจของรัฐบาลทหาร¹ โดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ส่งผลให้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารประเทศถูกยกเลิกไป กิจกรรมทางการเมืองทั้งหมดถูกควบคุมด้วยคำสั่งและประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ นักการเมืองและนักเคลื่อนไหวทางการเมือง ถูกจับและปรับทัศนคติเป็นจำนวนมาก รวมถึงการแต่งตั้งคณะบุคคลหลายคณะโดยคณะรัฐประหารเพื่อกำหนดร่างกติกากฎที่เกี่ยวข้องกับการเมือง พรรคการเมือง กิจกรรมทางการเมืองใหม่ทั้งหมด โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ เป็นต้น

---

1 รัฐบาลทหาร หมายถึง รัฐบาลภายใต้การครอบงำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จากการรัฐประหาร รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 นำโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะหัวหน้า คสช. และต่อมา พล.อ.ประยุทธ์ ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ภายใต้รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 ที่ระบุนำการให้อำนาจพิเศษแก่หัวหน้า คสช. (มาตรา 44) ทั้งด้านบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ โดยรัฐบาลดังกล่าวสามารถครองอำนาจเป็นเวลาเกือบ 5 ปี กระทั่งแปลงรูปเป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งในช่วงกลางปี 2562 ทว่าแนวคิดแบบ “รัฐทหาร” ยังคงปรากฏผ่านนโยบายสำคัญๆ ที่มีต่อเนื่อง เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี การขยายบทบาทของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ไปรอดูเพิ่มเติมจาก สุรชาติ บำรุงสุข “รัฐบาล Transformer นายกทหารคุมกองทัพได้ แต่คุมสภาไม่ได้” *ประชาชาติธุรกิจ* 11 สิงหาคม 2562, จาก <https://www.prachachat.net/politics/news-359578>

ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ได้เกิดปรากฏการณ์ทางการเมืองในหลายอย่าง โดยเฉพาะการมีกติกาสภาที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาในวาระแรกจำนวน 250 คนที่มีที่มาจากการสรรหาโดย คสช. ทั้งหมด และอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีผ่านที่ประชุมของรัฐสภาหรือเลือกร่วมกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ การเปิดช่องให้นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้งในวาระแรก ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 นั้น ได้บัญญัติไว้เพียงว่าให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกหรือได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร มาตรา 88 ระบุเพิ่มเติมไว้ว่าให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเห็นชอบคนที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีจากรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอไว้ก่อนเลือกตั้ง พรรคละไม่เกินสามรายชื่อ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ และมาตรา 272 ของบทเฉพาะกาลยังเปิดโอกาสให้มีการเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีนอกเหนือจากรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ก่อนการเลือกตั้งได้ ซึ่งเป็นการเปิดช่องให้นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้งได้โดยตรง แต่ก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด นอกจากนี้ การมียุทธศาสตร์ชาติที่มีผลบังคับใช้แล้วจะมีผลให้รัฐบาลหน้าที่มาจากการเลือกตั้งต้องแถลงนโยบายและเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับตัวยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น นโยบายที่พรรคการเมืองใช้ในการหาเสียงจึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้วย เพราะหากรัฐบาลชุดใดมีการดำเนินนโยบายขัดแย้งกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ก็มีโอกาสสูงที่จะถูกคณะกรรมการปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือศาลรัฐธรรมนูญตัดสินลงโทษได้²

กติกาสภาเหล่านี้ไม่เพียงจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นเส้นทางการสืบทอดอำนาจของรัฐบาลทหารที่ปูทางไว้ก่อนการเลือกตั้งทั่วไปที่จะเกิดขึ้น รูปแบบหรือระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบใหม่ตามรัฐธรรมนูญยังส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองหลายพรรค โดยเฉพาะพรรคการเมืองขนาดใหญ่อย่างพรรคเพื่อไทยที่มีสัดส่วนจำนวน ส.ส. ในสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด แต่หากใช้ระบบการเลือกตั้งแบบใหม่จะทำให้พรรคเพื่อไทยเสียโอกาสได้ที่นั่ง ส.ส. ในระบบบัญชีรายชื่ออย่างน้อย³ จึงเกิดปรากฏการณ์การแยกพรรคการเมืองขึ้น เพื่อดึงฐานคะแนนเสียงไม่ให้สูญหายไป เช่น พรรคเพื่อไทยรักษาชาติ พรรคเพื่อชาติ พรรคเพื่อธรรมที่สมาชิกพรรคส่วนใหญ่มีรากฐานและแยกออกมาจากพรรคเพื่อไทย⁴ ขณะเดียวกันก็เกิดกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ หลายกลุ่ม ที่ประสบความสำเร็จในการสร้างความเป็นสถาบันทางการเมืองให้กับตนเอง เช่น พรรครวมพลังประชาชาติไทย ที่พัฒนามาจากกลุ่มแนวร่วม กปปส. หรือพรรคพลังประชารัฐ ที่เกิดการประสานผลประโยชน์ระหว่างกลุ่ม 4 รัฐมนตรีในรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา และกลุ่มสามมิตรที่อดีตเคยร่วมงานกับรัฐบาลทักษิณ โดยการดึงอดีต ส.ส. จากหลายพรรคการเมืองมาร่วมเป็นสมาชิกพรรคด้วย จนเกิดเป็นกระแสการเปลี่ยนโครงสร้างความสัมพันธ์ทางอำนาจในทางการเมือง หรือการประกาศเปลี่ยน

2 อรรถพล เมืองมิ่ง, *ความสัมพันธ์ระหว่างพลเรือนและทหาร การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการสร้างความปรองดองหลังการรัฐประหารในปี 2557*, (ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2560).

3 “พลิกสูตรคำนวณยอด ส.ส. กับยุทธศาสตร์ แยกแบ่งก็พันเป็นแบ่งก็ร้อย” *บีบีซีไทย*, 10 ตุลาคม 2561, จาก www.bbc.com/thai/thailand-45781654

4 “ระบอบทักษิณ กับ ยุทธศาสตร์แยกกันเดิน ร่วมกันดี” *บีบีซีไทย*, 16 พฤศจิกายน 2561, จาก www.bbc.com/thai/thailand-46231340

อุดมการณ์ทางการเมืองของนักการเมืองหลายคน⁵

ปรากฏการณ์การประกาศเปลี่ยนอุดมการณ์ทางการเมืองของนักการเมือง หรือการย้ายพรรคการเมืองนี้มิได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกและเกิดขึ้นมาหลายครั้ง หากย้อนไปในปี 2552 ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคพลังประชาชนซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลในขณะนั้น เป็นผลให้เกิดการย้ายขั้วทางการเมือง ส.ส. จากพรรคพลังประชาชนเดิมย้ายไปสังกัดพรรคเพื่อไทย ขณะเดียวกัน ส.ส. บางส่วนได้ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่ และให้การสนับสนุนผู้นำฝ่ายค้านเป็นรัฐบาลแทน ท่ามกลางการคัดค้านจากประชาชน เนื่องจากการย้ายพรรคและการสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกัน ไม่ใช่ความประสงค์ของประชาชนที่ลงคะแนนเสียงให้ตั้งแต่แรก และการเลือกตั้งในปี 2554 ก็สะท้อนให้เห็นว่า ส.ส. หลายคนที่ย้ายพรรคการเมืองไม่สามารถรักษาที่นั่งเดิมเอาไว้ได้

จังหวัดเลย ถือเป็นพื้นที่หนึ่งที่ถูกจับตามอง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการแข่งขันทางการเมืองสูงระหว่างตระกูลนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลย และหลายตระกูลก็สามารถนำชัยชนะเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย เช่น ตระกูลเว้งสมบุรณ์สุข ตระกูลสังขทรัพย์ ตระกูลแสงเจริญรัตน์ ตระกูลทิมสุวรรณ เป็นต้น รวมถึงมีความไม่คงเนิ่งของการสังกัดพรรคการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดเลย กล่าวคือ มักมีการเปลี่ยนแปลงหรือย้ายพรรคการเมืองที่สังกัดอยู่บ่อยครั้ง ทั้งที่อุดมการณ์ของพรรคการเมืองใหม่ที่ย้ายไปนั้นแตกต่างกับพรรคการเมืองเก่าอย่างสิ้นเชิง ซึ่งหลายครั้งนักการเมืองที่ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่แต่ก็จะได้รับการเลือกตั้งเช่นเดิม เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ให้ความนิยมบุคคล หรือนักการเมืองผู้นั้นไม่ได้รับการเลือกตั้งอีกเลย เนื่องจากประชาชนนิยมนโยบายพรรคและกระแสนโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลัก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดเลยก็มีความหลากหลายแตกต่างกันด้วย เช่น การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2535 2538 และ 2539 จังหวัดเลยมีเขตเลือกตั้ง 4 เขต และทั้ง 4 เขต ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งล้วนสังกัดพรรคการเมืองคนละพรรค แต่การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2544 เป็นต้นมา พรรคไทยรักไทยสามารถครองฐานคะแนนในทุกเขตพื้นที่ในจังหวัดเลย แม้การเลือกตั้งครั้งนี้พรรคไทยรักไทยจะชนะเพียง 2 เขต คือ เขตเลือกตั้งที่ 1 และ 2 ส่วนเขตเลือกตั้งที่ 3 และ 4 เป็นของพรรคเสรีธรรม แต่ในภายหลังพรรคเสรีธรรมได้ควมรวมพรรคการเมืองเข้ากับพรรคไทยรักไทย นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา พรรคไทยรักไทยก็สามารถนำชัยชนะทางการเมืองและกุมฐานเสียงในเขตพื้นที่ของจังหวัดเลยได้ทั้งหมด ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายประชานิยมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและรายได้ของคนรากหญ้า โดยเฉพาะคนอีสานอย่างเป็นรูปธรรม⁶ แม้หลังการรัฐประหารในปี 2549 พรรคพลังประชาชนซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่สืบทอดเจตนารมณ์มาจากพรรคไทยรักไทยเดิมที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคไปก็สามารถชนะด้วยเสียงข้างมากในทุกเขตเลือกตั้งอย่างท่วมท้น

5 “ย้ายพรรค สลับค่ายในรอบปี ก่อนลงสนามสู้ศึกเลือกตั้ง 62” มติชน, 28 ธันวาคม 2561, จาก www.matichon.co.th/politics/news_1292550

6 กรณีดังกล่าวแตกต่างจากภาคใต้ พิจารณาใน บุญอริ ยีหมะ, “ทำไมพรรคประชาธิปัตย์จึงผูกขาดในภาคใต้?” มติชน, 18 ธันวาคม 2561, จาก www.matichon.co.th/article/news_1277764

หรือการเลือกตั้งในปี 2554 พรรคเพื่อไทยที่ต้องเสียพื้นที่ให้อดีต ส.ส. พรรคภูมิใจไทยไปในครั้งที่พรรคพลังประชาชนถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรค ทำให้นางพัฒนา สังขทรัพย์ ส.ส. จังหวัดเลย เขต 1 พรรคพลังประชาชน ย้ายไปสังกัดพรรคภูมิใจไทยแทนและได้เป็นพรรคร่วมรัฐบาลต่อมา แต่การเลือกตั้งในครั้งนี้เอง พรรคเพื่อไทยกลับสามารถเอาชนะคนในตระกูลสังขทรัพย์ไปได้ ทำให้พรรคเพื่อไทยยังสามารถรักษาฐานเสียงพื้นที่จังหวัดเลยทั้งหมดเช่นเดิม⁷

สถานการณ์การเลือกตั้งในจังหวัดเลยได้รับความสนใจเป็นพิเศษมากขึ้น เมื่อพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 ถูกประกาศใช้ และจัดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม 2562 เนื่องจากจังหวัดเลยถูกปรับเขตพื้นที่การเลือกตั้งลดลง 1 เขต เหลือ 3 เขต จากเดิมที่มีทั้งหมด 4 เขต นอกจากนี้ อดีต ส.ส. พรรคเพื่อไทยเกือบทั้งหมด ได้แก่ นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ส.ส. เขต 1 นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข ส.ส. เขต 3 และนายวันชัย บุษบา ส.ส. เขต 4 (ยกเว้น นางนันทนา ทิมสุวรรณ ส.ส. เขต 2) ได้ย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชารัฐ และให้การสนับสนุน พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี⁸ ทำให้พรรคเพื่อไทยเสีย ส.ส. ซึ่งเป็นฐานคะแนนเสียงในพื้นที่ไปถึง 3 คน และทำให้การเลือกตั้งครั้งนี้กลายเป็นศึกแห่งศักดิ์ศรีของพรรคการเมืองระหว่าง 3 พรรคการเมือง ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคพลังประชารัฐ และพรรคภูมิใจไทย และเป็นศึกแห่งศักดิ์ศรีระหว่างตระกูลนักการเมืองที่มีชื่อเสียงมาอย่างยาวนานในจังหวัดเลย โดยครั้งนี้ทั้ง 3 ตระกูล ส่ง อดีต ส.ส. เดิม และส่งเครือญาติลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งแต่ละตระกูลต่างสังกัดพรรคการเมืองคนละพรรค ทำให้การแข่งขันทางการเมืองครั้งนี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก

จากที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังที่จะศึกษาเกี่ยวกับการแข่งขันทางการเมือง โครงสร้างของตระกูลการเมือง หรือเครือข่ายทางการเมืองในเขตพื้นที่จังหวัดเลย และการเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือเครือข่ายทางการเมืองนั้น มีผลต่อรูปแบบการแพ้ชนะของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ การเลือกตั้งในระบบใหม่ที่เป็นแบบบัตรใบเดียวที่บีบบังคับให้คนต้องเลือกคนหรือเลือกพรรคการเมือง มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ ในส่วนของนโยบายพรรคที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ หากเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านตัวบุคคลของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นโยบายพรรคหรือตัวบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่ากัน นอกจากนี้ สภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความนิยม หรือมีความผูกพันกับพรรคการเมืองต่างไปจากการเลือกตั้งครั้งที่แล้วหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อคำถามว่า 8 ปีที่ไร้การเลือกตั้งนั้น ความเป็นพรรคการเมืองหรือความนิยมในพรรคการเมือง ยังสามารถฝังรากลึกในสังคมไทยได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

7 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554, 2554, จาก www.ect.go.th/ect_th/ewt_dl_link.php?nid=2236

8 “พลังประชารัฐ ดูด “ปรีชา” สำเร็จ “เพื่อไทย” ยันไม่กระทบมาก” *คมชัดลึก*, 18 มิถุนายน 2561, จาก www.komchadluek.net/news/politic/330917

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการแข่งขันทางการเมืองผ่านพรรคการเมืองและเครือข่ายทางการเมืองในเขตพื้นที่จังหวัดเลย
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตพื้นที่จังหวัดเลย
- 2.3 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและพรรคการเมืองที่มีต่อผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเวลา

เป็นการศึกษานับจากช่วงก่อนการเลือกตั้ง ช่วงเวลาระหว่างการมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้ง วันเลือกตั้ง จนถึงประมาณ 1 เดือนหลังจากคณะกรรมการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้กำหนดพื้นที่ครอบคลุมทุกพื้นที่เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดเลย

3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ในทุกประเด็น เช่น การแข่งขันทางการเมือง โครงสร้างของตระกูลการเมือง หรือเครือข่ายทางการเมืองในเขตพื้นที่จังหวัดเลย การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือเครือข่ายทางการเมืองในจังหวัดเลยต่อรูปแบบการแพ้ชนะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ระบบและรูปแบบการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ความแตกต่างของนโยบายพรรคการเมืองในเขตพื้นที่จังหวัดเลยภายใต้การดำเนินนโยบายตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ลงคะแนนเสียง และความสัมพันธ์ของนักการเมืองและพรรคการเมืองต่อผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือประชาชนในพื้นที่ในห้วงระยะเวลา 8 ปีที่ผ่านมาหลังการรัฐประหารในปี 2557

3.4 ขอบเขตด้านประชากร

สำหรับประชากรในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรอิสระ องค์กรสาธารณณะ และองค์กรอื่นๆ ที่มีอิทธิพลในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับประเทศและระดับเขตจังหวัดเลย ตลอดจนความคิดเห็น ความตื่นตัวสนใจ การเข้ามีส่วนร่วม และพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน

4. ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา ประกอบด้วย

4.1 การศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

4.1.1 กรอบของกฎหมาย ได้แก่ ขั้นตอนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ บทบาทของพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

4.2.2 ข้อมูลเชิงพื้นที่จังหวัดเลย ประกอบด้วย ข้อมูลประชากร ข้อมูลพรรคการเมือง ที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งในปัจจุบัน การเลือกตั้งในอดีต และ ข้อมูลประวัติผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง พร้อมความเป็นเครือญาติ หรือเครือข่าย นักการเมืองเก่าทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และผลการเลือกตั้งย้อนหลัง 3 ครั้ง ของจังหวัดเลย

4.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ในจังหวัดเลย

4.3 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดเลย โดยใช้การสังเกต บันทึก และวิเคราะห์บรรยากาศทั่วไป พฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง บทบาทหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ช่วงการเลือกตั้ง และช่วงเวลาหลังการเลือกตั้ง

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

- 5.1. ทราบสถานการณ์ทางการเมืองในจังหวัดเลย ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชน คณะกรรมการการเลือกตั้ง องค์การปกครองท้องถิ่น พรรคการเมืองและนักการเมืองในพื้นที่ องค์การเอกชน องค์การสาธารณะและหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย
- 5.2. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย
- 5.3. ทราบถึงแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนโดยเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย

เลือกตั้ง
2562

บทที่ 2

ภาพรวมการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยในอดีต

จังหวัดเลย เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 540 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 14 อำเภอ 89 ตำบล 840 หมู่บ้าน ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอนาดัง อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว อำเภอภูเรือ อำเภอวังสะพุง อำเภอท่าลี่ อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ และอำเภอหนองหิน

หากย้อนกลับไปตั้งแต่หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จังหวัดเลย ถือเป็นพื้นที่ที่มีการแข่งขันทางการเมืองไม่ค่อยสูงมากนัก และส่วนใหญ่จะมีนักการเมืองที่มีชื่อเสียงครองตำแหน่งเป็นเวลายาวนานติดต่อกันหลายสมัย และมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างในช่วงแต่ละสมัยของการเลือกตั้ง อีกทั้งยังมีนักการเมืองหน้าใหม่ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรได้ หากพรรคการเมืองในขณะนั้นได้รับความนิยมสูง อย่างไรก็ตาม ความน่าสนใจของการเลือกตั้งของจังหวัดเลย คือ ความไม่คงเนิ่งของการสังกัดพรรคการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดเลย กล่าวคือ มักมีการเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองที่สังกัดอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งหลายครั้งนักการเมืองที่ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่แต่ก็ได้รับการเลือกตั้งเช่นเดิม เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ให้ความนิยมตัวบุคคล หรือนักการเมืองผู้นั้นไม่ได้รับการเลือกตั้งอีกเลย เมื่อประชาชนหันนิยมนโยบายพรรคการเมือง และกระแสของพรรคการเมืองเป็นหลัก ทำให้เกิดความไม่แน่นอนทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดเลย

สำหรับนักการเมืองหรือตระกูลการเมืองที่มีชื่อเสียง เช่น พล.อ. อาทิตย์ กำลังเอก อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม อดีตผู้บัญชาการทหารบก อดีตผู้บัญชาการทหารสูงสุดของไทย อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย และอดีตสมาชิกวุฒิสภา นายวัชรินทร์ เกตะวันดี อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 5 สมัย พ.ต.อ. กฤษ สังขทรัพย์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย นายทศพล สังขทรัพย์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 7 สมัย และนางพัฒนา สังขทรัพย์ จากตระกูลสังขทรัพย์ นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข อดีตรัฐมนตรีหลายกระทรวงอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 9 สมัย นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอดีตสมาชิกวุฒิสภา จากตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข นายธนเทพ ทิมสุวรรณ และนางนันทนา ทิมสุวรรณ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากตระกูลทิมสุวรรณ ที่ครองพื้นที่ทางการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น เป็นต้น

1. การเลือกตั้งในปี 2476 - 2529

หลังจากที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นประชาธิปไตยในปี 2475 ได้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 ซึ่งในขณะนั้นประเทศไทยยังคงใช้ชื่อว่า สยาม และการเลือกตั้งครั้งนี้ถือเป็นการเลือกตั้งทางอ้อม โดยได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้กรมการอำเภอ ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนตำบลขึ้นทั่วประเทศ จากนั้นผู้แทนตำบลก็จะไปเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกชั้นหนึ่ง จึงกลายเป็นการเลือกตั้งทางอ้อมครั้งแรกและครั้งเดียวในประเทศไทย⁹ กระทั่งในปี 2480 ประเทศไทยจึงได้เปลี่ยนมาเป็นการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเป็นครั้งแรกและเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดเลย ได้แบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 1 เขต และใช้จังหวัดเป็นเขตการเลือกตั้งจนถึงปี 2529 โดยในปี 2476 - 2500 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 1 คน ส่วนปี 2512 ได้เพิ่มเป็น 2 คน และในปี 2518 - 2529 เพิ่มขึ้นเป็น 3 คน ตามสัดส่วนประชากรต่อจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยคนแรก ได้แก่ นายบุญมา เสริฐศรี¹⁰

9 พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งผู้แทนตำบลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ 1 พุทธศักราช 2476, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 50 (14 มิถุนายน 2476): 355-357

10 “วันเปลี่ยนแปลงการปกครอง: วิเคราะห์ปาฐกถา ส.ส.อีสานรุ่นแรก หลังเลือกตั้ง 2476” *อีสานเรคคอร์ด*, 24 มิถุนายน 2562, จาก <http://isaanrecord.com/2019/06/24/1932-thai-evolution-isaan-representatives>

ตารางที่ 1 รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2476 - 2529

ชุดที่	ปีที่มีการจัดการเลือกตั้ง	รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
1	พ.ศ. 2476	นายบุญมา เสริฐศรี
2	พ.ศ. 2480	นายเฉลิม ศรีประเสริฐ
3	พ.ศ. 2481	นายประวงษ์ อมาตยกุล
4	มกราคม พ.ศ. 2489	ร.ต.ท. สงกรานต์ อุดมสิทธิ์
	สิงหาคม พ.ศ. 2489 (เลือกตั้งเพิ่มเติม)	นายทองหนัก สุวรรณสิงห์
5	พ.ศ. 2491	นายมา (บุญมา) เสริฐศรี
6	พ.ศ. 2492 (เลือกตั้งเพิ่มเติม)	-
7	พ.ศ. 2495	ร.ต.ต. สัมฤทธิ์ อินทรตระกูล
8	กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500	นายบัวพัน ไชยแสง
9	ธันวาคม พ.ศ. 2500	นางเอื้ออารี อุดมสิทธิ์
10	พ.ศ. 2512	นายประชา บุญยเนตร
		นายสะดวก เชื้อบุญมี
11	พ.ศ. 2518	นายปรีชา เพ็ชรสิงห์
		นายประดิษฐ์ เสริฐศรี
		นายชาญยุทธ สุทธิรักษ์
12	พ.ศ. 2519	พ.ต.อ. กฤษ สังขทรัพย์
		นายประชา บุญยเนตร
		นายวัชรินทร์ เกตะวันดี
13	พ.ศ. 2522	พ.ต.อ. กฤษ สังขทรัพย์
		นายประชา บุญยเนตร
		นายสะดวก เชื้อบุญมี
	พ.ศ. 2524 (เลือกตั้งใหม่) แทน พ.ต.อ. กฤษ สังขทรัพย์ (เสียชีวิต)	นายทศพล สังขทรัพย์
14	พ.ศ. 2526	นายทศพล สังขทรัพย์
		นายประชา บุญยเนตร
		นายวัชรินทร์ เกตะวันดี
15	พ.ศ. 2529	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข
		นายประชา บุญยเนตร
		นายวัชรินทร์ เกตะวันดี

2. การเลือกตั้งในปี 2531 – 2539

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในปี 2531 - 2539 จังหวัดเลยถูกแบ่งเขตเลือกตั้งเป็น 2 เขต มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน (เขตเลือกตั้งละ 2 คน) โดยในปี 2531 - 2535 แบ่งเขตเลือกตั้ง โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอเชียงคาน อำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว และอำเภอภูหลวง เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอภูกระดึง อำเภอผาขาว และอำเภอนาดัง ส่วนในปี 2538 - 2539 แบ่งเขตเลือกตั้ง โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอเชียงคาน อำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว และอำเภอภูหลวง เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอภูกระดึง อำเภอนาดัง อำเภอผาขาว และอำเภอเอราวัณ

ตารางที่ 2 รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2531 - 2539

ชุดที่	ปี	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2
16	พ.ศ. 2531	พล.อ. อาทิตย์ กำลึงเอก สังกัด พรรคปวงชนชาวไทย	นายพินิจ สิทธิโ สังกัด พรรคปวงชนชาวไทย
		นายประชา บุญยนตร สังกัด พรรคปวงชนชาวไทย	นายทศพล สังขทรัพย์ สังกัด ชาติไทย
17	มีนาคม พ.ศ. 2535	พล.อ. อาทิตย์ กำลึงเอก สังกัด พรรคสามัคคีธรรม	นายปรีชา เร่งสมบุญรุ่งสุข สังกัด พรรคกิจสังคม
		นายวัชรินทร์ เกตะวันดี สังกัด พรรคประชาธิปไตย	นายทศพล สังขทรัพย์ สังกัด ชาติไทย
18	กันยายน พ.ศ. 2535	พล.อ. อาทิตย์ กำลึงเอก สังกัด พรรคชาติพัฒนา	นายปรีชา เร่งสมบุญรุ่งสุข สังกัด พรรคกิจสังคม
		นายวัชรินทร์ เกตะวันดี สังกัด พรรคประชาธิปไตย	นายทศพล สังขทรัพย์ สังกัด ชาติไทย
19	พ.ศ. 2538	พล.อ. อาทิตย์ กำลึงเอก สังกัด พรรคชาติพัฒนา	นายปรีชา เร่งสมบุญรุ่งสุข สังกัด พรรคกิจสังคม
		นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ สังกัด พรรคประชาธิปไตย	นายพินิจ สิทธิโ สังกัด พรรคชาติพัฒนา
20	พ.ศ. 2539	นางพวงเพ็ชร ชุนละเอียด สังกัด พรรคชาติพัฒนา	นายปรีชา เร่งสมบุญรุ่งสุข สังกัด พรรคกิจสังคม
		นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ สังกัด พรรคประชาธิปไตย	นายธนเทพ ทิมสุวรรณ สังกัด พรรคความหวังใหม่

3. การเลือกตั้งในปี 2544 - 2548

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในปี 2544 - 2548 เป็นการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 จังหวัดเลยถูกแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 4 เขต มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 4 คน (เขตเลือกตั้งละ 1 คน) โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอนาดัง (เฉพาะตำบลท่าสะอาด และตำบลท่าสวรรค์) และอำเภอเอราวัณ เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอผาขาว อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลผาบึง ตำบลหนองหญ้าปล้อง และตำบลโคกขมิ้น) และอำเภอหนองหิน เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว และอำเภอวังสะพุง (ยกเว้นตำบลผาบึง ตำบลหนองหญ้าปล้อง และตำบลโคกขมิ้น) และเขตเลือกตั้งที่ 4 ประกอบด้วย อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม อำเภอท่าลี่ และอำเภอนาดัง (ยกเว้นตำบลท่าสะอาดและตำบลท่าสวรรค์)

เมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้งในปี 2544 เป็นที่น่าสนใจเมื่อพรรคไทยรักไทยซึ่งเป็นพรรคการเมืองใหม่สามารถครองฐานคะแนนเสียงในทุกเขตพื้นที่ในจังหวัดเลยได้ แม้การเลือกตั้งในปี 2544 พรรคไทยรักไทยสามารถชนะได้เพียง 2 เขต คือ เขตเลือกตั้งที่ 1 นายทศพล สังขทรัพย์ และเขตเลือกตั้งที่ 2 นายธนเทพ ทิมสุวรรณ ขณะที่เขตเลือกตั้งที่ 3 และ 4 เป็นของพรรคเสรีธรรม ได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 3 นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข และเขตเลือกตั้งที่ 4 นายสุวิชัย โยทองยศ ซึ่งในภายหลังพรรคเสรีธรรมได้ควมรวมพรรคการเมืองเข้ากับพรรคไทยรักไทย¹¹

พรรคไทยรักไทย ถือเป็นพรรคการเมืองแรกที่เกิดขึ้นในยุคกระแสปฏิรูปภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ท่ามกลางวิกฤตศรัทธาที่เกิดขึ้นกับนักการเมืองหน้าเก่า ปัญหาเสถียรภาพของรัฐบาลจากการเป็นรัฐบาลที่เกิดจากพรรคร่วมรัฐบาลหลายพรรค โดยเฉพาะปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้งเมื่อมีพรรคการเมืองใหม่อย่างพรรคไทยรักไทยเกิดขึ้น การชูนโยบายประชานิยมที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม การนำเสนอนโยบายเร่งด่วนเพื่อแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ การสร้างภาพลักษณ์พรรคสมัยใหม่ภายใต้ระบบการเลือกตั้งที่ให้ประชาชน เลือกคนที่รัก เลือกพรรคที่ชอบ การนำแนวคิดภาคธุรกิจมาปรับใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายทางการเมืองที่ให้ประชาชนจับต้องได้ รวมถึงภาพลักษณ์ผู้นำโดยเฉพาะ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรที่มีความโดดเด่นในด้านการนำเสนอวิสัยทัศน์และมีประสบการณ์ด้านการบริหารธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ การที่พรรคใช้กำลังทุนที่เข้มแข็งในการผลักดันเป้าหมายทางการเมืองด้วยการดึงอดีตนักการเมืองอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคต่าง ๆ ที่มีฐานเสียงดีอยู่แล้วมาเข้าร่วมสังกัดพรรคไทยรักไทยทั้งหมด เพื่อหวังผลชนะในการเลือกตั้ง ได้ทำให้พรรคไทยรักไทยเติบโตทางการเมืองอย่างรวดเร็ว

11 Siripan Nogsuan Sawasdee, *Thai Political Parties in the Age of Reform*, (Bangkok: Institute of Public Policy Studies, 2006).

การดำเนินนโยบายภายใต้การบริหารประเทศของรัฐบาลพรรคไทยรักไทย ได้สร้างความนิยมให้กับประชาชนจำนวนมาก และผลจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของพรรคไทยรักไทย การฟื้นฟูเศรษฐกิจของจากฐานล่าง นโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละหนึ่งล้านบาท ปลดปล่อยคนในชุมชนอัตราดอกเบี้ยต่ำสร้างอาชีพ การพักชำระหนี้เกษตรกรสามปี โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค การแก้ไขปัญหายาเสพติด ฯลฯ ซึ่งถือเป็นนโยบายประชานิยมที่ประชาชนจับต้องได้ ประกอบกับกระแสนิยมในตัวผู้นำ คือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ส่งผลให้การเลือกตั้งในปี 2548 พรรคไทยรักไทยสามารถนำชัยชนะทางการเมืองทั้งประเทศอย่างถล่มทลายและครองฐานเสียงในจังหวัดเลยได้ทั้งหมด ซึ่งถือเป็นพรรคการเมืองแรกนับตั้งแต่มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นในประเทศไทย¹²

จากผลการเลือกตั้งในปี 2548 นี้ พรรคไทยรักไทยสามารถสร้างฐานทางการเมืองในจังหวัดเลยได้อย่างสำเร็จ โดยที่พรรคการเมืองอื่นไม่สามารถเอาชนะผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคไทยรักไทยได้ ส่งผลให้การเลือกตั้งในครั้งถัดมา แม้พรรคไทยรักไทยจะถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคไป แต่พรรคการเมืองที่สืบทอดเจตนารมณ์มาจากพรรคไทยรักไทยก็ยังสามารถครองพื้นที่ไว้อย่างเหนียวแน่น

ตารางที่ 3 รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2544 - 2548

ชุดที่	ปี	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2	เขตเลือกตั้งที่ 3	เขตเลือกตั้งที่ 4
21	พ.ศ. 2544	นายทศพล สังขทรัพย์ สังกัด พรรค ไทยรักไทย	นายธนเทพ ทิมสุวรรณ สังกัด พรรค ไทยรักไทย	นายปรีชา เร่งสมบุญสุข สังกัด พรรค เสรีธรรม	นายสุวิชัย โยทองยศ สังกัด พรรค เสรีธรรม
22	พ.ศ. 2548	นายทศพล สังขทรัพย์ สังกัด พรรค ไทยรักไทย	นางนันทนา ทิมสุวรรณ สังกัด พรรค ไทยรักไทย	นายปรีชา เร่งสมบุญสุข สังกัด พรรค ไทยรักไทย	นางจันทร์เพ็ญ แสงเจริญรัตน์ สังกัด พรรค ไทยรักไทย

12 “ปรากฏการณ์ “รัฐบาลพรรคเดียว” ไทยรักไทย ทำไมชนะถล่มทลาย 14 ปีก่อน” *ไทยรัฐ*, 14 มีนาคม, 2562, จาก www.thairath.co.th/news/politic/1519081

ตารางที่ 4 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2544 (3 อันดับแรก)

เขตเลือกตั้ง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	สังกัดพรรค	คะแนน
1	นายทศพล สังขทรัพย์	ไทยรักไทย	43,180
	นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์	พรรคเสรีธรรม	23,395
	นายยุทธพงษ์ เจียรพงษ์	ประชาธิปัตย์	4,636
2	นายธนเทพ ทิมสุวรรณ	ไทยรักไทย	37,802
	นายพินิจ สิทธิโห	เสรีธรรม	15,319
	นายอดุลย์เดช ดิยะบุตร	ชาติพัฒนา	5,034
3	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	พรรคเสรีธรรม	35,029
	นายปรเมศวร์ รัตนะพีระพงษ์	ไทยรักไทย	28,392
	นายนิยม เทพคุณพัฒนา	ประชาธิปัตย์	2,998
4	นายสุวิชัย โยทองยศ	พรรคเสรีธรรม	16,129
	นายอนงค์ พลภักดี	ไทยรักไทย	14,409
	นางพวงเพชร ชุนละเอียด	ชาติพัฒนา	9,911

ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง¹³

ตารางที่ 5 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2548 (3 อันดับแรก)

เขตเลือกตั้ง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	สังกัดพรรค	คะแนน
1	นายทศพล สังขทรัพย์	ไทยรักไทย	58,112
	นายอาวุธ อมรทิวสิน	ประชาธิปัตย์	19,905
	นายฉัตรชัย ลีกระจ่าง	คนขอปลดหนี้	1,335
2	นางนันทนา ทิมสุวรรณ	ไทยรักไทย	52,652
	นายพินิจ สิทธิโห	มหาชน	12,670
	นายไพบุลย์ หล้าภูเขียว	ประชาธิปัตย์	4,217
3	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	ไทยรักไทย	48,194
	นายอดุลย์เดช ดิยะบุตร	มหาชน	24,688
	นายแก้วกล้า ทาสาลี	ประชาธิปัตย์	4,209

13 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ: เอส ทู อาร์ กรุ๊ป, 2544).

เขตเลือกตั้ง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	สังกัดพรรค	คะแนน
4	นางจันทร์เพ็ญ แสงเจริญรัตน์	ไทยรักไทย	47,881
	นายสิทธิชัย ลิทธิรัตน์	ชาติไทย	9,754
	นายประพัฒน์พงศ์ สืบสาย	ประชาธิปัตย์	9,074

ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง¹⁴

4. การเลือกตั้งในปี 2550

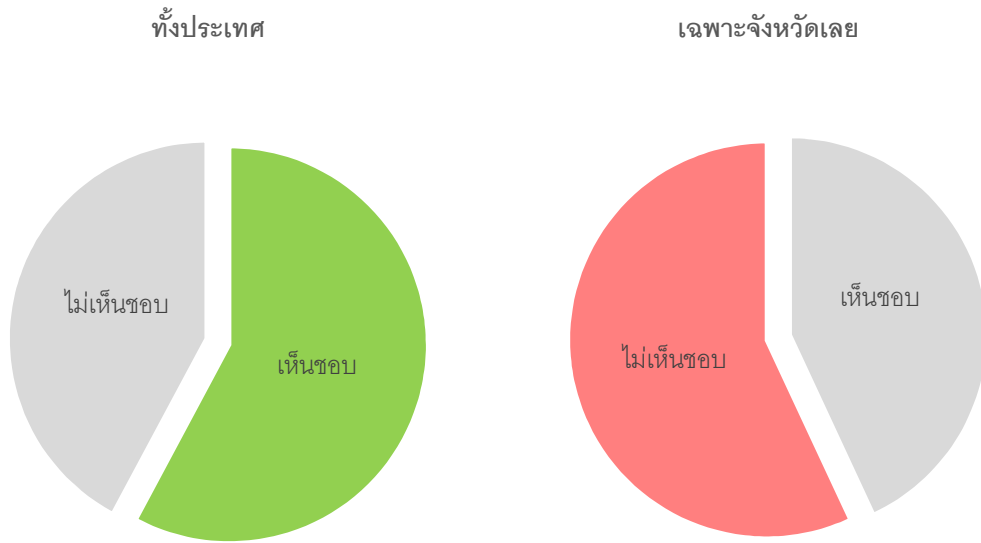
หลังจากความขัดแย้งทางการเมืองและการขยายตัวอย่างกว้างขวางของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการต่อต้านระบอบทักษิณ และการเปิดโปงขบวนการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาลทักษิณ ส่งผลกระทบต่อความนิยมในตัวของ พ.ต.ท. ทักษิณ และพรรคไทยรักไทยโดยมีน้อย กระทั่งเกิดรัฐประหารขึ้น โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ในเดือนกันยายน 2549 ทำให้ประเทศไทยถูกปกครองโดยรัฐบาลทหารเป็นระยะเวลา 1 ปีเศษ ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ ได้มีการออกแบบริฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ เพื่อสกัดนักการเมืองฝ่ายทักษิณ โดยได้ยกเลิกระบบ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อออก และใช้รูปแบบ ส.ส. แบบสัดส่วน 8 บัญชี แทน ซึ่งคณะกรรมการการ (กมธ.) ยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าระบบการเลือกตั้งดังกล่าวเอื้อผลประโยชน์ต่อนายทุน ทำให้เกิดพรรคนายทุน มากกว่าพรรคมหาชน¹⁵

เมื่อกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) เสร็จสิ้น และได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ได้ถูกเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และจัดให้มีการลงประชามติเพื่อขอความเห็นชอบขึ้นใน วันที่ 19 สิงหาคม 2550 โดยผลการลงประชามติรวมทั้งประเทศ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.81 (14,727,306 เสียง) เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ขณะที่ประชาชนร้อยละ 42.19 (10,747,441 เสียง) เลือกที่จะไม่เห็นชอบ และเมื่อพิจารณาผลการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญในพื้นที่จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนในจังหวัดเลยส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.93 (153,831 เสียง) ไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ขณะที่ประชาชนร้อยละ 43.07 (116,396 เสียง) เลือกที่จะออกเสียงเห็นชอบ¹⁶

14 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2548, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2548).

15 “พรรคทักษิณ : ย้อนเกมต่อสู้ในรอบ 20 ปี หนี “กบดัก” รัฐธรรมนูญ 3 ฉบับ” *บีบีซีไทย*, 20 พฤศจิกายน 2561, จาก www.bbc.com/thai/thailand-46276828

16 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, สถิติการใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2550).

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ของประชาชนในระดับประเทศและเฉพาะจังหวัดเลย

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในปี 2550 ถือเป็น การเลือกตั้งครั้งแรกหลังการรัฐประหารในปี 2549 ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 พรรคพลังประชาชน ซึ่งเป็นพรรคที่ สืบทอดเจตนารมณ์และอุดมการณ์มาจากพรรคไทยรักไทย นำโดยนายสมัคร สุนทรเวช ใช้อุทศาสตร์หาเสียงที่เน้นการตอกย้ำถึงความสำเร็จของการดำเนินนโยบายประชานิยมที่ประชาชนจับต้องได้ในสมัยรัฐบาลพรรคไทยรักไทย รวมถึงการประกาศตัวชัดเจนหลังได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรคพลังประชาชนของ นายสมัคร ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2550 โดยพูดในทำนอง ยอมรับตนเป็นนอมินีของ พ.ต.ท.ทักษิณ และการเป็นนอมินีเป็นเรื่องที่ดีและทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า ส่งผลให้พรรคพลังประชาชนสามารถชนะการเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นลำดับที่ 1 และเป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล

เมื่อพิจารณาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดเลย จังหวัดเลยถูกแบ่งเขต การเลือกตั้งเป็น 2 เขต มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 4 คน (เขตเลือกตั้งละ 2 คน) โดย เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วยอำเภอเมืองเลย อำเภอเชียงคาน อำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว และอำเภอภูหลวง เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอภูกระดึง อำเภอนาดัว อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ และอำเภอหนองหิน

ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่า พรรคพลังประชาชนสามารถชนะด้วยคะแนนเสียงข้างมากในทุกเขตเลือกตั้งอย่างท่วมท้น มากกว่าพรรคการเมืองอื่นอย่างเห็นได้ชัดเจน ได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 นายปรีชา เร่งสมบุญสุข และนางพัฒนา สังขทรัพย์ เขตเลือกตั้งที่ 2 นางนันทนา ทิมสุวรรณ และนางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข

ชัยชนะของพรรคพลังประชาชนภายใต้การกำหนดทิศทางโดย พ.ต.ท. ทักษิณ ยังสามารถปักธงชัยฐานเสียงการเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดเลยไว้ได้เช่นเดิมได้ ทั้งยังสามารถเอาชนะพรรคการเมืองคู่แข่งอย่างถล่มทลาย ปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากการที่ประชาชนในจังหวัดเลยยังมีความนิยมและชื่นชอบนโยบายพรรคการเมืองของ พ.ต.ท. ทักษิณ อยู่ แม้การเลือกตั้งครั้งนี้เขาจะส่งนายสมักร สุนทรเวช เป็นผู้ทำชิงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ตาม ประกอบกับผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคพลังประชาชนล้วนเป็นผู้มีชื่อเสียงและตระกูลทางการเมืองในจังหวัดเลยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นตระกูลเร่งสมบุญสุข ตระกูลทิมสุวรรณ และตระกูลสังขทรัพย์

ตารางที่ 6 รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2550

ชุดที่	ปี	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2
23	พ.ศ. 2550	นายปรีชา เร่งสมบุญสุข สังกัด พรรคพลังประชาชน	นางนันทนา ทิมสุวรรณ สังกัด พรรคพลังประชาชน
		นางพัฒนา สังขทรัพย์ สังกัด พรรคพลังประชาชน	นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข สังกัด พรรคพลังประชาชน

ตารางที่ 7 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2550 (4 อันดับแรก)

เขตเลือกตั้ง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	สังกัดพรรค	คะแนน
1	นายปรีชา เร่งสมบุญสุข	พลังประชาชน	72,177
	นางพัฒนา สังขทรัพย์	พลังประชาชน	64,863
	นางจันทร์เพ็ญ แสงเจริญรัตน์	เพื่อแผ่นดิน	52,313
	นายอาวุธ อมรทวิสิน	ประชาธิปไตย	24,532
2	นางนันทนา ทิมสุวรรณ	พลังประชาชน	91,786
	นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข	พลังประชาชน	75,148
	นายพินิจ สิทธิโ	มัชฌิมาธิปไตย	22,752
	นางสาวนริรัตน์ แสงเจริญรัตน์	เพื่อแผ่นดิน	21,490

ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง¹⁷

17 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2550).

อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองพลิกผันไป จากกรณีศาลรัฐธรรมนูญมีมติเอกฉันท์ให้ยุบพรรคพลังประชาชน ทำให้สมาชิกพรรคบางส่วนย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่ในนามพรรคเพื่อไทย และเกิดการเปลี่ยนนั้วทางการเมืองเกิดขึ้น เมื่ออดีตสมาชิกพรรคพลังประชาชนกลุ่มเพื่อนเนวิน ซึ่งเป็นกลุ่มการเมืองที่มีพลังในการต่อรองทางการเมืองสูงมากภายในพรรคพลังประชาชน ได้หันไปจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ในนามพรรคภูมิใจไทย และผลักดันให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และพรรคประชาธิปัตย์ ได้จัดตั้งรัฐบาลในปลายปี พ.ศ. 2551 โดยหนึ่งในผู้ร่วมสนับสนุนนายอภิสิทธิ์ คือ นางพัฒนา สังขทรัพย์ ส.ส. จังหวัดเลย เขต 1 พรรคภูมิใจไทย

5. การเลือกตั้งในปี 2554

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในปี 2554 เป็นจัดการเลือกตั้งภายหลังเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในปี 2552 - 2553 จนทำให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประกาศพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร ส่งผลให้มีการจัดการเลือกตั้งขึ้นในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2554 ทำให้จังหวัดเลย ถูกแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 4 เขต มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ 1 คน รวมทั้งหมด 4 คน โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอท่าลี่ และอำเภอภูเรือ (เฉพาะตำบลสานตม และตำบลท่าศาลา) เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอผาขาว อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอหนองหิน และอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลผาบึง และตำบลโคกขมิ้น) เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาแห้ว อำเภอภูเรือ (ยกเว้นตำบลสานตม และตำบลท่าศาลา) และอำเภอวังสะพุง (ยกเว้นตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลผาบึง และตำบลโคกขมิ้น) และเขตเลือกตั้งที่ 4 ประกอบด้วย อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม อำเภอนาดูน และอำเภอเอราวัณ

ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่า พรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นพรรคที่สืบทอดมาจากพรรคพลังประชาชนเดิมที่ ถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคไปสามารถชนะด้วยคะแนนเสียงข้างมากในทุกเขตเลือกตั้งอย่างท่วมท้น เช่นการเลือกตั้งเมื่อครั้งในปี 2550 ได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 นายปรีชา เร่งสมบุญสุข เขตเลือกตั้งที่ 2 นางนันทนา ทิมสุวรรณ เขตเลือกตั้งที่ 3 นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข และเขตเลือกตั้งที่ 4 นายวันชัย บุษบา

ตารางที่ 8 รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ตั้งแต่ปี 2554

ชุดที่	ปี	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2	เขตเลือกตั้งที่ 3	เขตเลือกตั้งที่ 4
24	พ.ศ. 2554	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข สังกัด พรรคเพื่อไทย	นางนันทนา ทิมสุวรรณ สังกัด พรรคเพื่อไทย	นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข สังกัด พรรคเพื่อไทย	นายวันชัย บุชบา สังกัด พรรคเพื่อไทย

ตารางที่ 9 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2554 (3 อันดับแรก)

เขตเลือกตั้ง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	สังกัดพรรค	คะแนน
1	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	พรรคเพื่อไทย	38,049
	นายวันชัย บุชบา	ภูมิใจไทย	34,589
	นายฉัตรชัย ลีกระจ่าง	ประชาธิปัตย์	11,912
2	นางนันทนา ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	59,145
	นายพินิจ สิทธิโ	ประชาธิปัตย์	14,709
	นายชูศักดิ์ บัวระภา	ภูมิใจไทย	8,667
3	นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข	พรรคเพื่อไทย	34,835
	นายสิทธิชัย สิทธิรัตน์	ภูมิใจไทย	34,134
	นายอดุลย์เดช ตียะบุตร	ประชาธิปัตย์	15,851
4	นายวันชัย บุชบา	พรรคเพื่อไทย	48,961
	นายธรรมบุญ ภาคฐป	ภูมิใจไทย	26,056
	นายสุวิชัย โยทองยศ	ประชาธิปัตย์	9,248

ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง¹⁸

18 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2554).

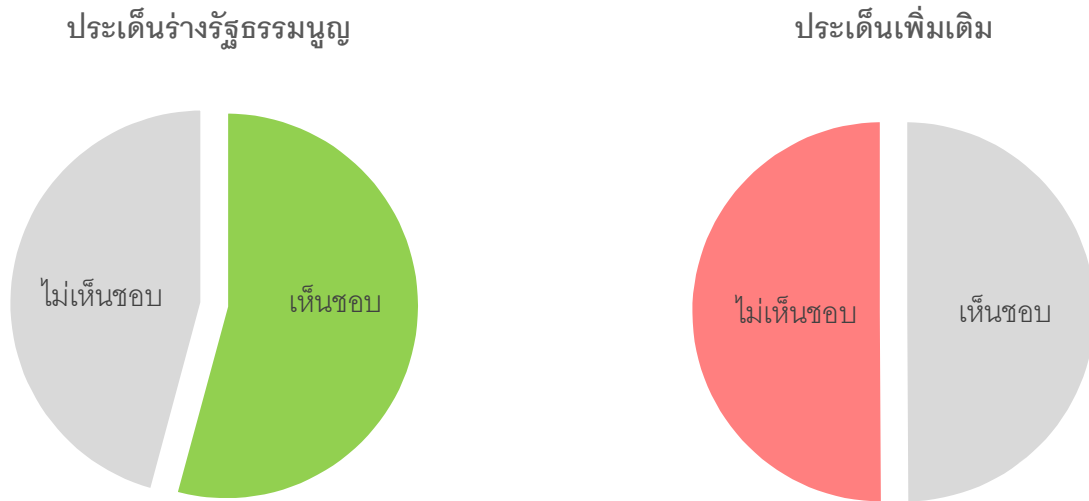
เลือกตั้ง
2562

บทที่ 3

ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของพรรคการเมืองในจังหวัดเลยก่อนการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในปี 2562 นับเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกหลังรัฐประหารในปี 2557 จากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี 2560 ซึ่งผ่านการลงประชามติและเห็นชอบจากประชาชนทั่วประเทศมากถึง 16,820,402 เสียง คิดเป็นร้อยละ 61.35 ของจำนวนผู้มีสิทธิทั้งหมด ขณะที่ผู้ไม่เห็นชอบมีเพียง 10,598,037 เสียง หรือร้อยละ 38.65 เท่านั้น เมื่อพิจารณาผลการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญในเขตจังหวัดเลย พบว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดเลยส่วนใหญ่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญมากถึง 158,394 เสียง (ร้อยละ 54.19) ส่วนอีก 133,890 คน (ร้อยละ 45.81) เลือกที่จะไม่เห็นชอบ ขณะที่ประเด็นเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาลในร่างรัฐธรรมนูญ ประชาชนในจังหวัดเลยส่วนใหญ่กลับเลือกที่จะไม่เห็นชอบ จำนวน 135,520 เสียง (ร้อยละ 50.09) และเห็นชอบจำนวน 135,059 เสียง (ร้อยละ 49.91)¹⁹ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการลงประชามติการเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญของประชาชนในจังหวัดเลยเมื่อปี 2550 และปี 2559 พบว่าในครั้งก่อนประชาชนในจังหวัดเลยส่วนใหญ่เลือกที่จะไม่เห็นชอบมากกว่า ขณะที่ครั้งหลังกลับเลือกที่จะเห็นชอบมากกว่า ซึ่งจังหวัดเลยกลายเป็น 1 ใน 5 จังหวัดในภาคอีสานที่เลือกเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้

19 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, *ข้อมูลสถิติการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2559*, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2559).

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบรัฐธรรมนูญปี 2559 และประเด็นเพิ่มเติมประชาชนในจังหวัดเลย

ผลการออกเสียงประชามติในจังหวัดเลยข้างต้น เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้กับอีก 4 จังหวัดภาคอีสานที่เห็นชอบกับประชามติเช่นกัน ได้แก่ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ พบลักษณะร่วมที่อาจเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของประชาชน คือ อิทธิพลและความนิยมของพรรคเพื่อไทยในภาคอีสานของแต่ละจังหวัดมีไม่เท่ากัน กล่าวคือ สำหรับพรรคเพื่อไทยนั้นไม่เห็นด้วยกับการทำประชามติดังกล่าว เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดจนบรรยากาศในการรณรงค์ให้รับหรือไม่รับประชามติ ประชาชนไม่สามารถแสดงความเห็นได้อย่างเสรี จึงเป็นไปได้ว่าอิทธิพลของพรรคเพื่อไทยที่ส่งผลไปยังผู้นิยมชมชอบพรรคในลักษณะแนวโน้มของการไม่เห็นชอบในประชามติตามไปด้วย ทว่าใน 4 จังหวัดภาคอีสานข้างต้นและจังหวัดเลย อิทธิพลของพรรคดังกล่าวไม่ได้มีมากนัก ทั้งนี้ พรรคเพื่อไทยไม่สามารถชนะการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตได้แบบ “ยกจังหวัด” ยกเว้นจังหวัดอำนาจเจริญ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผู้ชนะเลือกตั้งทั้งสองเขต พบว่า สามารถเอาชนะลำดับที่สองได้ประมาณสองพันคะแนนเท่านั้น พิจารณาเทียบเคียงการลงประชามติกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 5 จังหวัดในภาคอีสาน

พรรคการเมือง	จำนวน ส.ส. แต่ละจังหวัด				
	นครราชสีมา	บุรีรัมย์	เลย	อุบลราชธานี	อำนาจเจริญ
พลังประชารัฐ	6	-	-	1	-
เพื่อไทย	4	-	2	7	2
ภูมิใจไทย	3	8	1	-	-
ประชาธิปัตย์	-	-	-	2	-
ชาติพัฒนา	1	-	-	-	-
รวม	14	8	3	10	2

ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง²⁰

สำหรับความเคลื่อนไหวทางการเมืองและการเลือกตั้งของประเทศหลังการรัฐประหารในปี 2557 เป็นต้นมาพบว่า ระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาเกือบ 5 ปี พรรคการเมือง นักการเมือง และประชาชนถูกสั่งห้ามทำกิจกรรมทางการเมือง เช่น การจัดประชุม การหาเสียง การชุมนุมทางการเมือง นักการเมืองบางรายถูกสั่งห้ามทำธุรกรรมทางการเงิน ห้ามเดินทางออกราชอาณาจักร ด้วยประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ส่งผลให้กิจกรรมทางการเมืองถูกระงับไว้เป็นการชั่วคราว กระทั่งมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 13/2561 ให้มีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองบางอย่างได้ เช่น จัดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ การรับสมัครพรรค การจัดประชุมพรรคเพื่อเลือกหัวหน้าพรรค คณะกรรมการบริหารพรรค และอื่น ๆ จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เป็นต้น ต่อมามีการประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 22/2561 เปิดให้พรรคการเมืองเริ่มเตรียมการเข้าสู่การเลือกตั้งได้ โดยคำสั่งดังกล่าวมีผลให้มีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายอันเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการเลือกตั้ง หลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีผลบังคับใช้ ทำให้มีการยกเลิกประกาศและคำสั่ง คสช. และคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ห้ามพรรคการเมืองหรือประชาชนทำกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 9 ฉบับ ทำให้พรรคการเมืองและนักการเมืองสามารถทำกิจกรรมทางการเมืองและการรณรงค์หาเสียงได้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในปี 2562 ได้ถูกจัดขึ้นในวันที่ 24 มีนาคม 2562 มีพรรคการเมืองและนักการเมืองทั้งเก่าและใหม่ลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งนี มีผู้สมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขตถึง 11,181 คน ซึ่งมากกว่าการเลือกตั้งในปี 2554 ถึง 4.6 เท่า ส่วนพรรคการเมืองที่ลงแข่งขันมีทั้งหมด 81 พรรค โดยพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นใหม่ที่มีความโดดเด่น ได้แก่ พรรคพลังประชารัฐ

20 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, *ประกาศผลการเลือกตั้ง พ.ศ. 2562*, 7 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20190507142930.pdf

พรรคอนาคตใหม่ พรรคเสรีรวมไทย พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรคไทยรักษาชาติ พรรคเพื่อชาติ เป็นต้น ส่วนพรรคการเมืองเก่าที่ยังคงความมีอิทธิพลทางการเมืองอยู่ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจไทย พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคชาติพัฒนา เป็นต้น

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ จังหวัดเลยถูกแบ่งเขตพื้นที่เลือกตั้งออกเป็น 3 เขต ลดลง 1 เขต มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 คน จากเดิมที่มี 4 คน ทำให้การแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดเลยถูกเปลี่ยนแปลงใหม่เกือบทั้งหมด รายละเอียดทั้ง 3 เขตเลือกตั้งมีดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1

ประกอบด้วย

- อำเภอเมืองเลย ได้แก่ ตำบลกุดป่อง ตำบลเมือง ตำบลนาอ้อ ตำบลกกตู ตำบลน้ำหมาน ตำบลเสี้ยว ตำบลนาอาน ตำบลนาโป่ง ตำบลนาดินดำ ตำบลน้ำสวย ตำบลชัยพฤกษ์ ตำบลนาแหม ตำบลศรีสองรัก ตำบลกกทอง
- อำเภอนาดัว่ง ได้แก่ ตำบลนาดัว่ง ตำบลนาดอกคำ ตำบลท่าสะอาด ตำบลท่าสวรรค์
- อำเภอปากชม ได้แก่ ตำบลปากชม ตำบลเชียงกลม ตำบลหาดคัมภีร์ ตำบลห้วยบ่อซืน ตำบลห้วยพิชัย และตำบลชมเจริญ
- และอำเภอเอราวัณ ได้แก่ ตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง

เดิมเขตนี้ ในการเลือกตั้งปี 2554 ไม่มีอำเภอปากชม อำเภอนาดัว่ง และอำเภอเอราวัณ ซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 4 เมื่อจำนวนเขตการเลือกตั้งในปี 2562 ถูกลดลงทำให้พื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 4 ถูกรวมไว้ที่เขตเลือกตั้ง 1 และพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1 เดิม ประกอบด้วย อำเภอท่าลี่ และอำเภอภูเรือ ถูกย้ายไปเขตเลือกตั้งที่ 3 แทน จึงทำให้เขตเลือกตั้งที่ 1 นี้ถูกเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

เขตเลือกตั้งที่ 2

ประกอบด้วย

- อำเภอวังสะพุง ได้แก่ ตำบลวังสะพุง ตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลผาน้อย ตำบลผาบั้ง ตำบลโคกขมิ้นและตำบลศรีสงคราม
- อำเภอภูกระดึง ได้แก่ ตำบลศรีฐาน ตำบลผานกเค้า ตำบลภูกระดึง ตำบลห้วยส้ม
- อำเภอภูหลวง ได้แก่ ตำบลภูหอ ตำบลหนองคัน ตำบลห้วยสีเสียด ตำบลเลยวังไสย์ ตำบลแก่งศรีภูมิ

- อำเภอผาขาว ได้แก่ ตำบลผาขาว ตำบลท่าช้างคล้อง ตำบลโนนปอแดง ตำบลโนนป่าซาง และตำบลบ้านเพิ่ม
- อำเภอเรวัดน ได้แก่ ตำบลผาสามยอด และตำบลทรัพย์ไพวัลย์
- และอำเภอนองนิน ได้แก่ ตำบลหนองนิน ตำบลตาตฆ่า และตำบลปวนพุ

เขตเลือกตั้งที่ 2 ไม่ถือว่าเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยมีอำเภอที่เพิ่มขึ้น 1 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเรวัดน (เฉพาะตำบลทรัพย์ไพวัลย์ และตำบลผาสามยอด) ส่วนอำเภอวังสะพุงเพิ่มขึ้น 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลผาน้อย ตำบลศรีสงคราม ตำบลวังสะพุง จากเดิมที่มีเพียงตำบลโคกขม้น ตำบลหนองหญ้าปล้อง และตำบลผาบ้ง ส่วนตำบลอื่นถูกจัดให้อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3

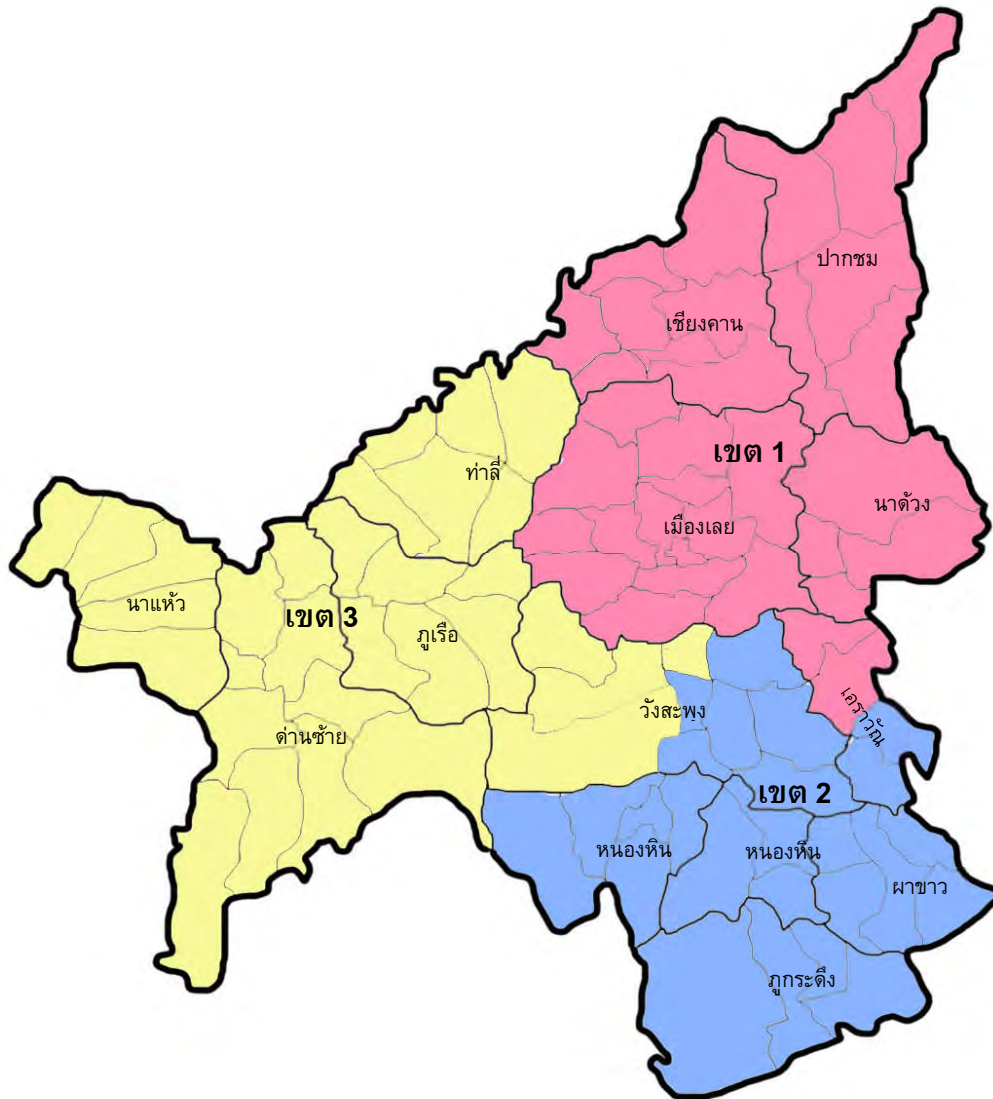
เขตเลือกตั้งที่ 3

ประกอบด้วย

- อำเภอเชียงคาน ได้แก่ ตำบลเชียงคาน ตำบลธาตุ ตำบลนาซ่าว ตำบลเขาแก้ว ตำบลปากทม ตำบลบุษม ตำบลจอมศรี และตำบลหาดทรายขาว
- อำเภอด่านซ้าย ได้แก่ ตำบลด่านซ้าย ตำบลปากหมัน ตำบลนาดี ตำบลโคกงาม ตำบลโพนสูง ตำบลอิปุม ตำบลกกสะทอน ตำบลโป่ง ตำบลวังยาว และตำบลนาหอ
- อำเภอนาแห้ว ได้แก่ ตำบลนาแห้ว ตำบลเหล่ากอหก ตำบลแสงภา ตำบลนามาลา และตำบลนาพึ่ง
- อำเภอภูเรือ ได้แก่ ตำบลหนองบัว ตำบลท่าศาลา ตำบลร่องจิก ตำบลปลาบ่า ตำบลลาดค่าง ตำบลสานตม
- อำเภอท่าลี่ ได้แก่ ตำบลท่าลี่ ตำบลหนองผือ ตำบลอาฮี ตำบลน้ำแคม ตำบลโคกใหญ่ และตำบลน้ำพูน
- และอำเภอวังสะพุง ได้แก่ ตำบลทรายขาว ตำบลหนองงิ้ว ตำบลปากปวน และตำบลเขาหลวง

ในเขตเลือกตั้งที่ 3 ได้เพิ่มอำเภอภูเรือทั้งอำเภอ จากเดิมในปี 2554 ไม่มีตำบลสานตม และตำบลท่าศาลา ขณะเดียวกันก็ได้ย้ายตำบลในเขตอำเภอวังสะพุงบางส่วนไปที่เขตเลือกตั้งที่ 2 คือ ตำบลผาน้อย ตำบลศรีสงคราม ตำบลวังสะพุง ส่วนอำเภออื่น ๆ ยังคงเช่นเดิม

คำอธิบาย

— เขตอำเภอ

— เขตตำบล

ภาพที่ 3 แผนที่กำแบ่งเขตกำเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย ปี 2562

ในการรายงานความเคลื่อนไหวของแต่ละพรรคการเมือง จะได้เรียงเฉพาะพรรคที่มีบทบาทเคลื่อนไหวในจังหวัดเลย โดยจะกล่าวถึงทีละพรรค ดังนี้

1. พรรคเพื่อไทย

พรรคเพื่อไทย ถือเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมอย่างมากในภาคอีสานมานานนับตั้งแต่สมัยเป็นพรรคไทยรักไทย พรรคพลังประชาชน จนถึงพรรคเพื่อไทย โดยหนึ่งในนั้นคือพื้นที่จังหวัดเลย พิจารณาจากการเลือกตั้งในปี 2548 2550 และ 2554 ที่พรรคสามารถชนะในทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดเลย แม้จะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเดิมบางส่วน แต่ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่ ทั้งยังเป็นทายาทตระกูลการเมืองที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลย เมื่อมีการจัดการเลือกตั้งใหม่กลับพบว่า ผู้ที่ย้ายพรรคไม่สามารถเอาชนะการเลือกตั้งครั้งนั้นได้ อีกทั้ง ผู้สมัคร ส.ส. ใหม่ ที่สังกัดพรรคเพื่อไทย แม้ไม่เคยมีประสบการณ์ทางการเมืองระดับชาติมาก่อน แต่สามารถเอาชนะคู่แข่งจากพรรคการเมืองอื่นอย่างถล่มทลาย ทำให้กว่า 2 ทศวรรษ ยังไม่มีพรรคการเมืองไหนนอกจากพรรคเพื่อไทยที่จะสามารถยึดครองฐานเสียงครอบคลุมทั้งจังหวัด

การเลือกตั้งในครั้งนี้มีการวิเคราะห์จากหลายฝ่ายว่า พรรคเพื่อไทยจะสามารถรักษาพื้นที่ในทุกเขตเลือกตั้งดั้งเดิมได้หรือไม่ เนื่องจากอดีต ส.ส. จังหวัดเลย ทั้ง 3 เขต ได้แก่ นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข และนายวันชัย บุชบา ได้ย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชารัฐ ยกเว้นนางนันทนา ทิมสุวรรณ ทำให้พรรคเพื่อไทยต้องสรรหาและคัดเลือกผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคใหม่ทั้งหมด นอกจากความเป็นไปได้ยากที่จะรักษาพื้นที่เดิมของพรรคเพื่อไทยได้แล้ว โอกาสการชนะการเลือกตั้งแบบถล่มทลายยังเป็นไปได้ยากเช่นเดียวกัน เนื่องจากที่ผ่านมาการทุ่มงบประมาณมหาศาลให้ถึงมือคนรากหญ้าอย่างเป็นรูปธรรมในรูปของเงินที่ประชาชนจับต้องได้ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนที่เคยเลือกพรรคเพื่อไทยหันมาสนับสนุน พล.อ. ประยุทธ์ และพรรคพลังประชารัฐแทนที่พรรคเพื่อไทย อีกทั้งการที่พรรคพลังประชารัฐก้าวมาเป็นคู่แข่งลำดับหนึ่ง แทนที่พรรคประชาธิปัตย์ในระดับประเทศ และพรรคภูมิใจไทยในระดับจังหวัด ประกอบกับการอาศัยกลไกอำนาจรัฐ อิทธิพลทางการเมืองและชื่อเสียงของตระกูลทางการเมือง ทำให้การเลือกตั้งครั้งนี้จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งของพรรคเพื่อไทย

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาผลสำรวจความคิดเห็นประชาชนคนอีสานต่อการเลือกตั้งในปี 2562 โดย อีสานโพล ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ 20 จังหวัดทั่วภาคอีสาน จำนวน 1,093 ราย พบว่า คนอีสานส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มที่จะสนับสนุนผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย (ร้อยละ 43.6) และพรรคอนาคตใหม่ (ร้อยละ 23.2) ส่วนพรรคพลังประชารัฐตามเป็นลำดับ 3 (ร้อยละ 11.7) และบุคคลที่ต้องการให้เป็นนายกรัฐมนตรีมากที่สุดคือ คุณหญิงสุดาร์ตน์ เกตุราพันธ์ (ร้อยละ 31.1) และนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ (ร้อยละ 24.9) ส่วน พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามมาเป็นลำดับ 3 (ร้อยละ 11.9) เช่นเดียวกัน²¹ แม้ผลสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวจะสะท้อนผลในระดับภาพรวมของภาคอีสาน แต่ก็สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนในจังหวัดเลยโดยผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างประชาชนจังหวัดเลยจำนวน 60 ตัวอย่าง พบว่า

21 “อีสานโพล คนอีสานยังหนุนเพื่อไทยมาที่ 1 อยากให้ “เจ้หน้อย” นั่งนายกฯ” *ไทยรัฐ*, 14 มีนาคม 2562, จาก www.thairath.co.th/news/local/northeast/1519285

ร้อยละ 53.33 เลือกผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย รองลงมาคือ ร้อยละ 21.66 เลือกพรรคพลังประชาชนรัฐ และร้อยละ 18.33 เลือกพรรคภูมิใจไทย

สำหรับการเตรียมความพร้อมก่อนการเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยในจังหวัดเลยนั้น จากกรณีอดีต ส.ส. พรรคเพื่อไทยทั้ง 3 คน ย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชาชน ทำให้พรรคเพื่อไทยต้องสรรหาและคัดเลือกผู้สมัครใหม่ทั้งหมด ได้แก่ นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล (เขต 1) นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ (เขต 2) และนายสันติภาพ เชื้อบุญมี (เขต 3) โดยนายเลิศศักดิ์ กล่าวถึงเหตุผลในการลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคเพื่อไทยว่า ตนเห็นว่าในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการทำรัฐประหารถึง 2 ครั้ง พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคการเมืองที่ให้ความสำคัญกับระบอบประชาธิปไตย และให้ความสำคัญกับประชาชนระดับรากหญ้า โดยเฉพาะปัญหาราคาสินค้าเกษตร อย่างเช่น ราคายางพาราตกต่ำที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข อีกทั้งตนมีความพร้อมอย่างเต็มที่ในการเป็นตัวแทนประชาชนชาวจังหวัดเลยเข้าไปทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร จากการที่เคยบริหารราชการท้องถิ่น หากได้รับโอกาสจากประชาชนเลือกให้เข้าไปทำหน้าที่ในสภาฯ ก็จะทำหน้าที่ด้วยความรู้และประสบการณ์ที่มีไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด²²

ในส่วนของ การลงพื้นที่หาเสียงของพรรคเพื่อไทยในจังหวัดเลยนั้น พบว่า แกนนำพรรคเพื่อไทยได้มาที่จังหวัดเลยบ่อยครั้ง ส่วนหนึ่งจากการพยายามทวงคืนพื้นที่เดิมที่เสียไปให้กับพรรคพลังประชาชนกลับมาเป็นของพรรคเพื่อไทย โดยในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2562 คุณหญิงสุดารัตน์ เกตุราพันธ์ ประธานยุทธศาสตร์การเลือกตั้งพรรคเพื่อไทย พร้อมนายพานทองแท้ ชินวัตร สมาชิกพรรคเพื่อไทยและบุตรชายของนายทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี นายอดิศร เพียงเกษ นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ และแกนนำพรรคเพื่อไทยหลายคน ลงพื้นที่พบปะประชาชนในจังหวัดเลย โดยเริ่มต้นที่อำเภอด่านซ้าย ในเขตเลือกตั้งที่ 3 ที่มีนายสันติภาพ เชื้อบุญมี เป็นผู้สมัคร ส.ส. ลงแข่งกับ กำนันปรีชา เร่งสมบุญสุข จากพรรคพลังประชาชนรัฐ ต่างมีประชาชนเดินทางมารับฟังการปราศรัยและให้กำลังใจผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคเพื่อไทยเป็นจำนวนมากถึง 2,000 คน ทำให้บรรยากาศโดยรวมเป็นไปอย่างคึกคัก โดยเฉพาะการปราศรัยของคุณหญิงสุดารัตน์ที่เรียกปรบมือจากประชาชนที่มารับฟัง คือ การกล่าวถึงกรณีเหตุที่พรรคเพื่อไทยต้องเปลี่ยนตัวผู้สมัคร ส.ส. ว่านายปรีชา ได้ทิ้งพรรคเพื่อไทยไปอยู่กับผู้มีอำนาจ และหากใครจะไปกับ ไปให้ไกล ๆ พร้อมกับกล่าวร้องขอให้ประชาชนร่วมต่อสู้กับเสียงข้างพรรคเพื่อไทยด้วยการเลือกผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย²³ เช่นเดียวกับนายอดิศร เพียงเกษ แกนนำพรรคเพื่อไทย ที่กล่าวโจมตีอดีต ส.ส. พรรคเพื่อไทยที่ย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชาชนว่า “แม้เราเคยมี ส.ส.เพื่อไทย แต่ได้ย้ายพรรคไปสนับสนุนฝ่ายเผด็จการ โดยทางพรรคก็ให้คำอวยพรท่านย้ายพรรคขอให้ไปดี แต่อย่าได้ย้ายกลับมาอีก ในเมื่ออดีต ส.ส.เลย ได้เลือกข้างผู้สืบทอดอำนาจ แต่ประชาชนไม่เลือกข้างอย่างแน่นอน ยกตัวอย่าง วัวออกจากคอกแล้วจะออกจากคอกไปกับวัว คือความหมายว่าไม่รักดีต้องฆ่าวัวทิ้งเมื่อมันทิ้งคอก วันที่ 24 มี.ค.

22 “นายกป็อก เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล จากการเมืองท้องถิ่นสู่เวทีระดับชาติ ยุคเปลี่ยนผ่านผู้แทนฯเมืองเลย” *ทีนิวส์*, 6 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.77jowo.com/contents/119453

23 “สุดารัตน์ บุก จ.เลย ไต่ปรีชา อดีต ส.ส.ย้ายพรรค” *วอยซ์ทีวี*, 24 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.voicetv.co.th/read/yZotVt5FL

จะเป็นวันที่พิพากษาพวกที่ออกจากคอก ประชาชนจะสั่งสอนคนพวกนี้จะไม่มีการเกิดอีกต่อไป มีที่ไหนย้ายพรรคไปอยู่กับคนยึดอำนาจตนเอง ไม่รู้เอาอะไรมาคิด และคิดได้อย่างไร ส.ส. ที่ย้ายยังเป็นถึงอดีตรัฐมนตรี ได้ดิบได้ดีก็มาจากพรรคเพื่อไทย²⁴ นายอดิธร ยังกล่าวอีกว่า “จังหวัดเลยเป็นพื้นที่เดิมของพรรคพลังประชาชน พรรคเพื่อไทย จะไม่ให้เขตเลือกตั้งในจังหวัดเลยเป็นของคนอื่น ถึงแม้ผู้สมัครจะเป็นคนหน้าใหม่ทั้ง 3 คน และยังคงกล่าวอีกว่า ประชาชนจะสั่งสอนผู้ที่ย้ายพรรคไปอยู่กับคนที่ยึดอำนาจตนเอง ด้วยการเลือก ส.ส.พรรคเพื่อไทย²⁵

ภาพที่ 4 บรรยากาศการปราศรัยของพรรคเพื่อไทยที่อำเภอด่านซ้าย²

24 “อดีตร เดือด! ชัดอดีต ส.ส. ทั้ง พท ชบฝ่ายสืบทอดอำนาจสอบตกแน่” *แนวหน้า*, 24 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.naewna.com/politic/397551

25 “คุณหญิงสุดาวรัตน์ นำทีมแกนนำพรรคเพื่อไทยร่วมปราศรัยให้กับผู้สมัคร ส.ส.จังหวัดเลย โจมตี! อดีต ส.ส. ย้ายพรรคสอบตก” *ซีเคนิวส์*, 25 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.cknews.today/post/598

จากนั้นได้เดินทางไปยังอำเภอหนองหิน ซึ่งเป็นเขตเลือกตั้งที่ 2 เพื่อช่วยหาเสียงให้กับนายศรัณย์ ทิมสุวรรณ โดยมีประชาชนมารับฟังการปราศรัยมากกว่า 6,000 คน และสุดท้ายได้เดินทางลงพื้นที่ปราศรัยบริเวณตลาดนัดคลองถมในตัวอำเภอเมืองเลย เพื่อช่วยหาเสียงแก่นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล มีประชาชนมาร่วมรับฟังการปราศรัยมากกว่า 7,000 คน มีการสลับการปราศรัยของแกนนำพรรคเพื่อไทย โดยคุณหญิงสุดารัตน์ พยายามยกผลงานความสำเร็จของการดำเนินนโยบายในอดีตของพรรคไทยรักไทย และการชูนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนและการพลิกฟื้นเศรษฐกิจเป็นกรณีเร่งด่วน โดยเฉพาะปัญหา ด้านพืชผลทางการเกษตรว่า “พรรคเพื่อไทยจะไม่แจกบัตรคนจนแต่จะแจกบัตรคนรวย พรรคเพื่อไทย จะมาเพิ่มเงินในกระเป๋าประชาชนทุกคน ตลอดเวลา 17 ปี ตั้งแต่พรรคไทยรักไทยไม่เคยทอดทิ้งประชาชน หากพรรคเพื่อไทยได้เป็นรัฐบาลจะพักชำระหนี้เกษตรกร 3 ปี และอีกหลายอาชีพ พรรคเพื่อไทยจะทำให้ราคาสินค้าเกษตรดีขึ้นใน 6 เดือนต้องสูงขึ้นอย่างน้อย 30 เปอร์เซ็นต์ และอีกมาตรการสุดท้ายอย่างเร่งด่วน จะสร้างสถาบันพัฒนารายได้ประจำจังหวัด เปิดให้กู้เงินในระบบ สร้างงานสร้างรายได้เพื่อเติมพลังให้คนตัวเล็กได้ทำมาหากิน ไม่ได้เป็นการกัญไปเล่นการพนันแต่กัญไปทำมาหากิน ทั้งหมดเป็น 3 มาตรการ ใส่น้ำเกลือให้ประชาชนก่อนทันทีใน 6 เดือนแรก” นอกจากนี้ คุณหญิงสุดารัตน์ ย้ำว่า “การเลือกตั้งครั้งนี้ สำคัญมาก เพราะกลไกเลือกตั้งเปลี่ยนไป บัตรเลือกตั้งมีใบเดียว พร้อมขอให้คนจังหวัดเลยเลือกพรรคเพื่อไทย และเลือกนายกฯ ของพรรคเพื่อไทยด้วย ทั้งนี้ เขามี ส.ว. 250 คน มีอำนาจเท่ากับ ส.ส. ดังนั้นเลือกตั้งครั้งนี้ต้องเลือกให้ชนะถล่มทลาย”²⁶ พร้อมทั้งประกาศว่า “ถ้าเลือกพรรคเพื่อไทยแล้วจะได้ นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็น ส.ส. และได้คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ ไปบริหารบ้านเมือง นอกจากนี้ ยังได้นางศุภรีไกล จันทร์สว่าง ไปเป็น ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ” จากคำปราศรัยสุดท้ายนี้ กลับเป็นประเด็นที่ทำให้นายอาณัติ ช่างอินทร์ ในฐานะทนายความ ยื่นหนังสือร้องเรียน พร้อมกับนำคดียุติการปราศรัยหาเสียงของแกนนำพรรคเพื่อไทยเป็นหลักฐาน เพื่อขอให้พนักงานสืบสวนและไต่สวน กกต. ตรวจสอบพิจารณาขู่พรรคเพื่อไทย เนื่องจากคุณหญิงสุดารัตน์ได้ปราศรัยประกาศบนเวทีที่จังหวัดเลย มีการพูดเข้าข่ายลักษณะการหลอกลวง จูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง เป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครของตน เป็นการอาศัยเกียรติคุณและชื่อเสียงของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ตนและพรรค อันเป็นการผิดกฎหมายมาตรา 73(5) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะคำกล่าวที่ว่า “ถ้าเลือกพรรคเพื่อไทย แล้วนางศุภรีไกล จันทร์สว่าง ไปเป็น ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ” ซึ่งนางศุภรีไกล จันทร์สว่าง ไม่ได้มีอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครของพรรคเพื่อไทยในจำนวน 97 คนแต่อย่างใด จึงแอบอ้างเอาชื่อเสียงเกียรติยศ เกียรติคุณ ของนางศุภรีไกล ซึ่งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเลยหลายสมัย จูงใจให้ประชาชนมาลงคะแนนให้กับผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย หนึ่ง นางศุภรีไกล จันทร์สว่าง ได้ขึ้นเวทีปราศรัยพร้อมกับคุณหญิงสุดารัตน์ในเวทิดังกล่าวด้วย²⁷

26 “สุดารัตน์ ชูนโยบายพักหนี้เกษตรกร 3 ปี เรียกเสียงปรบมือจากชาวนานับหมื่น” *กรุงเทพธุรกิจ*, 25 มิถุนายน 2562, จาก www.bangkokbiznews.com/news/detail/827876

27 “ถึงคิวเพื่อไทย ทนายเมืองเลยร้องยุบ “สุดารัตน์” ปราศรัยหลอกลวง อ้าง ส.จ.ดังอยู่บัญชีรายชื่อ” *ผู้จัดการ*, 8 มีนาคม 2562, <http://mgronline.com/local/detail/9620000023620>

ภาพที่ 5 บรรยากาศการปราศรัยของพรรคเพื่อไทยที่อำเภอเมืองเลย โดยคุณหญิงสุดารัตน์ เกตุราพันธุ์ พร้อมด้วยผู้สมัคร ส.ส. และนางสาวศุภกรไกล จันทรสว่าง

แม้การลงพื้นที่ปราศรัยใหญ่ของแกนนำพรรคเพื่อไทยจะผ่านพ้นไป แต่ก็พบว่ายังมีแกนนำพรรคเพื่อไทย โดยเฉพาะนายอดิศร เพียงเกษ พร้อมด้วย ผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคเพื่อไทยทั้ง 3 เขต ลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางรณรงค์หาเสียง การเปิดเวทีปราศรัยย่อยตามหมู่บ้าน และตำบลต่าง ๆ เช่น นายสันติภาพ เชื้อบุญมี ใช้วิธีการปราศรัยตามชุมชนต่าง ๆ โดยเฉพาะในชุมชนหนาแน่นหรือชุมชนใหญ่ รวมถึงการเดินทางเคาะประตูบ้านให้ครบทุกพื้นที่ให้ครอบคลุมด้วยตนเอง ก่อนจะเน้นกับทุกกลุ่มวัยและสาขาอาชีพ การพยายามเข้าถึงประชาชนแบบใกล้ชิด และเป็นกันเอง การแนะนำตนและนโยบายของพรรค แม้ว่าจะเป็นการต่อสู้กับนักการเมืองเก่าหลายสมัย และรวมถึงนักการเมืองใหม่ แต่ทั้งคู่ล้วนมาจากตระกูลที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลย นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ที่การยุทธวิธีเคาะประตูบ้าน ห้างร้าน ตลาด ชุมชน และเปิดปราศรัยวันละ 3 จุด ตามชุมชนใหญ่ ศาลากลางหมู่บ้าน และวัด ร่วมกับการนำเสนอด้วยนโยบายสำคัญของพรรคเพื่อไทย ด้านการเกษตร การพักหนี้เกษตรกร 3 ปี เป็นต้น²⁸

28 “เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เพื่อไทย มาแรงปราศรัยใหญ่ถึยิบ” *คมชัดลึก*, 2 มีนาคม 2562, จาก www.komchadluek.net/news/local/364306

2. พรรคพลังประชาชนรัฐ

พรรคพลังประชาชนรัฐ ถือเป็นพรรคการเมืองใหม่ที่ก่อตั้งขึ้นและลงแข่งขันในการเลือกตั้ง ส.ส. ในปี 2562 เป็นครั้งแรก พรรคพลังประชาชนรัฐ เกิดขึ้นจากการที่นายชวน ชูจันทร์ ประธานประชาคมตลาดน้ำคลองลัดมะยม พร้อมคณะเข้ายื่นเอกสารจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง โดยใช้ชื่อพรรคว่า พรรคพลังประชาชนรัฐ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2561 โดยใช้ชื่อที่มีลักษณะคล้ายกับนโยบายของรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ โดยมีรัฐมนตรีหลายคนในรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ ให้การสนับสนุนต่อการจัดตั้งพรรคการเมืองโดยมีเป้าหมายเพื่อผลักดันให้ พล.อ. ประยุทธ์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากกลุ่ม สามมิตร ซึ่งมีแกนนำเป็นอดีตรัฐมนตรีในรัฐบาลทักษิณ ได้แก่ นายสมศักดิ์ เทพสุทิน นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ และนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ กลุ่มดังกล่าวได้เคลื่อนไหวทางการเมืองมาตลอดระยะเวลาในขณะที่ยังมีคำสั่ง คสช. ห้ามดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในขณะนั้น โดยมีบทบาทในการพยายามเชิญอดีต ส.ส. ทั้งจากหลายพรรคการเมืองจากกลุ่มต่าง ๆ หันมาให้การสนับสนุน พล.อ. ประยุทธ์ และพรรคพลังประชาชนรัฐ กระทั่งพรรคพลังประชาชนรัฐมีการจัดประชุมพรรคเป็นครั้งแรกในวันที่ 29 กันยายน 2561 เพื่อพิจารณาอุดมการณ์ นโยบาย ข้อบังคับ และเลือกคณะกรรมการบริหารพรรค โดยมีอดีต ส.ส. จากพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ตัดสินใจเข้าร่วมกับพรรคพลังประชาชนรัฐ นักการเมืองท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก รวมทั้งรัฐมนตรีในรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ เช่น นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ รัฐมนตรีว่าการพาณิชย์ นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีว่าการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นายอรรถศักดิ์ ฤๅตระกูล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นต้น โดยที่ประชุมมีมติเลือกคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งนายอุตตม สาวนายน เป็นหัวหน้าพรรคคนแรก และนายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ เป็นเลขาธิการพรรคคนแรก

ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2561 มีบุคคลหลายร้อยคนเข้าร่วมและสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนรัฐ โดยมีทั้งอดีตรัฐมนตรี อดีตสมาชิกวุฒิสภา อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ทั้งพรรคเพื่อไทย พรรคไทยรักไทย พรรคพลังประชาชน พรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจไทย พรรคชาติไทยพัฒนา²⁹ แกนนำบุคคลสำคัญของกลุ่มทางการเมือง เช่น แกนนำกลุ่ม นปช. แกนนำกลุ่ม กปปส. นักการเมืองท้องถิ่น รวมถึงบุคคลที่มีชื่อเสียง โดยหนึ่งในนั้นคือ นักการเมืองและเครือข่ายทางการเมืองจากตระกูลเร่งสมบุญสุขในจังหวัดเลย ได้แก่ นายปรีชา เร่งสมบุญสุข อดีตรัฐมนตรีและ ส.ส. 9 สมัย นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข อดีต ส.ส. 2 สมัย และอดีต ส.ว. จังหวัดเลย และนายวันชัย บุษบา อดีต ส.ส. 1 สมัย ซึ่งทั้งหมดล้วนเคยเป็นอดีต ส.ส. จากพรรคเพื่อไทย³⁰

29 “150+ politicians defect to new pro-junta party” *Khaosod English*, November 27, 2018, From www.khaosodenglish.com/politics/2018/11/27/150-politicos-defect-to-new-pro-junta-party

30 “สามมิตร เข้าร่วมพลังประชาชนรัฐ ประกาศสลายขั้วการเมือง” *ไทยพีบีเอส*, 19 พฤศจิกายน 2561, <http://news.thaipbs.or.th/content/275774>

นายปรีชา เร่งสมบุญสุข ได้กล่าวถึงสาเหตุการลาออกจากสมาชิกพรรคเพื่อไทยและย้ายมาสังกัดพรรคพลังประชารัฐว่า “เหตุที่เลือกมาทำงานกับพรรคพลังประชารัฐเพราะนโยบายตอบใจพหุ มีการระดมสมองคนรุ่นใหม่ จึงมั่นใจว่าจะเป็นทางเลือกให้กับประชาชน เพราะที่ผ่านมาประเทศชาติบอบช้ำมากกว่า 10 ปี เมื่อเกิดปัญหาเดินขบวนเรียกร้องต่างๆ ทำให้นักลงทุนต่างประเทศอยู่ไม่ได้ และประชาชนเดือดร้อน ตนเล่นการเมืองมากกว่า 30 ปี ไม่เคยเห็นความแตกแยกแบบนี้ สามี ภรรยาและลูกอยู่กับคนละสี จึงตัดสินใจหลังจากคุยกับนายสมศักดิ์ เทพสุทิน และนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ เข้ามาร่วมงานกับพรรค” นายปรีชา ยังกล่าวอีกว่า “ตนโชคดีที่ทางพรรคพลังประชารัฐให้ความสำคัญโดยการให้เข้าร่วมเป็นผู้กำหนดนโยบายพรรคเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนและประเทศชาติ ประกอบกับความต้องการของประชาชนชาวจังหวัดเลยก็ตรงตามนโยบายพรรคอีกด้วย นอกจากนี้ ตนยังเชื่อว่า จะได้รับการรับเลือกจากประชาชนทั้ง 3 เขต และไม่กังวลว่าพื้นที่ภาคอีสานจะไม่เอาทหาร เพราะพรรคขับเคลื่อนด้วยนโยบายเป็นหลัก ส่วนกรณีการถูกโจมตีว่าเป็น ส.ส.ขายตัว นั้น ตนได้ชี้แจงกับพี่น้องประชาชนว่า การที่ผู้ใดได้รับเลือกตั้งสวมชุดสูทเข้าสู่สภาฯ และมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ และย้ายพรรคเพื่อขอเข้าร่วมรัฐบาลจึงจะเรียกว่า ขายตัว แต่ไม่มีกฎหมายใดบังคับไว้ว่า ห้ามย้ายพรรคหลังยุบสภา ตนจึงไม่ได้ขายตัวตามที่ถูกโจมตีแต่อย่างใด”^{31 32}

หากย้อนกลับไปก่อนหน้าที่จะมีการเปิดตัวอย่างชัดเจนในการเข้าร่วมพรรคพลังประชารัฐของตระกูลเร่งสมบุญสุขปรากฏภาพความเคลื่อนไหวทางการเมืองของอดีต ส.ส. พรรคเพื่อไทย กับกลุ่มสามมิตรในช่วงเดือนมิถุนายน 2561 จากการที่นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ นายสมศักดิ์ เทพสุทิน นายอนุชานาคาศัย และนายภิรมย์ พลวิเศษ ได้เดินทางมาที่จังหวัดเลยและเข้าพบปะพูดคุยกับกลุ่มอดีต ส.ส. เลย พรรคเพื่อไทย ได้แก่ นายปรีชา เร่งสมบุญสุข นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข และนายวันชัย บุษบา แม้ นายสุริยะจะกล่าวว่า การเดินทางมาในครั้งนี้เป็นเพียงการไปพบปะเพื่อนอดีต ส.ส. เพื่อถามสารทุกข์สุกดิบเท่านั้น ขณะที่นายภิรมย์ ระบุว่า มีพูดคุยกันและวิเคราะห์ถึงสถานการณ์บ้านเมืองโดยกล่าวถึง พล.อ.ประยุทธ์ และนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี รวมถึงรัฐบาลปัจจุบันว่า ทำนโยบายที่เข้าถึงประชาชน^{33 34} การปรากฏตัวของกลุ่มสามมิตรและอดีต ส.ส. เลยในครั้งนี้ หลายฝ่ายมองว่า เป็นสัญญาณของการเข้าร่วมและย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชารัฐของกลุ่ม อดีต ส.ส. เลย ทั้ง 3 คน

31 “ปรีชา เร่งสมบุญสุข พบขร. ลั่นไม่ได้ขายตัวตามที่ถูกโจมตี” *คมชัดลึก*, 7 มีนาคม 2562, จาก www.komchadluek.net/news/hotclip/364807

32 “อดีต รมต.เพื่อไทยแนะจับตา ส.ส.ขายตัวหลังเลือกตั้ง” *กรุงเทพธุรกิจ*, 7 มีนาคม 2562, จาก www.bangkokbiznews.com/news/detail/828951

33 “สุริยะ-สมศักดิ์ เดินสายพบปรีชา เร่งสมบุญสุข คาดจ่อขบพลังประชารัฐ” *พีพีทีวี*, 18 มิถุนายน 2561, จาก www.pptvhd36.com/news/83463

34 “ปรีชา-เปล่งมณี-วันชัย” รอรับ ‘กลุ่มสามมิตร’ เทียบ ‘สุริยะ’ นั่งหัวหน้า เตรียมเดินสาย” *มติชน*, 18 มิถุนายน 2561, จาก www.matichon.co.th/politics/news_1003393

ภาพที่ 6 กลุ่มสามมิตรเดินทางมาเชิญอดีต ส.ส. จังหวัดเลย เข้าร่วมงานกับกลุ่มสามมิตรและพรรคพลังประชารัฐ³²

นอกจากนี้ ในเดือนกันยายน 2561 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีพร้อมคณะรัฐมนตรี ได้ลงพื้นที่ในการตรวจราชการในจังหวัดเลย และเป็นประธานในพิธีเปิดถนน 4 เลน หมายเลข 201 เลย-เชียงคาน โดยมีข้าราชการและประชาชนให้การต้อนรับมากกว่า 1,500 คน โดยหนึ่งในนั้นคือ นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข อดีต ส.ส.เลย พรรคเพื่อไทย ได้ปรากฏตัวในการให้การต้อนรับ พล.อ.ประยุทธ์ ด้วยเช่นกัน ขณะที่นายปรีชา เร่งสมบุญสุข อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีชื่อติดอยู่บนเก้าอี้ในหอประชุม แต่ไม่ได้มาปรากฏตัวแต่อย่างใด สำหรับการลงพื้นที่ของ พล.อ. ประยุทธ์ ในครั้งนี้ถือเป็นครั้งแรก ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา³⁵

35 “บิ๊กตู่ นำครม.สัตย์จรเมืองเลยขึ้นม้าน อติต ส.ส.พท.โผล่ต้อนรับ” *ไทยโพสต์*, 17 กันยายน 2561, จาก www.thaipost.net/main/detail/17757

หลังจากที่ พล.อ. ประยุทธ์ ชี้แจงว่าบนเวทีที่ทักทายและขอบคุณประชาชนชาวจังหวัดเลยที่มาให้การต้อนรับแล้ว ในตอนหนึ่ง พล.อ. ประยุทธ์ ได้กล่าวถึงการทำงานการเมืองในปัจจุบันว่า “ตนไม่ได้เป็นศัตรูกับใคร ไม่ว่าจะป็นนักการเมือง อดีตนักการเมือง ไม่ได้เป็นศัตรูกับใครทั้งสิ้น เพียงแต่ปล่อยให้ทุกอย่างดำเนินการไปตามกฎหมาย ขั้นตอน กรรมวิธี ไม่จำเป็นต้องไปสั่งไล่ล่าฆ่าฟันใคร เราเร่งพัฒนาบ้านเมืองไปสู่ความสงบเรียบร้อย มีความอบอุ่น จะได้ไม่โดดเดี่ยว ทุกคนเห็นแล้วว่าที่ผ่านมาเป็นอย่างไร เรามีรอยยิ้ม ไม่มีการสร้างความวุ่นวาย เหล่านี้จะทำให้เราไม่เหงา มิเช่นนั้นจะทำให้เราเหงาคู่กันไม่ได้ แสดงความคิดเห็นก็ไม่ได้” จากนั้น พล.อ. ประยุทธ์ ได้ชี้ไปที่นางเปลงมณี พร้อมกล่าวว่า “ใช่หรือไม่ คุณเร่งสมบูรณ์สุข ดีหรือเปล่านะแบบนี้ ขอให้มาช่วยกันก็แล้วกัน ก็ทำงานให้ดีจะช่วยใครผมไม่รู้ ขอให้ช่วยประชาชน ในลักษณะที่ไปด้วยกันทั้งจังหวัด” ซึ่งได้เรียกเสียงฮือฮาให้กับประชาชนที่มาต้อนรับเป็นอย่างมาก โดยหลังจากนั้น นางเปลงมณี ได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนว่า “วันนี้มาต้อนรับนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดเลย ในส่วนของนายปรีชา นั้น ไม่เดินทางมาพร้อมกับตน เนื่องจากต้องระมัดระวังการแสดงออก และเกรงจะถูกมองว่ามาอยู่พรรคนี้ พรรคนี้ ทั้ง ๆ ที่เรายังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะลงสมัคร ส.ส. ในนามพรรคใด” นอกจากนี้ นางเปลงมณี ยังได้ตอบคำถามถึงกระแสข่าวการร่วมงานกับกลุ่มสามมิตรและพรรคพลังประชารัฐว่า “ยอมรับว่ากระแสกลุ่มสามมิตรตอนนี้แรง คนก็จับจ้องอยู่ ซึ่งการที่ พล.อ. ประยุทธ์ ลงมาพื้นที่จังหวัดเลยนั้น พวกเขาโอเค ไม่มีอะไร ขอให้ท่านทำงานและดูแลบ้านเมือง ส่วนเรื่องการเลือกสังกัดพรรคที่จะไปนั้น ขอให้ขึ้นอยู่กับนายปรีชาที่จะเป็นผู้ชี้แจงเอง” ส่วนกรณีอนาคตทางการเมืองกับการเข้าร่วมงานกับพรรคพลังประชารัฐนั้น นางเปลงมณี กล่าวด้วยท่าทียิ้มแย้มว่า “ต้องถามคุณปรีชา เราเป็นลูกทีม และต้องถามใจพี่น้องประชาชน เราทำงานเพื่อพี่น้องประชาชน พอใจหรือมีเรื่องอะไรหรือไม่ เราตัดสินใจเองไม่ได้ คุณปรีชาก็จะลงพื้นที่สู่ถามความรู้จากพี่น้องว่าเป็นอย่างไร พอใจ รับผิดชอบหรือไม่ก่อนตัดสินใจ”

ภาพที่ 7 นางเปลงมณี เร่งสมบูรณ์สุข เดินทางมาต้อนรับและถ่ายภาพร่วมกับ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในการลงพื้นที่ในการตรวจราชการในจังหวัดเลย

สำหรับการเลือกตั้งในปี 2562 นี้ พรรคพลังประชารัฐ ได้วางตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดเลยครบทั้ง 3 เขต ได้แก่ เขต 1 นายวันชัย บุษบา เขต 2 นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข และเขต 3 นายปรีชา เร่งสมบุญสุข แต่ไม่ปรากฏภาพการลงพื้นที่ปราศรัยของแกนนำพรรคพลังประชารัฐแต่อย่างใด ส่วนหนึ่งเพราะผู้สมัครทั้ง 3 เขต ล้วนเคยเป็นอดีต ส.ส. ในพื้นที่ และได้ทำงานกับประชาชนตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอยู่แล้ว สำหรับวิธีการที่ผู้สมัคร ส.ส. ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นการเปิดเวทีปราศรัยตามชุมชนต่าง ๆ การเดินพบปะประชาชนตามหมู่บ้าน เช่น นายปรีชา เร่งสมบุญสุข ผู้สมัครพรรคพลังประชารัฐ เขต 3 ใช้วิธีการเดินเคาะประตูหาเสียงพร้อมกับเปิดเวทีปราศรัยตำบลละ 2 จุด โดยเริ่มจากเขตอำเภอเชียงคานก่อน โดยแต่ละแห่งมีประชาชนผู้สนใจมาร่วมรับฟังประมาณ 1,500 คน นอกจากการที่นายปรีชาต้องทำความเข้าใจและชี้แจงถึงเหตุผลการทำงานกับพรรคพลังประชารัฐแล้ว นายปรีชายังปราศรัยโดยชูนโยบายสำคัญของพรรคซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ ที่ประสบความสำเร็จและประชาชนจับต้องได้ โดยเฉพาะเรื่องบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบและเกษตรประชากรรัฐ โดยจะมีการวางระบบการทำการเกษตรใหม่ตั้งแต่ระบบการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการตลาด เพื่อแก้ปัญหาการค้าพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ กองทุนหมู่บ้านเติมทุนช่วยฟื้นฟูด้านสวัสดิการประชากรรัฐถ้วนหน้า 44 สวัสดิการจาก 14 หน่วยงานรัฐ อยู่ในบัตรประชากรรัฐใบเดียว ตลอดจนผลงานของรัฐบาลในการพัฒนาการคมนาคมขนส่ง การสร้างรถไฟทางคู่ และการสร้างรถไฟความเร็วสูง เป็นต้น เช่นเดียวกับนายวันชัย บุษบา ผู้สมัคร ส.ส. เขต 1 ที่ลงพื้นที่หาเสียงด้วยวิธีเดินพบปะประชาชนในอำเภอเมืองเลย อำเภอนาดูน อำเภอเอราวัณ และอำเภอปากชม นายวันชัยกล่าวว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ถือว่าหนักกว่าทุกครั้งเนื่องจากกระแสคนรุ่นใหม่ กระแสพรรคเพื่อไทย แต่ตนขอผู้เต็มที่จึงทำการบ้านหนักขึ้นเป็นพิเศษ โดยตื่นตั้งแต่ 04.00 น. ออกเดินทางไปเยี่ยมไปฝากตัวกับพี่น้องทั้งเช้า กลางวัน กลางคืน กลับถึงบ้านประมาณ 23.00 น.ทุกวัน ทั้งยังเดินทางไปตามจุดตามหมู่บ้าน ชุมชนต่าง ๆ ในเขตรับผิดชอบ พบว่าได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี³⁶ แต่ในขณะที่เดียวกันพบการทำลายป้ายหาเสียงของนายวันชัย จำนวน 2 ป้าย โดยถูกสี่สเปย์ฉีดพ่นเป็นสัญลักษณ์กากบาทและใช้น้ำมันเครื่องฉีดเขียนภาพของนายวันชัย โดยนายวันชัยเปิดเผยว่า ตนได้เข้าแจ้งความกับพนักงานสอบสวน สภ.ปากชม แล้ว และนำป้ายที่ถูกทำลายทั้งสอง และหลักฐานการกระทำผิดมอบให้พนักงานสอบสวนพร้อมบันทึกปากคำไว้แล้ว พร้อมนี้ได้นำหลักฐาน ป้ายหาเสียงที่ถูกทำลายและหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย เพื่อดำเนินการตามกฎหมายด้วย³⁷

36 “วันชัย บุษบา พลังประชารัฐ ลั่น สู้เพื่อรักษาแชมป์” *คมชัดลึก*, 10 มีนาคม 2562, จาก www.komchadluek.net/news/local/365096

37 “ผู้สมัครสส.เลย พรรคพชร.เขต 1 ไร้อัจฉริยะ ทร.ป้ายหาเสียงถูกทำลาย” *มติชน*, 18 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.matichon.co.th/region/news_1369575

ภาพที่ 8 ป้ายหาเสียงของนายวันชัย บุษบา ถูกทำลาย

3. พรรคภูมิใจไทย

พรรคภูมิใจไทย ถือเป็นพรรคขนาดกลางที่มีบทบาทสำคัญลำดับต้น ๆ ของภาคอีสาน รองลงมาจากพรรคเพื่อไทย โดยเฉพาะการเลือกตั้งในปี 2554 ที่พรรคภูมิใจไทยซึ่งเป็นคู่แข่งหลักของพรรคเพื่อไทย ในภาคอีสานสามารถสอดแทรกและเอาชนะผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคอื่นได้ถึง 13 ที่นั่ง

ปฏิเสธไม่ได้ว่า การเกิดขึ้นของพรรคภูมิใจไทย ส่วนหนึ่งมาจากการรวมกลุ่มและร่วมจัดตั้งพรรค โดยอดีต ส.ส. พรรคพลังประชาชนในภาคอีสานในนามของกลุ่มเพื่อนเนวิน³⁸ หลังศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคพลังประชาชน ทำให้กลุ่ม ส.ส. บางส่วนของพรรคพลังประชาชนย้ายมาสังกัดพรรคภูมิใจไทยแทน หนึ่งในนั้น คือ นางพัฒนา สังขทรัพย์ อดีต ส.ส. จังหวัดเลย เขต 1 พรรคพลังประชาชน ภรรยาของ นายทศพล สังขทรัพย์ อดีต ส.ส. จังหวัดเลย 7 สมัย นับตั้งแต่นั้นมาตระกูลสังขทรัพย์ได้ทำงานร่วมกับพรรคภูมิใจไทยมาโดยตลอด

ในการเลือกตั้งในปี 2562 นี้ ไม่ต่างกับการเลือกตั้งในปี 2554 ซึ่งพรรคภูมิใจไทยพยายามที่จะปักหลักตั้งฐานทางการเมืองในภาคอีสานให้ได้ โดยตั้งเป้าหมายให้ได้จำนวน ส.ส. ในภาคอีสานมากกว่าปี 2554 ไม่เพียงเฉพาะการชนะยกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ แต่ยังตั้งเป้าชิงพื้นที่จากพรรคเพื่อไทย ในจังหวัดภาคอีสานตอนบน โดยเฉพาะจังหวัดเลยที่มีอดีต ส.ส. จากตระกูลสังขทรัพย์ และนักการเมืองรุ่นใหม่จากตระกูลทิมสุวรรณ ซึ่งเป็นตระกูลที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลยลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคในการเลือกตั้งครั้งนี้ด้วย แม้การเลือกตั้งครั้งนี้จะมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น คือ พรรคพลังประชารัฐ ก็ตาม

ส่วนการส่งผู้สมัครลงเขตเลือกตั้งนั้น นายอนุทิน ชาญวีระกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทย กล่าวว่า “พรรคมีความมั่นใจทุกพื้นที่และจะส่งผู้สมัครให้ครบทุกเขต ที่ผ่านมามีผู้มาขอสมัครเข้าพรรคภูมิใจไทยแบบเกินคาด แทบจะแจกบัตรคิวในหลายเขตเลยทีเดียว สำหรับการลงพื้นที่ในภาคอีสานพบว่า กระแสตอบรับดีเกินคาด ซึ่งตนไม่เชื่อว่า พรรคภูมิใจไทยจะไม่มีกระแสในอีสาน เหมือนอย่างที่มีผู้ใหญ่ทางการเมืองบอกมา” นอกจากนี้ นายอนุทิน ยังได้ชูนโยบายของพรรคที่หลากหลาย แต่จะไม่เน้นการแจกของแบบประชานิยม โดยนโยบายหลัก คือ การลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน การทวงคืนกำไรเข้าวกลับสู่ชาวนา การแก้ไขปัญหาปากท้องของประชาชนโดยเฉพาะราคาพืชผลทางการเกษตร การพักหนี้ กยศ. 5 ปี การเพิ่มเงินเบี้ยเลี้ยงและยกระดับ อสม. นโยบายกัญชาเสรีเพื่อการแพทย์ การแก้กฎหมายขนส่ง Grab Car ที่ถูกกฎหมาย เป็นต้น”

38 กลุ่มเพื่อนเนวิน เป็นกลุ่มของนายเนวิน ชิดชอบ และเป็นกลุ่มการเมืองที่มีพลังในการต่อรองทางการเมืองสูงมากภายในพรรคพลังประชาชน และเป็นกลุ่มสำคัญที่ผลักดันให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และพรรคประชาธิปัตย์ได้จัดตั้งรัฐบาลในปลายปี พ.ศ. 2551 ภายหลังจากที่พรรคพลังประชาชนถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ยุบพรรค ปัจจุบันสมาชิกกลุ่มเพื่อนเนวินส่วนใหญ่ยังสังกัดพรรคภูมิใจไทย และบางส่วนได้ย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชารัฐ

สำหรับการเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดเลย พรรคภูมิใจไทยได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ครบทั้ง 3 เขต ได้แก่ เขต 1 นายทศพล สังขทรัพย์ เขต 2 นายแสงเดือน ศรีบุรินทร์ และเขต 3 นายธนยศ ทิมสุวรรณ โดยเขตที่มีโอกาสชนะมากที่สุด คือ เขต 1 และ เขต 3 เนื่องจากผู้สมัคร ส.ส. ในนามพรรค ล้วนมาจากตระกูลที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลย อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทั้ง 2 เขตนี้ แม้จะมีโอกาสชนะสูง แต่กลับมีความเสี่ยงสูงเช่นเดียวกัน เพราะมีอดีตนักการเมืองจากทั้งพรรคพลังประชารัฐและกระแสของ พรรคเพื่อไทยในพื้นที่แม้จะเป็นจะเป็นผู้สมัคร ส.ส. ใหม่ก็ตาม นายทศพล กล่าวว่า “การเกิดขึ้นของ พรรคพลังประชารัฐ แม้จะเป็นพรรคน้องใหม่ แต่ด้วยความเป็นพรรคของคนในรัฐบาล อนาคตภาพที่รวม อยู่ในพรรค ถือว่าไม่ธรรมดาและมีความพร้อมที่สุดสำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้ ขณะที่พรรคเพื่อไทย แม้จะขาดสมาชิกคนสำคัญที่ย้ายไปอยู่กับพรรคพลังประชารัฐ แต่กระแสของพรรคยังดีอยู่ เท่ากับว่า พรรคภูมิใจไทยต้องสู้ศึก 2 ทาง แต่พรรคภูมิใจไทยไม่กลัวอยู่แล้ว เพราะตนและทีมงานอยู่ติดพื้นที่ คอยช่วยเหลือพี่น้องประชาชนอย่างต่อเนื่องในทุกๆ รัฐบาล ทั้งที่เป็นรัฐบาลประชาธิปไตย และรัฐบาล อำนาจพิเศษ ตนและลูกทีมก็ไม่ได้หายไปไหน ยังปักหลักทำงานในจังหวัดเลย” นายทศพล ได้กล่าวถึง การเลือกตั้งในครั้งที่ผ่านมามีว่า “พรรคภูมิใจไทยได้ลงแข่งขันสู้กับพรรคเพื่อไทย ซึ่งถือว่าเป็นพรรคที่มี กระแสในพื้นที่ทั้งภาคอีสานและจังหวัดเลย แต่พรรคภูมิใจไทยกลับแพ้ไม่กี่คะแนน โดยเขตหนึ่งแพ้ไป หลักพันคะแนน อีกเขตแพ้ไปเพียง 700 กว่าคะแนนเท่านั้น”³⁹ นายทศพล ยังกล่าวต่ออีกว่า “ที่ผ่านมามีหลายพรรคการเมืองแทบทาบตามไปร่วมงานด้วย แต่ตนได้ปฏิเสธไปทุกครั้ง เพราะตนเป็นผู้ก่อตั้ง พรรคภูมิใจไทยมามากกว่า 9 ปี ทั้งเป็นผู้ใหญ่ในพรรค ต้องรักษามารยาททางการเมือง นอกจากนี้ เชื่อว่า การอยู่พรรคภูมิใจไทยก็สบายใจอยู่แล้ว เพราะพรรคไม่ได้เป็นศัตรูกับใคร”⁴⁰

สำหรับรูปแบบการหาเสียงของพรรคภูมิใจไทยในจังหวัดเลย ยังไม่ปรากฏภาพของแกนนำพรรค เดินทางมาปราศรัยหาเสียงเหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ดี ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สมัคร ส.ส. ในพื้นที่ เดินทางไปปราศรัยและพบปะประชาชนตามชุมชนต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น นายธนยศ ทิมสุวรรณ ผู้สมัคร ส.ส. เขต 3 ได้ใช้วิธีเดินพบปะประชาชนทุกหมู่บ้าน นายธนยศ กล่าวว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ในเขตรับผิดชอบ ของตนนั้นต้องยอมรับเป็นพื้นที่กว้างมีหน่วยการเลือกตั้งกว่า 300 หน่วย ที่ผ่านมามันได้ใช้วิธีการเดิน พบปะพูดคุยประชาชนไม่ต่ำกว่า 20,000 คนขึ้นไป ส่วนเนื้อหาการพูดคุยนั้น ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอ นโยบายพรรค ไม่ว่าจะเป็นการทวงหนี้คืนให้กับประชาชนชาวไร่ชาวนาเกษตรกรและนำกำไรมาแบ่งปัน 75% จากกำไรทั้งหมดให้แก่เกษตรกร ทั้งระบบรวมถึงผู้ค้าและส่งออกแบบเสรี นโยบายปลูกกัญชาอย่างเสรีที่ อาจมีระบบนายทุนลงทุน 30 ล้านบาทนั้น ก็ปลดล็อคให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ของประเทศไทย

39 การเลือกตั้งในปี 2554 พรรคเพื่อไทยสามารถเอาชนะคู่แข่งจากพรรคอื่นได้ทุกเขตเลือกตั้ง แต่ในเขตเลือกตั้ง ที่ 1 นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคเพื่อไทย ชนะนายวสันต์ สังขทรัพย์ จากพรรคภูมิใจไทย เพียง 3,460 คะแนน เท่านั้น เช่นเดียวกับเขตเลือกตั้งที่ 3 นางเบญจมาภรณ์ เร่งสมบูรณ์สุข เอาชนะนายสิทธิชัย สิทธิรัตน์ จากพรรคภูมิใจไทย เพียง 701 คะแนน ขณะที่เขตอื่นๆ พรรคเพื่อไทยสามารถเอาชนะพรรคอื่นด้วยคะแนนทิ้งห่าง มากกว่า 20,000 คะแนน

40 “ภูมิใจไทย จ.เลย ไม่หวั่น ประชากรรัฐ-เพื่อไทย ชูจุดแข็ง ไม่เคยทิ้งพื้นที่” นิวส์ริงไซด์, 6 กรกฎาคม 2561, จาก www.newsringside.com/3552/

นโยบายการพักหนี้เกษตรกร 5 ปี การช่วยเหลือกองทุนยืมเรียนของนักเรียน นักศึกษา หรือ กยศ. ทำให้ นักศึกษามีกำลังใจต่อการเรียนและการศึกษา”⁴¹ ส่วนการประเมินความพร้อมในการเลือกตั้งในครั้งนี้ นั้น นายธนยศกล่าวว่า “ตนมีความมั่นใจและไม่หนักใจ เพราะตนจะใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศมาใช้ในการบริหารและช่วยประชาชน แม้ว่าจะยังไม่มีผลงานก็ตาม” ส่วนการถูกเปรียบเทียบกับคู่แข่งในเขตเลือกตั้งที่ 3 นั้น นายธนยศ กล่าวว่า “เรื่องอายุ อย่าไปเปรียบเทียบกับ อดีต ส.ส. รุ่งเก่า

อดีตรัฐมนตรีฯ แต่ต้องถามพี่น้องประชาชน ดึกกว่าว่าต้องการผู้แทนราษฎรแบบไหน ตน เคารพอำนาจการตัดสินใจของพี่น้องประชาชน มากกว่า เชื่อว่าประชาชนต้องการเปลี่ยน ขอนำสิ่งใหม่ ๆ⁴² เช่นเดียวกับนายทศพล สังขทรัพย์ กล่าวถึงความมั่นใจในการเลือกตั้ง ครั้งนี้ว่า “ระหว่างที่ไม่ได้ทำงานด้าน การเมือง ก็ไม่เคยละทิ้งการทำหน้าที่รับ ใช้พี่น้องประชาชน ยังคงลงพื้นที่พร้อมกับ ภรรยาตลอดอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง คนในพื้นที่จึงให้ความสนิทสนมค่อนข้าง มาก ส่งผลให้กระแสตอบรับทั้งตัวบุคคล และพรรคภูมิใจไทย เป็นอย่างดี โดยเชื่อว่า จะได้รับความไว้วางใจจากพี่น้องประชาชน ในการเสนอตัวเข้ารับกำเลือกตั้งในครั้งนี้”⁴³ ส่วนรูปแบบการหาเสียงนั้น นายทศพล ได้ใช้วิธีการเดินปราศรัยหาเสียงกับประชาชน ในทุกอำเภอ ทั้งวัด ศาลากลางหมู่บ้าน และ ตลาด พร้อมกับนางพัฒนา สังขทรัพย์ ภรรยา โดยได้รับการตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดี มีประชาชนในพื้นที่มารับฟังการปราศรัย จำนวนมาก

ภาพที่ 9 นายทศพล สังขทรัพย์ พร้อมด้วยภรรยา กำลังปราศรัยหาเสียง โดยมีประชาชน เดินทางมารับฟังจำนวนมาก

41 “เปิดใจ! สส.หนุ่มนักเรียนนอก'พรรคภูมิใจไทย'ล้มแชมป์เก่าขาดลอย” *แนวหน้า*, 27 มีนาคม 2562, จาก www.naewna.com/politic/404307

42 “เจาะใจ ธนยศ ทิมสุวรรณ ทายาทนักการเมืองนักธุรกิจแนวหน้าเมืองเลย” *คมชัดลึก*, 17 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.komkaotuathai.com/content/9826

43 “ภูมิใจไทย จ.เลย ไม่หวั่น ประชากรรัฐ-เพื่อไทย ชูจุดแข็ง ไม่เคยทิ้งพื้นที่” *นิวส์ริงไซด์*, 6 กรกฎาคม 2561, จาก www.newsringside.com/3552/

4. พรรคการเมืองอื่น ๆ

สำหรับพรรคการเมืองอื่น ๆ ถือว่ายังมีบทบาทน้อยหรือแทบจะไม่มีเลยในเขตพื้นที่จังหวัดเลย เมื่อเทียบกับพรรคการเมืองใหญ่อย่างพรรคเพื่อไทยและพรรคพลังประชารัฐ และพรรคขนาดกลางอย่างพรรคภูมิใจไทย สำหรับความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองอื่น ๆ มีดังนี้

4.1 พรรคประชาธิปัตย์

พรรคประชาธิปัตย์ ถือเป็นพรรคการเมืองขนาดใหญ่ที่อยู่คู่กับการเมืองไทยมาอย่างยาวนาน และยังเป็นพรรคการเมืองที่มีอายุมากที่สุด พรรคประชาธิปัตย์เคยประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดเลยหลายครั้ง ตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา ได้รับเลือกตั้งถึง 7 ครั้ง โดยนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลยที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ได้แก่ นายวัชรินทร์ เกตะวันดี อดีตรัฐมนตรี และอดีต ส.ส. 5 สมัย และนายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ อดีต ส.ส. 2 สมัย ทว่าการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของพรรคไทยรักไทยในภาคอีสาน ตั้งแต่การเลือกตั้งปี 2544 เป็นต้นมา พรรคประชาธิปัตย์ไม่เคยชนะการเลือกตั้งอีกเลย และค่อยลดบทบาทลงไปเรื่อย ๆ นับแต่นั้นมา สำหรับการเลือกตั้งในปี 2562 นี้ พรรคประชาธิปัตย์ นำโดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรค ได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ในจังหวัดเลย ครบทุก 3 เขต ได้แก่ เขต 1 นายยงยุทธ ทิพรส เขต 2 นายฉัตรชัย ลีกระจ่าง และเขต 3 นายอดุลย์วิชัยเดช ตียะบุตร

ในส่วนการลงพื้นที่หาเสียงของพรรคประชาธิปัตย์นั้น พบว่า มีแกนนำพรรคที่มีชื่อเสียงจำนวนหลายคนเดินทางมาปราศรัยหาเสียงเพื่อช่วยผู้สมัคร ส.ส. เช่น นายบัญญัติ บรรทัดฐาน อดีตหัวหน้าพรรค คุณหญิงกัลยา โสภณพนิชย์ อดีตรองหัวหน้าพรรค นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายอิสระ สมชัย ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2562 บริเวณลานวัฒนธรรม ถนนชายโขง อำเภอเชียงคาน โดยมีประชาชนให้ความสนใจมาร่วมรับฟังการปราศรัยในครั้งนี้จำนวนมาก โดยแกนนำพรรคต่างสลับการปราศรัยนำเสนอนโยบายต่อประชาชนที่มารับฟัง เช่น นโยบายการจ่ายเงินแรกคลอด 5,000 บาท การมอบเบี้ยผู้สูงอายุเพิ่มเป็นเดือนละ 1,000 บาท อย่างทั่วถึง การมอบเงินสวัสดิการให้คนยากจนเดือนละ 800 บาท โดยโอนเงินสดเข้าบัญชี แทนการมอบบัตรให้ไปรูดซื้อสินค้า นโยบายเพิ่มเงินค่าตอบแทน อสม. พร้อมกันนี้ แกนนำพรรคประชาธิปัตย์ยังให้ความมั่นใจกับประชาชนว่า พรรคประชาธิปัตย์มีบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่พรรคประชาธิปัตย์ได้บริหารประเทศและดำเนินนโยบายต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จมาแล้ว⁴⁴

44 “บัญญัติ-คุณหญิงกัลยา ยกพลแกนนำพรรคประชาธิปัตย์ เปิดเวทีปราศรัยเชียงคาน หาเสียงช่วยผู้สมัคร ส.ส.เลย” *ทีนิวส์*, 24 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.tnews.co.th/region/495003

ภาพที่ 10 แกนนำพรรคประชาธิปัตย์ ปราศรัยหาเสียงช่วยผู้สมัคร ส.ส. จังหวัดเลย บริเวณลานวัฒนธรรม ริมแม่น้ำโขง อำเภอเชียงคาน²⁴

สำหรับการหาเสียงของผู้สมัคร ส.ส. จะเน้นการเดินทางเคาะประตูบ้านของประชาชนและปราศรัยตามหมู่บ้านต่างๆ นายอดุลย์วิชัยเดช ผู้สมัคร ส.ส. กล่าวว่า “ในการเลือกตั้งครั้งนี้ตนต้องขยันพบปะประชาชน เน้นรูปแบบการหาเสียงโดยเน้นการเดินทางเคาะประตูบ้านมากที่สุด รวมทั้งการปราศรัยเล็ก ๆ ตามหมู่บ้าน การเข้าร่วมงานบุญประเพณี และงานศพ เพื่อขอโอกาสในการเข้าไป ส.ส.ที่ผ่านมาตนพยายามไปพบปะพี่น้องประชาชนวันละ 8 หมู่บ้าน ค่ำไหนนอนนั่น แม้จะเป็นพื้นที่ที่ห่างไกลก็ตาม”^{45 46}

45 “อดุลย์วิชัยเดช ปชป.ขอปฎิภงชัย เขต 3 เลย เป็นครั้งแรก” 77 ข่าวเด็ด, 5 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.77kaoded.com/content/329597

46 “ผู้สมัคร ส.ส.เลย ปชป. จัดกลยุทธ์เคาะประตูบ้าน เปิดปราศรัยวงเล็ก” มติชน, 5 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.matichon.co.th/politics/news_1350978

4.2 พรรคอนาคตใหม่

พรรคอนาคตใหม่ เป็นพรรคการเมืองใหม่ที่เกิดหลังการรัฐประหารในปี 2557 โดยประกาศตัวชัดเจนว่า จะคัดค้านอิทธิพลของกองทัพในทางการเมืองและการสืบทอดอำนาจของรัฐบาลทหารเช่นเดียวกับพรรคเพื่อไทย แต่ฐานเสียงของพรรคอนาคตใหม่จะเป็นกลุ่มที่อยู่นอกเหนือความขัดแย้งทางการเมืองที่ผ่านมา อีกทั้งพรรคอนาคตใหม่ยังมีภาพลักษณ์ความเป็นหน้าใหม่ในทางการเมืองไทย จากการรวมตัวของกลุ่มคนที่หลากหลาย โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่ม LGBT รวมถึงนักวิชาการ และอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งแทบทั้งหมดล้วนไม่เคยลงสมัครรับเลือกตั้งในการเมืองระดับชาติเลย⁴⁷ ปัจจัยเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พรรคได้รับความนิยมและสนใจมากที่สุด โดยเฉพาะความนิยมและความชื่นชอบจากกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชน นิสิต นักศึกษา รวมถึงชนชั้นกลางในเมือง และกลุ่ม LGBT⁴⁸

พรรคอนาคตใหม่ ก่อตั้งโดยนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ อดีตรองประธานบริหารบริษัท ไทยซัมมิท และรองศาสตราจารย์ ดร. ปิยะบุตร แสงกนกกุล อดีตอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมด้วยสมาชิก ยื่นจดแจ้งชื่อจัดตั้งพรรคต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ 15 มีนาคม 2561⁴⁹ ซึ่งต่อมาพรรคอนาคตใหม่ได้จัดการประชุมใหญ่ของพรรคเมื่อ 27 พฤษภาคม 2561 และได้เลือกนายธนาธร เป็นหัวหน้าพรรค และนายปิยะบุตร เป็นเลขาธิการพรรค⁵⁰ กระทั่งพรรคอนาคตใหม่ได้สถานะพรรคการเมืองในวันที่ 3 ตุลาคม 2561

นายธนาธร กล่าวถึงการตัดสินใจเข้ามาทำงานในทางการเมืองว่า “ตนได้ตัดสินใจแน่วแน่ที่จะเข้ามาทำงาน และไม่กลัว โดยพร้อมจะต่อสู้และยืนหยัดเพื่อประชาธิปไตยและผลประโยชน์ของประชาชน อยากจะเห็นพรรคการเมืองที่ไม่กลัวและกล้าสู้กับองค์กร สถาบัน และค่านิยมต่าง ๆ ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อประชาธิปไตย” ด้านนายปิยะบุตร กล่าวว่า “พวกเราเห็นพ้องต้องกันว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีพลังใหม่เพื่อฟื้นความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยให้กลับคืนมาอีกครั้ง เพื่อนำพาประเทศนี้ออกจากวิกฤติ พวกเราจึงร่วมกันก่อตั้งพรรคอนาคตใหม่เพื่อความหวังในการกลับสู่ประชาธิปไตย เพื่อเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ดีกว่าที่เป็นอยู่และเพื่อปรับภูมิทัศน์การเมืองไทยให้ดีขึ้น”⁵¹

47 ชัยพงษ์ สำเนียง, อานการเมือง ว่าด้วยการเลือกตั้งและจัดตั้ง: อนาคตใหม่และเพื่อไทย, 11 มีนาคม 2562 จาก <http://prachatai.com/journal/2019/03/81453>

48 Duncan McCargo, “Thailand’s Changing Party Landscap” *Seas-Yusof Ishak institute*, 63 (2018): 1-7

49 “ยื่นจดแล้ว พรรคอนาคตใหม่ ใช้สีส้มเปรียบรุ่งอรุณ-ผ่องอำไพ ลูกศรชี้คืออนาคตใหม่” *มติชน*, 15 มีนาคม 2561, จาก www.matichon.co.th/politics/news_876756

50 “คะแนนเสียงท่วมท้น หนูน อก ธนาธร นั่งหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่” *ข่าวสด*, 27 พฤษภาคม 2561, จาก www.khaosod.co.th/politics/news_1137247

51 “ธนาธร แกลงตั้งพรรคอนาคตใหม่ก่อนไปจดทะเบียนกกต.” *โพสต์ทูเดย์*, 15 มีนาคม 2561, จาก www.posttoday.com/politic/news/544445

ในการเลือกตั้งในปี 2562 นี้ พรรคอนาคตใหม่ ได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งลงแข่งขันครบทั้ง 350 เขต ทั่วประเทศ โดยนายปิยบุตร กล่าวว่าการส่งผู้สมัคร ส.ส. ครบทุกเขต คือการส่งสัญญาณว่าอนาคตใหม่พร้อมเป็นพรรคใหญ่ระดับชาติ ทางหลักของสังคมไทยต่อไป สำหรับผู้สมัครของพรรคสะท้อนหลัก 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือ การสร้างรุ่นทางการเมืองใหม่ หมายถึง ความเป็นคนหน้าใหม่ทางการเมืองไทย ทั้ง 350 คน แบบแบ่งเขต ไม่เคยมีใครเป็น ส.ส. หรือรัฐมนตรีแม้แต่คนเดียว ที่ผ่านมาระถูกมาบังคับให้เราอยู่กับการเมืองแบบเก่า พรรคอนาคตใหม่เชื่อว่า ทางออกคือ ต้องอาศัยพลังทางการเมืองแบบใหม่ จากคนรุ่นใหม่ทั้งหมด ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ ตรวจจับได้ตามที่ใช้การเมืองแบบเดิม โครงสร้างเดิม ตระกูลเดิม ก็ไม่มีทางเปลี่ยนได้ ต้องใช้พลังชุดใหม่จากอนาคตใหม่ ประการที่สอง ความสำเร็จและประสบการณ์คนหน้าใหม่ ไม่ได้หมายความว่าไร้ประสบการณ์ แต่ละคนประสบความสำเร็จในวิชาชีพตนเองมาแล้ว ประการที่สาม ความหลากหลาย การหลอมรวมคนทุกกลุ่ม มีผู้หญิงและความหลากหลายทางเพศ มีตัวแทนกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้พิการ แรงงาน เป็นต้น และประการสุดท้าย คือ ความเป็นตัวแทนเชิงประเด็น ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน ศิลปินวัฒนธรรม นักการศึกษา ทหารและตำรวจ นักกิจกรรม เกษตรกร ชาวนา ผู้ใช้แรงงาน หมอ นักวิชาการ เป็นต้น⁵²

สำหรับการเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดเลย พรรคอนาคตใหม่ได้ส่งผู้สมัคร ส.ส. ในนามของพรรคทั้ง 3 เขต ได้แก่ เขต 1 ด.ต.ไมตรี วาที เขต 2 นายนิธินันท์ อินทรโฆสิต และเขต 3 นายสุรยุทธ สุระท้าว ซึ่งผู้สมัครทั้ง 3 คน ล้วนไม่เคยมีประสบการณ์ในทางการเมืองและการเลือกตั้งระดับชาติเลย แต่ผู้สมัคร ส.ส. ทั้ง 3 คน ก็อาศัยกระแสความนิยมของพรรคและผู้นำของพรรคโดยเฉพาะนายธนาธร ประกอบกับการลงพื้นที่หาเสียงกับประชาชนในเขตเลือกตั้งที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเดินทางในชุมชน ตลาด และการนำเสนอนโยบายของพรรคผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แม้ไม่ได้คาดหวังว่าจะชนะการเลือกตั้ง แต่คะแนนที่ได้ก็จะทำให้พรรคได้จำนวน ส.ส. ที่มากขึ้น ส่วนการหาเสียงของพรรคอนาคตใหม่ในจังหวัดเลยนั้น พบว่า แกนนำพรรคบางส่วน เช่น นางสาวพรณิกา วานิช โฆษกพรรคได้เดินทางมาปราศรัยหาเสียงช่วยผู้สมัครทั้ง 3 เขต ในวันที่ 17 มีนาคม 2562 บริเวณลานข้างห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ซึ่งเนื้อหาบนการปราศรัยส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอโยบายพรรคที่จะทำหากได้เป็นรัฐบาล ก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังอำเภอเชียงคาน

52 “อนาคตใหม่ อดจโฉม 478 ส.ส. คนธรรมดล ล็อก 70 ส.ส. ธนารฐ พริ้อมเป็นนรก” *ข่าวสด*, 5 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.khaosod.co.th/election-2019/news_2176470

ภาพที่ 11 นางสาวพรณิกา วาณิช พร้อมด้วยผู้สมัคร ส.ส. พรรคอนาคตใหม่ ขึ้นรถหาเสียง รอบตัวเมืองจังหวัดเลย หลังจากราปราศรัยเสร็จสิ้น

4.3 พรรคเพื่อชาติ

พรรคเพื่อชาติ เป็นพรรคการเมืองใหม่ที่มีมองว่าเป็นพรรคสำรองของพรรคเพื่อไทย รวมถึงอีกกระแสหนึ่งเชื่อกันว่าเป็นพรรคตัวแทนของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ กลุ่มคนเสื้อแดง โดยมีนายจตุพร พรหมพันธุ์ ประธาน นปช. และนายยงยุทธ ดิยะไพรัช อดีตรองหัวหน้าพรรคพลังประชาชน เป็นผู้สนับสนุน

สำหรับการเลือกตั้งในปี 2562 ในพื้นที่จังหวัดเลยนั้น เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2561 นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ หัวหน้าพรรค พร้อมด้วยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ได้เดินทางมาร่วมงานเปิดสาขาพรรคเพื่อชาติ ที่จังหวัดเลย และจัดประชุมจัดตั้งตัวแทนพรรคในจังหวัดเลย ที่โรงแรมไบบยูแกรนด์ มีสมาชิกพรรคเข้าร่วมกว่า 1,000 คน โดยนายสงคราม กล่าวว่า “ที่จังหวัดเลยนี้มีผู้อาสาที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคเพื่อชาติจำนวนมาก เกินกว่าโควตา ซึ่งแต่ละคนก็ล้วนแต่มีศักยภาพ ในส่วนของพรรคก็จะมีหน้าที่ในการวางบทบาทผู้สมัคร ส.ส. ในแต่ละเขต สำหรับผู้ที่ไม่ได้ลงและคนที่ได้ลง จะได้ร่วมมือในการทำงานอย่างไร” ส่วนนายจตุพร กล่าวว่า “จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่ 3 ในการเดินทางครั้งนี้ โดยมีการบรรยายพูดคุยแลกเปลี่ยนสถานการณ์บ้านเมือง รวมกระทั่งหัวข้อต่าง ๆ ในแต่ละจุด มีประชาชนมาร่วมเป็นจำนวนมาก”⁵³ นายจตุพร ยังกล่าวถึงวิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งว่า “เมื่อมีการแบ่งเขตใหม่กันในพื้นที่ ผู้ที่จะลงรับสมัครเลือกตั้งจากทุกพรรคการเมืองมีการเฝ้าติดตามตลอดและเห็นแววกันว่าจะมีการจัดเขตเลือกตั้งในลักษณะเอื้อประโยชน์ให้บางพรรคการเมืองอย่างมีนัยสำคัญกับพรรคที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีอำนาจในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้มีผลต่อการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ตนยังมองโลกในแง่ดี ว่าท้ายสุดแล้วกระแสของประชาชนจะพามาบรรจบกันเอง แม้ใครคิดแบ่งเขตเลือกตั้ง จะสร้างความเสียเปรียบได้เปรียบใคร อยากรู้ทำอะไรก็ทำไป ยิ่งชาวบ้านเห็นความอยุติธรรม จะทำให้แพ้ การเลือกตั้งมากขึ้นเท่านั้น”⁵⁴ ในส่วนการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ในจังหวัดเลยนั้น พรรคเพื่อชาติ ได้ส่งครบทั้ง 3 เขต ได้แก่ เขต 1 นายเดชา เสนานุช เขต 2 นายชูศักดิ์ บัวระภาสิริ และเขต 3 นายธวัชชัย อินธิราช

53 “สงคราม-จตุพรเปิดสาขาพรรคเพื่อชาติ จ.เลย” *ไอเอ็นเอ็นนิวส์*, 18 พฤศจิกายน 2561, จาก www.innnews.co.th/politics/news_244093/

54 “จตุพร ร่วมประชุมพรรคเพื่อชาติ จ.เลย อัดคำสั่ง คสช.เอื้อฝ่ายรัฐ ทำเลือกตั้งุ่นวาย” *มติชน*, 18 พฤศจิกายน 2561, จาก www.matichon.co.th/region/news_1232086

สำหรับความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองขนาดกลางและขนาดเล็กอื่นๆ แทบไม่ปรากฏภาพของแกนนำคนสำคัญของพรรคในการลงพื้นที่หรือปราศรัยใหญ่เพื่อหาเสียงในจังหวัดเลยของแต่อย่างใด ยกเว้นพรรคประชาชาติที่แกนนำพรรค เช่น นายนิติภูมิธณัฐ มิ่งรุจิราลัย รองหัวหน้าพรรค พ.ต.อ. ทวี สอดส่อง เลขาธิการพรรค ดร.ณัทชัย ทิวไผ่งาม ร่วมปราศรัย โดยมีชาวบ้านร่วมรับฟังกว่า 1,200 คน⁵⁵

---

55 “จ.เลย พรรคประชาชาติ ปราศรัยใหญ่เปิดตัวผู้สมัคร ยันไม่อยู่ข้างเผด็จการ” *แนวหน้า*, 8 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.naewna.com/politic/394206

เลือกตั้ง
2562

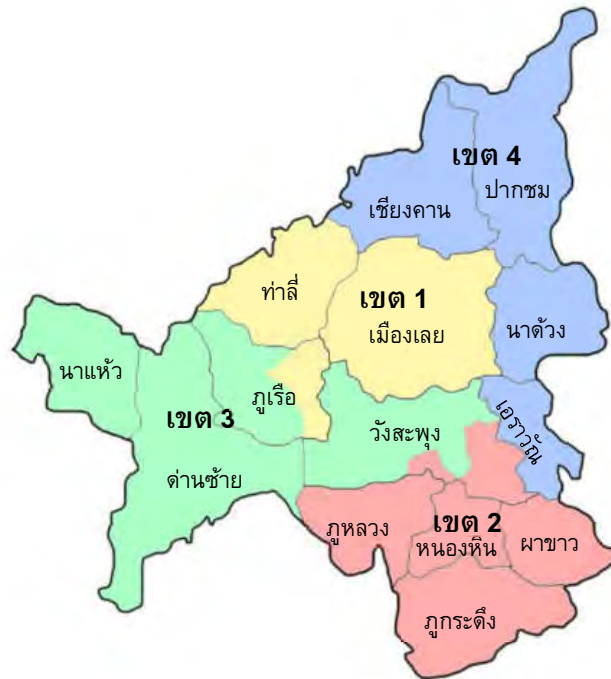
บทที่ 4

วิเคราะห์สถานการณ์ก่อนการเลือกตั้ง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2562 จังหวัดเลยมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 499,481 คน โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 166,494 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 166,591 คน และเขตเลือกตั้งที่ 3 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 166,396 คน ส่วนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. มาจากหลากหลายพรรค ผู้สมัครบางคนเคยมีประสบการณ์ในการทำงานทางการเมืองระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นมาก่อน บางคนแทบไม่มีบทบาทในทางการเมืองเลย สำหรับพรรคการเมืองที่ได้รับความนิยมจะประชาชนในการเลือกตั้งครั้งนี้มากที่สุด ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคพลังประชารัฐ และพรรคภูมิใจไทย ซึ่งผู้สมัครส่วนใหญ่ล้วนมาจากตระกูลที่มีบทบาทและชื่อเสียงในทางการเมืองของจังหวัดเลยอย่างยาวนาน เช่น ตระกูลรุ่งสมบุญรุ่งสุข ตระกูลสังขทรัพย์ และตระกูลทิมสุวรรณ ซึ่งในอดีตทั้ง 3 ตระกูลเคยทำงานร่วมกันและสังกัดพรรคการเมืองเดียวกัน คือ พรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชน กระทั่งปี 2552 ตระกูลสังขทรัพย์ได้แยกตัวออกไปสังกัดพรรคภูมิใจไทย และในปี 2561 ตระกูลรุ่งสมบุญรุ่งสุขได้ย้ายไปร่วมงานกับพรรคพลังประชารัฐ ทำให้การแข่งขันทางการเมืองของจังหวัดเลยถูกเปรียบเทียบว่าเป็น “ศึกช้างชนช้าง” ส่วนพรรคอื่น ๆ เช่น พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อชาติ พรรคประชาธิปัตย์ แม้จะมีการลงพื้นที่หาเสียงโดยแกนนำคนสำคัญของพรรค แต่การเลือกตั้งครั้งนี้ก็ได้สร้างความหนักใจให้กับผู้สมัคร ส.ส. พอได้สมควร

เขตเลือกตั้งปี 2554

เขตเลือกตั้งปี 2562

ภาพที่ 12 เปรียบเทียบแผนที่การแบ่งเขตการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย ปี 2554 และ 2562

1. วิเคราะห์สถานการณ์ก่อนการเลือกตั้งในจังหวัดเลย

1.1 เขตเลือกตั้งที่ 1

เดิมเขตเลือกตั้งที่ 1 ในการเลือกตั้งในปี 2554 มีนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข จากพรรคเพื่อไทย เป็น ส.ส. เจ้าของพื้นที่ แต่ในครั้งนี้นายปรีชาได้ย้ายไปสมัครในเขตเลือกตั้งที่ 3 ส่วนหนึ่งมาจากการแบ่งเขตเลือกตั้งด้วยการย้ายอำเภอซึ่งส่วนใหญ่เป็นฐานเสียงของนายปรีชาไปเขตเลือกตั้งที่ 3 เช่นเดียวกับเขตเลือกตั้งที่ 4 เดิมมีนายวันชัย บุษบา เป็นเจ้าของพื้นที่ แต่ในการเลือกตั้งครั้งนี้อำเภอที่เป็นฐานเสียงของนายวันชัยเกือบทั้งหมดถูกย้ายมาเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบกับนายวันชัยเคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองเลยมาก่อน ทำให้พื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1 จึงเป็นพื้นที่ฐานเสียงหลักของนายวันชัย

นายวันชัย บุษบา เคยเป็นอดีต ส.ส. จังหวัดเลย 1 สมัย สังกัดพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งเมื่อปี 2554 แต่ในครั้งนี้นายวันชัยได้ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่ โดยลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ในนามพรรคพลังประชารัฐ นายวันชัยจบการศึกษาด้านศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง และศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในอดีตนายวันชัยเคยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำสวย 2 สมัย ก่อนที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำสวย แต่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง จากนั้นจึงลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย เขตอำเภอเมืองเลย และได้รับการเลือกตั้งในเวลาต่อมากระทั่งในปี 2554 นายวันชัยได้ลาออกจากการเป็น ส.อบจ.เลย เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. สังกัดพรรคเพื่อไทย จนได้รับการเลือกตั้งเป็นครั้งแรกด้วยคะแนนถล่มทลาย จำนวน 48,961 คะแนน ทั้งห้าคู่แข่ง คือ นายธรรมบุญ ภาครูป จากพรรคมุขมิใจไทยที่ได้ 26,056 คะแนน และนายสุวิชัย โยทองยศ จากพรรคประชาธิปไตย ได้คะแนนเพียง 9,248 คะแนน สะท้อนถึงกระแสของพรรคเพื่อไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในพื้นที่ แต่การที่นายวันชัยย้ายมาสังกัดพรรคการเมืองซึ่งมีอุดมการณ์ตรงข้ามกันอย่างชัดเจนก็กลายเป็นความเสี่ยงต่อผลคะแนนที่ประชาชนจะมอบให้นายวันชัยในการเลือกตั้งครั้งนี้อีกครั้ง

ขณะที่พรรคเพื่อไทยได้ส่งนายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล อดีตนายกเทศมนตรีเมืองวังสะพุงหลายสมัย จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเมอร์เซอร์-แอตแลนต้า ประเทศสหรัฐอเมริกาด้วยความสนใจทางการเมืองนายเลิศศักดิ์จึงได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย ตั้งแต่ตั้งพรรคการเมืองใหม่ จนมาถึงยุคพรรคเพื่อไทย แต่ก็ไม่ได้มีส่วนร่วมหรือทำกิจกรรมทางการเมืองร่วมกับพรรคแต่อย่างใด นายเลิศศักดิ์ กล่าวว่า “ตนเป็นนายกเทศมนตรีเมืองวังสะพุงมา 2 สมัย ตั้งแต่ปี 2550 โดยตั้งใจจะหยุดเล่นการเมืองท้องถิ่น แต่มีการเลือกตั้ง ส.ส. จึงมีความสนใจลงเล่นการเมืองในระดับชาติ โดยมีพรรคการเมืองที่สนใจ คือ พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อไทย และพรรคมุขมิใจไทย แต่บังเอิญช่วงนั้น ส.ส. พรรคเพื่อไทยเดิมย้ายพรรคไปหมด ผมเลยแสดงความจำนงว่าอยากจะลง ส.ส. ในนามพรรคเพื่อไทย” (สัมภาษณ์ วันที่ 25 เมษายน 2562)

อย่างที่ได้อธิบายไปในข้างต้น แม้นายเลิศศักดิ์จะไม่เคยมีประสบการณ์การเลือกตั้งในระดับประเทศ แต่ฐานเสียงของนายเลิศศักดิ์ก็มีไม่น้อยจากการเป็นนักการเมืองท้องถิ่นมา 12 ปี โดยเฉพาะเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง แต่การเลือกตั้งในครั้งนี้นายเลิศศักดิ์กลับถูกวางตัวลงสมัคร ส.ส. ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ซึ่งไม่ใช่ฐานเสียงโดยตรง นายเลิศศักดิ์ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่า “ตอนแรกผมจะลงแข่งขันในเขตอำเภอวังสะพุงซึ่งเป็นฐานเสียงหลัก แต่ก็ได้คุยกับเจ้าของพื้นที่เดิม คือ ส.ส. นันทนา ทิมสุวรรณ เขาบอกว่า ครั้งนี้เขาไม่ลงแล้ว ผมเลยบอกว่าถ้าท่านไม่ลงผมก็จะลง แต่พอถึงเวลาเขาเปลี่ยนใจ เขาบอกว่า อายุลูกเขาถึงแล้ว เลยอยากผลักดันลูกลง พรรคเลยมาซึ่งนำหน้ากว่า จะให้ผมลงหรือให้ตระกูลทิมสุวรรณลง พรรคก็ไม่ตัดสินใจสักทีจนใกล้จะครบกำหนดวันสุดท้ายของการย้ายพรรค ผมก็เลยมาซึ่งนำหน้ากว่าถ้าเขาไม่ให้ลงเขต 2 ก็อาจจะลงในนามพรรคอนาคตใหม่ แต่ผมคิดว่า ถ้าผมลงอนาคตใหม่ก็อาจจะแพ้อยู่ เพราะชาวบ้านยังยึดติดกับพรรคเพื่อไทย ผมเลยตัดสินใจอยู่พรรคเพื่อไทยต่อไปโดยยังไม่รู้ว่าพรรคจะเลือกผมลงหรือไม่ จนในกลางเดือนมกราคม พรรคเลยขอให้ผมไปลงเขต 1 เพราะว่ายังมีฐานเสียงอยู่ ผมก็ตอบตกลงไป” (สัมภาษณ์ วันที่ 25 เมษายน 2562) นอกจากนี้ นายเลิศศักดิ์ยังถือว่าเป็นผู้มีชื่อเสียงด้านการบริหารธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในจังหวัดเลย รวมถึงการบริหารสโมสรฟุตบอลเมืองเลยยูไนเต็ดจนประชาชนเกิดการยอมรับ ประกอบกับกระแสความนิยมของพรรคเพื่อไทยในพื้นที่ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นายเลิศศักดิ์เอาชนะคู่แข่งได้ แม้ก่อนหน้านี้จะมีกระแสข่าวถึงผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย ว่า พรรคพลังประชารัฐ มีคะแนนนิยมสูงสุดและผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคจะสามารถเอาชนะคู่แข่งจากพรรคการเมืองอื่นได้นั้น นายเลิศศักดิ์ กล่าวว่า “เรื่องนี้ตนไม่หวังวิตก และไม่มีผลกระทบต่อพรรคเพื่อไทยและตนแต่อย่างใด เนื่องจากพรรคเพื่อไทยและตนนั้นอยู่ในใจของพี่น้องประชาชนอยู่แล้ว และเชื่อว่าประชาชนก็ไม่สนใจกับโพลล์นั้น ๆ”⁵⁶ นายเลิศศักดิ์ยังได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยในประเด็นดังกล่าวว่า “ส่วนตัวไม่ได้หนักใจกับคุณวันชัย แม้เขาจะเป็นแชมป์เก่า เพราะที่มาของนายวันชัยไม่ได้มาจากพื้นฐานความนิยมส่วนตัว แต่ได้ประโยชน์จากการลงพรรคเพื่อไทยที่ได้รับความนิยมสูง และยังย้ายพรรคแบบไม่มีเหตุผลด้วย เป้าหมายคู่แข่งหลักคือ คุณทศพล สังขทรัพย์ พรรคภูมิใจไทย เพราะเป็น ส.ส. ถึง 7 สมัย แต่ประเมินแล้วว่า ไม่หนักใจมากนัก ด้วยเหตุผลที่ว่า คุณทศพลอายุมากแล้ว ไม่มีจุดขาย เป็น ส.ส. มาตั้งแต่ปี 2525 ไม่มีบทบาทในการเมืองมานาน รวมถึงการย้ายไปพรรคภูมิใจไทยด้วย ชาวบ้านเขาก็ฝังใจกลายเป็นแผลของตระกูลสังขทรัพย์” (สัมภาษณ์ วันที่ 25 เมษายน 2562) นายเลิศศักดิ์ยังย้ำอีกว่า “ไม่ได้หนักใจเรื่องการแข่งขันทางการเมืองกับตระกูลที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลย เพราะมั่นใจว่า ตนได้ปูพื้นฐานทางการเมืองมาพอสมควร อีกอย่างเดี๋ยวนี้ชาวบ้านเบื่อ ส.ส. คนเดิม เพราะไม่เคยสร้างหรือพัฒนาอะไรใหม่ๆ ให้จังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม” (สัมภาษณ์ วันที่ 25 เมษายน 2562)

56 “เลิศศักดิ์ มั่นใจล้มแชมป์เก่า - ไม่วิตกโพลล์ดวง” *คมชัดลึก*, 16 มีนาคม 2562, จาก www.komchadluek.net/news/breaking-news/365879

พรรคภูมิใจไทยครั้งนี้ส่งนายทศพล สังขทรัพย์ อดีต ส.ส. จังหวัดเลย 7 สมัย จบการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณณ์ เคยทำงานเป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ก่อนที่จะลาออกมาลงเล่นการเมืองและได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ครั้งแรกในปี 2524 และได้รับเลือกตั้ง เป็น ส.ส. อีกในหลายครั้ง และครั้งสุดท้ายคือพรรคไทยรักไทยในปี 2548 ก่อนที่ถูกตัดสิทธิ์ทางการเมือง เป็นระยะเวลา 5 ปี ในปี 2550 เนื่องจากเป็นกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย ต่อมาจึงย้ายไปสังกัด พรรคภูมิใจไทยและผลักดันภรรยาและหลานลงเลือกตั้งแทน นายทศพลได้ลงสมัครเป็น ส.ส. อีกครั้ง โดยสังกัดพรรคภูมิใจไทยในการเลือกตั้งเมื่อปี 2557 ในเขตเลือกตั้งที่ 1 แข่งกับนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข จากพรรคเพื่อไทย ผลปรากฏว่า นายปรีชามีคะแนนเป็นลำดับที่ 1 ได้ 29,909 คะแนน ขณะที่นายทศพล ซึ่งได้เพียง 19,652 คะแนนเท่านั้น⁵⁷ หากนับรวมผลการเลือกตั้งในปี 2554 ที่นายปรีชาสามารถเอาชนะ นายวสันต์ สังขทรัพย์ ซึ่งเป็นหลานของนายทศพลได้ ผลดังกล่าวสะท้อนว่า พรรคภูมิใจไทยยังไม่เป็นที่นิยมของประชาชนในจังหวัดเลย แม้ผู้สมัครจะเคยเป็นอดีต ส.ส. หลายสมัย อีกทั้งยังมีความคุ้นเคย และทำงานในพื้นที่มานาน อย่างไรก็ตาม ในการเลือกตั้งครั้งนี้ นายทศพลกลับเป็นผู้ที่ถูกจับตามอง จากหลายฝ่ายว่าจะสามารถเอาชนะพรรคเพื่อไทยและพรรคพลังประชารัฐได้ แม้กระแสความนิยมของ พรรคเพื่อไทยยังมีอยู่ อีกทั้งผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคยังใหม่และยังไม่มีบทบาททางการเมืองมากนัก ส่วนพรรคพลังประชารัฐนั้นกระแสความนิยมทั้งตัวบุคคลและพรรคยังมีไม่มากพอในจังหวัดเลย

ในส่วนของผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคการเมืองอื่นๆ ยังไม่มีบทบาทต่อการเลือกตั้งครั้งนี้มากนัก แม้พรรคอนาคตใหม่จะมีกระแสที่ดีและได้รับความนิยมมาเป็นลำดับต้นๆ แต่เป็นภาพรวมในระดับ ประเทศ อีกทั้งฐานเสียงส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ นักเรียน นักศึกษา รวมถึงชนชั้นกลาง ในเมืองเป็นหลัก แต่ในพื้นที่จังหวัดเลยแล้วถือว่าเข้าถึงคะแนนเสียงของประชาชนได้ยาก สำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้พรรคอนาคตใหม่ส่ง ด.ต.ไมตรี วาที อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาดินดำ ลงสมัครเป็น ส.ส. ขณะที่พรรคประชาธิปัตย์ส่งนายยงยุทธ ธิพรส อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงคาน

57 เป็นผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ จาก กกต. ประจำจังหวัดเลย โดยผู้วิจัยได้สังเกตการณ์การนับคะแนน บันทึกรผลการเลือกตั้งไว้ในขณะนั้น อนึ่ง เนื่องจาก กกต. ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ครบทุกหน่วยเลือกตั้งพร้อมกัน ทั่วประเทศด้วยเหตุความไม่สงบทางการเมือง จึงไม่มีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ กระทั่งศาลรัฐธรรมนูญ ตัดสินให้การเลือกตั้งนี้ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

1.2 เขตเลือกตั้งที่ 2

เดิมเขตเลือกตั้งที่ 2 ในการเลือกตั้งในปี 2544 มีนางนันทนา ทิมสุวรรณ จากพรรคเพื่อไทย เป็น ส.ส. เจ้าของพื้นที่ และยังเป็นพื้นที่ที่ตระกูลทิมสุวรรณยึดครองติดต่อกันยาวนานมากกว่า 10 ปี ตั้งแต่การเลือกตั้งเมื่อปี 2544 โดยไม่มีผู้สมัครพรรคใดสามารถชนะได้เลย อีกทั้งตระกูลทิมสุวรรณก็สามารถชนะคู่แข่งด้วยคะแนนทิ้งห่างอย่างถล่มทลาย สำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้ นางนันทนาไม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. เขต แต่ไปลงสมัครเป็น ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของพรรคเพื่อไทยในลำดับที่ 55⁵⁸ โดยส่งทายาททางการเมือง คือ นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ลงสมัครแทน

นายศรัณย์ เป็นบุตรชายของนายธนเทพ ทิมสุวรรณ และนางนันทนา ทิมสุวรรณ อดีต ส.ส. จังหวัดเลยหลายสมัย จบการศึกษาระดับปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาโทด้านการจัดการจากประเทศออสเตรเลีย นายศรัณย์ถือเป็นนักการเมืองหน้าใหม่โดยลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. เป็นครั้งแรกในวัย 27 ปี นายศรัณย์ยอมรับว่าตนเป็นคนรุ่นใหม่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้างจากประชาชนในพื้นที่มากนัก แต่พ่อและแม่ซึ่งเป็นอดีต ส.ส. ในพื้นที่มาหลายสมัยมีประสบการณ์และผลงานมากมาย ตนจึงอยากเข้ามาสานต่อทางการเมืองเพื่อดูแลช่วยเหลือแก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน ส่วนคู่แข่งที่สำคัญของนายศรัณย์ คือ นางเปล่งมณี เร่งสมบุญรุ่งสุข อดีต ส.ว. และ ส.ส. จังหวัดเลย 2 สมัย ซึ่งในอดีตตระกูลทิมสุวรรณและตระกูลเร่งสมบุญรุ่งสุขไม่เคยลงแข่งขันทางการเมืองด้วยกันและยังทำงานทางการเมืองด้วยกันมาตลอด แต่ในการเลือกตั้งครั้งนี้เมื่อทั้งสองตระกูลต่างเลือกที่จะทำงานร่วมกับพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ตรงข้ามกันอย่างชัดเจนจึงจำเป็นต้องลงแข่งขันกันเอง

นายศรัณย์ ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยถึงความสนใจทางการเมืองและเหตุผลที่ลงสนามการเมืองระดับประเทศเป็นครั้งแรกว่า “ตนสนใจการเมืองมาตั้งแต่สมัยเรียนมหาวิทยาลัย ซึ่งตนเรียนอยู่ธรรมศาสตร์ แม้จะเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ไม่ได้เรียนสายการเมืองโดยตรง แต่ได้มีการพูดคุยเรื่องการเมืองอยู่ตลอดเวลา เช่น เวลาที่มีกิจกรรมทางการเมืองเพื่อนก็จะนำมาเล่ามาพูดคุยกัน เหมือนเป็นสิ่งที่สร้างตัวขึ้นมา ประกอบกับเห็นพ่อและแม่ทำงานการเมืองมา เห็นท่านช่วยพัฒนาพื้นที่ที่เราเลยอยากสานต่อ อีกอย่างก็เห็นเพื่อนเล่าถึงนักการเมืองในมุมที่มีทั้งดีและไม่ดี ถ้าเรามีโอกาสเราก็อยากทำให้ภาพนักการเมืองให้มันดีเหมือนที่พ่อแม่เราทำ ซึ่งถ้าเราจะไปบอกว่าคนนั้นคนนี้ทำดี คนเขาอาจจะไม่เชื่อ ไม่เหมือนเราทำได้ด้วยตัวเองให้เขาเห็น” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) สำหรับสาเหตุที่เลือกลงแข่งขันในเขตเลือกตั้งที่ 2 นั้น นายศรัณย์ กล่าวว่า “เขต 2 เป็นเขตเก่าของคุณพ่อและแม่มาก่อน คุณแม่ก็อายุมาก เลยไม่ได้ลงการเมืองต่ออีกอย่างผมอยากที่จะสานต่อการทำงานในพื้นที่ เลยลง ส.ส. เป็นครั้งแรก ส่วนเหตุผลที่เลือกลงพรรคเพื่อไทย เนื่องจากในอดีตคุณพ่อคุณแม่ก็ทำงานกับพรรคเพื่อไทยมาโดยตลอด” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

58 “เปิด 97 บัญชีรายชื่อเพื่อไทย ‘บรรยนิ’ ลุ้นได้เป็น ส.ส.” *ไทยโพสต์*, 5 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.thaipost.net/main/detail/28393

สำหรับนางเปล่งมณี เป็นผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคพลังประชาชน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิตการบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เดิมนางเปล่งมณีเป็นอดีต ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 จากพรรคเพื่อไทย ในการเลือกตั้งเมื่อปี 2554 แต่การเลือกตั้งครั้งนี้นางเปล่งมณีเลือกที่จะลงสมัครในเขตเลือกตั้งที่ 2 โดยให้นายปรีชาซึ่งเป็นสามีลงในเขตเลือกตั้งที่ 3 แทน การย้ายพรรคการเมืองและการสลับเขตเลือกตั้งของนางเปล่งมณีส่งผลต่อคะแนนเสียงเป็นอย่างมาก แม้ฐานเสียงส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตอำเภอวังสะพุง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตระกูลเร่งสมบูรณ์สุขอาศัยอยู่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม ความเป็นประธานกลุ่มสตรีจังหวัดเลยของนางเปล่งมณีก็สร้างฐานได้คะแนนนิยมจากกลุ่มแม่บ้านผสมผสานกับบารมีของนายปรีชาซึ่งมีที่ฐานเสียงมั่นคง ยาวนาน และวางฐานเสียงมาตลอดเวลาก็สร้างความมั่นใจในการเลือกตั้งครั้งนี้โดยไม่น้อย

หากนำฐานเสียงของตระกูลเร่งสมบูรณ์สุขมาเปรียบเทียบกับฐานเสียงของตระกูลทิมสุวรรณแล้ว นายศรีณรงค์มีโอกาสที่จะชนะการเลือกตั้งสูงกว่า ทั้งการเป็นเจ้าของพื้นที่เดิมและกระแสความนิยมของพรรคเพื่อไทย ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่เลือกที่จะนิยมในตัวบุคคลน้อยลง โดยเฉพาะความนิยมในตัวของนางเปล่งมณี พิจารณาจากการเลือกตั้งในปี 2554 พบว่า นางเปล่งมณีชนะคู่แข่งจากพรรคภูมิใจไทยด้วยคะแนนห่างกันเพียง 701 คะแนนเท่านั้น แต่ผลการเลือก ส.ส. บัญชีรายชื่อซึ่งเป็นการเลือกจากพรรคการเมืองพบว่า พรรคเพื่อไทยยังได้รับความนิยมจากประชาชนในจังหวัดเลยเป็นอันดับหนึ่งมากถึงร้อยละ 62.56 ขณะที่พรรคภูมิใจไทยกลับมีคนเลือกพรรคน้อยกว่าจำนวนคะแนนเลือกผู้สมัคร ส.ส. เขต

สำหรับพรรคการเมืองอื่นๆ นั้น ก็ได้ส่งผู้สมัคร ส.ส. ด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นพรรคชาติพัฒนา ส่งนายพินิจ สิทธิโห อดีต ส.ส. จังหวัดเลย 2 สมัย พรรคภูมิใจไทยส่งนายแสงเดือน ศรีบุรินทร์ อดีตกำนันตำบลท่าสวรรค์ พรรคอนาคตใหม่ส่งนายนิรันดร์ อินทรโสมิทธิ พรรคประชาธิปัตย์ส่งนายฉัตรชัย ลีกระจ่าง ส่วนพรรคเพื่อชาติส่งนายชูศักดิ์ บัวระภาศิริ

1.3 เขตเลือกตั้งที่ 3

เขตเลือกตั้งที่ 3 ถือเป็นพื้นที่ฐานเสียงสำคัญที่เหนียวแน่นและยาวนานของตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข เมื่อรวมอำเภอที่ถูกแยกออกมาจากเขตเลือกตั้งที่ 1 ได้แก่ อำเภอท่าลี่ และอำเภอเชียงคาน ในการเลือกตั้งเมื่อปี 2554 รวมเข้ากับเขตเลือกตั้งที่ 3 เดิมแล้ว เขตเลือกตั้งที่ถูกแบ่งใหม่สำหรับการเลือกตั้งในครั้งนี้ จึงกลายเป็นฐานเสียงที่แท้จริงของตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข โดยมีนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข อดีตรัฐมนตรีหลายกระทรวง และอดีต ส.ส. จังหวัดเลย 9 สมัย เลือกว่าจะลงสมัครแทนนางเปล่งมณี ภรรยา เจ้าของพื้นที่เดิมก่อนที่จะสลับนางเปล่งมณีไปลงในเขตเลือกตั้งที่ 2

การเลือกตั้งในเขตที่ 3 ไม่ต่างจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มากนัก ซึ่งเป็นการแข่งขันระหว่างตระกูลทิมสุวรรณและตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข โดยการสอดแทรกของพรรคเพื่อไทย แต่ในเขตเลือกตั้งนี้ตระกูลทิมสุวรรณไม่ได้ส่งผู้สมัครลงในนามพรรคเพื่อไทยแต่เลือกที่จะส่งในนามพรรคภูมิใจไทย คือ นายธนายศ ทิมสุวรรณ บุตรชายของนายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดเลย⁵⁹ ขณะที่พรรคเพื่อไทยส่งนายสันติภาพ เชื้อบุญมี อดีตนายกเทศมนตรีตำบลด่านซ้ายลงแข่งขัน ทำให้เขตเลือกตั้งที่ 3 ถูกมองว่าเป็นพื้นที่ศึกข้างชนข้างของจริง

นายปรีชาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวิศวกรรมโยธา จากสถาบันเทคโนโลยีมาปัว ประเทศฟิลิปปินส์ และปริญญาโทด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย นายปรีชาเริ่มต้นทำงานโดยการเป็นวิศวกรโยธาประจำกองควบคุมการก่อสร้าง สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ต่อมาได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. จังหวัดเลย สังกัดพรรคสหประชาธิปไตย ในปี 2529 และได้รับเลือกตั้งเป็นครั้งแรก ต่อมาในปี 2535 ได้ย้ายมาสังกัดพรรคกิจสังคมและได้รับเลือกตั้งมาโดยตลอดติดต่อกันหลายสมัย จากนั้นได้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคเสรีธรรม ในปี 2544 ก่อนที่จะยุบรวมพรรคเข้ากับพรรคไทยรักไทย นายปรีชายังได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. อีกครั้งในการเลือกตั้งปี 2550 สังกัดพรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทยในปี 2554 โดยได้รับตำแหน่งรัฐมนตรีหลายกระทรวง กระทั่งในปี 2561 นายปรีชาได้ย้ายมาร่วมงานกับพรรคพลังประชารัฐ จากประสบการณ์ในทางการเมืองระดับชาติที่ยาวนานและการมีฐานเสียงที่เหนียวแน่นในพื้นที่จนได้รับเลือกตั้งติดต่อกันหลายสมัย ก็ได้สร้างความมั่นใจให้นายปรีชาในการเลือกตั้งครั้งนี้พอสมควรแม้ว่าจะย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม กระแสความนิยมของพรรคเพื่อไทยในพื้นที่ภาคอีสานและจังหวัดเลยรวมถึงคู่แข่งจากตระกูลสำคัญของจังหวัดเลยก็เป็นสิ่งท้าทายสำหรับนายปรีชาว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่จะเลือกที่ตัวบุคคล

59 นายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ เป็นหนึ่งในผู้ที่ถูกร้องเรียนหรือกล่าวหาว่าใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ อันมิชอบด้วยกฎหมายจากการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กระทั่งมีคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ 35/2560 ทำให้นายธนาวุฒิต้องหยุดการปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว ต่อามีคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 11/2562 เรื่อง ให้นำบุคคลกลับไปรับตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่เดิม มีผลให้นายธนาวุฒิสามารถกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดเลยเช่นเดิม อนึ่ง การออกคำสั่งคืนตำแหน่งนายก อบจ. ของนายธนาวุฒิเกิดขึ้นหลังจากนายธนายศ ทิมสุวรรณ บุตรชาย ลงคะแนนสนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี

แม้จะสังกัดพรรคการเมืองที่ไม่ได้รับความนิยมหรือเลือกพรรคการเมืองที่ชื่นชอบแม้บุคคลที่เป็นผู้สมัคร ส.ส. จะไม่เป็นที่รู้จักก็ตามซึ่งทั้งหมดจะถูกแสดงในบัตรเลือกตั้งใบเดียว

สำหรับนายธนยศ ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคภูมิใจไทย ถือว่าเป็นคู่แข่งคนสำคัญและมีโอกาสชนะการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 เช่นเดียวกับนายปรีชา นายธนยศจบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาโทด้านธุรกิจระหว่างประเทศ จาก Hult International Business School ประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากจบการศึกษาได้กลับมาประกอบธุรกิจ ต่อยอดจากครอบครัวจนประสบความสำเร็จ และก้าวเข้าสู่เส้นทางการเมืองในวัย 28 ปี โดยลงรับสมัครเลือกตั้งเป็น ส.ส. ครั้งแรก เขตเลือกตั้งที่ 3 ไม่ได้เป็นฐานเสียงของตระกูลทิมสุวรรณโดยตรงและ นายธนยศเองก็ไม่มีฐานเสียงเป็นของตนเองเนื่องจากไม่เคยลงเล่นการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ มาก่อน แต่ได้อาศัยบารมีและชื่อเสียงของตระกูลทิมสุวรรณที่ได้สร้างผลงานให้กับจังหวัดเลยมาอย่าง ยาวนาน โดยเฉพาะนายธนวุฒิ ทิมสุวรรณ ผู้ซึ่งเป็นบิดา ได้ทำงานการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยการดำรง ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยมาหลายสมัย การผลักดันงบประมาณพัฒนาจังหวัดและ ชุมชนผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การก่อสร้างถนน โครงการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยว ฯลฯ จนเป็นที่น่าพึงพอใจของประชาชน สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อคะแนนนิยมของตระกูลทิมสุวรรณ และอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นายธนยศชนะการเลือกตั้งได้

นายธนยศได้อธิบายเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นการเลือกตั้ง ส.ส. ในพรรคการเมืองที่แตกต่าง จากนายศรัณย์ ซึ่งมาจากตระกูลทิมสุวรรณด้วยกันว่า “อุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งผม กับน้อง (นายศรัณย์) ก็อยู่บ้านด้วยกัน เรียนด้วยกันมหาวิทยาลัยเดียวกัน คณะเดียวกัน แต่เรามองว่า เราอยู่พรรคไหนจะช่วยชาวบ้านได้มากกว่ากัน มีนโยบายอะไรที่ตอบสนองประชาชนได้ ซึ่งเราเลือก พรรคที่มีนโยบายตรงกับเราที่สุด สุดท้ายแล้วผลประโยชน์ก็ตกที่ชาวบ้าน ไม่ใช่เราอยู่คนละพรรคเรา จะไม่ชอบกันหรือทำงานร่วมกันไม่ได้” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) นายธนยศ ยังกล่าวต่ออีกว่า “ในเขต 3 อำเภอส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ภูเรือ ด่านซ้าย เชียงคาน ซึ่งนโยบายพรรคภูมิใจไทย มันตอบโจทย์เขตเลือกตั้งในเขตผมมากกว่า ยกตัวอย่าง บุรีรัมย์โมเดลจากเมืองผ่านเป็นเมืองท่องเที่ยว เราเลยอยากได้นโยบายตัวนั้นมาผลักดันที่จังหวัดเลยให้มันดังมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เลือกลง พรรคภูมิใจไทย” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) ขณะที่ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคการเมืองหนึ่ง วิเคราะห์ว่า “การอยู่คนละพรรคของตระกูลทิมสุวรรณ น่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายทางการเมืองมากกว่า อุดมการณ์ เพราะภูมิใจไทยเคยชวนนายศรัณย์ไปอยู่พรรคแล้วแต่นายศรัณย์ก็ปฏิเสธ เช่นเดียวกับ นายธนยศที่เพื่อไทยก็เคยชวนไป แต่เขาก็ยืนยันว่าจะอยู่ภูมิใจไทย ส่วนหนึ่งพ่อของธนยศได้ร่วมงานกับ พรรคภูมิใจไทยมานาน” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

ในส่วน of นายสันติภาพ เชื้อบุญมี จากพรรคเพื่อไทย แม้จะเป็นผู้สมัคร ส.ส. ใหม่ในพื้นที่ การเมืองระดับประเทศเป็นครั้งแรก แต่นายสันติภาพก็มีฐานเสียงเดิมเป็นของตนเอง คือ เขตอำเภอ ด่านซ้าย จากการเป็นนักการเมืองท้องถิ่นและทำงานด้านการบริหารท้องถิ่นมาหลายปีด้วยการอาศัย

ความรู้จากการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์ในระดับปริญญาโท การลงพื้นที่พบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการอาศัยบารมีและชื่อเสียงของบิดาเป็นต้นทุนเดิม คือ นายสะดวก เชื้อบุญมี อดีต ส.ส. จังหวัดเลย 2 สมัย เจ้าของวงลี “หากพี่น้องอยากได้รับความสะดวก ให้เลือกสะดวกไปเป็นผู้แทน”⁶⁰ ประกอบกับกระแสความนิยมของประชาชนต่อพรรคเพื่อไทยจากการลงพื้นที่ปราศรัยหาเสียงของแกนนำพรรคในหลายครั้งโดยมีประชาชนร่วมรับฟังจำนวนมาก ก็ทำให้นายสันติภาพมีโอกาสชนะในเลือกตั้งที่ 3 ด้วยเช่นกัน นายสันติภาพ กล่าวว่ “ส่วนตัวแล้ว ตนไม่ได้สนใจที่จะลงการเมืองระดับชาติเลย และไม่คิดว่าจะได้ลงพรรคเพื่อไทย เพราะลงไปยังไงก็แพ้ ส.ส. เก่าอยู่ดี จนมีกรณีการย้ายพรรคของ อดีต ส.ส. ตนเลยสมัครเป็นสมาชิกพรรคและเสนอตัวลงสมัคร ส.ส. ในนามพรรคเพื่อไทยในครั้งนี่” (สัมภาษณ์ วันที่ 25 เมษายน 2562)

สำหรับพรรคการเมืองอื่น ๆ มีผู้สมัคร ส.ส. ที่น่าสนใจ เช่น นายอดุลย์วิชัยเดช ดิยะบุตร ผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งในอดีตเคยลงสนามการเลือกตั้งในระดับชาติมาหลายครั้งแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการลงสมัคร สว. และสมัคร ส.ส. แต่ไม่เคยได้รับการเลือกตั้ง ส่วนพรรคอนาคตใหม่ส่งนายสุรยุทธ สุระท้าว อดีต ส.อบต.ชัยพฤกษ์ และพรรคพลังประชาชนไทยส่ง นายประจักษ์ ปัญญาคำ อดีต ส.อบจ.เลย เขตอำเภอนาแห้ว

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดเลย

2.1 บทบาทของตระกูลการเมืองในจังหวัดเลยต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดเลยในปี 2562 ถูกขนานนามว่าเป็นพื้นที่ “ศึกช้างชนช้าง” ระหว่างอดีต ส.ส. ที่ย้ายสังกัดพรรคการเมืองใหม่ที่มีฐานเสียงในพื้นที่เป็นทุนเดิมกับผู้สมัคร ส.ส. หน้าใหม่ที่อาศัยคะแนนนิยมของพรรคในการหาเสียง รวมไปถึงการต่อสู้ระหว่างตระกูลการเมืองที่มีชื่อเสียงและบารมีซึ่งล้วนเคยครองพื้นที่ทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน ได้แก่ ตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข ตระกูลทิมสุวรรณ และตระกูลสังข์ทรัพย์ ซึ่งทั้งหมดเคยร่วมสังกัดพรรคการเมืองเดียวกันมาก่อน บางตระกูลมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน มีการจัดสรรพื้นที่ทางการเมืองอย่างลงตัว ดังนั้นก่อนที่จะวิเคราะห์ถึงปัจจัยของตระกูลการเมืองในจังหวัดเลยต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2562 จะขอกล่าวถึงที่มาของแต่ละตระกูลดังต่อไปนี้

60 ไชยวุฒิ มนต์วีรภัฏ, *นักการเมืองถิ่นจังหวัดเลย*, (กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2551).

ตระกูลเร่งสมบุรณ์สุข

ตระกูลเร่งสมบุรณ์สุขเป็นตระกูลการเมืองหนึ่งที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลยมาอย่างยาวนาน มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น เช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงองค์กรอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน โดยเฉพาะเขตพื้นที่อำเภอวังสะพุงที่เป็นถิ่นฐานบ้านเกิดและที่อยู่ของตระกูลเร่งสมบุรณ์สุขซึ่งมีธุรกิจรับเหมาก่อสร้างขนาดใหญ่เป็นพื้นฐานเดิมของครอบครัว

ตระกูลเร่งสมบุรณ์สุขเริ่มมีชื่อเสียงและบทบาทในทางการเมืองระดับชาติตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมาจากการที่นายปรีชา เร่งสมบุรณ์สุข ได้ตัดสินใจลาออกจากการงานราชการ และเข้าสู่สนามการเมือง โดยการสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. จังหวัดเลย สังกัดพรรคสหประชาธิปไตย ในปี 2529 ตามคำแนะนำของนายประชา บุญญเนตร อดีต ส.ส. จังหวัดเลย ทำให้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมัยแรก ต่อมานายปรีชาได้ย้ายไปสังกัดพรรคต่างๆ แต่ก็ได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. เรื่อยมา ส่วนหนึ่งมาจากสร้างชื่อเสียงในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การสร้างความสัมพันธ์และมีระบบอุปถัมภ์ เช่น การให้การสนับสนุนเงินให้กับองค์กรต่างๆ เพื่อทำกิจกรรมในพื้นที่ การสนับสนุนสิ่งของ แก้วอี เต็นท์ ถ้วยรางวัล หรือน้ำดื่มบรรจุขวด การบริการรถขยายเสียงเคลื่อนที่ให้ประชาชนใช้ในงานต่างๆ โดยติดชื่อตนเองเป็นสัญลักษณ์ทำให้ชื่อของนายปรีชาจึงเป็นที่จดจำจากชาวบ้าน นอกจากนี้ นายปรีชายังดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำคัญในรัฐบาลหลายสมัย เช่น ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อีกทั้ง นายปรีชายังมีบทบาทสำคัญในพรรคการเมือง เช่น เป็นรองหัวหน้าพรรคเสรีธรรม ในปี 2544 เป็นแกนนำกลุ่มอีสานพัฒนา ซึ่งมีบทบาทเจรจาและต่อรองทางการเมืองกับพรรคเพื่อไทยทำให้ได้รับการผลักดันเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

ก่อนลงสนามการเมืองระดับประเทศของนายปรีชา ได้สมรสกับนางเปล่งมณี มัชยศักดิ์สิน (นามสกุลเดิม) เริ่มแรกนายปรีชาได้ผลักดันภรรยาเข้าสู่สนามเลือกตั้งท้องถิ่นตั้งแต่ปี 2534 โดยสมัครเป็นสมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) และได้รับเลือกตั้งเป็นครั้งแรก ต่อมานางเปล่งมณีได้ตัดสินใจประกาศลงสมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย แต่ท้ายที่สุดกลับไม่ได้ลงสมัครตำแหน่งดังกล่าว แต่นางเปล่งมณีก็ได้เข้ามาทำงานด้านบริหารท้องถิ่นในตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ก่อนที่จะลาออกเพื่อไปลงการเมืองระดับชาติด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเลย ในปี 2549 และได้รับการเลือกตั้งในที่สุด ทำให้ตระกูลเร่งสมบุรณ์สุขมีพื้นฐานเสียงทั้งในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ทว่านางเปล่งมณีกลับไม่ได้ทำงานในวุฒิสภา เนื่องจากเกิดการรัฐประหารในเวลาต่อมา

ในการเลือกตั้ง ส.ส. ปี 2550 เป็นการเลือกตั้งครั้งแรกที่ตระกูลเว้งสมบุญรุ่งสุขหันมาลงเล่นการเมืองระดับชาติด้วยการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนสามารถครองฐานเสียงทั้งจังหวัดด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ทั้ง 2 เขต (ขณะนั้นจังหวัดเลยแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 2 เขต แต่มีจำนวน ส.ส. เขตละ 2 คน) โดยเขตเลือกตั้งที่ 1 มีนายปรีชา และเขตเลือกตั้งที่ 2 นางเปล่งมณี จากพรรคพลังประชาชน ทำให้ทั้งคู่สามารถเอาชนะคู่แข่งอย่างถล่มทลาย เช่นเดียวกับการเลือกตั้งในปี 2554 ที่ทั้งคู่สามารถชนะการเลือกตั้งได้เช่นเดิม แม้ในปี 2557 เป็นการเลือกตั้งภายหลังการยุบสภาจากปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและวิกฤตศรัทธาต่อรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ แต่ผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการทั้งนายปรีชาและนางเปล่งมณีก็สามารถเอาชนะคู่แข่งจากพรรคการเมืองต่างๆ ได้อย่างถล่มทลาย⁶¹ สะท้อนถึงบารมีในทางการเมืองของตระกูลเว้งสมบุญรุ่งสุขได้เป็นอย่างดี

ตระกูลทิมสุวรรณ

ตระกูลทิมสุวรรณเป็นตระกูลการเมืองอีกตระกูลหนึ่งที่มีชื่อเสียงและบารมีในจังหวัดเลยมาอย่างยาวนานทั้งการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และยังเป็นตระกูลที่มีฐานการเงิน ทุน และธุรกิจครบครันที่มั่นคง เช่น โรงโม่หินสุรรัตน์การศิลา การสัมปทานเหมืองแร่ การรับเหมาก่อสร้าง การจำหน่ายพืชพันธุ์และอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น การประกอบธุรกิจขนาดใหญ่เหล่านี้ทำให้ตระกูลทิมสุวรรณเริ่มมีชื่อเสียงมากขึ้น

เดิมตระกูลทิมสุวรรณไม่ใช่คนจังหวัดเลยโดยกำเนิด โดยมาปักหลักสร้างธุรกิจในจังหวัดเลยตั้งแต่ปี 2509 เป็นต้นมา โดยเฉพาะในเขตอำเภอวังสะพุง ซึ่งถือเป็นพื้นที่ฐานเสียงหลักและแหล่งธุรกิจของตระกูลทิมสุวรรณ โดยมีนายสุรรัตน์ ทิมสุวรรณ เป็นผู้สร้างบารมีทางการเมืองท้องถิ่นในยุคเริ่มแรกด้วยการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเลย เขตอำเภอวังสะพุง ในปี 2518 และได้ขยายเครือข่าย ส.จ. ไปยังอำเภอต่างๆ จนนายสุรรัตน์ได้รับเลือกเป็นประธานสภาจังหวัดเลยในเวลาต่อมา รวมถึงการได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยหลายสมัย ทำให้นายสุรรัตน์ได้รับฉายาว่าเป็น “เจ้าพ่อวังสะพุง” นอกจากนี้ ยังได้อาศัยความสัมพันธ์กับนักการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นในการผลักดันบุตรชายลงสู่สนามเลือกตั้งเพื่อขยายฐานการเมือง อิทธิพล และบารมีของตระกูลทิมสุวรรณเพิ่มมากขึ้น โดยส่งบุตรชายคนโต คือ นายธนเทพ ทิมสุวรรณ ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ก่อนที่จะผลักดันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเวลาต่อมา และสานต่ออำนาจทางการเมืองในระดับท้องถิ่นด้วยการผลักดันบุตรชายคนเล็ก คือ นายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย โดยการอาศัยเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ที่มีในระดับท้องถิ่น เช่น ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เป็นแรงสนับสนุน ทำให้ตระกูลทิมสุวรรณกลายเป็นตระกูลที่มีอิทธิพลต่อการเมืองในจังหวัดเลยอย่างมาก

61 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2557 ถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินชี้ขาดว่าเป็นโมฆะ ด้วยเหตุผลไม่มี การจัดการเลือกตั้งใน 28 เขตเลือกตั้ง และไม่ได้เลือกตั้งวันเดียวกันทั่วประเทศ เป็นผลให้ พ.ร.ฎ.ยุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2556 กำหนดให้เลือกตั้งวันดังกล่าวไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญมาตรา 109 วรรค 2

การที่นายธนเทพได้เริ่มลงนามการเมืองในระดับชาติครั้งแรกในปี 2539 ด้วยการสนับสนุนจากเครือข่ายของบิดาและนายเสนาะ เทียนทอง ทำให้นายธนเทพได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. ติดต่อกัน 2 สมัย ในระหว่างที่เป็น ส.ส. นี้ นายธนเทพมีตำแหน่งสำคัญทางการเมือง เช่น ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรรมการสิ่งแวดล้อม ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นต้น จึงยังเป็นการสร้างบารมีในทางการเมืองระดับชาติของตระกูลทิมสุวรรณมากขึ้น กระทั่งการเลือกตั้งในปี 2548 นายธนเทพได้ผลักดันให้นางนันทนา ทิมสุวรรณ ภรรยา ซึ่งเคยทำงานด้านการบริหารท้องถิ่นมาก่อน ลงสมัครเป็น ส.ส. เขตแทนเรือยมา ส่วนนายธนเทพหันไปสมัครเป็น ส.ว. และ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งทุกครั้งที่ได้รับการเลือกตั้งมาโดยตลอด เช่นเดียวกับการครองตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นในระดับจังหวัดแบบผูกขาดของตระกูลทิมสุวรรณมาหลายสมัยต่อเนื่องจนถึงรุ่นของนายธนวุฒิ บุตรชายคนเล็กของนายสุรัตน์และเป็นน้องชายของนายธนเทพ โดยเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ติดต่อกันถึง 3 สมัย ภายใต้การบริหารงบประมาณอย่างมหาศาล การจัดสรรทรัพยากรผ่านโครงการต่าง ๆ ของรัฐลงไปในพื้นที่ชุมชนและหมู่บ้านก็ยิ่งเป็นการสร้างพื้นที่ฐานเสียงความนิยมจากประชาชนและบารมีทางการเมืองของตระกูลทิมสุวรรณเป็นอย่างดี

การครองพื้นที่ทางการเมืองของตระกูลทิมสุวรรณผ่านการเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นในจังหวัดเลยที่ต่อเนื่องยาวนานเช่นนี้ สะท้อนถึงความสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายทางการเมืองที่เข้มแข็งของตระกูลทิมสุวรรณ จนมีความเชื่อว่าเป็นพื้นที่เลือกตั้งของตระกูลทิมสุวรรณ หากส่งใครลงสมัครก็ชนะเสมอ จนถูกขนานนามในทางการเมืองของตระกูลนี้ว่า “บ้านใหญ่แห่งวังสะพุง”

ตระกูลสังขทรัพย์

เดิมนตระกูลสังขทรัพย์อยู่ที่จังหวัดนครสวรรค์ ต่อมา พ.ต.อ. กฤษ สังขทรัพย์ (เดิมชื่อ บุญเลิศ) ได้ย้ายถิ่นฐานมาประจำการในจังหวัดเลยและปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจท้องที่ ในหลายอำเภอของจังหวัดเลย ได้แก่ อำเภอเชียงคาน อำเภอด่านซ้าย และอำเภอเมืองเลย กระทั่งได้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดเลยในเวลาต่อมา ในช่วงเวลานั้นจังหวัดเลยเป็นเขตคุกคามของคอมมิวนิสต์ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่สู้รบครั้งหนึ่ง พ.ต.อ. กฤษ (ยศในขณะนั้น) ได้นำกำลังตำรวจเข้ายึดหมู่บ้านม้งบนภูชี้เผ่าซึ่งอยู่ในแนวเขตรอยต่อระหว่างจังหวัดเลยและจังหวัดพิษณุโลก จนถูกกลุ่มคอมมิวนิสต์ปิดล้อมนานถึง 15 วัน ต่อมาทางราชการโดยกองทัพอากาศที่ 2 จึงนำกำลังไปช่วยรบจนได้รับชัยชนะ จนสื่อมวลชนขนานนามว่าเป็น “อัศวินภูชี้เผ่า” ทำให้ชื่อเสียงของตระกูลสังขทรัพย์เริ่มเป็นที่รู้จักในพื้นที่จังหวัดเลย จากนั้น พ.ต.อ. กฤษ ได้ย้ายไปเป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธรเพชรบุรี ต่อมาได้ลาออกจากราชการตำรวจเพื่อกลับมาลงนามการเมืองในจังหวัดเลยเป็นครั้งแรกด้วยการสมัครเป็น ส.ส. สังกัดพรรคชาติไทย โดยชูสัญลักษณ์ฉายาอัศวินภูชี้เผ่าและผลงานในช่วงรับราชการตำรวจในพื้นที่จังหวัดเลย เป็นเครื่องมือในการสร้างความนิยมทางการเมือง ตลอดจนการอาศัยฐานเครือข่ายข้าราชการตำรวจในท้องที่ต่าง ๆ ในจังหวัดเลยเป็นแรงสนับสนุน จึงทำให้ พ.ต.อ. กฤษ ได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. จังหวัดเลยสมัยแรกในปี 2519 และได้รับเลือกตั้งเป็นสมัยที่ 2 ในปี 2522

ในปี 2523 พ.ต.อ. กฤษ ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในรัฐบาล พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ กระทั่งเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2524 ในขณะที่ พ.ต.อ. กฤษ และคณะเดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการหลวงอ่างขางที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้เกิดเหตุการณ์เครื่องเฮลิคอปเตอร์ขัดข้องจนตกในหุบเขาในเขตตำบลแม่สูน อำเภอฝาง จนทำให้ พ.ต.อ. กฤษ เสียชีวิตจากอุบัติเหตุดังกล่าว และต้องมีการจัดการเลือกตั้งซ่อมขึ้นเพื่อเลือก ส.ส. แทน พ.ต.อ. กฤษ จึงเป็นเหตุให้นายทศพล สังขทรัพย์ ผู้ซึ่งบุตรชายของ พ.ต.อ. กฤษ ได้ลาออกจากการเป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อมาสมัคร ส.ส. แทนบิดา ทำให้นายทศพลชนะเลือกตั้งได้เป็น ส.ส. ในครั้งแรก และได้รับเลือกตั้งเรื่อยมา ระหว่างการเป็น ส.ส. นี้ นายทศพลได้สร้างชื่อเสียงและการทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายทางการเมืองที่เข้มแข็งทั้งนักการเมืองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การสร้างความสัมพันธ์และมีระบบอุปถัมภ์ เช่น การลงพื้นที่ตามเขตชนบท การเข้าร่วมกิจกรรมประเพณี การบริจาคหรือมอบเงินช่วยเหลืองานศพ การแต่งงาน เป็นต้น ทำให้ตระกูลสังขทรัพย์ได้รับความนิยมในพื้นที่จังหวัดเลยเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้นายทศพลได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. มากถึง 7 สมัย ส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากนายสุรัตน์ ทิมสุวรรณ ซึ่งอุปการะนายทศพลเป็นบุตรบุญธรรมจนมีความสัมพันธ์และสนิทสนมกับตระกูลนี้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 13 นายทศพล สังขทรัพย์ นายอนุทิน ชาญวีรกูล และนางนันทนา ทิมสุวรรณ ร่วมทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้นายสุรัตน์ ทิมสุวรรณ ในวันที่ 3 กรกฎาคม 2561⁶²

62 “ชัวร์ก่อนเกม? 2 ตระกูลเมืองเลย “พวก” เหนือพรรค” คมชัดลึก, 10 กรกฎาคม 2561, จาก www.komchadluek.net/news/scoop/334087

ในปี 2550 นายทศพลถูกตัดสิทธิ์ทางการเมืองเป็นระยะเวลา 5 ปี เนื่องจากเป็นกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย ทำให้ตระกูลสังขทรัพย์เลือกที่จะผลักดันนางพัฒนา สังขทรัพย์ ซึ่งเป็นภรรยา ลงสนามการเมืองด้วยการสมัครเป็น ส.ส. แทน จนได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. สมัยแรกในปี 2551 และในปี 2554 ก็ได้ผลักดันนายवंธ สักขทรัพย์ ซึ่งเป็นหลานลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แต่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง

2.2 การเปลี่ยนแปลงสังกัดพรรคการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดเลย

จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่ถูกจัดอันดับเรื่องการเปลี่ยนแปลงสังกัดพรรคการเมืองของนักการเมืองมากที่สุดในระดับต้น ๆ ซึ่งหลายครั้งนักการเมืองที่ย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองใหม่แต่ก็จะได้รับการเลือกตั้งเช่นเดิม เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ให้ความนิยมส่วนบุคคล เห็นได้จากรายชื่อ ส.ส. จังหวัดเลยในอดีตที่มาจากหลากหลายพรรคการเมือง เช่น ในปี 2535 - 2539 จังหวัดเลยถูกแบ่งออกเป็น 4 เขตเลือกตั้ง และในแต่ละเขตเลือกตั้งมี ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่แตกต่างกัน สะท้อนความนิยมส่วนบุคคลมากกว่าพรรคการเมือง สำหรับนักการเมืองที่ย้ายสังกัดพรรคมากที่สุดและได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันหลายสมัย แม้จะมีการย้ายพรรคการเมืองก็ตาม ได้แก่ นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข ที่เริ่มต้นสู่สนามการเมืองระดับประเทศด้วยการสมัคร ส.ส. สังกัดพรรคสหประชาธิปไตย และได้รับเลือกตั้งในปี 2529 ต่อมาได้เข้าร่วมกับพรรคกิจสังคมในการเลือกตั้งปี 2535 นายปรีชาก็ได้รับเลือกตั้งติดต่อกันถึง 4 สมัย กระทั่งย้ายเข้าร่วมกับพรรคเสรีธรรมในการเลือกตั้งปี 2544 แม้ในขณะนั้นพรรคไทยรักไทยจะได้รับความนิยมจากประชาชนในพื้นที่ภาคอีสานสูงก็ตาม แต่นายปรีชาก็สามารถเอาชนะคู่แข่งจากพรรคไทยรักไทยไปได้อย่างถล่มทลาย สะท้อนถึงบารมีส่วนตัวของนายปรีชาได้เป็นอย่างดี ต่อมาเมื่อมีการควบรวมพรรคเสรีธรรมเข้ากับพรรคไทยรักไทยในปี 2546 นายปรีชาจึงสังกัดพรรคไทยรักไทยและได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. เรื่อยมาจนถึงมาพรรคเพื่อไทย อย่างไรก็ตาม กระแสความนิยมในตัวบุคคลของนายปรีชาเริ่มลดน้อยลง เนื่องจากประชาชนมองว่าตลอดระยะเวลาการเป็น ส.ส. ของนายปรีชาที่ผ่านมาไม่ได้ทำให้จังหวัดเลยพัฒนาขึ้นมากนัก อีกทั้งไม่ปรากฏผลงานเชิงประจักษ์อย่างชัดเจนทั้งที่ได้รับตำแหน่งสำคัญในรัฐบาลทำให้คะแนนเลือกตั้ง ส.ส. เขตของนายปรีชาลดลงห่างจากผู้สมัครพรรคอื่นระดับพื้นคะแนน แตกต่างจากคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของพรรคเพื่อไทยในจังหวัดเลยที่มีคะแนนสูง แต่การอาศัยความนิยมของพรรคที่สืบทอดมาจากไทยรักไทยและการชูนโยบายในอดีตของพรรคที่ทำสำเร็จก็ทำให้นายปรีชายังได้รับเลือกตั้งมาเป็นอันดับหนึ่งทุกครั้ง หรือกรณีนายทศพล สังขทรัพย์ ที่ในอดีตเคยลงสมัคร ส.ส. สังกัดพรรคชาติไทย และได้รับเลือกตั้งติดต่อกันหลายสมัย โดยใช้อาศัยความนิยมส่วนบุคคล ฐานเสียงเดิมจากบิดา และการสนับสนุนจากตระกูลทิมสุวรรณ กระทั่งย้ายมาสังกัดพรรคไทยรักไทยซึ่งเป็นพรรคที่มีกระแสความนิยมอย่างมากจังหวัดเลยประกอบกับการที่นายทศพลได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงทำให้นายทศพลชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย

อย่างไรก็ตาม แม่ผู้สมัคร ส.ส. หลายคนจะเคยเปลี่ยนสังกัดพรรคการเมืองมาหลายพรรคและยังสามารถรักษาพื้นที่ฐานเสียงของตนเองจากอาศัยความนิยมบุคคล ระบบอุปถัมภ์ และการมีเครือข่ายทางการเมืองที่เข้มแข็ง แต่เมื่อวิถีการเมืองของประชาชนเปลี่ยนไป ประชาชนหันมานิยมพรรคการเมืองและการมีอุดมการณ์ทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักการเมืองหลายคนที่ย้ายสังกัดพรรคไม่ได้รับการเลือกตั้งในครั้งต่อมา เช่น กรณีนางพัฒนา สังขทรัพย์ อดีต ส.ส. จังหวัดเลย ที่ตัดสินใจย้ายพรรคการเมืองจากพรรคพลังประชาชนซึ่งเป็นพรรคที่สืบทอดมาจากพรรคไทยรักไทยไปสังกัดพรรคภูมิใจไทยพร้อมการสนับสนุนนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรีทำให้ชื่อเสียงของตระกูลสังขทรัพย์ได้รับความนิยมลดลง ทั้งยังถูกต่อต้านจากประชาชนชาวเลยบางส่วน มีการแสดงสัญลักษณ์ด้วยการนำพวงหรีดสีดำพร้อมป้ายผ้ามีข้อความ “ทรยศ เนรคุณ ชายตัว ส.ส.พัฒนาออกไป “ เลือกตั้งครั้งหน้า สส.พัฒนาตกแน่ๆ” “ทรยศ เนรคุณ ชายตัว ส.ส.พัฒนาออกไป” จากกรณีดังกล่าวนี้ส่งผลต่อคะแนนการเลือกตั้งในครั้งต่อๆ มาเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้สมัครจากตระกูลสังขทรัพย์แพ้การเลือกตั้งมาโดยตลอด

ภาพที่ 14

ประชาชนชาวเลยบางส่วนแสดงสัญลักษณ์ต่อต้านนางพัฒนา สังขทรัพย์ กรณีย้ายพรรคการเมืองและการสนับสนุนนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี⁶³

63 “มีอบเสื่อแดงบุกบ้าน ส.ส.เลย จูนเปลี่ยนหัวหินเพื่อแม่” ผู้จัดการออนไลน์, 13 ธันวาคม 2561, จาก <http://mgronline.com/local/detail/9510000146768>

เมื่อสัมภาษณ์ความเห็นของประชาชนต่อการย้ายพรรคการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดเลย ประชาชนคนหนึ่งกล่าวว่า “ตนก็รับทราบข่าวจากโทรทัศน์ว่าจังหวัดเลยมี ส.ส. ย้ายพรรคเกือบยกจังหวัด ก็ไม่ได้รู้สึกแปลกใจอะไร เพราะจากประสบการณ์การเลือกตั้งที่ผ่านมาตนก็พบเห็น ส.ส. ย้ายพรรคหลายคน หลายคนก็กลับเข้ามาเป็น ส.ส. ได้อีก หลายคนก็สอบตกเลย ส่วนการเลือกตั้งครั้งนี้ตนมองว่าคนยังจะศรัทธากับพรรคการเมืองและอุดมการณ์ที่เขาชื่นชอบมากกว่าตัวบุคคล” (สัมภาษณ์ 16 มีนาคม 2562) และประชาชนอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “การย้ายพรรคการเมืองของ ส.ส. ทำให้ประชาชนตัดสินใจที่จะเลือกลงคะแนนได้ง่ายมากขึ้น เพราะบางคนก็เบื่อ ส.ส. คนเดิม อยู่มาหลายปีจังหวัดเลยก็ไม่ได้พัฒนาอะไร ขึ้นมาเลย แต่ที่ต้องเลือกเพราะอยากให้พรรคที่ตัวเองชอบชนะ ได้ไปบริหารประเทศ เมื่อคนไม่อยู่ แต่พรรคอยู่ เราก็จะเลือกพรรค แม้ว่าผู้สมัครจะเป็นใครก็ตาม” (สัมภาษณ์ 16 มีนาคม 2562)

2.3 ระบบการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย

2.3.1 เปรียบเทียบระบบการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 - 2560

(1) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้รัฐธรรมนูญปี 2540

ประเทศไทยเปลี่ยนระบบการเลือกตั้งมาหลายรูปแบบ ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ถือเป็น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในระบบใหม่ โดยแบ่งเป็นระบบบัญชีรายชื่อจำนวน 100 คน และแบบแบ่งเขตเลือกตั้งอีกจำนวน 400 คน มีการแบ่งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็น 2 ประเภท โดยประเภทแรกนั้นได้แบ่งเขตเลือกตั้งเป็นเขตเล็ก มีผู้แทนราษฎรได้เขตละหนึ่งคน โดยทั้งประเทศ มีทั้งสิ้นจำนวน 400 เขต กับประเภทที่ 2 ซึ่งใช้ทั้งประเทศเป็นเขตเลือกตั้งและให้มีผู้แทนราษฎรในเขตนี้ ได้รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน ทั้งนี้ได้กำหนดให้มีบัตรเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและระบบแบ่งเขต คือ เลือก ส.ส. เขต และบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ส่งผลให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเลือก ส.ส.เขต และ พรรคแตกต่างกันได้อย่างเป็นอิสระจากกัน นอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังได้แก้ไขให้ผู้สมัครสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง ระบบการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถูกใช้ในการจัดการเลือกตั้ง จำนวน 2 ครั้ง คือครั้งแรกในปี 2544 และ 2548 ทั้งนี้ ได้มีการจัดการเลือกตั้งอีกครั้งในปี 2549 หลัง รัฐบาลประกาศยุบสภา ภายหลังจากการเลือกตั้งเสร็จสิ้น ศาลรัฐธรรมนูญได้ตัดสินให้การเลือกตั้งครั้งนี้เป็น โฆษะ ทำให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่อีกครั้ง ในเดือนตุลาคม 2549 แต่การเลือกตั้งครั้งดังกล่าวยังไม่ทัน ถูกจัดขึ้น เพราะมีการรัฐประหารในเดือนกันยายน 2549 ก่อน

ระบบการเลือกตั้งนี้มุ่งสนับสนุนความเข้มแข็งของพรรคการเมือง โดยพรรคการเมืองต้องคัดสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพต่าง ๆ มาเสนอให้ประชาชนพิจารณา เรียกว่าพรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค และยังเป็น การช่วยสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้เข้มแข็ง และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากขึ้น การที่ได้ ส.ส.จำนวนหนึ่งจากระบบบัญชีรายชื่อซึ่งมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ มาทำงานในสภา ทำให้การพิจารณากฎหมายต่าง ๆ มีความรอบคอบมากขึ้น โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพต่าง ๆ แต่เดิมสภาผู้แทนราษฎรจะฟังข้อมูลจากหน่วยงานรัฐหรือข้าราชการเท่านั้น เมื่อมีผู้เชี่ยวชาญอยู่ในฝ่ายนิติบัญญัติ ก็จะทำให้สมาชิกสภาได้ฟังข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจได้มากขึ้น

(2) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2550

เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 และเป็นครั้งแรกหลังการรัฐประหารในปี 2549 ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 480 คน ได้แก่สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 400 คน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนจำนวน 80 คน โดยแบ่งเขตเลือกตั้งเป็น 8 กลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มมี ส.ส. ระบบสัดส่วนได้ 10 คน โดยเป็นการเลือกตั้ง ส.ส. ตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น เพื่อให้ได้ ส.ส. ที่เป็นตัวแทนของประชาชนจากทุกภูมิภาค สำหรับหมายเลขประจำพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบสัดส่วนนั้น จะได้หมายเลขไม่เหมือนกับ ส.ส. แบบแบ่งเขต ซึ่งแบบแบ่งเขตผู้สมัครจากพรรคเดียวกันจะได้หมายเลขเรียงต่อกันหรือที่เรียกว่า “เรียงเบอร์” ระบบการเลือกตั้งนี้ถูกใช้ในการจัดการเลือกตั้งครั้งเดียว คือปี 2550 ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใหม่ในปี 2554 ให้กลับไปใช้ระบบการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 อีกครั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2554

เป็นการเลือกตั้งทั่วไปที่ถูกจัดขึ้นหลังจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่และหลังจากที่มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งครั้งนี้ยังคงใช้รูปแบบการเลือกตั้งระบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเช่นเดิม เพียงปรับเปลี่ยนจำนวน ส.ส. เพิ่มเป็น 500 คน มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 375 คน และมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำนวน 125 การเลือกตั้งหมายเลขผู้สมัครระบบบัญชีรายชื่อและระบบแบ่งเขตจะใช้หมายเลขเดียวกันทั่วประเทศ

(3) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560

ในการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ครั้งนี้ ได้มีระบบเลือกตั้งแบบใหม่ที่เรียกว่าแบบจัดสรรปันส่วนผสม เป็นการนับคะแนนจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งมาคำนวณหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว โดยให้เลือกได้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเท่านั้นเท่ากับว่าจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกคนหรือเลือกพรรค ระบบการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 500 คน แบ่งเป็น ส.ส. จากระบบแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 350 คน และ ส.ส. จากระบบแบบบัญชีรายชื่อ 150 คน ซึ่งการเลือกในระบบแบ่งเขตใช้ระบบเลือกแบบหนึ่งเขตหนึ่งคน และทุกคะแนนเสียงที่ประชาชนเลือกนอกจากจะใช้เลือก ส.ส. แบบแบ่งเขตแล้วยังใช้คำนวณจำนวนที่นั่ง ส.ส. ระบบบัญชีรายชื่อ การเลือกตั้งแบบใหม่นี้ทำให้เกิดความยุ่งยากในการนับคะแนน เนื่องจากว่ายิ่งพรรคได้จำนวน ส.ส. เขตมากเท่าใด จะได้ ส.ส.บัญชีชื่อน้อยลงเท่านั้น ทั้งยังไม่สะท้อนถึงเจตนารมณ์ที่แท้จริงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย

จากการศึกษาพบว่าการกลับไปใช้บัตรเลือกตั้งแบบบัตรใบเดียวเป็นการบีบบังคับคล้าย ๆ ให้นักเลือกตั้งตัวบุคคลมากกว่าพรรคการเมืองซึ่งมีนโยบายเป็นจุดนำเสนอพรรค ทำให้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยคนหนึ่ง ได้กล่าวว่า “พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่มีการวางแผนที่ดี เรียกได้ว่าดีที่สุดในทุกพรรค เพราะศึกษาข้อกฎหมาย ระเบียบการเลือกตั้ง ทำให้รู้ว่าพรรคต้องดำเนินไปทิศทางใด ซึ่งการเลือกตั้งครั้งนี้พรรคที่ได้คะแนนมาก เปรียบเหมือนน้ำที่เต็มโอ่ง แต่น้ำที่ล้นลงมายังมีภาตรองอยู่ จึงมีการเกิดเบี่ยงหัวแตกแตกพรรคจากเพื่อไทยเป็นพรรคไทยรักษาชาติ พรรคเพื่อชาติ ตนคิดว่าพรรคใดที่ศึกษากฎหมายการเลือกตั้งได้ดีที่สุด พรรคนั้นสามารถมีโอกาสนะการเลือกตั้งได้มากที่สุด” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤษภาคม 2562) การเกิดเบี่ยงหัวแตกของพรรคเพื่อไทยนั่นคือ พรรคใดที่ได้คะแนนมาก จะทำให้คะแนนเสียงเกินเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ คะแนนมากทำให้มีโอกาสได้แบบบัญชีชื่อน้อย โดยพรรคเพื่อไทยส่งผู้สมัครลงแข่งแค่ 200 เขตเท่านั้น ส่วนเขตที่เหลือให้เป็นหน้าที่ของพรรคไทยรักษาชาติ และพรรคที่แตกออกมาตามลำดับ ยุทธศาสตร์นี้ถูกเรียกว่า “แตกแบ่งกัพันเป็นแบ่งกัร้อย”⁶⁴ ของพรรคเครือข่าย ทักษิณ ชินวัตร

64 “พรรคทักษิณ : ย้อนเกมต่อสู้ในรอบ 20 ปี นี้ “กัพัน” รัฐธรรมนูญ 3 ฉบับ” บีบีซีไทย, 20 พฤศจิกายน 2561, จาก www.bbc.com/thai/thailand-46276828

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 ปี 2550 และ 2560

รัฐธรรมนูญปี 2540 ⁶⁵	รัฐธรรมนูญปี 2550 ⁶⁶	รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 ⁶⁷
<ul style="list-style-type: none"> - มีจำนวน ส.ส. ทั้งหมด 500 คน แบ่งเป็น ส.ส. เขต จำนวน 400 คน และ ส.ส. บัญชีรายชื่อ จำนวน 100 คน - มีบัตรเลือกตั้ง 2 ใบเลือก ใบแรกเลือก ส.ส. เขต และใบที่สองเลือก พรรคการเมืองเพื่อนำคะแนนไปคำนวณจำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อตามที่พรรคเสนอ - ให้ ส.ส. สังกัดพรรคภายใน 90 วันก่อนเลือกตั้ง เพื่อกันไม่ให้ ส.ส.ย้ายพรรค 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบเลือกตั้งเดิม แต่ปรับรูปแบบเป็น ส.ส. เขตใหญ่เรียงเบอร์ จำนวน 400 คน และ ส.ส. สัดส่วน 8 กลุ่มจังหวัด กลุ่มละ 10 คน รวมจำนวน 80 คน - มีบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ ใบแรกเลือก ส.ส. เขต และใบที่สองเลือกพรรคการเมืองเพื่อนำคะแนนไปคำนวณเป็น ส.ส. สัดส่วนในกลุ่มจังหวัด ตามบัญชีรายชื่อที่พรรคเสนอ - ห้ามควมรวมพรรคในระหว่างอายุสภา 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบเลือกตั้งจัดสรรปันส่วนผสม มี ส.ส. เขตจำนวน 350 คน และ ส.ส.บัญชีรายชื่อ จำนวน 150 คน - มีบัตรเลือกตั้งใบเดียว ใช้เลือก ส.ส. เขต และนำทุกคะแนนเสียงที่เลือก ส.ส. เขตไปคิดเป็นจำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อ - ถ้าพรรคการเมืองใดมี ส.ส. เขต เท่ากับหรือสูงกว่าจำนวน ส.ส. พึงมี จะไม่มีสิทธิได้รับการจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ - จำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อทั้งหมดจะถูกจัดสรรให้เฉพาะพรรคการเมืองที่มี ส.ส. เขต ต่ำกว่าจำนวน ส.ส. พึงมี แต่ไม่เกินกว่าจำนวน ส.ส. พึงมีที่พรรค นั้นได้รับ
รัฐธรรมนูญปี 2540	รัฐธรรมนูญปี 2550 ⁶⁸	รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560
	<p>รัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 ปี 2554)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีจำนวน ส.ส. ทั้งหมด 500 คน แบ่งเป็น ส.ส. เขต จำนวน 375 คน และ ส.ส. บัญชีรายชื่อ จำนวน 125 คน <p>ใช้วิธีการเลือกตั้งเดียวกับรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540</p>	

65 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 114 ตอนที่ 55 ก (11 ตุลาคม 2540): 1-99.

66 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก (24 สิงหาคม 2550): 1-93.

67 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก (6 เมษายน 2560): 1-90.

68 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2554, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 128 ตอนที่ 13 ก (4 มีนาคม 2554): 1-6.

2.3.2 การเลือกตั้งระบบใหม่แบบบัตรเดียวกับการตัดสินใจให้ ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ดังที่ได้กล่าวไว้ตอนต้นแล้วว่าการเลือกตั้งในปี 2562 นี้ เป็นการเลือกตั้งโดยใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวเลือกทั้งคนละพรรค กล่าวคือ การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งนี้มีสิ่งเปลี่ยนแปลงไปอยู่ 3 ประการ คือ ประการแรกการเลือกตั้งด้วยบัตรใบเดียว ในขณะที่การเลือกตั้งในอดีตที่ผ่านมาจะมีการเลือกตั้งโดยใช้บัตร 2 ใบ ประการที่สอง คือ การนับคะแนนเสียงผลการเลือกตั้งและการประกาศผลอย่างเป็นทางการอาจไม่เสร็จสิ้นภายในวันเดียว ประการที่สาม ช่องในการกากบาทในบัตรเลือกตั้งมีช่องที่ให้ประชาชนสามารถกากบาทว่าไม่เลือกผู้สมัครคนใดเลย ซึ่งมีผลต่อการนับคะแนนด้วย⁶⁹ จากจุดนี้เห็นได้ว่าการตัดสินใจของผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนจะไม่เหมือนการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาที่มีการเลือกไม่เหมือนกันในพรรค และคนซึ่งเป็นการเลือกที่มีอิสระกว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ จากการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชนคนหนึ่ง กล่าวว่า “ถ้าถามว่าเลือกคนหรือพรรคผมคิดว่าติดกาครั้งนี้บีบให้คนตัดสินใจเลือกพรรค เปรียบเทียบกับทางภาคใต้ที่พรรคพลังประชารัฐ แปะยี่ห้อของพลเอกประยุทธ์ไว้ พรรคเพียงแค่นี้ไปหาผู้ลงสมัครที่พอจะมีอำนาจและเป็นที่ยอมรับของมวลชนมาลงสมัครรับเลือกตั้ง ในส่วนของจังหวัดเลยแตกต่างตรงที่ว่า พรรคที่เคยทำประโยชน์ให้แก่พี่น้องชาวจังหวัดเลยมาก่อน จะสามารถชนะการเลือกตั้งในทั้งสามเขต”

ผู้สมัคร ส.ส. พรรคเพื่อไทยจังหวัดเลย ทั้ง 3 เขต เห็นตรงกันว่า บัตรเลือกตั้งแบบใหม่นั้น มีผลดีต่อตัวผู้สมัครและพรรคเอง เพราะทำให้ประชาชนตัดสินใจได้ง่ายว่าจะเลือกคนหรือเลือกพรรค แต่ก็ทำให้ประชาชนที่ชื่นชอบคนแต่ไม่ชอบพรรค เกิดความลำบากใจได้ ขณะที่ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคพลังประชารัฐคนหนึ่ง กล่าวว่า “บัตรเลือกตั้งแบบใหม่นั้น ทำให้ประชาชนตัดสินใจได้ง่าย แต่หากมองในภาพรวมแล้วอาจส่งผลเสียต่อตนมากกว่า เพราะหลายคนชอบผู้สมัคร ส.ส. แต่ไม่ชอบพรรค ทำให้เสียโอกาสตรงนี้” (สัมภาษณ์ วันที่ 27 เมษายน 2562)

การใช้ระบบการเลือกตั้งด้วยบัตรใบเดียวในครั้งนี้ ส่งผลให้เกิดความสับสนกับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดเลยด้วยเช่นกัน จากการเลือกตั้ง ส.ส.จังหวัดเลย ในปี 2557 ที่มีจำนวนบัตรเสีย 3% แต่ปี 2562 จำนวนบัตรเสียอาจเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเลย ในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่กล่าวว่า “ประชาชนยังสับสนการลงคะแนน เพราะคราวก่อนเป็นแบบสองใบ จึงคิดว่าให้กาได้สองเบอร์ และการออกแบบช่องกากบาทที่ไม่ได้อยู่ก่อนหมายเลข ทำให้ประชาชนกากบาททับหมายเลข จึงทำให้มีบัตรเสียเพิ่มขึ้น” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤษภาคม 2562) เช่นเดียวกับความเห็นของประชาชนในจังหวัดเลยจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยต่างมองตรงกันว่า การเลือกตั้งครั้งนี้ทำให้ลำบากใจต่อการตัดสินใจเลือก โดยประชาชนคนหนึ่งกล่าวว่า “ตนอยากได้ ส.ส. เขตคนหนึ่ง แต่กลับไม่ได้เลือกพรรคการเมืองที่ตนชอบ ขณะที่พรรคการเมืองที่ตนชอบกลับส่งผู้สมัคร ส.ส. ที่ไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนลง ทำให้ไม่รู้ว่าจะเลือกระหว่างพรรคหรือเลือกที่ตัวบุคคล แต่ตนมองว่า มันบีบให้คนเลือกพรรค แม้ว่าจะไม่รู้จักผู้สมัคร ส.ส. ก็ตาม เพราะเชื่อว่าพรรคคิดเลือกบุคคลที่ดีที่สุดมาเป็น ส.ส.” (สัมภาษณ์ วันที่

69 “เลือกตั้ง 62 : เรื่องต้องรู้! กาบตรใบเดียว ได้ผล 3 อย่าง” *สปริงนิวส์*, 12 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.springnews.co.th/infographic/440716

11 เมษายน 2562) ซึ่งแตกต่างจากประชาชนคนหนึ่ง กล่าวว่า “ถ้าคนที่เรารัก ลงพรรคที่เราชอบ มันก็ทำให้เราเลือกง่ายขึ้น คือ กากบาทลงไปเลย แต่ถ้ามันตรงกันข้ามก็ลำบากใจ แต่ตนมองต่างจากความคิดเห็นดังกล่าว ตนมองว่าถ้าให้ตัดสินใจ ตนจะเลือกบุคคลมากกว่า เพราะคะแนนที่เลือกเป็นการเลือก ส.ส. มาทำหน้าที่พัฒนาจังหวัด ไม่ว่าจะอยู่พรรคการเมืองใด อย่างไรก็ตาม ตนคงไม่ไปเลือกบุคคลที่อยู่พรรคที่มีอุดมการณ์กันตรงข้ามกับพรรคการเมืองที่ตนเองชอบอยู่แล้ว” (สัมภาษณ์ วันที่ 11 เมษายน 2562)

นอกจากนี้ รัชชาภัทร อมรกุล จากสถาบันพระปกเกล้า มองว่า ทุกพรรคการเมืองจำเป็นต้องส่งตัวแทนของพรรคลงเลือกตั้งให้มากที่สุด การใช้บัตรเลือกตั้งแบบบัตรใบเดียวจะทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่ตัวบุคคลมากกว่านโยบายพรรคซึ่งเป็นการทำลายความเป็นสถาบันที่เข้มแข็งของพรรคการเมือง ประการต่อมาผลการเลือกตั้งอาจไม่สะท้อนเจตนารมณ์ที่แท้จริงของพวกเขา ต่อมาคือผลการเลือกตั้งกระจายไปเป็นเบี้ยหวัดแตก เนื่องจากพรรคที่ได้รับ ส.ส. แบบแบ่งเขตมาก จะเหลือที่นั่งสำหรับ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อลดลง นำไปสู่การตั้งรัฐบาลพรรคผสมค่อนข้างสูง และที่สำคัญคือ การเลือกตั้งครั้งนี้จะทำลายความสามัคคีของผู้ลงสมัครเลือกตั้ง ส.ส. ในพรรคเดียวกัน⁷⁰ สอดคล้องกับที่ สมชัย ศรีสุทธิยากร อดีตประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้สมัคร ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ ที่ได้รับรู้ว่า โดยปกติวิสัยแล้วคนที่ได้คะแนนสูงสุดในแต่ละเขตจะชนะและเป็น ส.ส. แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น แต่คราวนี้ได้นำเอาคะแนนของผู้ที่แพ้การเลือกตั้งทั้งประเทศมารวมกันเพื่อคำนวณเป็นจำนวน ส.ส. พึงมีเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วพรรคใหญ่ที่ได้คะแนนเสียงมากจะเสียเปรียบในสนามการเลือกตั้งครั้งนี้⁷¹

ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ระบุว่า จำนวนประชากรของประเทศนำมาเป็นฐานคิดในการแบ่งเขตเลือกตั้งคือ 66.41 ล้านคน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) หากตั้งสมมติฐานว่าจะมีผู้ใช้สิทธิร้อยละ 70 ก็เท่ากับว่ามีคนมาใช้สิทธิประมาณ 46.48 ล้านคน หรือเฉลี่ยตกเขตละ 132,820 คน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ทุก ๆ คะแนน ล้วนมีความหมายอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม หากเราไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กฎหมายกำหนดให้เราเสียสิทธิบางประการดังต่อไปนี้ คือ สิทธิในการยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ส.ส. สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็น ส.ว. สิทธิในการสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน การต้องห้ามดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง การต้องห้ามดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

70 “ทำความเข้าใจก่อนไปเลือกตั้ง ส.ส. ใช้บัตรใบเดียว เลือกได้เพียงหนึ่ง คนที่รักหรือพรรคที่ใช่” *เดอะสแตนดาร์ด*, 3 ตุลาคม 2561, จาก www.thestandard.co/election-2561-and-voting-explained

71 “คณิตศาสตร์เลือกตั้ง จะชนะเลือกตั้งต้องได้กี่เสียง” *มติชน*, 1 ตุลาคม 2561, จาก www.matichonweekly.com/column/article_137184

2.4 นโยบายพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.4.1 นโยบายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือตามคติพจน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีระยะเวลาบังคับนานถึง 20 ปี ตั้งแต่ปี 2560-2579 โดยที่รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย แบ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ในการเลือกตั้งปี 2562 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์เป็นจำนวนมาก ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ว่ามีข้อจำกัดในการดำเนินนโยบายของพรรค เพราะจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้กำหนดกรอบไว้กว้างมาก จนอาจเกิดช่องว่างในการดำเนินนโยบายทำให้สามารถขัดกับยุทธศาสตร์ชาติได้ ในวันที่ 16 มิถุนายน 2562 นายปิยบุตร แสงกนกกุล เลขาธิการพรรคอนาคตใหม่ ได้กล่าวในเฟซบุ๊กไลฟ์ว่า “ตนไม่เห็นด้วยกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพราะพรรคการเมืองต้องทำนโยบายให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แม้บอกว่าทุกพรรคสามารถปรับนโยบายให้เข้ากับยุทธศาสตร์ชาติได้ แต่ไม่ทราบได้ว่ามาตรฐานเป็นอย่างไร ถ้าเป็นพรรคพลังประชารัฐ ทำอยู่เป็นไปตามแผน แต่ถ้าเป็นพรรคอื่นอาจจะไม่ได้”

จากสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยคนหนึ่ง กล่าวว่า “โดยส่วนตัวคิดว่านโยบายยุทธศาสตร์ชาติไม่ได้มีผลต่อการทำงานของพรรคการเมืองอื่น เพราะยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเนื้อหาไว้กว้างและเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ดี” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤษภาคม 2562) เช่นเดียวกับ ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคพลังประชารัฐคนหนึ่ง กล่าวว่า “พรรคที่มีปัญหาเรื่องยุทธศาสตร์แห่งชาติ 20 ปี เพราะนำมาใช้เป็นเครื่องมือโจมตี และยังมียุทธศาสตร์แห่งชาติยิ่งดี

แต่ละพรรคจะได้ดำเนินงานอยู่ในกรอบ พรรคใดที่มีปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ อาจเป็นเพราะไม่สามารถที่จะเอื้อประโยชน์ให้พรรคพวกตัวเองได้” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2562) ขณะที่ผู้สมัคร ส.ส. พรรคเพื่อไทยคนหนึ่ง กล่าวว่่า “นโยบายยุทธศาสตร์ชาติมีผลต่อการทำงานของพรรคแน่นอน หากพรรคได้เป็นรัฐบาล การที่กำหนดกรอบไว้กว้างมาก ไม่แน่ว่าการดำเนินงานของพรรคอาจจะผิดกับนโยบายยุทธศาสตร์ชาติได้”

2.4.2 นโยบายพรรคการเมือง

ในอดีตพรรคการเมืองมีนโยบายที่มักให้ความสำคัญกับการบริหารในภาพรวมมากกว่า ซึ่งประชาชนมองว่าไม่ได้ตอบสนองความต้องการเท่าใดนัก นโยบายของรัฐบาลเป็นเรื่องที่ประชาชนรู้สึกไกลตัว และไม่ได้รับรู้ว่าการเมืองจะสามารถช่วยอะไรพวกเขาได้ จนกระทั่งถึงในยุคของรัฐบาลทักษิณที่มีนโยบายที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเข้าถึงประชาชนได้ทันที โดยเฉพาะชนชั้นรากหญ้า เช่น นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค กองทุนหมู่บ้าน นโยบายพักชำระหนี้เกษตรกรบ้านเอื้ออาทร ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งสร้างคะแนนความนิยมได้อย่างท่วมท้นจนได้รับการเลือกตั้งชนะพรรคการเมืองเก่าแก่อย่างพรรคประชาธิปัตย์และยังคงว่าชัยชนะการเลือกตั้งในสมัยที่ 2

จากการดำเนินนโยบายในครั้งนั้น ทำให้ประชาชนชั้นรากหญ้าซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมองเห็นว่า การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้พวกเขาเหล่านั้นได้รับผลประโยชน์ และให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งมากขึ้น ซึ่งการดำเนินนโยบายแบบรัฐบาลทักษิณถูกเรียกว่า เป็นเพียง “นโยบายประชานิยม” ซึ่งได้กล่าวถึงครั้งแรกในการเมืองไทย โดยนโยบายนี้เป็นเพียงการใช้นโยบายเพื่อดึงคะแนนเสียงจากชนชั้นรากหญ้าแทนการแจกล้างของแบบเดิมเท่านั้น แม้ว่านโยบายประชาชนจะถูกกล่าวว่่าเป็นการมอมเมาประชาชน แต่หลังจากยุครัฐบาลทักษิณ พรรคการเมืองต่างๆ ต่างพากันชูนโยบายที่มีความคล้ายคลึงกับประชานิยม เพื่อดึงดูดใจให้ประชาชนเลือกพรรคตนเอง นโยบายประชานิยมได้กลายมาเป็นนโยบายที่พรรคการเมืองต่างเลือกใช้ เพราะเป็นที่ถูกใจของประชาชน และสามารถช่วยให้ชนะเลือกตั้งได้ หลังจากรัฐประหารปี 2549 เมื่อมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ นโยบายที่ถูกเรียกว่าประชานิยมได้ถูกเอามาใช้อีกครั้ง เช่น พรรคเพื่อไทยโดยการนำของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้มีนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ทั่วประเทศ นโยบายฐานเงินเดือนผู้จบปริญญาตรี 15,000 บาท หรือโครงการรับจำนำข้าวข้าวเปลือกในราคา 16,000 บาทต่อแก็วียน ซึ่งได้ถูกต่อต้านจากนักวิชาการจำนวนมากว่่าเป็นการบิดเบือนกลไกตลาด เพราะให้ราคาที่สูงกว่าราคาในตลาด ในขณะเดียวกันพรรคประชาธิปัตย์ได้มีนโยบายประกันราคาข้าว โดยเกษตรกรจะขายข้าวได้ในราคาไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท และอาจจะปรับขึ้นในปีต่อไป แม้แต่รัฐบาล คสช. ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เมื่อครั้งได้เข้ามาเป็นรัฐบาลได้พยายามต่อต้านนโยบายประชานิยมมาตลอด 5 ปีที่ผ่านมา แต่ทว่าเมื่อมีการเลือกตั้งรัฐบาล คสช. กลับเร่งอัดฉีดประชาชนชั้นรากหญ้าในครั้งปีหลัง ก่อนการเลือกตั้งปี 2562 โดยให้รัฐมนตรี

ในรัฐบาล คสช. ที่สังกัดพรรคพลังประชารัฐได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการหาเสียงก่อนการเลือกตั้ง และนำงบประมาณแผ่นดินทำโครงการสร้างคะแนนนิยมให้พรรคตนเอง โดยมีโครงการอัดฉีดเงินแก่ประชาชนก่อนการเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ปฏิเสธว่าโครงการดังกล่าวไม่ใช่ประชานิยม เช่น โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ให้เงินจำนวน 500 บาทในทุกๆ เดือนแก่ผู้มีรายได้น้อยในกลุ่มที่มีรายได้น้อยไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี การเพิ่มเงินแก่ข้าราชการบำนาญ เป็นต้น จึงนับได้ว่านโยบายประชานิยมที่ถูกกล่าวว่าเป็นนโยบายมอมเมาประชาชน กลายเป็นนโยบายที่ทุกพรรคการเมืองมองเห็นว่า สามารถซื้อใจประชาชนไม่เพียงแต่ประชาชนชนชั้นรากหญ้า แต่รวมไปถึงประชาชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย และสามารถเป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงของพรรคได้มากที่สุด

การเลือกตั้งปี 2562 นี้ แต่ละพรรคการเมืองได้มีนโยบายที่ใช้หาเสียงแตกต่างกัน แต่ยังเป็นนโยบายที่เอาใจชนชั้นรากหญ้าเป็นส่วนมาก โดยผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างทั้งหมด 5 พรรคการเมืองซึ่งมีนโยบายที่โดดเด่น ได้แก่ พรรคเพื่อไทย พรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจไทย และพรรคอนาคตใหม่ ดังนี้

พรรคเพื่อไทย

วันที่ 4 มีนาคม 2562 ที่พรรคเพื่อไทย มีการประชุมเพื่อเปิดนโยบายโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้งเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ 3 ระยะ เพื่อไทยเป็นพรรคที่เน้นการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจปากท้องแก่ประชาชน โดยมีนโยบายแก่นัน พันเศรษฐกิจซึ่งแก้ปัญหา 3 ระยะ พร้อมรับประกันจะแก้ปัญหาเศรษฐกิจภายใน 180 วัน⁷² โดย

ระยะที่ 1 การตรวจโรค คือ สำรองและตรวจสอบความเสียหายและหนีจากโครงการจากรัฐบาล พร้อมตรวจสอบข้อกฎหมายที่มีปัญหา เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พระราชบัญญัติข้าว พระราชบัญญัติการประมง เป็นต้น

72 “เพื่อไทย เปิดนโยบายแก่นัน โค้งสุดท้าย 3 ระยะ ลั่นใช้ 180 วันพลิกฟื้น ปัญหาเศรษฐกิจ” ข่าวสด, 4 มีนาคม 2562, www.khaosod.co.th/election-2019/news_2272700

- ระยะที่ 2 รักษา โดยการปรับหนี้ พร้อมเพิ่มรายได้ การพักหนี้เกษตรกร 3 ปี ปรับโครงสร้างหนี้ รุรกิจรายย่อย ปรับหนี้ครู นักเรียนและประชาชน
- ระยะที่ 3 สร้างฐานรองรับเศรษฐกิจยุคใหม่ มีกองทุนเสริมสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ โดยจะมีสถาบันการเงินคิดดอกเบี้ยราคาพิเศษแก่ผู้ประกอบการรายเดียว

นอกจากนี้ พรรคเพื่อไทยยังมี 6 ยุทธศาสตร์ ไทยยั่งยืน ที่ใช้ในการหาเสียงการเลือกตั้ง⁷³ ได้แก่

- (1) ไทยทำ สร้างแบรนด์ไทยแลนด์ให้เข้มแข็ง สินค้าเกษตรมีแบรนด์ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม
- (2) ไทยทันสมัย ลดขั้นตอนการติดขัดของระบบราชการ ด้วยเทคโนโลยี พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพข้าราชการให้มีแนวคิดที่ทันสมัย
- (3) ไทยเท่าเทียม กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ในการบริหารจัดการตนเอง
- (4) ไทยเชื่อมไทย พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงทั่วประเทศพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ต พร้อมเชื่อมโยงระบบข้อมูลภาครัฐ
- (5) ไทยยั่งยืน เพิ่มความโปร่งใสในการบริหารระบบราชการ ยกกระดับคุณภาพชีวิตรักษาสิ่งแวดล้อม จัดการมลพิษ เน้น Green Energy ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
- (6) ไทยเชื่อมโลก เชื่อมความสัมพันธ์การเจรจาการค้าต่างประเทศ พร้อมดึงบริษัทต่างชาติ มาตั้งสำนักงานที่เมืองไทย สร้างงานที่มีคุณภาพสูงให้แก่คนไทย

พรรคเพื่อไทยยังได้เปิดนโยบายโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง คือ หวยบำเหน็จ⁷⁴ แนวคิดนโยบายนี้ มีแนวคิดมาจากการที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมสูงอายุ แต่บุคคลเหล่านี้จำนวนมากยังขาดเงินออม เกิดภาวะแก่ก่อนรวย และทั้งแก่ทั้งจน และเรื่องการซื้อหวยอยู่กับสังคมไทยมาตลอด จึงคิดนโยบายนี้ขึ้นมา โดยผู้ซื้อสลากจะได้เงินที่ซื้อสลากคืนทั้งหมดเมื่ออายุ 60 ปี และโครงการนี้จะช่วยลดงบประมาณที่ต้องจ่ายเบี้ยคนชราขั้นต่ำปีละ 12,000 ล้านบาทลงไปได้ สร้างกระแสนโยบายของพรรคเพื่อไทยได้เป็นอย่างดี ถูกใจทั้งผู้ที่ชอบพรรคเพื่อไทยอยู่แล้ว และผู้ที่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเลือกพรรคใด

73 “ชัชชาติ”ประกาศต้น 6 ยุทธศาสตร์สู่ไทยยั่งยืน” *คมชัดลึก*, 28 มกราคม 2562, จาก www.komchadluek.net/news/politic/360471

74 “เพื่อไทย เปิดรายละเอียด นโยบาย “หวยบำเหน็จ” หมัดเด็ด จูงใจซื้อหวยพร้อมออมเงิน!” *ข่าวสด*, 17 มีนาคม 2562, จาก www.khaosod.co.th/election-2019/news_2318070

พรรคพลังประชารัฐ

พรรคพลังประชารัฐได้มีนโยบาย แบ่งออกเป็น 3 หมวดคือ สวัสดิการประชารัฐ เศรษฐกิจประชารัฐ และสังคมประชารัฐ โดยสวัสดิการประชารัฐที่ได้ดำเนินการต่อจากรัฐบาล คสช. ประกอบไปด้วย บัตรประชารัฐ ที่ให้เงิน 500 บาทแก่ผู้มีรายได้น้อย โดยในการชุนโยบายครั้งนี้ยังได้เพิ่มนโยบายปลดหนี้ นอกกระบบผู้ใช้แรงงาน ปลดหนี้ชวาวนา 5 ปี แก้ปัญหาหนี้ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ ช่วยเหลือนักศึกษาที่เป็นหนี้และไม่เป็นหนี้ค้างชำระ กยศ. เศรษฐกิจประชารัฐ ยกระดับความสามารถผู้ผลิต แก่ผู้ประกอบการรายย่อย มีนโยบายประกันราคาสินค้าเกษตร เช่น ข้าวเจ้า 12,000 ต่อตัน ข้าวหอมมะลิ 18,000 บาทต่อตัน และยางพารา 65 บาทต่อกิโลกรัม ด้านแรงงาน มีนโยบายขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 400-425 บาทต่อวัน เงินเดือนผู้จบปริญญาตรีเริ่มต้น 20,000 บาทต่อเดือน เงินเดือนผู้จบระดับอาชีวศึกษา 18,000 บาทต่อเดือน เพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุเป็น 1,000 บาทต่อเดือน ขยายเวลาเกษียณอายุราชการเป็น 63 ปี และยังมีโครงการมรดกประชารัฐ ที่ได้แนวคิดมาจากสังคมผู้สูงอายุ โดยนโยบายนี้ มรดกที่ตั้งท้องจะได้รับเงิน 3,000 บาทต่อเดือน ค่าคลอด 10,000 บาท ค่าดูแลลูก 2,000 บาทต่อเดือน ตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 6 ปี และนโยบายสังคมประชารัฐ ที่กระจายความเจริญจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค มีกองทุนพัฒนาชุมชนประชารัฐ เพื่อให้ทุกคนกลับไปพัฒนาบ้านเกิด

พรรคประชาธิปัตย์

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ได้มีนโยบายที่เอาใจชนชั้นรากหญ้ามากยิ่งขึ้น “ประชาธิปัตย์แก้จน สร้างคน สร้างชาติ” เพิ่มเบี้ยผู้สูงอายุเป็น 1,000 บาทต่อเดือน เบี้ยสวัสดิการผู้ยากไร้ 800 บาทต่อเดือน โครงการโหนดที่ดินสีฟ้า โหนดชุมชน⁷⁵ ซึ่งนายกรณ์ จาติกวณิช รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และประธานกรรมการนโยบายพรรค ได้กล่าวว่าโครงการนี้คือการยกระดับโหนดชุมชนเพื่อความมั่นคงของเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ และเป็นการยกระดับ สปก.เพื่อเพิ่มความมั่นคง และโอกาสการเข้าถึงทุนของเกษตรกร โครงการประกันรายได้เกษตรกร ราคาขายพาราไม่ต่ำกว่า 60 บาท ต่อกิโลกรัม ข้าวไม่ต่ำกว่าเกวียนละ 10,000 บาท ปาล์ม 10 บาทต่อกิโลกรัม โครงการเรียนฟรีถึง ปวส. จบแล้วมีงานทำด้วยสังคมไทยเป็นสังคมที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และทางพรรคประชาธิปัตย์มีนโยบายเกิดปีรับสิทธิ์เงินแสน นโยบายนี้จะเป็นการให้เด็ก 5,000 บาทในเดือนแรก และเดือนละ 1,000 บาท ไปจนเด็กอายุครบ 8 ปี ซึ่งรวมเป็นเงิน 1 แสนบาท

75 “ปชป.ชู “โหนดสีฟ้า” สู้ “บ้านล้านหลัง” “มาร์ค” บัญชีนายกฯคนเดียว” ผู้จัดการออนไลน์ , 25 ธันวาคม 2561, จาก <http://mgronline.com/daily/detail/9610000127909>

พรรคภูมิใจไทย

พรรคภูมิใจไทย เป็นพรรคที่สร้างความสนใจให้กับการเลือกตั้งในครั้งนี้ โดยการชูนโยบาย กัญชาเสรี โดยพรรคจะแก้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ สร้างรายได้ให้กับคนไทย นโยบายบุรีรัมย์โมเดล ที่จะหาจุดเด่นในการพัฒนาเมืองของตนเอง โดยนำต้นแบบแนวทาง ในการพัฒนามาจากจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ทำให้เป็นเมืองกีฬาและการท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับจังหวัด อย่างมหาศาล มีนโยบายแก้ไขปัญหาลินค้าการเกษตร โดยเรื่องราคาข้าว จะตั้งกองทุนข้าว มีระบบกำไร แบ่งปัน สินค้าเกษตร ข้าวชาวดันละ 7,900 บาท กำไรเพิ่ม 800 เป็นเงิน 8,700 บาท และข้าวหอมมะลิ ดันละ 18,000 บาท กำไรเพิ่ม 1,500 บาท เป็นเงิน 19,500 เป็นต้น และมีนโยบายที่เปลี่ยนสวนปาล์ม เป็นป้อน้ำมัน สร้างโรงไฟฟ้าน้ำมันปาล์ม นโยบายแก้ปัญหาเงินกู้ยืม กยศ. ด้วยการพักหนี้ 5 ปี เพื่อให้ ผู้จบใหม่ได้หางานทำก่อน และให้เวลาคืนเงินต้น 10 ปี โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ย และยกเลิกเบี้ยปรับ

พรรคอนาคตใหม่

พรรคอนาคตใหม่

พรรคอนาคตใหม่เป็นพรรคที่เพิ่งก่อตั้งเมื่อปี 2561 แต่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเป็นครั้งแรก เพราะมีภาพลักษณ์ที่ทันสมัยและนโยบายที่ตอบสนองความต้องการแก่คนรุ่นใหม่เน้นรัฐสวัสดิการ โดยพรรคอนาคตใหม่มี 12 นโยบายหลักแบ่งเป็น 3 นโยบายฐานราก และ 8 นโยบายเสาหลัก ดังนี้

3 นโยบายฐานราก ได้แก่

- (1) ยุติระบบราชการรวมศูนย์ กระจายอำนาจ กระจายคน กระจายงบ
- (2) ไทยเท่าเทียม สวัสดิการถ้วนหน้าครบวงจร
- (3) ปฏิวัติการศึกษา ลงทุนให้ถูกจุด ลดความเหลื่อมล้ำ

8 นโยบายเสาหลัก ได้แก่

- (1) ทลายเศรษฐกิจผูกขาด ล้างระบบเส้นสาย
- (2) ระบบขนส่งสาธารณะเพื่อทุกคน เดินทางได้ไม่ต้องซื้อรถ สร้างเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมรถไฟ
- (3) เกษตรก้าวหน้า ยกกระดับเศรษฐกิจฐานรากด้วยเทคโนโลยี แก้ปัญหาเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ปลดหนี้เกษตรกร

- (4) เศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อประชาชน พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยเทคโนโลยี ส่งเสริมธุรกิจใหม่ สร้างไทยเท่าทันโลก
- (5) เปิดข้อมูลรัฐกำจัดทุจริต สร้างรัฐโปร่งใส ให้อำนาจตรวจสอบอยู่ในมือประชาชน
- (6) โอบรับความหลากหลาย เคารพความแตกต่าง ศักดิ์ศรีคนต้องเท่าเทียม
- (7) สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ลดใช้พลาสติก สร้างเศรษฐกิจจากขยะ
- (8) ปฏิรูปกองทัพ ลดนายพล ละอาวุธ เลิกเกณฑ์ทหาร

จะเห็นได้ว่าแต่ละพรรคได้ให้ความสำคัญกับการเสนอนโยบายการเลือกตั้งในครั้งนี้ แต่ยังคงให้ความสำคัญกับปัญหาเศรษฐกิจเป็นลำดับแรก และสังเกตได้ว่าแต่ละพรรคจะมีนโยบายที่ตอบสนองต่อคนทุกกลุ่ม เพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงจากหลากหลายกลุ่มมากยิ่งขึ้น

จากที่ได้กล่าวไปในข้างต้น นโยบายของพรรคการเมืองถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างมาก ไม่เพียงแต่การมีนโยบายที่ดีและโดดเด่นเท่านั้น ตัวพรรคการเมืองเองยังเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อพรรคว่าจะสามารถดำเนินนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพได้หรือไม่จากผลงานที่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในอดีต

จากการสัมภาษณ์ผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่ง กล่าวว่า “ตนมีความมั่นใจสูง แม้จะมีคู่แข่งทางการเมืองที่เคยเป็นถึงอดีต ส.ส. แต่ชาวเลยยังศรัทธาต่อพรรคเพื่อไทยจากการดำเนินนโยบายที่ผ่านมาอย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนจับต้องได้ แม้มีพรรคการเมืองหลายพรรคเสนอนโยบายเดียวกัน แต่พยายามทำให้เหนือกว่า แต่ชาวบ้านเขาไม่เชื่อว่าจะทำได้ เพราะเขาดูจากผลงานในอดีตว่าคุณสามารถทำได้จริงอย่างที่พูดหรือไม่” (สัมภาษณ์ วันที่ 25 เมษายน 2562) ส่วนผู้สมัคร ส.ส. อีกคนหนึ่ง กล่าวว่า “นโยบายมีผลต่อการเลือกของประชาชนอย่างมาก อย่างพรรคเราก็มีนโยบายที่ตอบโจทย์ประชาชนในพื้นที่ ชาวบ้านหลายคนเขาชอบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพราะทำให้มีเงินไปซื้อของ ลดค่าใช้จ่ายในบ้าน และพรรคพลังประชารัฐมีโครงการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าการเกษตรให้กับพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดเลยที่กำลังประสบปัญหาในขณะนี้ด้วย” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2562) ขณะที่ ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคการเมืองหนึ่ง กล่าวว่า “นโยบายพรรคถือเป็นองค์ประกอบเล็ก ๆ ที่ส่งผลต่อคะแนนการเลือกตั้งเท่านั้น หลายพรรคก็มีนโยบายไม่แตกต่างกันมาก ถ้าเอาตัวชี้วัดว่านโยบายพรรคไหนดีแล้วคนจะเลือกนั้นมันคงไม่ใช่ มันต้องดูด้วยว่าทำไหม แต่ผมมองว่า เดียวคนเขาเลือกที่อุดมการณ์ของพรรคมากกว่าว่าฝ่ายไหนสนับสนุนหรือต่อต้าน คสช. รวมถึงมองตัวบุคคล มองนามสกุลด้วย” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

เลือกตั้ง
2562

บทที่ 5

วิเคราะห์ผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเลยรายเขต

1. สรุปผลรวมคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 ถูกจัดขึ้นในวันที่ 24 มีนาคม 2562 จังหวัดเลยมีประชากรทั้งหมด 642,773 คน⁷⁶ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 499,481 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 394,133 คน คิดเป็นร้อยละ 78.91 บัตรดี จำนวน 363,771 บัตร คิดเป็นร้อยละ 92.30 บัตรเสีย จำนวน 25,995 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.60 ส่วนบัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด มีจำนวน 4,367 บัตร คิดเป็นร้อยละ 1.11 สำหรับเขตเลือกตั้งที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด คือ เขตเลือกตั้งที่ 3 มาใช้สิทธิร้อยละ 82.42 เขตเลือกตั้งที่มีบัตรดีมากที่สุด คือ เขตเลือกตั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 92.92 ส่วนเขตเลือกตั้งที่มีบัตรเสียมากที่สุด คือ เขตเลือกตั้งที่ 3 ร้อยละ 7.08 และเขตเลือกตั้งที่มีบัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด คือ เขตเลือกตั้งที่ 1 ร้อยละ 1.28

76 สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, ระบบสถิติการทะเบียน, 2562, จาก <http://stat.bora.dopa.go.th>

ตารางที่ 12 สรุปผลรวมคะแนนการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย

เขตเลือกตั้งที่	เขต 1	เขต 2	เขต 3	รวม
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง				
จำนวนผู้มีสิทธิ	166,494	166,591	166,396	499,481
จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิ	132,127	124,869	137,137	394,133
ร้อยละของผู้มาใช้สิทธิ	79.36	74.96	82.42	78.91
บัตรดี				
จำนวนบัตรดี	121,738	116,023	126,010	363,771
ร้อยละของจำนวนบัตรดี	92.14	92.92	91.89	92.30
บัตรเสีย				
จำนวนบัตรเสีย	8,694	7,598	9,703	25,995
ร้อยละของจำนวนบัตรเสีย	6.58	6.08	7.08	6.60
บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด				
จำนวนบัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	1,695	1,248	1,424	4,367
ร้อยละของจำนวนบัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	1.28	1.00	1.04	1.11

ภาพที่ 15 แผนที่เปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลยในภาพรวม

ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย สามารถเอาชนะและได้รับเลือกตั้งคะแนนสูงสุดจำนวน 2 คน ได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล และเขตเลือกตั้งที่ 2 นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ส่วนเขตเลือกตั้งที่ 3 เป็นของพรรคภูมิใจไทย คือ นายธนายศ ทิมสุวรรณ

เพื่อให้การวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งเป็นไปอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยจะขอแสดงข้อมูลผลการเลือกตั้งรายเขตเลือกตั้งและคะแนนรายตำบลทั้ง 3 เขต เพื่อที่จะนำไปวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งในครั้งนี้ ทั้งนี้ ตัวเลขที่แสดงอาจไม่ตรงกันระหว่างคะแนนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศอย่างเป็นทางการและเผยแพร่บนเว็บไซต์กับคะแนนที่ผู้วิจัยคำนวณจากแฟ้มประจำหน่วยเลือกตั้งด้วยตนเองซึ่งอาจมีความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากคะแนนของ กกต. ประจำจังหวัด ไม่ได้มีการรวบรวมและประมวลผลนำเสนอคะแนนรายหน่วยเลือกตั้งทั้งหมดในที่สาธารณะ แต่จะอนุญาตให้ผู้สมัคร ส.ส. รวมถึงบุคคลอื่นๆ สามารถยื่นคำร้องขออนุญาตจากผู้อำนวยการ กกต. ประจำจังหวัดเพื่อนำไปถ่ายสำเนาเอกสารเอง หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการคัดลอกสำเนา ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมคะแนนรายหน่วยของแต่ละเขตเลือกตั้งและประมวลผลโดยแสดงผลการเลือกตั้งในระดับตำบลและจากคะแนนของผู้ลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าทั้งในเขตเลือกตั้ง นอกเขตเลือกตั้งในราชอาณาจักรและผู้ลงคะแนนจากนอกราชอาณาจักร พิจารณาเทียบเคียงเพียงเฉพาะผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

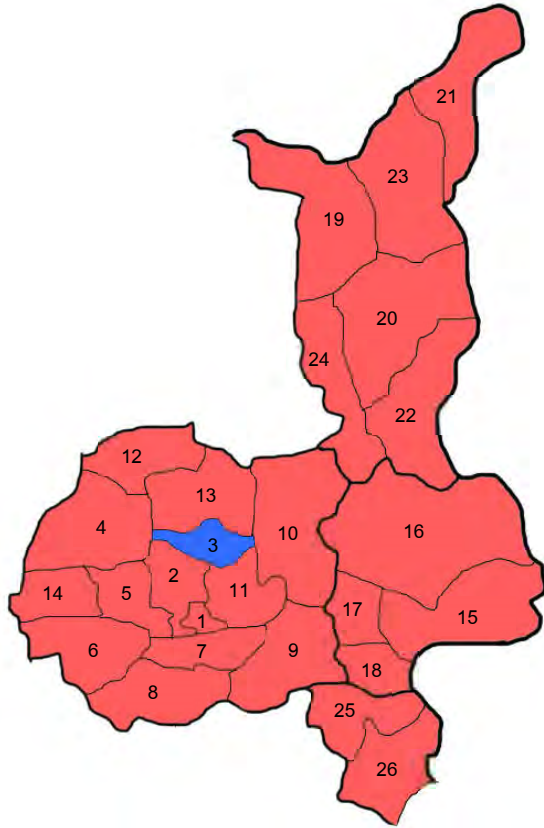
2. ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 ปรากฏว่า นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย หมายเลข 4 ได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุด จำนวน 53,289 คะแนน (ร้อยละ 40.33) รองลงมา คือ นายทศพล สังขทรัพย์ ผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย หมายเลข 12 ได้ 21,164 คะแนน (ร้อยละ 16.02) ตามมาด้วย อติต ส.ส. เจ้าของพื้นที่เดิม คือ นายวันชัย บุษบา ผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ หมายเลข 1 ได้ 19,367 คะแนน (ร้อยละ 14.66) จากจำนวนบัตรดีทั้งหมด 121,738 บัตร ขณะที่บัตรเสีย มีมากถึง 8,694 บัตร (ร้อยละ 6.58) และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 1,695 บัตร (ร้อยละ 1.28)

ตารางที่ 13 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1

หมายเลข	ชื่อผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	ร้อยละ
4	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	 เพื่อไทย	53,289	40.33
12	นายทศพล สังขทรัพย์	 ภูมิใจไทย	21,164	16.02
1	นายวันชัย บุษบา	 พลังประชารัฐ	19,367	14.66
9	ด.ต.ไมตรี วาที	 อนาคตใหม่	13,111	9.92
7	นายยงยุทธ ทิพรส	 ประชาธิปัตย์	5,259	3.98
2	นายศุภเกียรติ ปิ่นเพชร	 เสรีรวมไทย	2,581	1.95
8	นายอุดม อ่ำแย้ม	 เศรษฐกิจใหม่	822	0.62
24	นายณัฐดนัย ตาสา	 ประชากรไทย	808	0.61
21	แก้วกล้า ทาสาลี	 ประชาภิวัฒน์	617	0.47
5	นางวิภาวรรณ กงภูธร	 พลังไทยรักไทย	590	0.45
	พรรคอื่น ๆ		4,130	3.13
	บัตรเสีย		8,694	6.58
	ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด		1,695	1.28
	รวมทั้งหมด		132,127	100

คำอธิบาย

อำเภอเมืองเลย

หมายเลข 1 ตำบลกุดป่อง, หมายเลข 2 ตำบลเมือง, หมายเลข 3 ตำบลนาอ้อ, หมายเลข 4 ตำบลกกตู๋, หมายเลข 5 ตำบลน้ำหมาน, หมายเลข 6 ตำบลเสี้ยว, หมายเลข 7 ตำบลนาอาน, หมายเลข 8 ตำบลนาโป่ง, หมายเลข 9 ตำบลนาดินดำ, หมายเลข 10 ตำบลน้ำสวย, หมายเลข 11 ตำบลชัยพฤกษ์, หมายเลข 12 ตำบลนาแหม, หมายเลข 13 ตำบลศรีสองรัก, หมายเลข 14 ตำบลกกทอง

อำเภอนาดัง

หมายเลข 15 ตำบลนาดัง, หมายเลข 16 ตำบลนาดอกคำ, หมายเลข 17 ตำบลท่าสะอาด, หมายเลข 18 ตำบลท่าสวรรค์

อำเภอปากชม

หมายเลข 19 ตำบลปากชม, หมายเลข 20 ตำบลเชียงกลม, หมายเลข 21 ตำบลหาดคัมภีร์, หมายเลข 22 ตำบลห้วยบ่อซืน, หมายเลข 23 ตำบลห้วยพิชัย, หมายเลข 24 ตำบลชมเจริญ

อำเภอเอราวัณ

หมายเลข 25 ตำบลเอราวัณ, หมายเลข 26 ตำบลผาอินทร์แปลง

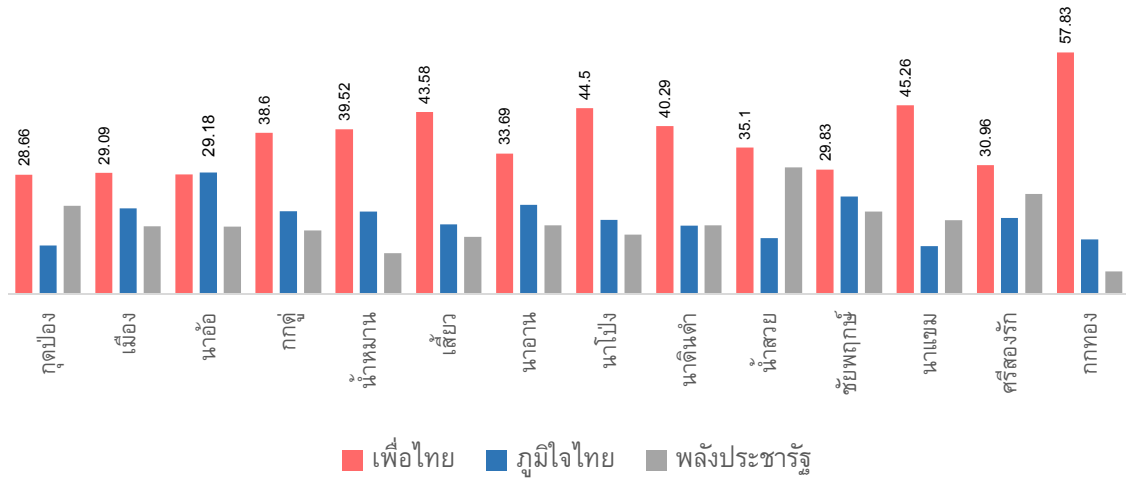
ภาพที่ 16 แผนที่แสดงผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล

2.1 อำเภอเมืองเลย

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 ของอำเภอเมืองเลย ปรากฏว่า นายเลิศศักดิ์ชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดจำนวน 14 ตำบล จากทั้งหมด 15 ตำบล ยกเว้นตำบลนาอ้อ ที่นายทศพลชนะด้วยคะแนนสูงสุดแต่ห่างจากนายเลิศศักดิ์ไม่มาก เพียง 19 คะแนนเท่านั้น สำหรับ ผลคะแนนรวม นายเลิศศักดิ์ได้ 26,292 คะแนน รองลงมา คือ นายวันชัยได้ 13,557 คะแนน และ นายทศพลได้ 13,159 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 68,478 บัตร ส่วนบัตรเสีย 4,710 บัตร และไม่เลือก ผู้สมัครผู้ใด 1,114 บัตร

ตารางที่ 14 ผลกาเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอเมืองเลย

ตำบล	เพื่อไทย (4)		ภูมิใจไทย (12)		พลังประชารัฐ (1)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
กุดป่อง	3,362	28.66	1,377	11.74	2,488	21.21
เมือง	2,242	29.09	1,586	20.58	1,252	16.24
นาอ้อ	1,090	28.68	1,109	29.18	616	16.21
กกคู	1,778	38.60	919	19.95	704	15.28
น้ำหมาน	981	39.52	493	19.86	244	9.83
เสี้ยว	1,045	43.58	403	16.81	330	13.76
นาอาน	2,559	33.69	1,627	21.42	1,252	16.48
นาโป่ง	2,846	44.50	1,139	17.81	919	14.37
นาดินดำ	2,538	40.29	1,035	16.43	1,039	16.49
น้ำสวย	2,073	35.10	794	13.44	1,793	30.36
ชัยพฤกษ์	1,364	29.83	1,071	23.42	907	19.83
นาแหม	1,906	45.26	489	11.61	747	17.74
ศรีสองรัก	1,507	30.96	889	18.26	1,170	24.03
กกทอง	1,001	57.83	228	13.17	96	5.55
รวม	26,292		13,159		13,557	

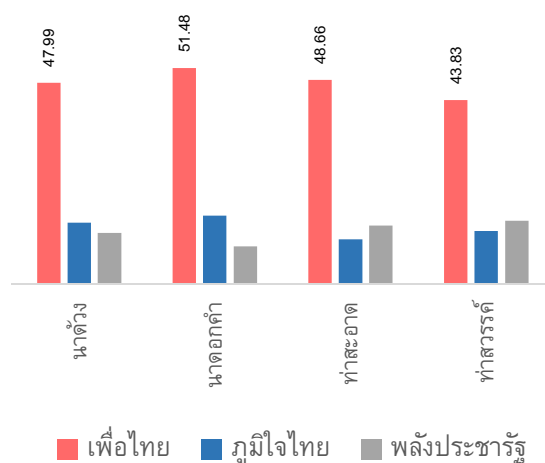
ภาพที่ 17 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1
รายตำบล ของอำเภอเมืองเลย

2.2 อำเภอนาดัวง

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 ของอำเภอนาดัวง ปรากฏว่า นายเลิศศักดิ์ชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 4 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายเลิศศักดิ์ได้ 7,296 คะแนน รองลงมา คือ นายทศพลได้ 2,139 คะแนน และนายวันชัยได้ 1,728 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 13,864 บัตร ส่วนบัตรเสีย 972 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 110 บัตร

ตารางที่ 15 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอนาดัวง

ตำบล	เพื่อไทย (4)		ภูมิใจไทย (12)		พลังประชารัฐ (1)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
นาดัวง	2,430	47.99	739	14.59	614	12.12
นาดอกคำ	2,886	51.48	907	16.18	498	8.88
ท่าสะอาด	1,068	48.66	232	10.57	303	13.80
ท่าสวรรค์	912	43.83	261	12.54	313	15.04
รวม	7,296		2,139		1,728	

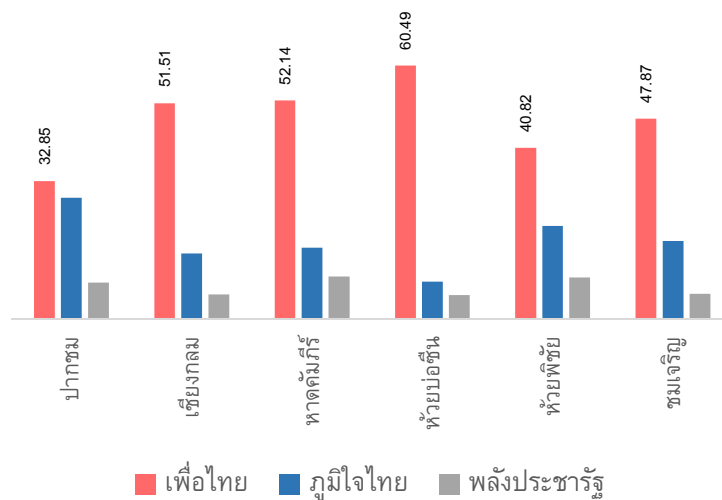
ภาพที่ 18 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอนาดัวง

2.3 อำเภอปากชม

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 ของอำเภอปากชม ปรากฏว่า นายเลิศศักดิ์ชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 6 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายเลิศศักดิ์ ได้ 10,782 คะแนน รองลงมา คือ นายทศพลได้ 4,508 คะแนน และนายวันชัยได้ 1,765 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 21,284 บัตร ส่วนบัตรเสีย 1,847 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 171 บัตร

ตารางที่ 16 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอปากชม

ตำบล	เพื่อไทย (4)		ภูมิใจไทย (12)		พลังประชารัฐ (1)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ปากชม	1,708	32.85	1,506	28.96	453	8.71
เชียงกลม	3,253	51.51	984	15.58	370	5.86
หาดคัมภีร์	1,158	52.14	378	17.02	224	10.09
ห้วยป่อจีน	1,756	60.49	258	8.89	166	5.72
ห้วยพิชัย	1,637	40.82	890	22.19	394	9.83
ชมเจริญ	1,270	47.87	492	18.55	158	5.96
รวม	10,782		4,508		1,765	

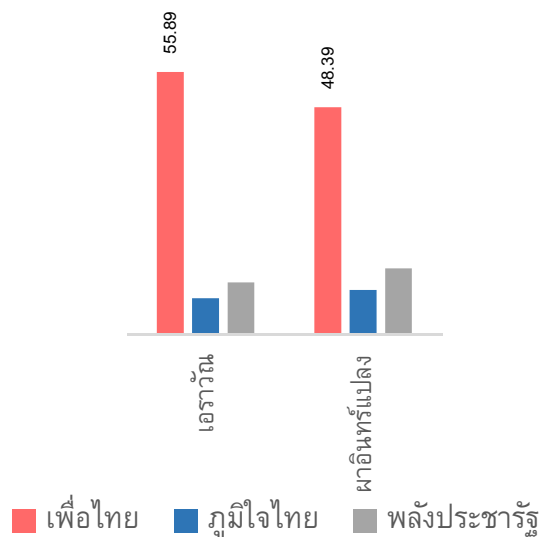
ภาพที่ 19 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอปากชม

2.4 อำเภอเอราวัณ

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 ของอำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง) ปรากฏว่า นายเลิศศักดิ์ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบล ทั้งหมด 2 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายเลิศศักดิ์ได้ 5,876 คะแนน รองลงมา คือ นายวันชัยได้ 1,448 คะแนน และนายทศพลได้ 984 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 10,466 บัตร ส่วนบัตรเสีย 810 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 70 บัตร

ตารางที่ 17 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ

ตำบล	เพื่อไทย (4)		ภูมิใจไทย (12)		พลังประชาชน (1)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
เอราวัณ	2,875	55.89	395	7.68	571	11.10
ผาอินทร์แปลง	3,001	48.39	589	9.50	877	14.14
รวม	5,876		984		1,448	

ภาพที่ 20 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ

ข้อสังเกตการเลือกตั้ง มีดังนี้

ประการที่ 1 กระแสพรรคเพื่อไทยและความใหม่ของผู้สมัคร

ที่ผ่านมาพื้นที่จังหวัดเลยโดยเฉพาะเขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้ที่ได้รับเลือกเป็น ส.ส. ส่วนใหญ่เป็นบุคคลเดิมติดต่อกันหลายสมัยระหว่างตระกูลเร่งสมบุรณ์สุขและตระกูลสังขทรัพย์ แต่กลับไม่มีการพัฒนาในพื้นที่อย่างจริงจัง ทำให้ประชาชนบางส่วนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย แม้จะเป็นผู้สมัครจากพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบก็ตาม เมื่อกล่าวถึงกระแสพรรคเพื่อไทยในพื้นที่จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่นิยมและชื่นชอบพรรคเพื่อไทย ส่วนหนึ่งมาจากการบริหารประเทศที่ประสบความสำเร็จในอดีต การผลิตนโยบายที่ประชาชนจับต้องได้ เห็นได้จากผลคะแนนการเลือกตั้งในรอบ 8 ปีที่ผ่านมาที่พรรคเพื่อไทยสามารถครองฐานเสียงในพื้นที่จังหวัดเลยได้ครบทุกเขตเลือกตั้ง แม้ประชาชนบางส่วนจะมองว่าผู้สมัครบางคนที่ยังกัดพรรคจะไม่มีผลงานที่เด่นชัด แต่ผู้สมัครรายนั้นก็ชนะเลือกตั้งทุกครั้งด้วยกระแสความนิยมของพรรคเพื่อไทย ประชาชนคนหนึ่งกล่าวว่า “ตนผ่านการเลือกตั้งมาหลายครั้ง ก็เห็นแต่บุคคลเดิม ๆ นามสกุลเดิม ๆ ได้เป็น ส.ส. แต่ไม่เคยนำงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่เหมือนจังหวัดอื่น เช่น สุพรรณบุรี บุรีรัมย์ ในครั้งนี้ตนเห็นว่ามีผู้สมัครหน้าใหม่หลายคน บางคนเราก็ไม่รู้จัก แต่อยู่พรรคที่เราชื่นชอบ เราก็เลยตัดสินใจที่จะเลือก จะได้มีคนใหม่ ๆ ความคิดใหม่ ๆ มาบริหารบ้านเมืองบ้าง” (สัมภาษณ์ 14 เมษายน 2562) เช่นเดียวกับความเห็นของผู้นำท้องถิ่นแห่งหนึ่ง กล่าวว่า “รัฐธรรมนูญที่เขียนขึ้นมาก็ชัดเจนอยู่แล้วว่าฝ่ายประชาธิปไตยไม่ได้เป็นรัฐบาลแน่นอน แต่เราก็จะเลือก บอกเลยก็ได้ว่าเลือกพรรคเพื่อไทย เราไม่รู้หรือกว่าเลิศศักดิ์เป็นใคร เขาลงครั้งแรก แต่เลือกลงถูกพรรค ด้วยแบรนด์ของเพื่อไทยที่ติดหู ติดตา ตีใจประชาชนมานาน การบริหารประเทศสำเร็จ นโยบายจับต้องได้ ทำให้เพื่อไทยยังได้รับความนิยมอยู่” (สัมภาษณ์ 16 เมษายน 2562) ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับนายเลิศศักดิ์ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคเพื่อไทย ซึ่งได้เล่าประสบการณ์การลงพื้นที่ให้ผู้วิจัยฟังว่า “ที่ผ่านมาตนได้ลงพื้นที่พบปะประชาชนในแทบจะทุกหมู่บ้าน การเดินเท้าเคาะประตูบ้าน การปราศรัยย่อยตามชุมชนใหญ่ ๆ ซึ่งได้รับเสียงตอบรับที่ดีมาก ชาวบ้านหลายคนบอกไม่รู้จักตน แต่เมื่อลงพรรคเพื่อไทยก็จะเลือกแน่นอน” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562)

เมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้งจะพบว่า ในเขตพื้นที่อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ ซึ่งเป็นพื้นที่เดิมของนายวันชัยในปี 2554 แต่ในการเลือกตั้งครั้งนี้ นายเลิศศักดิ์ชนะนายวันชัยด้วยคะแนนถล่มทลาย มีคะแนนเสียงสูงสุดในทุกอำเภอ ซึ่งนายเลิศศักดิ์ไม่เคยลงเล่นการเมืองระดับชาติมาก่อนและไม่มีฐานเสียงในเขตเลือกตั้งที่ 1 เลย สะท้อนว่า ประชาชนยังนิยมและชื่นชอบพรรคเพื่อไทยอย่างเหนียวแน่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้งในครั้งนี้ แม้ผู้สมัคร ส.ส. จะไม่เป็นที่รู้จักมากนักก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี มีอาจปฏิเสธกลยุทธ์วิธีการหาเสียง ประสบการณ์และการจัดการเครือข่ายที่เข้มแข็งของนายเลิศศักดิ์ได้ ด้วยประสบการณ์การบริหารธุรกิจในพื้นที่จังหวัดเลยมาหลายสิบปี การบริหารสโมสรฟุตบอลในจังหวัดเลย รวมถึงการมีทีมงานหาเสียงที่เข้มแข็งทั้ง

การหาเสียงพบปะประชาชนโดยตรงและผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคการเมืองหนึ่ง ได้วิเคราะห์ปัจจัยเกื้อหนุนที่ทำให้นายเลิศศักดิ์ชนะการเลือกตั้งว่า “แม้คุณเลิศศักดิ์จะเคยเป็นนายกเทศมนตรีเมืองวังสะพุง ซึ่งไม่ได้อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 แต่คุณเลิศศักดิ์ก็มีเครือข่ายอยู่ทุกท้องที่ จากการทำธุรกิจของเขา สังเกตได้เลยว่าในทุกอำเภอจะมีบริษัทของเขาตั้งอยู่ ซึ่งเป็นบริษัทจำหน่ายรถจักรยานยนต์เรือพัฒนาชัชยนต์ ก็จะได้ฐานเสียงจากลูกค้าตรงนี้เป็นตัวช่วย รวมถึงการทำสโมสรฟุตบอลก็ทำให้เป็นที่รู้จักในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น และเขายังมีทีมงานทำโซเชียลมีเดียเข้าถึงทุกกลุ่มได้ดีด้วย” (สัมภาษณ์ 22 พฤษภาคม 2562)

ประการที่ 2 การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของผู้สมัคร ส.ส.

นอกจากกระแสพรรคเพื่อไทยที่ยังได้รับความนิยมสูงในจังหวัดเลยแล้ว การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของผู้สมัครโดยเฉพาะจากเดิมที่เคยสังกัดพรรคเพื่อไทยย้ายมาสังกัดพรรคการเมืองใหม่ ก็อาจมีความเสี่ยงสูงที่จะส่งผลกระทบต่อคะแนนการเลือกตั้ง พิจารณาได้จากกรณีนายทศพลและคนในตระกูลสังขทรัพย์ ก่อนหน้านี้นายทศพลเคยทำงานร่วมกับนายทักษิณและเครือข่ายของนายทักษิณ ก่อนที่จะตัดสินใจย้ายไปร่วมงานกับพรรคภูมิใจไทยและให้การสนับสนุนนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี การตัดสินใจในครั้งนั้นส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของตระกูลสังขทรัพย์ในแง่ลบมากและยังกลายเป็นภาพความทรงจำของชาวจังหวัดเลย โดยเฉพาะกลุ่มคนเสื้อแดงถึงการทรยศต่ออุดมการณ์ และไม่ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของประชาชนที่แสดงออกผ่านการเลือกตั้ง ทำให้การเลือกตั้งทุกครั้งในรอบ 8 ปีที่ผ่านมา คนในตระกูลสังขทรัพย์ก็ไม่ได้รับเลือกตั้งอีกเลย ผู้ที่เคยสนับสนุนนายทศพล กล่าวกับผู้วิจัยว่า “คุณทศพลถือเป็นผู้สมัครที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของประชาชนมากที่สุด เพราะเคยเป็นอดีต ส.ส. ถึง 7 สมัย แต่การย้ายพรรคการเมืองของเขาส่งผลกระทบต่อความนิยมในตัวเขาเป็นอย่างมาก ครั้งหนึ่งคุณทศพลจะส่งภรรยาแข่งกับคุณปริษาซึ่งขณะอยู่พรรคเพื่อไทย แต่บังเอิญติดคุณสมบัติจึงส่งหลานชายลงแทน ก็แพ้คุณปริษา ยิ่งในปี 2557 คุณทศพลลงเลือกตั้งด้วยตัวเองก็แพ้คุณปริษาเช่นเดิมและขาดลอย แต่พอเลือกตั้งเป็นโมฆะก่อน” “ในวันที่มีการถ่ายทอดสดเลือกนายกรัฐมนตรี⁷⁷ ประชาชนเขาก็ดูทีวีเห็นผู้แทนที่เขาเลือกไปโหวตเลือกนายกที่เขาไม่ได้เลือก ทำให้คนเขาไม่พอใจ แค้น และจำฝังใจ บางคนออกมาชูป้ายต่อต้าน ครั้งต่อมาคนเขาเลยไม่เลือก นี่เป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ทศพลแพ้ ซึ่งที่ผ่านมาใครย้ายพรรคคือไปแล้วไปเลย อนาคตก็กลับเข้ามาในการเมืองในจังหวัดเลยลำบาก” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562)

เช่นเดียวกับนายวันชัย แม้นายวันชัยจะเป็นอดีต ส.ส. ในพื้นที่ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ได้รับการเลือกตั้งอย่างถล่มทลายเนื่องจากมีฐานเสียงคะแนนที่เหนียวแน่น แต่นั่นมิได้เป็นฐานเสียงที่สนับสนุนนายวันชัยโดยตรง แต่เป็นฐานเสียงที่สนับสนุนพรรคเพื่อไทยเป็นหลัก การย้ายพรรคของนายวันชัย

77 ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงการลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีในเดือนธันวาคม 2551 ซึ่งนางพัฒนา สังขทรัพย์ ส.ส. จังหวัดเลย เขต 1 พรรคภูมิใจไทยลงมติเลือกนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จากพรรคประชาธิปัตย์เป็นนายกรัฐมนตรี

จึงส่งผลต่อคะแนนเป็นอย่างมาก หากแต่คะแนนที่ได้จะมาจากความนิยมในตัวนายวันชัยรวมถึงความชื่นชอบ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดังนั้น ผลการเลือกตั้งในครั้งนี้จึงไม่เกินความคาดหมายมากนักที่นายวันชัยจะพ่ายแพ้การเลือกตั้งมีคะแนนอยู่ในลำดับที่ 3 ซึ่งห่างจากลำดับที่ 1 คือ นายเลิศศักดิ์ จากพรรคเพื่อไทยถึง 33,922 คะแนน ผู้ที่เคยสนับสนุนนายวันชัย กล่าวว่า “คุณวันชัยเขาย้ายพรรคตามคุณปรีชา ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งในปี 2554 เขาเป็น ส.อบจ. เลย ตอนนั้นเขต 4 ยังไม่มีเจ้าของพื้นที่ พรรคเพื่อไทยเขาเลยสรรหาผู้สมัครและเลือกคุณวันชัยจากการสนับสนุนและผลักดันของคุณปรีชา ทั้งที่เขาเป็นผู้สมัครในนามไม่ได้มีฐานเสียงมาก่อน อาศัยกระแสของพรรคเพื่อไทยที่ขณะนั้นถือว่าได้รับความนิยมมาก ทำให้เขาได้เป็น ส.ส. สมัยแรก จึงไม่แปลกใจว่าทำไมเขาถึงต้องย้ายพรรค ทั้งๆ ที่ก็รู้ว่าโอกาสชนะมีน้อย” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562) นอกจากนี้ นายวันชัย ยังยอมรับกับผู้วิจัยว่าการย้ายพรรคการเมืองเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ได้รับความพ่ายแพ้ “เดี๋ยวนี้แม้จะนำเสนอนโยบายอะไรดี ๆ ชาวบ้านเขาก็ไม่ค่อยสนใจ เขาสนใจพรรคที่เขาชอบ คือ พรรคเพื่อไทย ผู้กระแสเขาไม่ได้ เช่น นโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ถามว่าดีไหม ชาวบ้านก็บอกว่าดี ช่วยลดรายจ่าย แต่เขาก็จะเลือกพรรคที่เขาชอบอยู่ในใจอยู่แล้ว อีกอย่างผลงานของรัฐบาลที่ผ่านมายังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ โดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจ จังหวัดเลยปลูกยางเยอะ แต่ราคาพืชผลทางการเกษตร ยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดเลยก็ตกต่ำนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ไม่ได้รับคะแนนเสียง” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562) และเมื่อสัมภาษณ์ความเห็นของประชาชนภายหลังการเลือกตั้ง ประชาชนคนหนึ่งที่เคยเลือกนายวันชัย กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ในครั้งก่อนตนเลือกนายวันชัยทั้งปี 2554 และ 2557 แต่ครั้งนี้ตนไม่ได้เลือก สาเหตุหลักมาจากเขาย้ายพรรค ตนมองว่า คนย้ายพรรคคือคนไม่มีอุดมการณ์ และยังย้ายไปพรรคที่ยึดอำนาจตนเองอีก” (สัมภาษณ์ 14 เมษายน 2562) และประชาชนอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “ส่วนตัวตนชอบคุณทศพล สมัยตั้งแต่ไทยรักไทย ครั้งหนึ่งเขาก็ลงมาเยี่ยมชาวบ้าน ตนก็ไปต้อนรับแบบเป็นกันเอง แต่น่าเสียดายที่เขาย้ายพรรค เลยไม่ได้เลือก” (สัมภาษณ์ 19 เมษายน 2562)

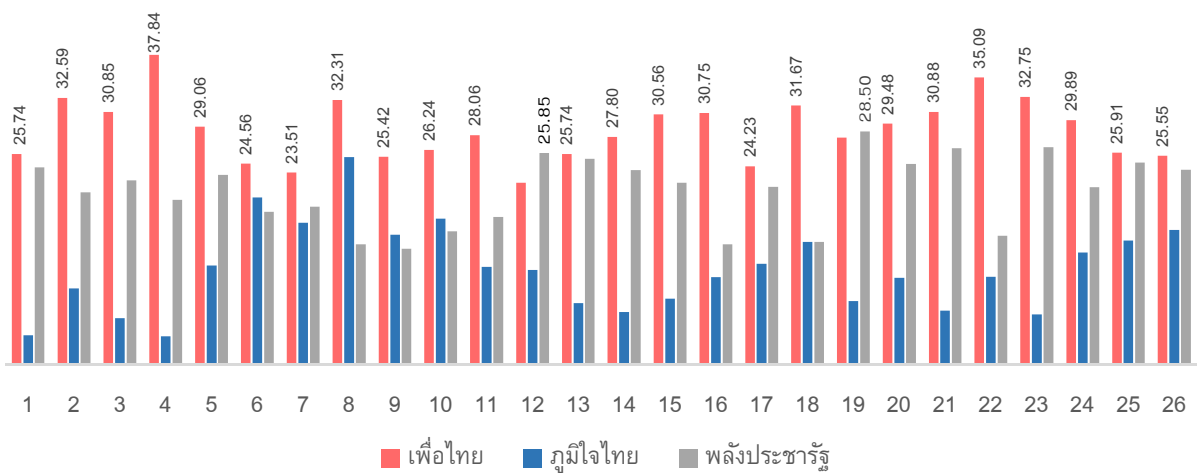
ประการที่ 3 บัตรเลือกตั้งใบเดียว ปัจจัยเกื้อหนุนต่อผลคะแนนของพรรคเพื่อไทยในเขตเมือง

เมื่อมองบริบทการเมืองในพื้นที่เขตเมืองของจังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นจะพื้นที่อาศัยของกลุ่มชนชั้นกลางที่มีฐานะทั้งทางรายได้และทางสังคม กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจ และข้าราชการของรัฐ เป็นฐานการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเคลื่อนไหวต่อต้านระบอบทักษิณมาตั้งแต่ปี 2549 การชุมนุมขับไล่รัฐบาลสมัครและรัฐบาลสมชาย ตลอดจนการคัดค้าน พ.ร.บ. นิรโทษกรรมและขับไล่รัฐบาลยิ่งลักษณ์ของกลุ่ม กปปส. ส่วนกลุ่มที่สนับสนุนนายทักษิณและพรรคเพื่อไทยจะเป็นกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทหรือพื้นที่ตำบลในอำเภอรอบนอก พิจารณาจากผลการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง พรรคเพื่อไทยแม้จะชนะเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุดของอำเภอเมืองเลยแต่กลับได้คะแนนน้อยในพื้นที่เขตเมือง โดยเฉพาะหน่วยเลือกตั้งในตำบลลูกุดป่องหรือเขตเทศบาลเมืองเลย ซึ่งมีจำนวนประชากรและ

มีความหนาแน่นมากกว่าตำบลอื่นๆ และยังเป็นฐานเสียงหลักของพรรคประชาธิปัตย์ แต่การเลือกตั้งครั้งนี้พรรคประชาธิปัตย์กลับไม่มีความโดดเด่นและเป็นที่ยอมรับเช่นเดิม ขณะที่ฐานเสียงส่วนใหญ่หันไปเลือกพรรคพลังประชารัฐและสนับสนุน พล.อ.ประยุทธ์ แทน นอกจากนี้ ฐานเสียงพรรคประชาธิปัตย์บางส่วนกลับลงคะแนนให้นายเลิศศักดิ์ ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย เพราะชื่นชอบบุคคลเป็นการส่วนตัว ประชาชนคนหนึ่งให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่า “ตนเคยเลือกพรรคประชาธิปัตย์มาก่อน เพราะชื่นชอบหัวหน้าพรรค คือ นายอภิสิทธิ์ แต่ที่ผ่านมาพรรคประชาธิปัตย์เคยเป็นรัฐบาลแต่กลับบริหารงานไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศได้ อีกทั้งมีแนวโน้มความแตกแยกในพรรคสูงหลังจากนายอภิสิทธิ์ประกาศไม่สนับสนุน พล.อ. ประยุทธ์ ในความเห็นส่วนตัวชื่นชอบ พล.อ. ประยุทธ์ เพราะเป็นผู้นำที่มีความเด็ดขาด บ้านเมืองสงบ ไม่มีความแตกแยก แต่ครั้งนี้ได้เลือกนายเลิศศักดิ์เพราะจังหวัดเลยจะได้มีผู้แทนที่เก่งและคนใหม่บ้าง โดยไม่สนใจว่าจะอยู่พรรคเพื่อไทย เพราะคิดว่ายังไงพรรคเพื่อไทยก็ไม่ได้เป็นรัฐบาล” (สัมภาษณ์ 14 เมษายน 2562) เช่นเดียวกับประชาชนคนหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองเลยกล่าวถึงความลังเลใจในการลงคะแนนให้ผู้สมัคร ส.ส. ว่า “การเลือกตั้งครั้งนี้ตัดสินใจลำบาก เพราะมีบัตรเลือกตั้งเพียงใบเดียว กาได้อย่างเดียว ส่วนตัวชอบพลังประชารัฐ ชอบคุณประยุทธ์ แต่ไม่ชอบตัว ส.ส. ซึ่งตนชอบคุณเลิศศักดิ์มากกว่า แต่กลับอยู่พรรคที่ตัวเองไม่ชอบ ถ้าเป็นบัตรแบบเดิมตนจะเลือกคุณเลิศศักดิ์เป็น ส.ส. และจะเลือกพรรคพลังประชารัฐ แต่การเลือกตั้งครั้งนี้มันบีบให้เราต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ตนเลยคิดว่าควรลงคะแนนให้กับคุณเลิศศักดิ์เพราะหวังให้ได้เป็นผู้แทนดูแลพื้นที่มากกว่าพรรคการเมืองซึ่งอยู่ส่วนกลาง” (สัมภาษณ์ 12 เมษายน 2562) สอดคล้องกับความเห็นของ ดต. โมตรี ที่กล่าวถึงบัตรเลือกตั้งใบเดียวว่า “บัตรเลือกตั้งที่ใช้ในปัจจุบัน ผมก็ไม่ได้เห็นด้วย มันมีข้อจำกัดบีบให้ประชาชนต้องเลือก มันก็มีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน อย่างบัตรเลือกตั้งครั้งก่อนเลือกตัวบุคคลได้ เลือกพรรคได้ หากชอบผมก็เลือกผม หากชอบพรรคก็เลือกพรรค มันชัดเจนดี แต่บัตรเลือกตั้งใบเดียว มันก็เลือกทั้งสองอย่างในใบเดียว ถ้าชาวบ้านชอบพรรคแต่ไม่รู้จักผู้สมัคร ก็มีโอกาสได้คะแนน หรือไม่ชอบพรรค แต่ชอบผู้สมัคร พรรคก็ได้คะแนนไปด้วย” (สัมภาษณ์ 22 พฤษภาคม 2562)

จากความเห็นข้างต้นสะท้อนว่า การใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียวเพื่อลงคะแนนให้ผู้สมัคร ส.ส. เขต นั้น เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้นายเลิศศักดิ์ได้คะแนนสูงสุดจากประชาชนในเขตพื้นที่เมืองแม้เป็นฐานเสียงของพรรคพลังประชารัฐและพรรคประชาธิปัตย์ พิจารณาจากผลคะแนนเลือกตั้งรายหน่วยในตำบลกุดป่องที่นายเลิศศักดิ์สามารถเอาชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นได้ถึง 24 หน่วยจากทั้งหมด 26 หน่วย นอกจากนี้ นายเลิศศักดิ์ยังชนะได้คะแนนท่วมท้นในเขตพื้นที่ตำบลและอำเภอรอบนอกซึ่งเป็นพื้นที่ฐานเสียงเดิมของพรรคเพื่อไทยอยู่แล้ว ทำให้นายเลิศศักดิ์ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงถล่มทลาย สอดคล้องกับความเห็นของนายเลิศศักดิ์ที่ได้กล่าวกับผู้วิจัยว่า “ส่วนตัวชอบบัตรเลือกตั้งใบเดียว เพราะส่วนหนึ่งที่ผมได้คะแนนสูงมาจากบัตรเลือกตั้งใบเดียว เพราะอะไร อย่างเช่นในเขตเมือง เลือกตั้งครั้งไหนพรรคเพื่อไทยจะได้คะแนนน้อยมาก คนในเมืองส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าประภคอบธุรกิจจะชื่นชอบและเลือกพรรคประชาธิปัตย์ ผมก็ประเมินว่าผมอาจจะได้เสียงจากกลุ่มพ่อค้าน้อย ผมเลยใช้กลยุทธ์เข้าหากลุ่ม

พ่อค้า นักธุรกิจในเมือง แตกต่างจากคุณทศพลและคุณวันชัยที่ไม่เคยมาเกี่ยวข้องกับสมาคมพ่อค้าเลย และเน้นหาเสียงรอบนอกเป็นหลัก เขาเลยไม่ได้ในจุดนี้ ครั้งนี้คนในเมืองจึงเลือกผม เขาบอกว่า เขาไม่ได้ชอบเพื่อไทย แต่ชอบเลิศศักดิ์ เขาเลยเลือกเลิศศักดิ์ ผมเลยได้เสียงมาจากกลุ่มพ่อค้าด้วย ส่วนหนึ่งเพราะพ่อผมก็เป็นประธานหอการค้าจังหวัดเลย ทำให้คนรู้จักและคุ้นเคยผมเป็นอย่างดี ส่วนอำเภออื่นเขาไม่รู้จักเลิศศักดิ์แต่เขาเลือกเพราะชื่นชอบพรรคเพื่อไทย” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562) ความเห็นของนายเลิศศักดิ์เป็นไปในทิศทางเดียวกับนายวันชัยที่มองถึงการตัดสินใจเลือกของประชาชนในพื้นที่อำเภออื่นๆ ว่า “ตอนที่ผมลงพื้นที่พบปะชาวบ้านก็ถามกันมาเยอะว่าทำไมถึงต้องย้ายพรรค เราก็ทำความเข้าใจและอธิบายให้เขาฟัง อย่างเช่น อำเภอปากชมหรืออำเภอนาดวง ซึ่งเป็นฐานเพื่อไทยอยู่แล้ว บางคนเขาก็บอกว่า ชอบผมนะ เขาอยากเลือกผม แต่เขาไม่ชอบพรรค ไม่ชอบประยุทธ์ แล้วบัตรเลือกตั้งมันเลือกได้อย่างเดียว เขาเลยตัดสินใจไม่เลือกผม เพราะเขายังยึดติดกับเพื่อไทย แต่ถ้าบัตรเลือกตั้งแบบเดิมชาวบ้านอาจลงคะแนนให้ผมมากกว่านี้ อีกใบก็เลือกพรรคที่เขาชอบไป” (สัมภาษณ์ 27 เมษายน 2562)

ภาพที่ 22 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1 รายหน่วย เฉพาะตำบลกุดป่อง (เทศบาลเมืองเลย) อำเภอเมืองเลย

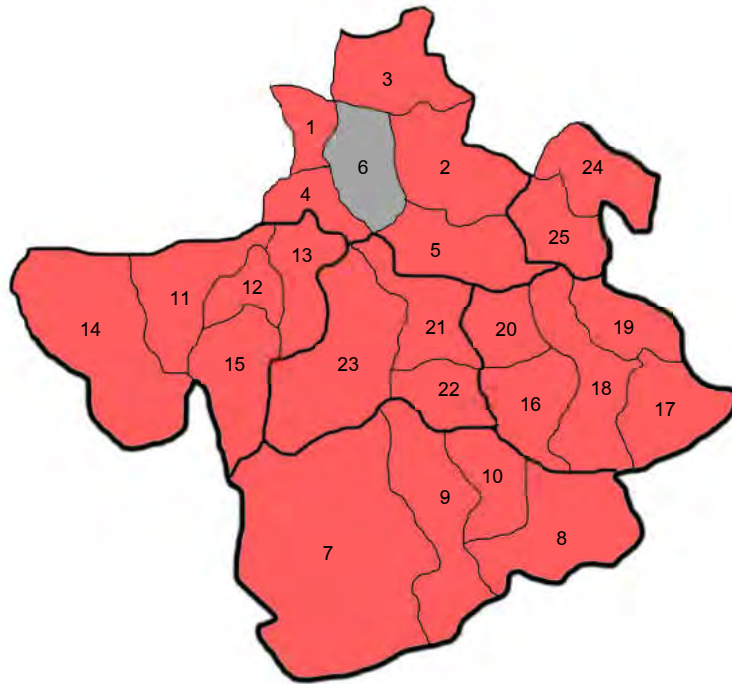

3. ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 ปรากฏว่า นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย หมายเลข 11 ได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุด จำนวน 55,514 คะแนน (ร้อยละ 42.02) รองลงมา คือ นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข ผู้สมัครจากพรรคพลังประชารัฐ หมายเลข 9 ได้ 31,105 คะแนน (ร้อยละ 23.54) ตามมาด้วย นายนิธินันท์ อินทรโฆสิต ผู้สมัครจากพรรคอนาคตใหม่ หมายเลข 5 ได้ 13,271 คะแนน (ร้อยละ 10.04) จากจำนวนบัตรดีทั้งหมด 116,023 บัตร ขณะที่บัตรเสีย มีจำนวน 7,598 บัตร (ร้อยละ 5.75) และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 1,248 บัตร (ร้อยละ 0.94)

ตารางที่ 19 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2

หมายเลข	ชื่อผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	ร้อยละ
11	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	 เพื่อไทย	55,514	42.02
9	นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข	 พลังประชารัฐ	31,105	23.54
5	นายนิธินันท์ อินทรโฆสิต	 อนาคตใหม่	13,271	10.04
14	นายจักรชัย ลีกระจ่าง	 ประชาธิปัตย์	2,433	1.84
15	นางสาวบุญตา ศิริบุตร	 เสรีรวมไทย	2,014	1.52
13	นายชูศักดิ์ บัวระภาสิริ	 พรรคเพื่อชาติ	1,522	1.15
31	ว่าที่ ร.ท.ปรเมศวร์ สุริยวรรณ	 แทนคุณแผ่นดิน	1,382	1.05
4	นายสุรสิทธิ์ ลานนท์	 เศรษฐกิจใหม่	1,004	0.76
29	นายธรรมพล หงษ์คำ	 พรรคพลังสหกรณ์	977	0.74
6	นายสงกรานต์ ธรรมกุล	 พลังไทยรักไทย	854	0.65
	พรรคอื่น ๆ		13,205	9.99
	บัตรเสีย		7,598	5.75
	ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด		1,248	0.94
	รวมทั้งหมด		132,127	100

คำอธิบาย

อำเภอวังสะพุง

หมายเลข 1 ตำบลวังสะพุง, หมายเลข 2 ตำบลหนองหญ้าปล้อง, หมายเลข 3 ตำบลผาน้อย, หมายเลข 4 ตำบลผาบึง, หมายเลข 5 ตำบลโคกขี้ผึ้ง, หมายเลข 6 ตำบลศรีสงคราม

อำเภอภูกระดึง

หมายเลข 7 ตำบลศรีฐาน, หมายเลข 8 ตำบลผานกเค้า, หมายเลข 9 ตำบลภูกระดึง, หมายเลข 10 ตำบลห้วยส้ม

อำเภอภูหลวง

หมายเลข 11 ตำบลภูหอ, หมายเลข 12 ตำบลหนองคัน, หมายเลข 13 ตำบลห้วยสีเสียด, หมายเลข 14 ตำบลเลยวังไสย์, หมายเลข 15 ตำบลแก่งศรีภูมิ

อำเภอผาขาว

หมายเลข 16 ตำบลผาขาว, หมายเลข 17 ตำบลท่าช้างคล้อง, หมายเลข 18 ตำบลโนนปอแดง, หมายเลข 19 ตำบลโนนป่าซาง, หมายเลข 20 ตำบลบ้านเพิ่ม

อำเภอหนองหิน

หมายเลข 21 ตำบลหนองหิน, หมายเลข 22 ตำบลตาดข่า, หมายเลข 23 ตำบลปวนพ

อำเภอเอราวัณ

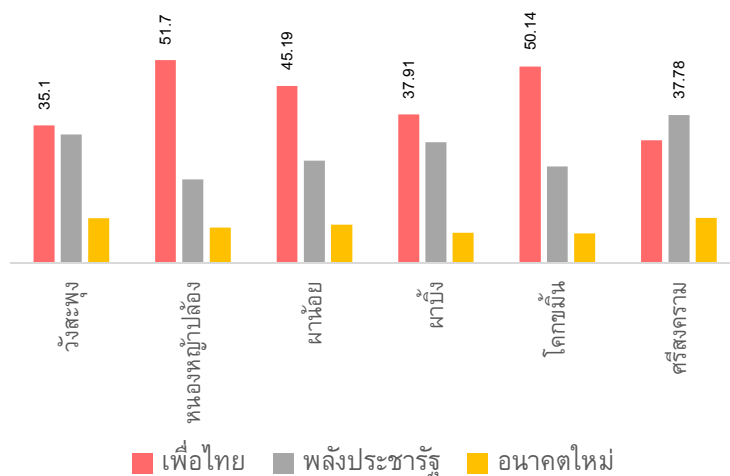
หมายเลข 24 ตำบลผาสายมอด, หมายเลข 25 ตำบลทรัพย์ไพวัลย์

3.1 อำเภอวังสะพุง

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 ของอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลวังสะพุง ตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลผาน้อย ตำบลผาบึง ตำบลโคกขมิ้น และตำบลศรีสงคราม) ปรากฏว่า นายศรัณย์ ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดจำนวน 5 ตำบล จากทั้งหมด 6 ตำบล ยกเว้นตำบลศรีสงครามที่นางเปล่งมณีชนะด้วยคะแนนสูงสุด ห่างจากนายศรัณย์ 360 คะแนน สำหรับผลคะแนนรวม นายศรัณย์ได้ 18,567 คะแนน รองลงมา คือ นางเปล่งมณีได้ 12,056 คะแนน และนายนิธินันท์ได้ 4,149 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 39,668 บัตร ส่วนบัตรเสีย 2,818 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 514 บัตร

ตารางที่ 20 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชาชน (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
วังสะพุง	3,160	35.10	2,954	32.81	1,037	11.52
หนองหญ้าปล้อง	4,677	51.70	1,930	21.33	820	9.06
ผาน้อย	3,403	45.19	1,969	26.15	741	9.84
ผาบึง	1,109	37.91	902	30.84	228	7.79
โคกขมิ้น	4,470	50.14	2,193	24.60	679	7.62
ศรีสงคราม	1,748	31.33	2,108	37.78	644	11.54
รวม	18,567	43.18	12,056	28.04	4,149	9.65

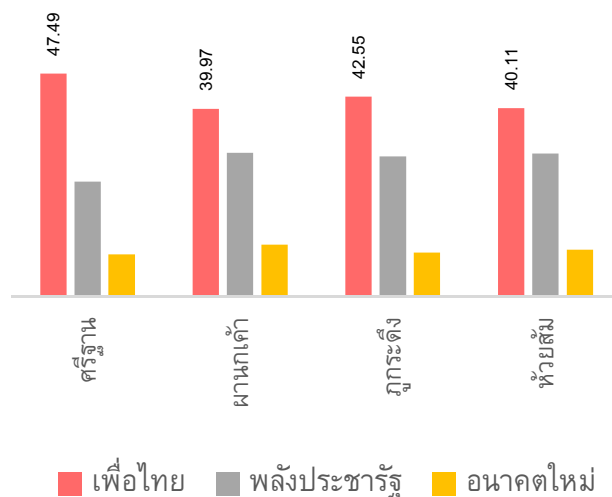
ภาพที่ 24 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง

3.2 อำเภอกุกระดิง

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 ของอำเภอกุกระดิง ปรากฏว่า นายศรัณย์ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 4 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายศรัณย์ได้ 7,623 คะแนน รองลงมา คือ นางเปล่งมณีได้ 5,004 คะแนน และนายนิรันดร์ได้ 1,724 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 16,451 บัตร ส่วนบัตรเสีย 1,088 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 118 บัตร

ตารางที่ 21 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอกุกระดิง

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ศรีฐาน	2,740	47.49	1,412	24.47	521	9.03
ผานกเค้า	1,449	39.97	1,108	30.57	404	11.14
กุกระดิง	2,092	42.55	1,465	29.80	463	9.42
ห้วยส้ม	1,342	40.11	1,019	30.45	336	10.04
รวม	7,623	43.17	5,004	28.34	1,724	9.76

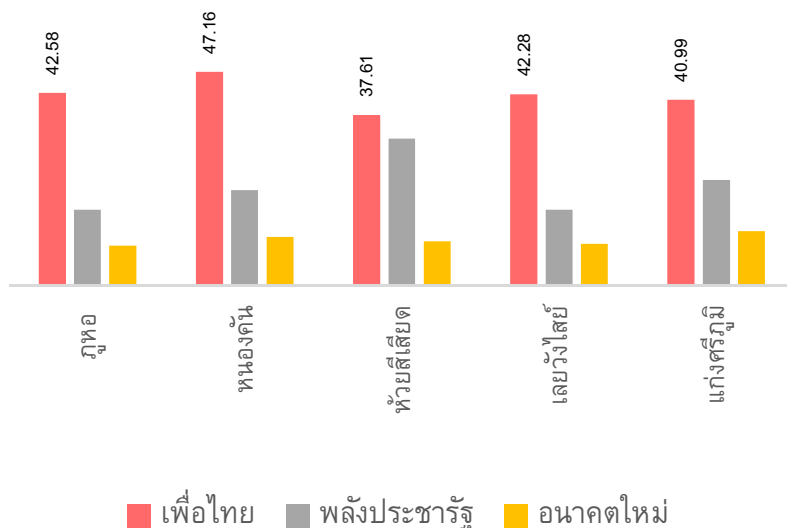
ภาพที่ 25 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอกุกระดิง

3.3 อำเภอกุหลอง

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 ของอำเภอกุหลอง ปรากฏว่า นายศรัณย์ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 5 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายศรัณย์ได้ 6,293 คะแนน รองลงมา คือ นางเปล่งมณีได้ 3,158 คะแนน และนายนิรันดร์ได้ 1,477 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 13,795 บัตร ส่วนบัตรเสีย 954 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 123 บัตร

ตารางที่ 22 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอกุหลอง

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
กุหลาบ	1,719	42.58	675	16.72	352	8.72
หนองคัน	1,344	47.16	598	20.98	305	10.70
ห้วยสีเสียด	892	37.61	768	32.38	231	9.74
เลยวังไสย์	1,221	42.28	483	16.72	264	9.14
แก่งศรีภูมิ	1,117	40.99	634	23.27	325	11.93
รวม	6,293	42.31	3,158	21.23	1,477	9.93

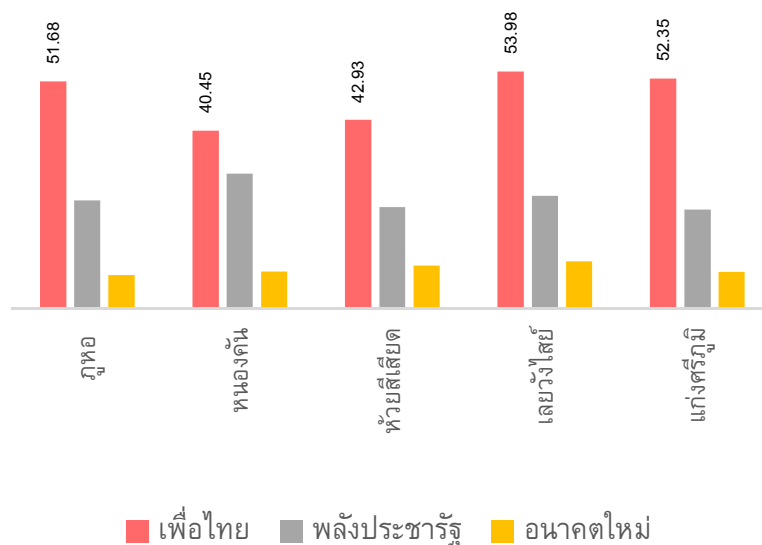
ภาพที่ 26 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอกุหลอง

3.4 อำเภอดาขาว

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 ของอำเภอดาขาว ปรากฏว่า นายศรัณย์ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 5 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายศรัณย์ได้ 9,853 คะแนน รองลงมา คือ นางเปล่งมณีได้ 5,330 คะแนน และนายนิรันดร์ได้ 1,870 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 19,640 บัตร ส่วนบัตรเสีย 1,145 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 134 บัตร

ตารางที่ 23 ผลกาเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอดาขาว

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ดาขาว	1,758	51.68	837	24.60	258	7.58
ท่าช้างคล่อง	2,047	40.45	1,552	30.67	420	8.30
โนนปอแดง	2,412	42.93	1,296	23.06	543	9.66
โนนป่าขาว	1,877	53.98	891	25.63	372	10.70
บ้านเพิ่ม	1,759	52.35	754	22.44	277	8.24
รวม	9,853	47.10	5,330	25.48	1,870	8.94

ภาพที่ 27 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอดาขาว

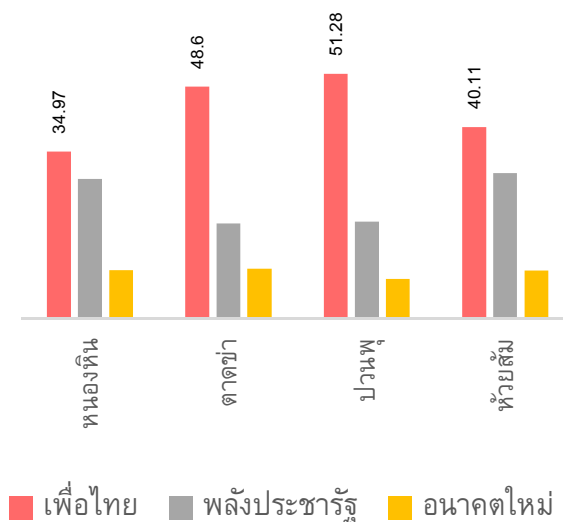

3.5 อำเภอหนองหิน

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 ของอำเภอหนองหิน ปรากฏว่า นายศรัณย์ชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 3 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายศรัณย์ ได้ 6,038 คะแนน รองลงมา คือ นางเปล่งมณีได้ 3,269 คะแนน และนายนิรันดร์ที่ได้ 1,272 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 13,667 บัตร ส่วนบัตรเสีย 911 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 119 บัตร

ตารางที่ 24 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอหนองหิน

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชาชน (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
หนองหิน	1,962	34.97	1,640	29.23	565	10.07
ตาดข่า	1,008	48.60	413	19.91	216	10.41
ปวนพู่	3,068	51.28	1,216	20.32	491	8.21
รวม	6,038	44.18	3,269	23.92	1,272	9.31

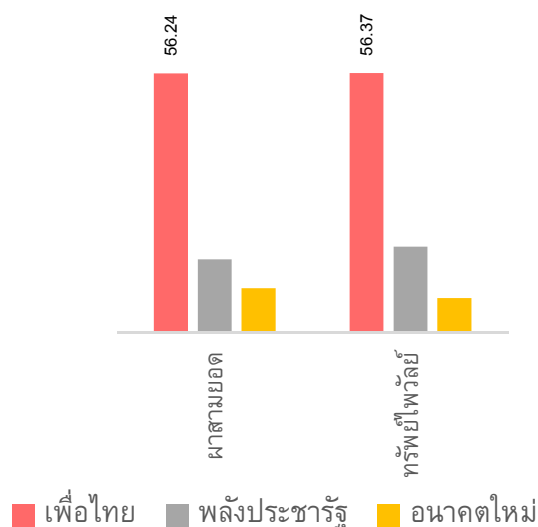
ภาพที่ 28 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอหนองหิน

3.6 อำเภอเอราวัณ

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 ของอำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลปรากฏว่า ผาสามยอด และตำบลทรัพย์ไพวัลย์) นายศรัณย์ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบล ทั้งหมด 2 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายศรัณย์ได้ 3,527 คะแนน รองลงมา คือ นางเปล่งมณีได้ 1,060 คะแนน และนายนิรันดร์ได้ 553 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 5,894 บัตร ส่วนบัตรเสีย 337 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 35 บัตร

ตารางที่ 25 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ผาสามยอด	2,209	56.24	624	15.89	378	9.62
ทรัพย์ไพวัลย์	1,318	56.37	436	18.65	175	7.49
รวม	3,527	56.29	1,060	16.92	553	8.83

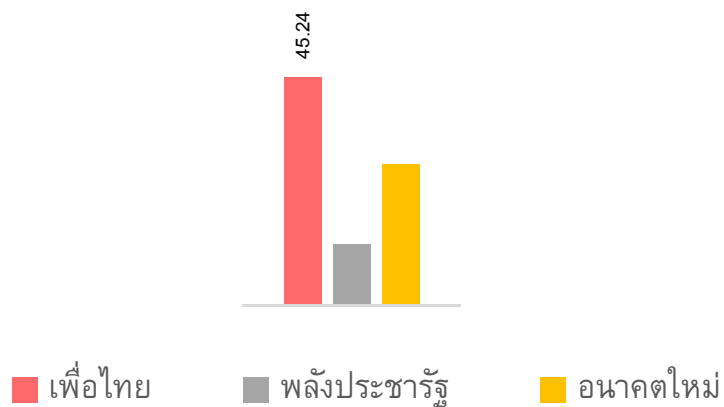
ภาพที่ 29 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 รายตำบล ของอำเภอเอราวัณ

3.7 เลือกตั้งล่วงหน้า

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 การเลือกตั้งล่วงหน้า ได้แก่ การเลือกตั้งในเขตและนอกเขตเลือกตั้งในราชอาณาจักร และการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ปรากฏว่า นายศรัณย์ชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุด 3,577 คะแนน รองลงมา คือ นายนิธินันท์ ได้ 2,218 คะแนน และนางเปล่งมณีได้ 966 คะแนน

ตารางที่ 26 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 เลือกตั้งล่วงหน้า

ตำบล	เพื่อไทย (11)		พลังประชาชน (9)		อนาคตใหม่ (5)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ในเขตและนอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร	3,577	45.24	2,218	28.05	966	12.28

ภาพที่ 30 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 2 เฉพาะการเลือกตั้งในเขตและนอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร

ข้อสังเกตการเลือกตั้ง มีดังนี้

ประกาศที่ 1 กระแสพรรคเพื่อไทย และบารมีของตระกูลทิมสุวรรณในพื้นที่

อย่างที่ทราบกันดีว่าจังหวัดเลยเป็นพื้นที่ฐานเสียงของพรรคเพื่อไทยอย่างเหนียวแน่นและยาวนานตั้งแต่ยุคพรรคไทยรักไทย พรรคพลังประชาชน จนถึงยุคพรรคเพื่อไทยไม่ต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ในภาคอีสาน นับตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ที่ครองพื้นที่ได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดเลยและชนะด้วยคะแนนเสียงอย่างถล่มทลายทั้งแบบ ส.ส. เขต และ ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ โดยเฉพาะเขตเลือกตั้งที่ 2 ที่ถือเป็นฐานเสียงหลักของตระกูลทิมสุวรรณ นอกจากนี้

ความนิยมส่วนบุคคลของตระกูลทิมสุวรรณจากการเคยเป็น ส.ส. ในพื้นที่มานาน การสร้างเครือข่ายและบารมีด้วยการประสานผลประโยชน์ทางการเมืองและการทำงานกับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกระแสพรรคเพื่อไทยในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 2 ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้สมัคร ส.ส. ไม่ว่าจะเป็นใคร หากแต่เป็นนามสกุลทิมสุวรรณก็มีโอกาสชนะสูงมากกว่าผู้สมัครคนอื่น ๆ และยิ่งลงสมัครในสังกัดพรรคเพื่อไทยแล้วยิ่งเป็นการสร้างคะแนนเสียงให้กับตระกูลทิมสุวรรณได้เป็นอย่างดี ทำให้การแข่งขันในเขตนี้ไม่ค่อยน่าสนใจมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับเขตอื่น ๆ ที่มีการแข่งขันกันสูงระหว่างผู้สมัครจากพรรคการเมืองที่หลากหลาย ผู้นำท้องถิ่นแห่งหนึ่งในอำเภอวังสะพุงได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยถึงการแข่งขันทางการเมืองที่ผ่านมาในเขตเลือกตั้งที่ 2 ว่า “ปกติเขต 2 จะไม่ค่อยเป็นที่สนใจเท่ากับเขตอื่น เพราะถูกผูกขาดโดยตระกูลทิมสุวรรณมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่สมัยรุ่นปู่ของเขา (นายสุรัตน์ ทิมสุวรรณ) เป็น ส.จ. จนมาถึงยุคคนเทพ และนั่นเขาก็เป็นมาหลายสมัย ชนะะพินิจ ลีทธิโห หลายหมื่นคะแนน ที่ผ่านมาก็คู่แข่งก็มีแต่พินิจ เห็นลงสมัครทุกครั้ง ไปพรรคนั้นก็บ้างพรรคนี้บ้างแต่ก็แพ้ทิมสุวรรณทุกครั้งและเยอะด้วย เขาเลยผูกขาดเขตนี้ อีกส่วนหนึ่งก็มาจากแรงสนับสนุนของการเมืองท้องถิ่น ทิมสุวรรณผูกขาดมานานมาก อาของเขาคือ นายออบจ. มาหลายสมัย อา คือ นายธนวุฒิ ทิมสุวรรณ เป็นน้องแท้ ๆ ของนายคนเทพ ซึ่งเป็นพ่อนายครุฑณ์ สรุปก็คือ ทิมสุวรรณมีฐานเสียงทั้งจังหวัด” (สัมภาษณ์ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562) ผู้นำท้องถิ่นคนดังกล่าวยังได้วิเคราะห์ความน่าจะเป็นต่อผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 2 ว่า “คงไม่เหนือความคาดหมายที่ตระกูลทิมสุวรรณจะชนะ เพราะเป็นพื้นที่ของเขา ความจริงเปล่งมณีอยู่เขต 3 แต่ครั้งนี้มาลงเขต 2 แข่งกับทิมสุวรรณ ฐานเสียงของเปล่งมณีมีแค่วังสะพุงซึ่งทับซ้อนกับทิมสุวรรณ เพราะบ้านเขาก็อยู่วังสะพุงเหมือนกัน” (สัมภาษณ์ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562) ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับผลการเลือกตั้งที่ผ่านมาที่ผู้สมัครจากตระกูลทิมสุวรรณชนะคู่แข่งอย่างถล่มทลายทั้งห่างจากผู้สมัครพรรคอื่นอย่างน้อย 2 หมื่นคะแนน เช่น ในปี 2544 นายคนเทพ ทิมสุวรรณ สังกัดพรรคไทยรักไทย ชนะด้วยคะแนนเสียง 37,802 คะแนน ห่างจากลำดับ 2 ถึง 22,483 คะแนน หรือในปี 2548 นางนันทนา ทิมสุวรรณ สังกัดพรรคไทยรักไทย ชนะด้วยคะแนนเสียง 52,652 คะแนน ห่างจากลำดับ 2 ถึง 39,982 คะแนน ต่อมาในปี 2550 สังกัดพรรคพลังประชาชน ชนะด้วยคะแนนเสียง 91,786 คะแนน ห่างจากผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นมากถึง 69,034 คะแนน และในปี 2554 สังกัดพรรคเพื่อไทย ยังสามารถ

ชนะคู่แข่งด้วยคะแนนเสียง 59,145 คะแนน ทิ้งห่างจากลำดับ 2 ถึง 44,436 คะแนน เช่นเดียวกับ การเลือกตั้งในครั้งนี้ แม้เขตเลือกตั้งที่ 2 จะได้รับความสนใจมากขึ้นเพราะเป็นการแข่งขันระหว่างตระกูล ที่มีชื่อเสียงในจังหวัดเลยระหว่างตระกูลทิมสุวรรณโดยมีนายศรัณย์ ลงสมัครในสังกัดพรรคเพื่อไทย และ ตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข โดยมีนางเปล่งมณี ลงสมัครในสังกัดพรรคพลังประชารัฐ ที่ทั้งคู่ต่างมีฐานเสียง สำคัญในเขตอำเภอวังสะพุง แต่ผลการเลือกตั้งในภาพรวมยังไม่เกินความคาดหมาย เพราะนายศรัณย์ สามารถเอาชนะนางเปล่งมณีด้วยคะแนนเสียงมากถึง 55,514 คะแนน ขณะที่นางเปล่งมณีได้เพียง 31,105 คะแนนเท่านั้น ซึ่งต่างกัน 24,409 คะแนน ผลคะแนนดังกล่าวสะท้อนได้อย่างชัดเจนว่า ตระกูล ทิมสุวรรณและพรรคเพื่อไทยยังได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องในเขตเลือกตั้งที่ 2 แม้จะนายศรัณย์จะไม่เคย มีประสบการณ์ทางการเมืองเลยและตลอดระยะเวลา 5 ปี หลังการรัฐประหารในปี 2557 พรรคเพื่อไทย ก็ไม่ได้มีบทบาททางการเมือง เนื่องจากถูกจำกัดการทำกิจกรรมทางการเมือง อีกทั้ง พรรคเพื่อไทย ยังมีคู่แข่งที่เคยเป็นอดีต ส.ส. จากตระกูลเร่งสมบูรณ์สุขที่อยู่ในสนามการเมืองของจังหวัดเลยมาอย่าง ยาวนานก็ตาม

นอกจากการอาศัยบารมีของตระกูลทิมสุวรรณของนายศรัณย์แล้ว จุดเด่นของนายศรัณย์ คือ การเป็นนักการเมืองรุ่นใหม่ สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยลำดับต้น ๆ ของประเทศ แม้เขาจะไม่เคย หาเสียงมาก่อนและปราศรัยไม่เก่ง แต่อาศัยการเดินทางทำลงพื้นที่พบปะประชาชนด้วยกริยาที่นุ่มนวลก็เป็น ส่วนหนึ่งที่ทำให้นายศรัณย์ถูกใจในสายตาชาวบ้าน ซึ่งประชาชนคนหนึ่งกล่าวถึงนายศรัณย์ขณะลงพื้นที่ หาเสียงว่า “เคยเห็นนายศรัณย์เป็นครั้งแรก ก่อนหน้านี้ไม่รู้จัก เห็นแต่ป้ายหาเสียงว่าเป็นนามสกุล ทิมสุวรรณ ไม่คิดว่าอายุจะยังน้อย เพราะนักการเมืองส่วนใหญ่ก็มีแต่อายุมาก ๆ ส่วนตัวก็อยากได้ คนรุ่นใหม่ไฟแรง มีแนวความคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาบ้านเมือง จังหวัดเลยบ้าง” (สัมภาษณ์ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562) ขณะที่ประชาชนอีกคนหนึ่งได้กล่าวถึงลักษณะท่าทางการหาเสียงของนายศรัณย์ว่า “ดูเหมือน เขาพูดไม่ค่อยเก่งเท่าไร พูดนุ่มนวล แต่ดูมีความตั้งใจ เขาก็เล่านโยบายให้ฟังว่าจะทำอะไร เราก็ชอบนะ รู้สึกใกล้ชิดชาวบ้าน จะได้มารับฟังปัญหา ส่วนคนอื่นไม่ค่อยเห็นลงพื้นที่เลย เห็นแต่รถหาเสียงมา วิ่งไปวิ่งมา” (สัมภาษณ์ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562)

ประการที่ 2 การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองและคามนิยมที่ลดลงของเปล่งมณีและเร่งสมบูรณ์สุข

การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองจากพรรคเพื่อไทยไปพรรคพลังประชารัฐเป็นปัจจัยหลักที่ส่ง ผลต่อคะแนนการเลือกตั้งของนางเปล่งมณีไปในทางลบไม่ต่างจากเขตเลือกตั้งอื่น ๆ แม้วางเปล่งมณี จะเคยเป็นอดีต ส.ส. มาหลายสมัย มีประสบการณ์ทางการเมือง รู้จักพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น ๆ ก็ตาม และเมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้ง ส.ส. ในปี 2554 พบว่า นางเปล่งมณีชนะนายสิทธิชัย สิทธิรัตน์ ผู้สมัคร จากพรรคภูมิใจไทย ห่างกันเพียง 701 คะแนนเท่านั้น ขณะที่คะแนนการเลือกตั้ง ส.ส. บัญชีรายชื่อของ พรรคเพื่อไทยชนะพรรคการเมืองอื่นอย่างถล่มทลาย สะท้อนว่า คะแนนนิยมของนางเปล่งมณีลดลง

อย่างมาก ยิ่งไปกว่าพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 2 เป็นพื้นที่ฐานเสียงเดิมของตระกูลทิมสุวรรณทำให้โอกาสชนะการเลือกตั้งในครั้งนี้น่าจะน้อยมากเมื่อเทียบกับตระกูลทิมสุวรรณ

ผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่งกล่าวถึงการย้ายพรรคการเมืองของนางเป็ล่งมณีว่า “ผมได้ลงพื้นที่ไปหาเสียงกับชาวบ้าน ส่วนใหญ่ชาวบ้านก็จะบอกกับผมว่า คนนั้น (นางเป็ล่งมณี) ครั้งนี้ไม่ได้เป็น ส.ส. หรือ เขาคิดผิดแล้วที่ย้ายพรรค ชาวบ้านจะจดจำนะครับ แต่ก่อนคนนี้เคยพูดว่ายังไง สัญญาว่าจะช่วยชาวบ้านยังไง แต่เขากลับย้ายไปพรรคใหม่ ชาวบ้านเขาเลยรู้สึกว่าเขาโดนหลอก หักหลัง บางที่ชาวบ้านก็ด่าอย่างรุนแรงบ้าง” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) เช่นเดียวกับผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่ง กล่าวว่า “แต่ก่อนก็เคยไปช่วยกัน ไปช่วยคุณเป็ล่งมณีหาเสียง เพราะอยู่พรรคเพื่อไทย ผมก็สนับสนุนเขาตลอด แต่พอเขาย้ายพรรคเราก็หยุดแค่นี้ เพราะอุดมการณ์เราไปกันไม่ได้ ย้ายแบบนี้จะตอบชาวบ้านยังไง เพราะมันหาเหตุผลไม่ได้ คุณมาหาเสียงจะทำเศรษฐกิจยั้งนั้น นโยบายอย่างนี้ ชาวบ้านเขาก็เห็นว่า 5 ปีที่ผ่านมา ชาวบ้านลำบากเขาก็ไม่เลือกอยู่แล้ว ยิ่งคุณย้ายพรรคเขายังไม่เลือก ครั้งนี้ผมลงพื้นที่หาเสียงไหวชาวบ้าน คำถามแรกที่ชาวบ้านถาม คือ คุณมาจากพรรคไหน ถ้าพรรคทหารก็ให้ไปเลย น้ำก็ไม่ต้องกิน สะท้อนอารมณ์ชาวบ้านว่าเขาโกรธและไม่ชอบมาก ๆ” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงกระแสความนิยมของนางเป็ล่งมณีที่ลดลงว่า “แต่ก่อนตระกูลเร่งสมบูรณ์สุขเขาเสียงดี ย้ายไปพรรคไหนก็ชนะหมด เป็น ส.ส. รวมกันมากกว่า 10 สมัย ปี 2550 ลงพรรคพลังประชาชนก็ชนะถล่มทลาย แต่มาปี 2554 ลงเพื่อไทย เกือบแพ้ทั้งคู่ นายปรีชาแพ้นายวัฒน์หลักพันคะแนน ส่วนนางเป็ล่งมณีนี้เฉียดฉิวพันนายสิทธิชัยหลักร้อย เพราะชาวบ้านแม้เขาชอบพรรค แต่เบื่อคน คนเดิม ๆ เป็นมานานแต่ก็ไม่มีอะไรพัฒนาขึ้นเลย แตกต่างจากคะแนนพรรคนะ เพื่อไทยได้คะแนนสูงกว่าคะแนน ส.ส. เขตรวมแล้วมากกว่า 3 หมื่นคะแนน อีกอย่างหลังยึดอำนาจเขาก็ไม่ค่อยอยู่พื้นที่เท่าไร น่าจะเป็นสาเหตุทำให้เขาแพ้” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

ดังนั้น การย้ายพรรคการเมืองของเป็ล่งมณีในขณะที่ความนิยมส่วนตัวลดลงจึงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้นางเป็ล่งมณีพ่ายแพ้การเลือกตั้งครั้งนี้ให้กับผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยอย่างถล่มทลาย

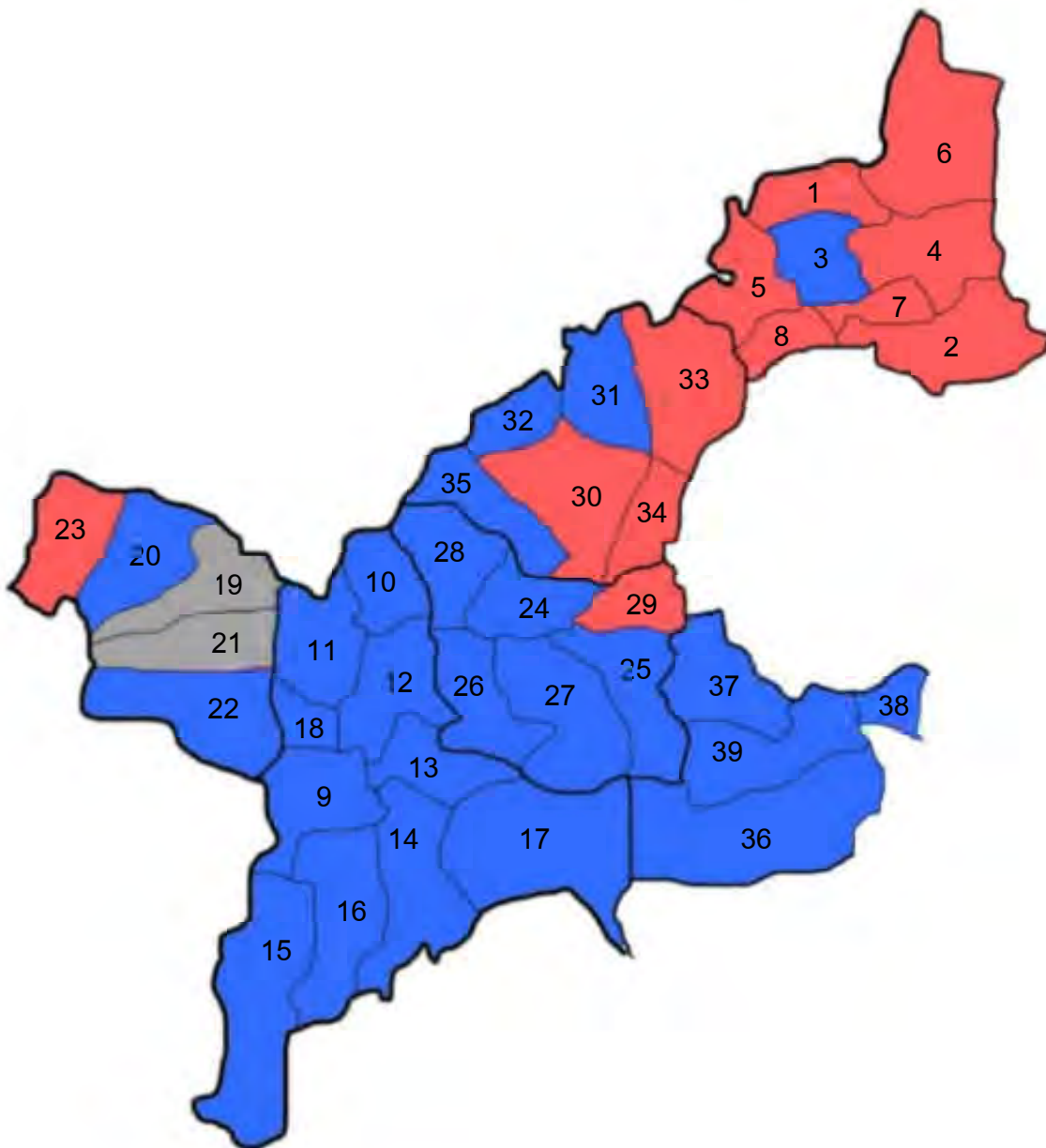

4. ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 ปรากฏว่า นายธนยศ ทิมสุวรรณ ผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย หมายเลข 4 ได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุด จำนวน 41,763 คะแนน (ร้อยละ 30.45) รองลงมา คือ นายสันติภาพ เชื้อบุญมี ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย หมายเลข 5 ได้ 35,287 คะแนน (ร้อยละ 25.73) ตามมาด้วย นายปรีชา เร่งสมบุญสุข ผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน หมายเลข 2 ได้ 22,291 คะแนน (ร้อยละ 16.25) จากจำนวนบัตรดีทั้งหมด 126,010 บัตร ขณะที่บัตรเสีย มีมากถึง 9,703 บัตร (ร้อยละ 7.08) และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 1,424 บัตร (ร้อยละ 1.04)

ตารางที่ 27 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3

หมายเลข	ชื่อผู้สมัคร	พรรคการเมือง	คะแนน	ร้อยละ
4	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	 ภูมิใจไทย	41,763	30.45
5	นายสันติภาพ เชื้อบุญมี	 เพื่อไทย	35,287	25.73
2	นายปรีชา เร่งสมบุญสุข	 พลังประชาชน	22,291	16.25
12	นายสุรยุทธ สุระท้าว	 อนาคตใหม่	11,639	8.49
16	นายอดุลย์วิชญ์เดช ตียะบุตร	 ประชาธิปัตย์	4,869	3.55
3	นายประจักษ์ ปัญญาคำ	 พลังปวงชนไทย	2,960	2.16
24	นางจิราภรณ์ ชูเลิศ	 พลังชาติไทย	1,029	0.75
9	นายบุญเข้ม คู่ป้อง	 เสรีรวมไทย	973	0.71
25	นายวชิระ พรหมเมตตา	 ไทยศรีวิไลย์	660	0.48
21	นางวิรอน รุจิไชยวัฒน์	 สามัญชน	640	0.47
	พรรคอื่น ๆ		3,899	2.84
	บัตรเสีย		9,703	7.08
	ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด		1,424	1.04
รวมทั้งสิ้น			137,137	100

ภาพที่ 31 แผนที่แสดงภาพรวมผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล

คำอธิบาย

อำเภอเชียงคาน

หมายเลข 1 ตำบลเชียงคาน, หมายเลข 2 ตำบลธาตุ, หมายเลข 3 ตำบลนาซ่าว, หมายเลข 4 ตำบล
เขาแก้ว, หมายเลข 5 ตำบลปากตม, หมายเลข 6 ตำบลบุษม, หมายเลข 7 ตำบลจอมศรี, หมายเลข
8 ตำบลหาดทรายขาว

อำเภอด่านซ้าย

หมายเลข 9 ตำบลด่านซ้าย, หมายเลข 10 ตำบลปากหมัน, หมายเลข 11 ตำบลนาดี, หมายเลข 12
ตำบลโคกงาม, หมายเลข 13 ตำบลโพนสูง, หมายเลข 14 ตำบลอิปั้ม, หมายเลข 15 ตำบลกกสะทอน,
หมายเลข 16 ตำบลโป่ง, หมายเลข 17 ตำบลวังยาว, หมายเลข 18 ตำบลนาหอ

อำเภอนาแห้ว

หมายเลข 19 ตำบลนาแห้ว, หมายเลข 20 ตำบลแสงภา, หมายเลข 21 ตำบลนาฝิง, หมายเลข 22
ตำบลนามาลา, หมายเลข 23 ตำบลเหล่ากอหก

อำเภอภูเรือ

หมายเลข 24 ตำบลหนองบัว, หมายเลข 25 ตำบลท่าศาลา, หมายเลข 26 ตำบลร่องจิก, หมายเลข
27 ตำบลปลาบ่า, หมายเลข 28 ตำบลลาดค่าง, หมายเลข 29 ตำบลสานตม

อำเภอท่าลี่

หมายเลข 30 ตำบลท่าลี่, หมายเลข 31 ตำบลหนองผือ, หมายเลข 32 ตำบลอาฮี, หมายเลข 33 ตำบล
น้ำแคม, หมายเลข 34 ตำบลโคกใหญ่, หมายเลข 35 ตำบลน้ำตุน

อำเภอวังสะพุง

หมายเลข 36 ตำบลทรายขาว, หมายเลข 37 ตำบลหนองจิว, หมายเลข 38 ตำบลปากปวน, หมายเลข
39 ตำบลเขาหลวง

4.1 อำเภอเชียงคาน

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 ของอำเภอเชียงคาน ปรากฏว่า นายสันติภาพ ชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดจำนวน 7 ตำบล จากทั้งหมด 8 ตำบล ยกเว้นตำบลนาข้าว ที่นายธนยศชนะด้วยคะแนนสูงสุด สำหรับผลคะแนนรวม นายสันติภาพ ได้ 11,800 คะแนน รองลงมา คือ นายธนยศได้ 8,451 คะแนน และนายปรีชาได้ 6,856 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 33,122 บัตร ส่วนบัตรเสีย 2,663 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 332 บัตร

ตารางที่ 28 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอเชียงคาน

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชาชน (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
เชียงคาน	861	14.85	1,913	33.00	1,234	21.29
ธาตุ	1,444	24.55	1,900	32.31	1,067	18.14
นาข้าว	2,146	29.88	2,040	28.41	1,223	17.03
เขาแก้ว	1,228	26.66	1,372	29.79	938	20.36
ปากตม	710	18.77	1,647	43.55	590	15.60
บุษม	1,031	22.13	1,820	39.06	865	18.57
จอมศรี	641	25.54	667	26.57	550	21.91
หาดทรายขาว	390	23.06	441	26.08	389	23.00
รวม	8,451	23.41	11,800	32.68	6,856	18.99

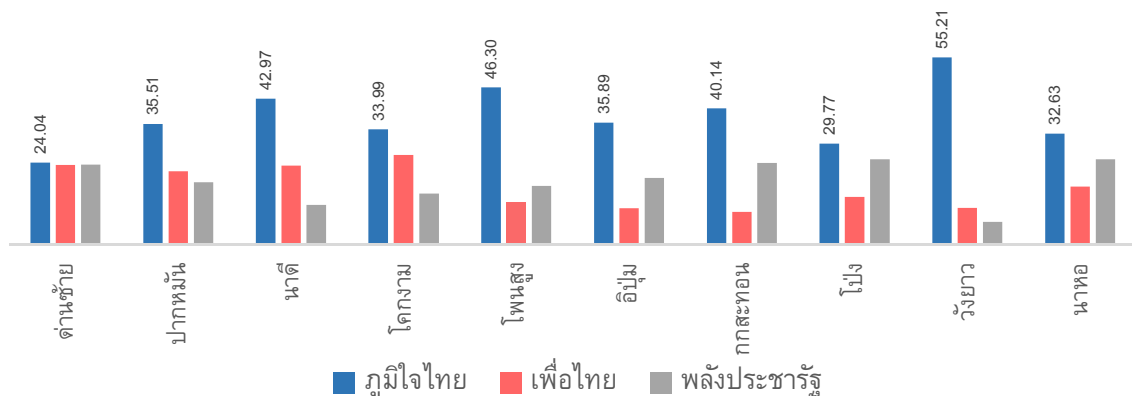
ภาพที่ 32 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอเชียงคาน

4.2 อำเภอด่านซ้าย

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 ของอำเภอด่านซ้าย ปรากฏว่า นายธนยศชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบลทั้งหมด 10 ตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายธนยศ ได้ 11,289 คะแนน รองลงมา คือ นายปรีชาได้ 6,052 คะแนน และนายสันติภาพได้ 5,132 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 28,664 บัตร ส่วนบัตรเสีย 1,947 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 342 บัตร

ตารางที่ 29 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอด่านซ้าย

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชาชน (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ด่านซ้าย	1,212	24.04	1,182	23.44	1,186	23.52
ปากหมัน	609	35.51	369	21.52	312	18.19
นาดี	1,017	42.97	549	23.19	276	11.66
โคกงาม	1,032	33.99	802	26.42	454	14.95
โพนสูง	1,475	46.30	390	12.24	546	17.14
อีปุม	1,078	35.89	316	10.52	587	19.54
กกสะท้อน	1,926	40.14	458	9.55	1,150	23.97
โป่ง	1,140	29.77	532	13.89	958	25.01
วังยาว	1,230	55.21	238	10.68	146	6.55
นาหอ	570	32.63	296	16.94	437	25.01
รวม	11,289	36.47	5,132	16.58	6,052	19.55

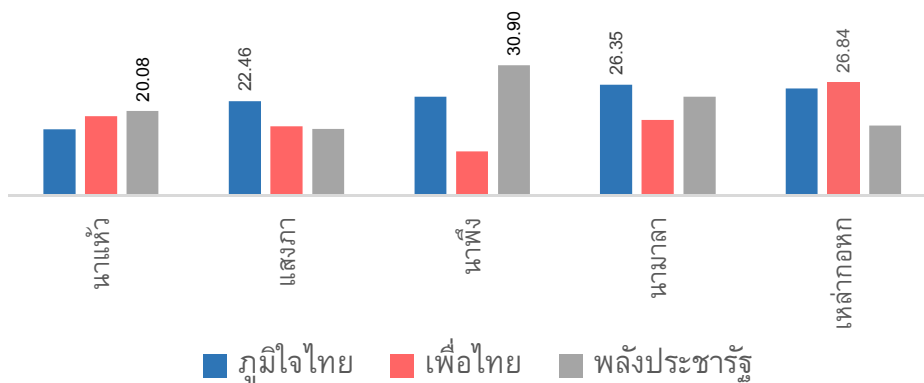
ภาพที่ 33 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอด่านซ้าย

4.3 อำเภอนาแห้ว

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 ของอำเภอนาแห้ว ปรากฏว่า นายธนะศชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุด แต่ชนะเพียง 2 ตำบล จากทั้งหมด 5 ตำบล เท่ากับนายปรีชาได้แก่ ตำบลแสงภาและตำบลนามาลา ส่วนนายปรีชาชนะในตำบลนาแห้วและตำบลนาพึ่ง สำหรับผลคะแนนรวม นายธนะศได้ 1,668 คะแนน รองลงมา คือ นายปรีชาได้ 1,548 คะแนน และนายสันติภาพได้ 1,329 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 6,624 บัตร ส่วนบัตรเสีย 473 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 73 บัตร

ตารางที่ 30 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอนาแห้ว

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชาชน (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
นาแห้ว	192	15.80	230	18.93	244	20.08
แสงภา	245	22.46	180	16.50	173	15.86
นาพึ่ง	303	23.52	136	10.56	398	30.90
นามาลา	526	26.35	359	17.99	469	23.50
เหล่ากอหก	402	25.44	424	26.84	264	16.71
รวม	1,668	23.26	1,329	18.54	1,548	21.59

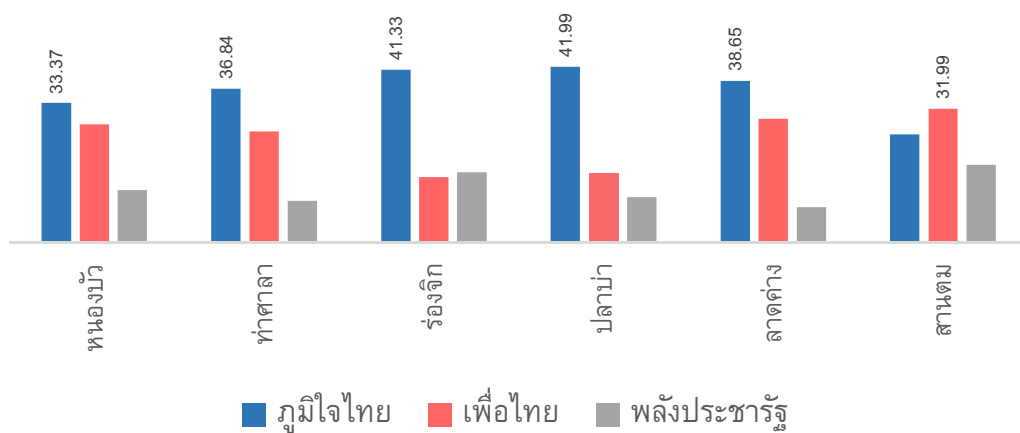
ภาพที่ 34 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอนาแห้ว

4.4 อำเภอกูเรือ

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 ของอำเภอกูเรือ ปรากฏว่า นายธนายศชนะผู้สมัคร จากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุดจำนวน 5 ตำบล จากทั้งหมด 6 ตำบล ยกเว้นตำบลสนามตม ที่นายสันติภาพชนะด้วยคะแนนสูงสุด สำหรับผลคะแนนรวม นายธนายศได้ 5,186 คะแนน รองลงมา คือ นายสันติภาพได้ 3,350 คะแนน และนายปรีชาได้ 1,849 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 12,938 บัตร ส่วนบัตรเสีย 999 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 149 บัตร

ตารางที่ 31 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอกูเรือ

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
หนองบัว	1,176	33.37	996	28.26	442	12.54
ท่าศาลา	805	36.84	581	26.59	218	9.98
ร่องจิก	1,325	41.33	502	15.66	540	16.84
ปลาบ่า	949	41.99	374	16.55	248	10.97
ลาดค่าง	538	38.65	411	29.53	118	8.48
สนามตม	393	25.87	486	31.99	283	18.63
รวม	5,186	36.82	3,350	23.78	1,849	13.13

ภาพที่ 35 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอกูเรือ

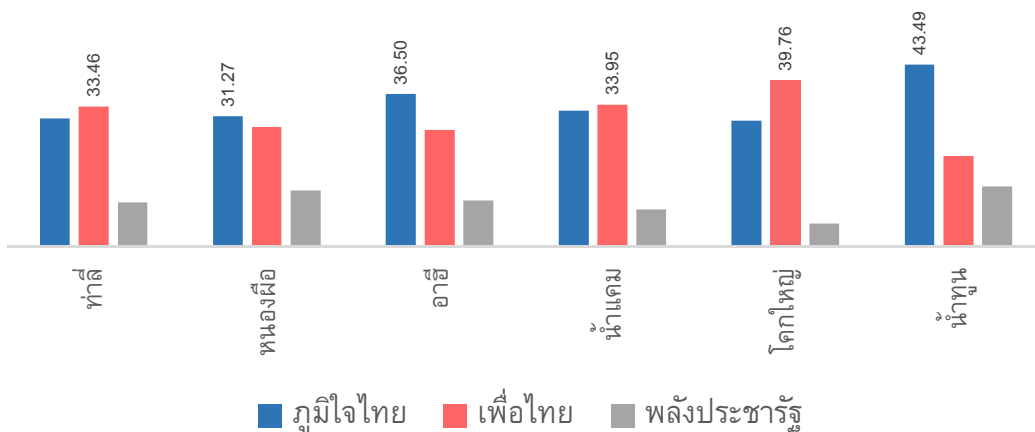

4.5 อำเภอกำลี้

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 ของอำเภอกำลี้ ปรากฏว่า นายณนยศชนะผู้สมัครจาก พรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุด แต่ชนะเพียง 3 ตำบล จากทั้งหมด 6 ตำบล เท่ากับนายสันติภาพ ได้แก่ ตำบลอาฮี ตำบลน้ำทุ่น และตำบลหนองผือ ส่วนนายสันติภาพชนะในตำบลทาลี ตำบลโคกใหญ่ และตำบลน้ำแคม สำหรับผลคะแนนรวม นายณนยศได้ 5,538 คะแนน รองลงมา คือ นายสันติภาพ ได้ 5,297 คะแนน และได้นายปรีชา 1,808 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 15,388 บัตร ส่วนบัตรเสีย 1,264 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 181 บัตร

ตารางที่ 32 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอกำลี้

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ทาลี	1,087	30.65	1,187	33.46	376	10.60
หนองผือ	1,301	31.27	1,194	28.70	561	13.49
อาฮี	971	36.50	742	27.89	295	11.09
น้ำแคม	1,078	32.53	1,125	33.95	298	8.99
โคกใหญ่	607	30.09	802	39.76	114	5.65
น้ำทุ่น	494	43.49	247	21.74	164	14.44
รวม	5,538	32.90	5,297	31.47	1,808	10.74

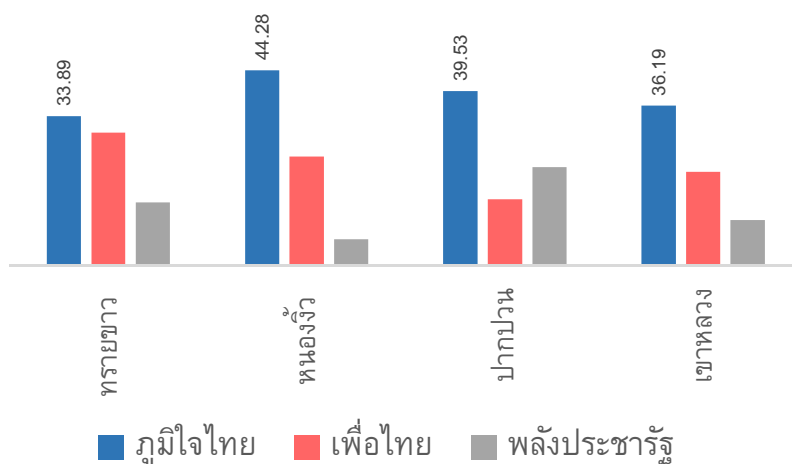
ภาพที่ 36 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอกำลี้

4.6 อำเภอวังสะพุง

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 ของอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลทรายขาว ตำบลหนองจิ้งิว ตำบลปากปวน และตำบลเขาหลวง) ปรากฏว่า นายธนยศชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น โดยมีคะแนนสูงสุดในทุกตำบล สำหรับผลคะแนนรวม นายธนยศได้ 8,941 คะแนน รองลงมา คือ นายสันติภาพได้ 5,702 คะแนน และนายปรีชาได้ 3,306 คะแนน จากบัตรดีทั้งหมด 21,839 บัตร ส่วนบัตรเสีย 2,005 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 160 บัตร

ตารางที่ 33 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ทรายขาว	3,031	33.89	2,689	30.07	1,285	14.37
หนองจิ้งิว	1,575	44.28	880	24.74	214	6.02
ปากปวน	2,032	39.53	776	15.09	1,148	22.33
เขาหลวง	2,303	36.19	1,357	21.32	659	10.36
รวม	8,941	37.25	5,702	23.75	3,306	13.77

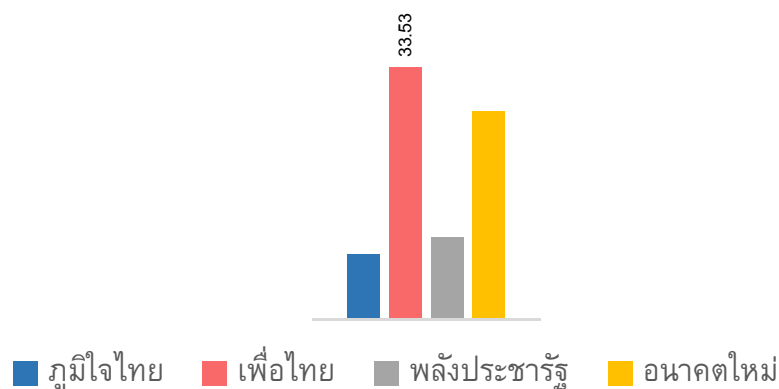
ภาพที่ 37 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 รายตำบล ของอำเภอวังสะพุง

4.7 เลือกตั้งล่วงหน้า

สรุปผลการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 การเลือกตั้งล่วงหน้า ได้แก่ การเลือกตั้งในเขตและนอกเขตเลือกตั้งในราชอาณาจักร และการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ปรากฏว่า นายสันติภาพชนะผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นโดยมีคะแนนสูงสุด แต่เป็นที่น่าสนใจว่า พรรคอนาคตใหม่ ซึ่งได้คะแนนเลือกตั้งรายหน่วยแทบจะทุกหน่วยเป็นลำดับที่ 4 แต่ผลคะแนนการเลือกตั้งล่วงหน้ากลับพบว่า มีคะแนนมาเป็นลำดับ 2 มากกว่านายปรีชาและนายธนยศ สำหรับผลคะแนนรวม นายสันติภาพได้ 2,551 คะแนน รองลงมา คือ นายสุรยุทธ์ ได้ 2,132 คะแนน นายปรีชาได้ 855 คะแนน และนายธนยศได้ 642 คะแนน

ตารางที่ 34 ผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 เลือกตั้งล่วงหน้า

ตำบล	ภูมิใจไทย (5)		เพื่อไทย (11)		พลังประชารัฐ (9)	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ในเขตและนอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร	690	8.64	2,677	33.53	872	10.92

ภาพที่ 38 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 3 เฉพาะการเลือกตั้งในเขตและนอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร

ข้อสังเกตการเลือกตั้ง มีดังนี้

ประการที่ 1 บารมีของตระกูลทิมสุวรรณ และการจัดสรรทรัพยากรผ่านนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แม้นายธนยศ ทิมสุวรรณ จะลงสมัครเป็น ส.ส. ครั้งแรก มีประสบการณ์ทางการเมืองน้อยกว่าผู้สมัคร ส.ส. อื่น เมื่อเปรียบกับนายปรีชา เร่งสมบุญสุข ที่ครองฐานเสียงทั่วทั้งจังหวัดทุกเขตเลือกตั้งมานาน หรือนายสันติภาพ เชื้อบุญมี มีฐานเสียงจากการเป็นนักการเมืองท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอด่านซ้ายมาหลายสมัย แต่ผลการเลือกตั้งที่ออกมากลับเป็นนายธนยศที่มีคะแนนเสียงลำดับที่หนึ่งได้เป็น ส.ส. จังหวัดเลยสำหรับเขตเลือกตั้งที่ 3

อย่างที่ทราบกันดีว่านายธนยศสามารถเอาชนะคู่แข่งส่วนหนึ่งมาจากนามสกุลทิมสุวรรณที่มีบารมีและอิทธิพลทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะฐานคะแนนเสียงจากบิดาคือ นายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเลยหลายสมัย ด้วยการอาศัยทั้งเครือข่ายทางการเมือง ระบบอุปถัมภ์ การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงงบประมาณที่ถูกผลักดันลงไปในพื้นที่อย่างต่อเนื่องผ่านโครงการขนาดใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค แหล่งน้ำ และการท่องเที่ยว ทำให้นายธนยศกลายเป็นผู้สมัคร ส.ส. ที่ได้เปรียบกว่าพรรคการเมืองอื่น ๆ แม้นายปรีชาจะเป็น ส.ส. มาหลายสมัย แต่การห่างหายจากพื้นที่มานานตั้งแต่การรัฐประหารในปี 2557 เป็นต้นมา ทำให้ความนิยมของนายปรีชาลดลง เช่นเดียวกับนายสันติภาพ แม้จะลงสมัครในนามของพรรคเพื่อไทยที่ครองฐานเสียงในพื้นที่มาอย่างยาวนาน แต่ชื่อเสียงของนายสันติภาพก็มีเพียงอำเภอด่านซ้ายเท่านั้น ขณะที่นายธนยศที่มาจากตระกูลทิมสุวรรณซึ่งเป็นที่รู้จักทั้งจังหวัด อีกทั้งการที่ท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมทำให้ประชาชนตัดสินใจที่จะเลือกนายธนยศมากกว่าผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคการเมืองอื่น แม้แต่พรรคเพื่อไทยก็ตาม โดยนายธนยศกล่าวว่า “คะแนนเสียงที่ได้นั้น มองว่าไม่ได้มาจากฐานเสียงของพ่อเพียงอย่างเดียว แต่เป็นในภาพรวม อย่างคนที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป เขาจะรู้จักคุณปู่มากกว่า (สุรัตน์ ทิมสุวรรณ) หรือลงมาก็มีคุณลุง (ธนเทพ ทิมสุวรรณ) และคุณป้า (นันทนา ทิมสุวรรณ) สุดท้ายคือคุณพ่อ (ธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ) แล้วแต่ช่วงอายุ เพราะตระกูลทิมสุวรรณอยู่ในแวดวงการเมืองในจังหวัดเลยมามากกว่า 40 ปี มีทั้งช่วยเหลือชาวบ้าน เป็นสิ่งที่ชาวบ้านจำ บางทีเขาจำชื่อจำหน้าไม่ได้ เขาก็จำนามสกุล ก็เป็นส่วนช่วยให้ได้คะแนนในตรงนี้” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

ขณะที่ผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่ง กล่าวว่า “สาเหตุที่เพื่อไทยแพ้เพราะขยับลงพื้นที่น้อย ทั้งที่ตัวผู้สมัครก็เป็นคนหน้าใหม่ ชาวบ้านแทบไม่รู้จัก แตกต่างจากธนยศที่ได้บารมีจากพ่อของเขา เขานักการเมืองท้องถิ่นมานาน ไปดูได้ ที่ผ่านมา อบจ. เขาทำอะไร เอาเครื่องจักร งบประมาณลงไปในพื้นที่ ชาวบ้านเขาได้ประโยชน์ เขาทำงานในพื้นที่มาตลอด ขณะที่พรรคอื่นพึ่งได้ปลดล็อกการเมืองไม่นานมานี้” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) ส่วนผู้นำชุมชนแห่งหนึ่งกล่าวถึงการชนะการเลือกตั้ง

ของนายธนายศว่า “ที่เขาชนะไม่เกี่ยวกับพรรคภูมิใจไทยเลย เขาเลือกเพราะตัวบุคคลมากกว่า เพราะนามสกุลทิมสุวรรณไปถามใคร ใครก็รู้ เขาอยู่ในพื้นที่มานาน”

ประการที่ 2 การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมือง และความเบื่อหน่ายนักการเมืองเดิม

การที่นายปรีชาตัดสินใจย้ายจากพรรคเพื่อไทยไปพรรคพลังประชารัฐไม่ว่าด้วยสาเหตุใดก็ตาม ถือว่าเป็นการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงพอสมควรที่จะทำให้นายปรีชาพ่ายแพ้การเลือกตั้งในครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับนักการเมืองของจังหวัดเลยในอดีตหลังจากการย้ายพรรค ประกอบกับกระแสความนิยมส่วนตัวของนายปรีชาที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจากในขณะที่ย้ายพรรคเป็น ส.ส. มาหลายสมัย หรือเป็นรัฐมนตรีไม่ปรากฏผลงานที่เป็นรูปธรรมมากนักจนเป็นความเบื่อหน่ายนักการเมืองเก่า ๆ มากขึ้น แม้นายปรีชาจะมีเครือข่ายทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอย่างเหนียวแน่น แต่เมื่อนายปรีชาย้ายพรรคการเมืองไปอยู่ตรงข้ามกับพรรคเพื่อไทย จึงเป็นคำถามว่าเครือข่ายเหล่านั้นยังจะให้การสนับสนุนนายปรีชาเช่นเดิมหรือไม่ จากการให้สัมภาษณ์ของผู้นำท้องถิ่นแห่งหนึ่ง กล่าวว่า “นายปรีชาเป็น ส.ส. มาหลายสมัย เป็นรัฐมนตรีมาหลายกระทรวง แต่ผลงานแทบจะไม่มี ไปถามชาวบ้านที่เขาเลือกเพราะอยู่เพื่อไทยมากกว่า ตอนนายปรีชาเป็นรัฐมนตรีก็มีข่าวโยกย้ายข้าราชการ พวกท้องถิ่นเองมากกว่าการพัฒนาพื้นที่ เขาเคยมีแผลตรงนี้” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562) ผู้นำท้องถิ่นคนดังกล่าว ยังกล่าวต่อว่า “ตนเคยสนับสนุนนายปรีชาสมัยอยู่เพื่อไทย เพื่อนหลายคนก็สนับสนุนช่วยหาเสียงบ้าง พอเขาย้ายพรรคเขาก็ไปขอให้ผู้นำชุมชนผู้นำท้องถิ่นให้การสนับสนุน ตอนอยู่ต่อหน้าเขาก็รับปากว่าจะช่วย แต่พอเขากลับไปบ้านเขาก็ไม่กล้าพูดเต็มปากกับชาวบ้านว่าขอให้เลือกนายปรีชา เพราะชาวบ้านเขาถามว่าทำไมถึงย้ายพรรค เขาก็ตอบได้ไม่ชัด” (สัมภาษณ์ วันที่ 22 พฤษภาคม 2562)

เช่นเดียวกับผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่ง กล่าวว่า “แต่ก่อนที่นายปรีชาชนะการเลือกตั้งในปี 2554 เพราะอยู่พรรคเพื่อไทย พื้นที่พรรคเขาเหนียวแน่น ถ้าเขาไม่อยู่พรรคเพื่อไทยในครั้งนั้นผมว่าก็แพ้นายวสันต์ สังขทรัพย์” (สัมภาษณ์ วันที่ 24 พฤษภาคม 2562) ไม่ต่างจากผู้นำชุมชนแห่งหนึ่งกล่าวว่า “ด้วยความเบื่อหน่ายนักการเมืองเดิม ๆ พอประชาชนเขามีตัวเลือกที่ใหม่กว่า แม้นคนนั้นจะไม่มีประสบการณ์ทางการเมือง เขาก็จะหันไปเลือกคนใหม่อยู่แล้ว อย่างเช่น ส.ส. ธนายศ เขาลงครั้งแรกแต่เขาเห็นผลงานจากตระกูลเขา พัฒนาพื้นที่ต่อ ได้งบประมาณตลอด หรือคุณสันติภาพก็เป็นคนใหม่ได้กระแสพรรคไป” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 เมษายน 2562)

เมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ในครั้งนี้ พบว่า นายปรีชาแพ้ในเกือบทุกตำบล มีเพียงตำบลนาแห้วและตำบลนาพึงเท่านั้น สะท้อนว่า ความนิยมของนายปรีชาลดลงอย่างชัดเจน และการที่นายปรีชาย้ายไปอยู่พรรคพลังประชารัฐก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดตัวเลือกทางการเมืองใหม่มากขึ้น ส่งผลให้นายปรีชาได้คะแนนเสียงน้อย เพราะฐานเสียงเดิมของนายปรีชาหันมาเลือกผู้สมัคร ส.ส. ใหม่จากพรรคเพื่อไทย หรือเลือกนายธนายศ จากพรรคภูมิใจไทยแทน

ประกกรที่ 3 เขตพื้นที่ใหญ่กระจัดกระจาย ความยากของการหาเสียง และความประมท
ของพรรคเพื่อไทย

เขตเลือกตั้งที่ 3 ของจังหวัดเลยถือเป็นเขตที่มีความยากลำบากต่อการหาเสียงมากที่สุด
และยังเป็นพื้นที่ที่มีความห่างไกลกันพอสมควร ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน
ความหนาแน่นของประชากรต่ำ การตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของประชาชนกระจัดกระจาย จึงทำให้
เขตเลือกตั้งที่ 3 มีลักษณะเป็นแนวยาวมีขนาดพื้นที่มากกว่าเขตเลือกตั้งอื่นๆ เมื่อวัดระยะห่างของตำบลที่
อยู่เหนือสุดและใต้สุด คือตำบลบุษุม อำเภอเชียงคาน และตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย พบว่า ห่างกัน
เกือบ 200 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางเกือบ 4 ชั่วโมง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สมัคร ส.ส. ในเขตเลือกตั้งนี้
หาเสียงและเข้าถึงประชาชนในทุกพื้นที่ค่อนข้างลำบาก ผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่งกล่าวว่า
“การมาลงเขตนี้ถือว่าทำททยพอสมควร นอกจากจะมีคู่แข่งที่มีชื่อเสียงและมีประสบการณ์ทางการเมือง
มานานแล้ว ยังเป็นพื้นที่ที่กว้าง เดินทางค่อนข้างลำบาก บางวันไปหาเสียงอยู่ที่อำเภอนาแห้วตอน 9 โมง
เช้า มีความเสี่ยงที่อำเภอเชียงคานช่วงบ่าย สุดท้ายต้องเลิกไปเพราะไกลมาก ไปถึงก็เกือบเย็น ทำให้เรา
ต้องขยันมากขึ้น ต้องวางแผนเป็นอย่างดี” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤษภาคม 2562) ผู้สมัคร ส.ส. คนดังกล่าว
ยังได้เล่าประสบการณ์การลงพื้นที่อีกว่า “ตอนลงพื้นที่ไปหาชาวบ้าน เขาเจอบางคนแทบร้องไห้ ผมก็ตกใจ
ว่าเกิดอะไรขึ้น เขาบอกว่านานๆ ทีจะมีคนลงมาหาเขา มาถามความเป็นอยู่ของชาวบ้าน เพราะหมู่บ้าน
เขาอยู่ไกล อยู่บนเขา เขาเลยดีใจ” (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤษภาคม 2562)

เช่นเดียวกับ ผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองหนึ่งที่เคยถูกวางตัวให้ลงสมัคร ส.ส. ในเขตเลือกตั้ง
ที่ 3 กล่าวว่า “ตอนนั้นเขาวางตัวให้ผมลงเขต 3 เพราะเป็นพื้นที่เดิมของภรรยาผม แต่ผมไม่เอาเพราะ
มันไกลมาก กว้างมาก หาเสียงลำบาก และมีเวลาน้อย ตอนนั้นไม่รู้หรือทว่าใครจะลง ปรีชาหรือ
ธนยศจะลง แต่ผมก็ปฏิเสธไป ผมเลยตัดสินใจย้ายพรรค พรรคใหม่เลยให้ผมลงเขตใน 1” (สัมภาษณ์
22 พฤษภาคม 2562) ความเห็นข้างต้นไม่แตกต่างจากนายสันติภาพที่ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยถึงปัจจัย
ส่วนหนึ่งที่ทำให้พ่ายแพ้การเลือกตั้งว่า “ความห่างไกลของพื้นที่ การเข้าถึงประชาชนลำบาก ด้วยข้อจำกัด
ด้านเวลา และเป็นผู้สมัครหน้าใหม่ที่ชาวบ้านอาจไม่รู้จัก เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ได้คะแนนน้อย” (สัมภาษณ์
22 พฤษภาคม 2562)

นอกจากนี้ ปฏิเสธไม่ได้ว่าพรรคเพื่อไทยในฐานะเจ้าของพื้นที่เดิมที่ครองฐานเสียงมานาน
มีความประมทต่อการเลือกตั้งในครั้งนี้ และยังมียึดติดว่าประชาชนจะยังเลือกพรรค มิใช่เลือกคนจาก
พรรคตรงข้าม ค่ำกล่าวขานที่ว่า เอาเสาไฟฟ้ามาลงก็ได้ จึงใช้ไม่ได้อีกต่อไป แม้ประชาชนบางส่วนที่เคย
เลือกพรรคเพื่อไทยจะไม่หันไปเลือกพรรคพลังประชารัฐหรือประชาธิปัตย์เพราะถือว่าอยู่ฝ่ายตรงข้าม
ชัดเจน แต่ประชาชนก็มีตัวเลือกที่จะหันไปกาให้พรรคอื่นๆ ที่มีผู้สมัครโดดเด่นมากกว่าอย่างเช่น
นายธนยศ จากพรรคภูมิใจไทย หรือพรรคการเมืองที่มีแนวความคิดหรืออุดมการณ์ไปในทิศทางเดียวกัน
นั่นก็คือ พรรคอนาคตใหม่ แกนนนำหาเสียงพรรคการเมืองหนึ่งกล่าวว่า “พรรคเพื่อไทยมั่นใจในฐานเสียง
ของตนมากเกินไป แม้การเลือกตั้งที่ผ่านมา มา ตั้งแต่ยุคไทยรักไทย พลังประชาชน จนถึงพรรคเพื่อไทย

จะชนะยกจังหวัด แต่การเลือกตั้งครั้งนี้ไม่เหมือนเดิม โดยเฉพาะเขต 3 มันเป็นการวัดว่าคนจะเลือกพรรคหรือตัวบุคคล ทีมสุวรรณหรือเร่งสมบูรณ์สุข ผลออกมาคือคนเขาเลือกทีมสุวรรณ ผมถามชาวบ้านเลือกเพราะอะไร เกือบทุกคนจะตอบตรงกันว่า เลือกเพราะทีมสุวรรณ เขาไม่ได้เลือกเพราะภูมิใจไทย แต่ถามว่าชอบพรรคไหน เขาก็บอกว่าชอบเพื่อไทย แสดงว่าเขายังศรัทธาเพื่อไทยอยู่ จึงเป็นคำถามว่าทำไมเขาไม่เลือกผู้สมัครจากเพื่อไทย” (สัมภาษณ์ วันที่ 20 มิถุนายน 2562)

ขณะที่แกนนำพรรคเพื่อไทยคนหนึ่งวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งที่พรรคเพื่อไทยได้คะแนนเสียงน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ว่า “ความจริงแล้วพรรคเพื่อไทยมีโอกาสชนะ แต่ด้วยระบบการทำงานที่บกพร่อง การจัดเครือข่ายไม่ดี ขาดการวางแผนและกลยุทธ์ทางการตลาดที่ดี การปราศรัยน้อยและการลงพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ทั้งที่พื้นที่กว้างและมีเวลาหาเสียงน้อย ทำให้ชาวบ้านไม่รู้จักผู้สมัครของพรรค ซึ่งแตกต่างจากพรรคอื่น ๆ ที่เป็นตระกูลดังในจังหวัดเลย ทำงานการเมืองระดับประเทศมานาน และมีบาร์มีพอสสมควรถือว่าเป็นการประมาทพอสสมควรถ” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562) ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับนายสันติภาพ ที่ยอมรับว่า “สิ่งที่ทำให้ได้คะแนนน้อยมาจากหลายสาเหตุ เช่น การลงพื้นที่ไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน เนื่องจากมีเวลาที่จำกัดและกระชั้นชิด อีกทั้งพื้นที่แต่ละแห่งห่างไกลกันพอสสมควรถ นอกจากนี้คู่แข่งในเขต 3 ถือว่าแข็งพอสสมควรถเมื่อเปรียบเทียบกับเขตอื่น ๆ ซึ่งตอนแรกตนไม่ทราบว่าใครจะมาลงสมัครแข่งขัน แต่มาทราบทีหลังว่าเป็นเป็นผู้สมัครจากทั้ง 2 ตระกูลดังของจังหวัดเลย” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562)

ประการที่ 4 การแย่งชิงคะแนนกันเองของพรรคเพื่อไทยและอนาคตใหม่

อย่างที่ทราบกันดีว่าอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยและพรรคอนาคตใหม่มีความโดดเด่นไม่ต่างกันมากนัก จากปัจจัยนี้เองส่งผลให้เกิดการแย่งชิงคะแนนกันเองระหว่างผู้สมัคร ส.ส. จากสองพรรคการเมือง ผู้ที่เคยเลือกพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งครั้งก่อน แต่ครั้งนี้ได้เลือกพรรคอนาคตใหม่ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่า “เป็นการตัดสินใจที่ยากพอสสมควรถว่าจะเลือกใครดี เพราะทั้งสองคนต่างเป็นผู้สมัครหน้าใหม่ ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก แต่เหตุผลที่เลือกอนาคตใหม่เพราะมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ชัดเจนมากกว่าเพื่อไทย” (สัมภาษณ์ 14 กรกฎาคม 2562)

เช่นเดียวกับประชาชนคนหนึ่งที่มีสิทธิเลือกตั้งเป็นครั้งแรก กล่าวว่า “ได้เลือกตั้งครั้งนี้เป็นครั้งแรกเมื่ออายุ 23 ปี ตนได้ติดตามข่าวสารการเมืองมาตลอด ส่วนตัวแล้วชื่นชอบพรรคเพื่อไทย แต่ที่ผ่านมามองเห็นว่าเพื่อไทยไม่สามารถเป็นรัฐบาลที่มีเสถียรภาพเท่าใด และยังติดกับการเมืองเก่า ๆ พอสสมควรถใหม่เกิดขึ้นอย่างพรรคอนาคตใหม่ เราก็เลยรู้สึกมีความหวัง เห็นวิสัยทัศน์ของคุณธนธรเลยทำให้เราชอบมากขึ้น เลยเลือกอนาคตใหม่ แต่เราไม่รู้หรือว่าคนลง ส.ส. เป็นใคร เราเลือกเพราะธนธรเพราะพรรคมากกว่า” “ถามว่าเสียตายใหม่ ก็เสียตายนะที่ ส.ส. เป็นของพรรคอื่นที่ไม่ใช่เพื่อไทย ถ้ามีบัตร 2 ใบ เหมือนเดิมก็จะดี เราอาจเลือก ส.ส. เขตเพื่อไทย และเลือกพรรคอนาคตใหม่แทน แต่มันใบเดียวเลยตัดสินใจลำบากพอสสมควรถ” (สัมภาษณ์ 14 กรกฎาคม 2562)

ความเห็นข้างต้น ไม่ต่างจากนายสันติภาพ ผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคเพื่อไทย ที่กล่าวถึงการลงพื้นที่หาเสียงว่า “ฐานเสียงบางส่วนไปอยู่กับอนาคตใหม่ เวลาลงพื้นที่ไปพบกับกลุ่มวัยรุ่น ถามว่าเลือกพรรคไหน เขาบอกเลยว่าเลือกอนาคตใหม่ มันเลยทำให้ผมไม่ได้คะแนนจากตรงนี้ หากไม่มีอนาคตใหม่ผมอาจชนะ” (สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562)

เมื่อนับคะแนนรวมกันเฉพาะพรรคเพื่อไทยที่ได้ 35,287 คะแนน และพรรคอนาคตใหม่ที่ได้ 11,639 คะแนน จะพบว่า มี 46,926 คะแนน มากกว่านายธนายศที่ได้ 41,763 คะแนน เห็นได้ว่าคะแนนของสองพรรคการเมืองนี้สูงกว่าคะแนนของนายธนายศกว่า 5 พันคะแนน ทั้งนี้ ประชาชนที่สนับสนุนประชาธิปไตยไม่สามารถที่จะหันเหไปกาพรรคใดพรรคเดียวได้ เนื่องจากทั้งสองพรรคมีความโดดเด่นไม่ต่างกัน ในส่วนของผู้สมัคร แม้นายสันติภาพและสุรยุทธเป็นคนใหม่ทั้งคู่แต่ด้วยกระแสพรรคของทั้งคู่ จึงทำให้คะแนนต้องถูกแย่งชิงกันไปเอง

เลือกตั้ง
2562

บทที่ 6

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี 2562 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ในเขตจังหวัดเลย ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 499,481 คน แบ่งเขตเลือกตั้งเป็น 3 เขต (จากเดิม 4 เขต) พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. มาจากหลากหลายพรรค โดย ส.ส. ที่ได้รับเลือกตั้งมาจากสองพรรคการเมือง คือ พรรคเพื่อไทย (เขตเลือกตั้งที่ 1 และ 2) และพรรคภูมิใจไทย (เขตเลือกตั้งที่ 3) ผู้สมัครจำนวนหนึ่งมาจากตระกูลที่มีบทบาทและชื่อเสียงในทางการเมืองของจังหวัดเลยอย่างยาวนาน เช่น ตระกูลเร่งสมบุญสุข ตระกูลสังขทรัพย์ และตระกูลทิมสุวรรณ ในอดีตทั้ง 3 ตระกูลเคยทำงานร่วมกันและสังกัดพรรคการเมืองเดียวกัน คือ พรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชน กระทั่งปี 2552 ตระกูลสังขทรัพย์ได้แยกตัวออกไปสังกัดพรรคภูมิใจไทย และในปี 2561 ตระกูลเร่งสมบุญสุขได้ย้ายไปร่วมงานกับพรรคพลังประชารัฐ ส่วนพรรคอื่นๆ เช่น พรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อชาติ พรรคประชาธิปัตย์ แม้จะมีการลงพื้นที่หาเสียงโดยแกนนำคนสำคัญของพรรค แต่การเลือกตั้งครั้งนี้กลับไม่ได้ส่งผลกระทบต่อผู้สมัครที่มาจากตระกูลการเมืองสำคัญในจังหวัดเลยแต่อย่างใด ยกเว้นกรณีพรรคอนาคตใหม่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 พิจารณาจากผลคะแนนการเลือกตั้ง ส.ส. ทั้งสามเขต ดังนี้

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย เขตเลือกตั้งที่ 1, 2 และ 3 (เฉพาะ 3 ลำดับแรก)

หมายเลข	ชื่อผู้สมัคร		พรรคการเมือง	คะแนน	ร้อยละ
เขตเลือกตั้งที่ 1					
4	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล		เพื่อไทย	53,289	40.33
12	นายทศพล สังขทรัพย์		ภูมิใจไทย	21,164	16.02
1	นายวันชัย บุชบา		พลังประชารัฐ	19,367	14.66
เขตเลือกตั้งที่ 2					
11	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ		เพื่อไทย	55,514	42.02
9	นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข		พลังประชารัฐ	31,105	23.54
5	นายนิธินันท์ อินทรโฆสิต		อนาคตใหม่	13,271	10.04
เขตเลือกตั้งที่ 3					
4	นายธนยศ ทิมสุวรรณ		ภูมิใจไทย	41,763	30.45
5	นายสันติภาพ เชื้อบุญมี		เพื่อไทย	35,287	25.73
2	นายปรีชา เร่งสมบุญสุข		พลังประชารัฐ	22,291	16.25

จากตารางที่ 35 แสดงเฉพาะผลการเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกในเขตเลือกตั้งที่ 1 พบว่าสามลำดับแรกที่ได้คะแนนสูงที่สุด มาจากตระกูลการเมืองที่เป็นอดีต ส.ส.เลย หลายสมัย อย่างนายทศพล สังขทรัพย์ จากพรรคภูมิใจไทย ทายาททางการเมืองของ พ.ต.อ.กฤษ สังขทรัพย์ ซึ่งต้องแข่งขันกับคู่แข่งสำคัญ อย่างนายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล จากพรรคเพื่อไทย และนายวันชัย บุชบา อดีต ส.ส.เลย จากพรรคพลังประชารัฐ ทำให้การแข่งขันในเขตเลือกตั้งที่ 1 นี้ ก่อนหน้าการเลือกตั้งมีการวิเคราะห์ว่าผลคะแนนน่าจะสูสีและคาดการณ์ได้ยาก เนื่องจากคู่แข่งทั้ง 3 พรรคใหญ่ต่างมีศักยภาพ พิจารณาจากนายทศพล และวันชัย ต่างเคยเป็นอดีต ส.ส.ทั้งคู่ ส่วนนายเลิศศักดิ์ แม้จะไม่เคยเป็น ส.ส. มาก่อน ทว่าความเจนจัดในการเมืองท้องถิ่นจากการเคยเป็นนายกเทศมนตรีเมืองวังสะพุง ตลอดจนสังกัดพรรคการเมืองที่ชาวอีสานนิยมมากที่สุดอย่างพรรคเพื่อไทย จึงทำให้มีศักยภาพที่เพียงพอในการแข่งขัน ผลการเลือกตั้งที่ปรากฏดังตารางข้างต้น พบว่าผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยได้คะแนนสูงที่สุด ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบจากทั้ง

3 เขต พบว่า ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย ยังสามารถทำคะแนนทิ้งห่างจากลำดับที่สองได้มากที่สุดด้วย

เมื่อวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งที่ 1 พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งของนายเลิศศักดิ์ คือ การสังกัดพรรคการเมืองที่เป็นที่นิยมของชาวอีสานอย่างพรรคเพื่อไทยด้วยนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนแถบชนบทเป็นอย่างดี อันพิจารณาได้จากตั้งแต่พรรคไทยรักไทยพลังประชาชน และเปลี่ยนมาเป็นเพื่อไทย ส.ส.ที่สังกัดพรรคการเมืองดังกล่าวนี้ ยังคงได้รับความนิยมอย่างไม่เสื่อมคลาย กระทั่งกล่าวได้ว่า พรรคเพื่อไทยเริ่มได้ความจงรักภักดีในเชิงสถาบันการเมืองต่อประชาชนผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียง เพราะแม้แต่นายเลิศศักดิ์ ผู้ชนะการเลือกตั้ง ยังให้ความเห็นสำคัญว่า “ถ้าผมลงอนาคตใหม่ก็อาจยังจะแพ้อยู่ เพราะชาวบ้านยังยึดติดกับพรรคเพื่อไทย ผมเลยตัดสินใจอยู่พรรคเพื่อไทยต่อไป” ตลอดจนความกังวลใจของเขา ที่แสดงออกเมื่อครั้งพรรคเพื่อไทยยังไม่สามารถระบุตัวผู้รับสมัครเลือกตั้งในเขตจังหวัดเลยทั้ง 3 เขตได้อย่างแน่นอน กระทั่งในเขตเลือกตั้งที่ 2 ซึ่งพรรคเพื่อไทยเลือกนายศรัณย์ ทิมสุวรรณ วางตัวให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค โดยให้เลิศศักดิ์ เปลี่ยนการลงสมัครรับเลือกตั้งไปในเขตที่ 1 ซึ่งเขาคงทึ่ง ทั้ง ๆ ที่ฐานคะแนนเสียงอยู่ในเขตอำเภอวังสะพุง ซึ่งเป็นพื้นที่ของเขตเลือกตั้งที่ 2

ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ คือ ลักษณะส่วนบุคคลของนายเลิศศักดิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางยุทธศาสตร์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยเขาได้เผยต่อผู้วิจัยว่า ความชอบส่วนบุคคลที่มีต่อการเมือง จึงวางเป้าหมายชีวิตไว้ว่า อนาคตประสงค์ที่จะลงสมัครแข่งขันทางการเมืองให้ได้ในระดับชาติ โดยเริ่ม “ชีวิตทางการเมือง” ผ่านการลงสมัครเป็นนายกเทศมนตรีเมืองวังสะพุง กระทั่งได้รับเลือกตั้งและทำงานต่อเนื่องมาหลายสิบปี ทั้งนี้ เห็นโอกาสเหมาะสมในการลงสมัครเลือกตั้ง ส.ส. ในครั้งนี้ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อยู่ในเขตเลือกตั้งที่เคยเป็นนายกเทศมนตรีก็ตาม แต่มั่นใจว่าสามารถเอาชนะคู่แข่งสำคัญจากอีกสองพรรคการเมืองได้ การวิเคราะห์คู่แข่งชั้นของนายเลิศศักดิ์ แสดงให้เห็นว่าเขาไม่ได้มีความหนักใจมากนัก เนื่องจากความนิยมในพรรคเพื่อไทยดังการวิเคราะห์ข้างต้น ประกอบกับลักษณะส่วนบุคคลของคู่แข่งชั้นที่มีจุดอ่อน คือ ในกรณีนายทศพล แม้จะเป็นอดีต ส.ส.หลายสมัย ทว่าผลงานที่ผ่านมาไม่ประจักษ์มากนัก ตลอดจนอายุที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ไม่เป็นที่ดึงดูดใจต่อประชาชน ทางด้านนายวันชัย อดีต ส.ส. หนึ่งสมัย เขาเห็นว่า นายวันชัยได้รับเลือกตั้งจากความนิยมของพรรคเพื่อไทย แต่คุณสมบัติส่วนตัวนั้นไม่มีความโดดเด่นแต่ประการใด การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนเช่นนี้ นายเลิศศักดิ์ยังระบุต่อว่า ได้มาจากการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจทั้งในระดับปริญญาตรีและโท ทั้งยังช่วยให้เขาสามารถวางแผนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างทันท่วงทีในระยะเวลาอันจำกัด กล่าวคือ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งจะใช้วิธีการพิจารณาจากคะแนนของพรรคเพื่อไทยในการเลือกตั้งครั้งก่อนจากระดับเขตตำบลต่าง ๆ ที่พรรคได้รับคะแนนเสียงน้อย และจะให้ความสำคัญกับเขตพื้นที่นั้น ๆ ก่อนพื้นที่อื่น เช่น การตั้งเวทีปราศรัยการใช้เวลากับเขตตำบลนั้น ๆ ให้มากกว่าเขตอื่น ผลการเลือกตั้งรายตำบลของเขตเลือกตั้งที่ 1 พบว่า นายเลิศศักดิ์ ชนะการเลือกตั้งรายเขตตำบลทุกตำบล ยกเว้นตำบลนาอ้อที่พ่ายให้กับผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทย โดยมีคะแนนเสียงน้อยกว่าเพียง 19 เสียง

ผลการเลือกตั้งในเขตที่ 2 พบว่า นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ทายาทตระกูลการเมืองสำคัญของจังหวัดเลยจากพรรคเพื่อไทย ได้รับชัยชนะเหนือคู่แข่งคนสำคัญคือ นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข จากพรรคพลังประชารัฐ ก่อนการเลือกตั้ง การแข่งขันในเขตนี้ถือว่ามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการต่อสู้กันระหว่างตระกูลการเมืองสำคัญของจังหวัดเลย คือ “ทิมสุวรรณ” และ “เร่งสมบุญสุข” การเลือกตั้งในปี 2554 จังหวัดเลยแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 4 เขต นางเปล่งมณี ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. สังกัดพรรคเพื่อไทยในเขตเลือกตั้งที่ 3 และตระกูลทิมสุวรรณ คือ นางนันทนา ทิมสุวรรณ ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. สังกัดพรรคเพื่อไทยเช่นกันในเขตเลือกตั้งที่ 2 ทว่าการเลือกตั้งครั้งนี้แบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 3 เขต เขตเลือกตั้งที่ 2 นั้นพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก กล่าวคือ ยังคงพื้นที่ของอำเภอเดิมแทบทั้งหมด ได้แก่ อำเภอวังสะพุง (บางส่วน) อำเภอผาขาว อำเภอภูหลวง อำเภอหนองหิน และอำเภอภูกระดึง ส่วนที่เพิ่มเข้ามาคือ บางส่วนของอำเภอเอราวัณ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงวิเคราะห์ได้ว่าฐานคะแนนเสียงเดิมของเขตเลือกตั้งที่สองเป็นของตระกูลทิมสุวรรณ ดังนั้น การแบ่งเขตการเลือกตั้งใหม่โดยลดจำนวนเขตเลือกตั้งลง ส่งผลให้ตระกูลเร่งสมบุญสุข ไม่มีทางเลือกมากนัก จำเป็นต้องลงสมัครแข่งขันกับตระกูลทิมสุวรรณที่มี “แต้มต่อ” จากฐานคะแนนเสียงเดิม ประกอบกับการที่นายปรีชา เร่งสมบุญสุข อดีต ส.ส. 9 สมัย ต้องไปลงแข่งขันในเขตเลือกตั้งที่ 3 จึงทำให้เปล่งมณี จำเป็นที่จะต้องสู้กับคู่แข่งที่มีศักยภาพอย่างแท้จริง ซึ่งผลการเลือกตั้งที่ปรากฏข้างต้น พบว่า แม้ตระกูลทิมสุวรรณ จะส่งทายาททางการเมืองที่มีอายุเพียง 27 ปี อย่างนายศรัณย์ ลงเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งแทนมารดา (นางนันทนา ทิมสุวรรณ) ทว่าสามารถเอาชนะนางเปล่งมณี ได้อย่าง “ขาดลอย” โดยมีคะแนนมากกว่าประมาณ 24,000 คะแนน

นอกจากการแบ่งเขตเลือกใหม่แล้ว ยังมีปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 2 ได้แก่ ความนิยมในพรรคเพื่อไทย เมื่อรวมกับการที่นางเปล่งมณีที่เคยสังกัดพรรคเดียวกันนี้ ย้ายไปสังกัดพรรคพลังประชารัฐ ซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบขั้วตรงข้าม จึงส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเลือกผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยได้ไม่ยากนัก ประกอบกับการมีบัตรเลือกตั้งเพียงหนึ่งใบ จึงทำให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งต้องตัดสินใจโดยพิจารณาจากทั้ง “คนและพรรค” ซึ่งตระกูลทิมสุวรรณมีครบทั้งสองอย่าง ปัจจัยต่อมา ได้แก่ คะแนนความนิยมส่วนบุคคลของนางเปล่งมณี กล่าวได้ว่านางเปล่งมณีอาศัย “บารมีจากการเป็นคนในตระกูลเร่งสมบุญสุขและพรรคเพื่อไทย” ในการได้รับเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา พิจารณาจากผลการเลือกตั้งในปี 2554 เธอสามารถเอาชนะคู่แข่งจากพรรคภูมิใจไทย ด้วยคะแนนห่างกันเพียง 710 คะแนนเท่านั้น ในขณะที่ผลการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทยได้มากถึงร้อยละ 62.56 ปัจจัยสำคัญประการสุดท้ายคือ กลยุทธ์การจัดวางผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. ของพรรคเพื่อไทยในจังหวัดเลยระหว่างเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นว่ามีการ “วางหมาก” เพื่อให้ นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล” ซึ่งมีฐานเสียงเดิมในเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง เนื่องจากเป็นอดีตนายกเทศมนตรีมาก่อน ย้ายไปรับสมัครเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 1 เพื่อ “รับมือ” กับคู่แข่งที่น่าเกรงขามถึง 2 คน จึงทำให้นายศรัณย์มีคู่แข่งสำคัญเพียงคนเดียวนั่นคือ นางเปล่งมณี ปัจจัยสำคัญเหล่านี้ส่งผลให้ “ตระกูลทิมสุวรรณ” ชนะเลือกตั้งในเขตที่ 2 ได้ไม่ยากนัก

ผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 สร้างความประหลาดใจให้กับประชาชนชาวจังหวัดเลยพอสมควร เนื่องจากนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข จากพรรคพลังประชารัฐ อดีต ส.ส. 9 สมัย พ่ายการเลือกตั้งให้กับ “คนตระกูลทิมสุวรรณ” คือ นายธนยศ ทิมสุวรรณ จากพรรคภูมิใจไทย และที่น่าสังเกตคือ นายธนยศ เป็น “ผู้สมัครรับเลือกตั้งวัยหนุ่ม” รุ่นราวคราวเดียวกัน เป็นลูกพี่ลูกน้อง และลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นครั้งแรกเช่นเดียวกับนายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ผู้ชนะการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 2 ยิ่งไปกว่านั้น ความพ่ายแพ้ของนายปรีชายังสามารถกล่าวได้ว่า “หมดรูป” เนื่องจากได้คะแนนเป็นลำดับที่ 3 และมีคะแนนตามผู้ชนะเกือบสองหมื่นคะแนน ขณะที่นายสันติภาพ เชื้อบุญมี ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย ได้คะแนนเป็นลำดับที่สอง กระทั่งกล่าวได้ว่า การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ของจังหวัดเลยนี้ เป็นเขต “ข้างชนข้าง” อย่างแท้จริง เนื่องจากการต่อสู้ระหว่างตระกูลทางการเมือง และความนิยมในพรรคการเมืองควบคู่ไปด้วยกัน ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวชี้ขาดผลการเลือกตั้ง วิเคราะห์ได้ ดังนี้

ประเด็นแรก ชัยชนะของนายธนศมาจากกรณีเครือข่ายการเมืองระดับท้องถิ่น และการเป็นคนในตระกูลทิมสุวรรณเป็นสำคัญ พิจารณาจากบิดาของเขาคือนายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย 4 สมัยติดต่อกัน ตรงกับที่นายธนยศได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยโดยตรงไปตรงมาว่า เขตเลือกตั้งที่ 3 ไม่ได้เป็นฐานเสียงของตระกูลทิมสุวรรณโดยตรง แต่ได้อาศัยชื่อเสียงและบารมีของตระกูลที่สร้างผลงานให้กับจังหวัดเลยมายาวนาน ตั้งแต่เมื่อครั้งคุณปู่ (นายสุวัฒน์ ทิมสุวรรณ อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนแรก) และปัจจุบัน เครือข่ายของบิดาใน อบจ.เลย ได้ผลักดันงบประมาณการพัฒนาจังหวัดผ่านชุมชนต่าง ๆ และโครงสร้างพื้นฐานจำนวนมาก ตรงกับข้อมูลจากนักการเมืองท้องถิ่นผู้หนึ่งในจังหวัดเลยที่สรุปได้ว่า เครือข่ายของนายธนาวุฒิ ผู้เป็นบิดานั้น ทำงานผ่าน อบจ.เลย มีการมีการผลักดันการพัฒนาจาก อบจ. เข้าสู่ชุมชนในวงกว้าง เครื่องจักรในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 แทบทั้งหมด และมีความมั่นคงเนื่องจากทำงานติดต่อกันเป็นเวลานาน แม้ว่าจะชะงักลงไปในช่วงที่ นายธนาวุฒิถูกสั่งให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวในตำแหน่งนายก อบจ.เลย จากคำสั่ง คสช.ที่ 35/2560 ก็ตาม (ปัจจุบันได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 11/2562 ให้นายธนาวุฒิ กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม) ทว่าเครือข่ายที่นายธนาวุฒิสั่งสมมาเป็นระยะเวลายาวนาน สามารถขับเคลื่อนเพื่อเป็น “หัวคะแนน” ให้กับบุตรชายอย่างนายธนยศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สอง ความพ่ายแพ้ของนายปรีชา กล่าวได้ว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นายปรีชาพ่ายแพ้การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 อย่างหมดรูป มาจากสาเหตุสำคัญสองประการ คือ ประการแรก การย้ายพรรคการเมืองจากพรรคเพื่อไทยไปยังพรรคพลังประชารัฐ เนื่องจากสองพรรคการเมืองนี้มีลักษณะอุดมการณ์ทางการเมืองที่แบบชัดตรงข้าม คล้ายกับกรณีในเขตเลือกตั้งที่ 2 ซึ่งภรรยาของนายปรีชา (นางเปล่งมณี) ก็พ่ายแพ้แบบหมดรูปเช่นเดียวกัน ทว่าบารมีของนายปรีชานั้นไม่เหมือนกับภรรยา กล่าวคือเขาเป็นอดีต ส.ส. จังหวัดเลยถึง 9 สมัย และยังเป็นรัฐมนตรีในกระทรวงสำคัญ ๆ ดังนั้น จึงพอจะมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนในจังหวัดเลยแทบทุกรุ่นอายุ กระนั้นก็ดี การย้ายพรรคด้วยเหตุผลแบบ “ฟังไม่ขึ้น” โดยระหว่างการรณรงค์หาเสียง เขากล่าวกับผู้เข้าร่วมฟังปราศรัยในทำนองที่ว่า ตนนั้นไม่ได้ “ขายตัว”

ให้กับพรรคพลังประชารัฐ แต่เป็นกระบวนการที่สามารถทำได้ตามกฎหมายเลือกตั้ง คำตอบที่ไม่ตรงกับคำถามเช่นนี้จึงอาจทำให้ประชาชนพิจารณาได้ว่านายปรีชาไม่ได้ให้ความสำคัญกับอุดมการณ์ของพรรคการเมืองแต่ประการใด ในขณะที่พรรคเพื่อไทยกำลังจะกลายเป็นสถาบันทางการเมืองในระบบการเมืองไทย สาเหตุประการต่อมาคือ การที่ว่างเว้นจากการเลือกตั้งและกิจกรรมทางการเมืองโดยนักการเมืองมาเป็นเวลานานกว่า 5 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์หลายคน ทั้งนักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชน ผู้สนใจทางการเมืองในจังหวัดเลย กล่าวตรงกันว่า การรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในเดือนพฤษภาคม ปี 2557 ได้นำไปสู่การงดเว้นกิจกรรมทางการเมืองที่จัดขึ้นโดยนักการเมือง และการ “เก็บตัว” ที่ค่อนข้างเงียบขมวดของนายปรีชาและภรรยา ผู้นำท้องถิ่นท่านหนึ่งให้ข้อมูลต่อไปว่า เขาและภรรยาใช้ชีวิตส่วนใหญ่อู่ที่กรุงเทพฯ เนื่องจากไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้ จึงส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนายปรีชาในจังหวัดเลยหายไปด้วย ขณะที่ตระกูลทิมสุวรรณได้สร้างเครือข่ายการเมืองท้องถิ่นอย่างเหนียวแน่น จึงทำให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

ความพ่ายแพ้ของนายปรีชา ข้างต้นหากนำข้อมูลคะแนนผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดเลย ในบทที่ 5 มาวิเคราะห์ พบว่า ในการเลือกตั้งปี 2554 นายปรีชาเลือกที่จะลงรับสมัครเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบไปด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอท่าลี่ และอำเภอภูเรือ (บางส่วน) โดยให้ภรรยา ลงรับสมัครเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบไปด้วย อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ (บางส่วน) และอำเภอวังสะพุง (ส่วนใหญ่) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเลือกตั้งในครั้งนี้จังหวัดเลยแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น 3 เขต จึงทำให้นายปรีชาเลือกที่จะลงรับสมัครเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ อำเภอท่าลี่ อำเภอเชียงคาน อำเภอวังสะพุง (ในส่วนที่ไม่รวมกับเขตเทศบาลเมืองวังสะพุง) กล่าวได้ว่า เขตเลือกตั้งที่ 3 นั้น เป็นฐานเสียงส่วนใหญ่ของภรรยา ในการเลือกตั้งเมื่อปี 2554 และอำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ (บางส่วน) เคยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ซึ่งปรีชาเคยเป็น ส.ส. มาก่อน การแบ่งเขตเลือกตั้งในลักษณะนี้เอง ที่อาจเป็น “แรงเสริม” ทำให้นายปรีชาพิจารณาว่า แม้จะย้ายพรรคมาสังกัดพรรคพลังประชารัฐ ทว่าฐานเสียงในเขตเลือกตั้งเคยเป็นของตระกูลเร่งสมบูรณ์สุข มาก่อน อีกทั้งอำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ (บางส่วน) ซึ่งตนเคยเป็น “เจ้าของพื้นที่” ยังถูกผนวกรวมกับเขตเลือกตั้งที่ 3 ด้วย ดังนั้น การย้ายเขตเลือกตั้งมายังเขต 3 จึงน่าจะเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุด ทว่าผลการเลือกตั้งกลับไม่เป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้ เนื่องจากเขตอำเภอท่าลี่ นายธนยศจากพรรคภูมิใจไทยสามารถเอาชนะได้ 3 ตำบล จากทั้งหมด 6 ตำบล โดยนายปรีชาได้รับคะแนนเสียงเป็นลำดับที่สาม มีพักจะต้องกล่าวถึง ผลการเลือกตั้งจากอำเภอภูเรือ (บางส่วน) นายธนยศสามารถเอาชนะได้ทั้ง 6 ตำบล โดยนายปรีชาได้รับคะแนนเสียงเป็นลำดับที่สาม ในส่วนพื้นที่ที่แต่เดิมนายปรีชาคิดว่าเคยเป็นฐานคะแนนเสียงของภรรยา คือ อำเภอด่านซ้าย ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นายธนยศชนะการเลือกตั้งจากทุกตำบล โดยนายปรีชาได้คะแนนมาเป็นลำดับที่สอง (คะแนนทิ้งห่างกว่า 5,000 คะแนน) เช่นเดียวกับอำเภอวังสะพุง (บางส่วน) ที่นายธนยศชนะทุกตำบล อำเภอภูเรือ (บางส่วน) นายธนยศชนะการเลือกตั้ง 5 ตำบลจาก

6 ตำบล โดยนายปรีชาได้รับคะแนนเสียงเป็นลำดับที่สาม ส่วนที่คะแนนใกล้เคียงกันที่สุดคือ อำเภอ นนาแห้ว นายธนายศสามารถเอาชนะปรีชาด้วยคะแนนห่างกัน 120 คะแนน

ประเด็นที่สาม การเตรียมความพร้อมที่น้อยเกินไปและความประมาทของผู้สมัครพรรคเพื่อไทย การเลือกตั้งในเขตที่ 3 พรรคเพื่อไทยส่งนายสันติภาพ เชื้อบุญมี อดีตนายกเทศมนตรีตำบลด่านซ้าย เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายสันติภาพเป็นทายาททางการเมืองของนายสะดวก เชื้อบุญมี อดีต ส.ส. จังหวัดเลย 2 สมัย ทว่าชื่อเสียงของบิดาได้เลือนหายไปตามกาลเวลา ภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงเขต การเลือกตั้งและการย้ายสังกัดพรรคของ “คนตระกูลรุ่งสมบูรณ์สุข” จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้สมัคร เลือกตั้งจากพรรคเพื่อไทย นายสันติภาพให้ข้อมูลกับผู้วิจัยว่า ตนเพิ่งจะไปสมัครสมาชิกพรรค เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2561 ที่ผ่านมา และพรรคไม่ได้มีมติเลือกเพียงคนเดียวในการคัดเลือกเป็นตัวแทนของเขตเลือกตั้ง ที่ 3 กระทั่งพรรคตัดสินใจเลือกตน ต่อมาเมื่อมีการกำหนดพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 3 จากคณะกรรมการ การเลือกตั้ง โดยอำเภอด่านซ้าย ซึ่งเป็นฐานเสียงเนื่องจากเคยเป็นนายกเทศมนตรีตำบลด่านซ้ายหลายสมัย ถูกรวมเข้ากับเขตเลือกตั้งนี้ จึงทำให้อุปสรรคอย่างหนึ่งเพิ่มขึ้นมา คือ การแบ่งเขตพื้นที่ของเขตเลือกตั้งที่ 3 เนื่องจากบางเขตพื้นที่อย่างเช่นอำเภอนาแห้วกับอำเภอเชียงคานห่างกันด้วยระยะทาง 130 กิโลเมตร ประกอบกับเวลาที่กระชั้นชิด จึงทำให้ไม่สามารถเดินทางรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งโดยตนเองได้ทุกพื้นที่

อย่างไรก็ดี แม่นายสันติภาพจะได้แสดงถึงความไม่พร้อมของตนในการรับสมัครเลือกตั้งครั้งนี้ ทว่า อีกด้านหนึ่ง เขายอมรับว่าด้วยเช่นกันว่าการได้รับเป็นผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทยทำให้ตนมีความคาดหวัง ในผลการเลือกตั้งได้พอสมควร เนื่องจากกระแสความนิยมของพรรคดังกล่าวในแถบภาคอีสานยังคงมีอยู่ อย่างมีเสถียรภาพ จุดแข็งดังกล่าวส่งผลให้นายสันติภาพต้องเลือกรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งจากเขตพื้นที่ ที่ห่างไกลก่อน ทำให้ละเลยกับพื้นที่ที่เป็นฐานคะแนนเสียงของตนในเขตอำเภอด่านซ้าย พิจารณาจาก ผลคะแนนของอำเภอดังกล่าว ที่นายสันติภาพพ่ายแพ้ให้กับผู้สมัครจากทั้งพรรคภูมิใจไทยและพรรค พลังประชารัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทยได้รับคะแนนเสียง “ทิ้งห่าง” ผู้สมัครจาก พรรคเพื่อไทยและพรรคพลังประชารัฐกว่าสองเท่า และแม้แต่เขตตำบลด่านซ้าย ซึ่งสันติภาพเคยเป็น นายกเทศมนตรียังพ่ายแพ้ให้กับผู้สมัครจากพรรคภูมิใจไทยอยู่ดี

ประเด็นสุดท้าย การได้รับคะแนนเสียงที่เกินคาดของพรรคอนาคตใหม่ เนื่องจากต้องยอมรับ อย่างหนึ่งว่าอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยกับพรรคอนาคตใหม่ใกล้เคียงกัน เช่น การประกาศ นโยบายการหยุดสู้บอดอำนาจของ คสช. ในระหว่างรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ประกอบกับปัจจุบันทั้งสอง พรรคการเมืองทำงานร่วมกันในฐานะพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากผลคะแนน พบว่า ผู้ชนะในเขตเลือกตั้งที่ 3 คือ นายธนายศ ทิมสุวรรณ เอาชนะนายสันติภาพ เชื้อบุญมี จากพรรคเพื่อไทย ประมาณ 6,000 คะแนน โดยตัวแทนจากพรรคอนาคตใหม่ในเขตนี้ได้รับคะแนนเสียง 11,639 คะแนน ดังนั้น หากไม่มีพรรคอนาคตใหม่ในเขตเลือกตั้งนี้ ผลการเลือกตั้งในเขต 3 อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจาก เดิมได้

2. อภิปรายผลการวิจัย

ระบบพรรคการเมืองและการเลือกตั้งในประเทศไทยได้รับการศึกษาจากนักวิชาการทั้งภายในและต่างประเทศ โดยภาพรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยและงานวิชาการ พบว่าระบบพรรคการเมืองของไทยไม่ได้มีลักษณะเช่นเดียวกับคำอธิบายพรรคการเมืองแบบตะวันตก⁷⁸ เช่น งานของสิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ (2549) ชื่อพรรคการเมืองไทยในยุคปฏิรูป⁷⁹ (Thai Political Parties in the Age of Reform) ข้อเสนอของงานชิ้นนี้มีอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก พัฒนาการของพรรคการเมืองไทยไม่ได้สอดคล้องกับแนวคิดของพรรคการเมืองแบบตะวันตก ดังนั้น จึงได้นำเสนอตัวแบบในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบพรรคการเมืองไทยจากพัฒนาการทางการเมืองไทย โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก พรรคการเมืองภายใต้ระบอบราชการ ระยะที่สอง ช่วงเวลาแห่งการประนีประนอมกับเครือข่ายการเมืองในชนบท และระยะที่สาม พรรคการเมืองที่ถูกควบคุมโดยเครือข่ายธุรกิจแบบทุนนิยมสมัยใหม่ ประการที่สอง ผลกระทบที่ตามมาจากประเด็นแรก ก่อให้เกิดการปรับตัวและการขยายตัวในความสามารถของพรรคการเมืองทั้งในเรื่องบทบาทและหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการปรับเปลี่ยนในประเด็นการสรรหานักการเมืองเข้ามาในพรรค โครงสร้างและช่องทางสำหรับการเลือกตั้ง ตลอดจนการกำหนดนโยบายของพรรค โดยการเกิดขึ้นของพรรคการเมืองเครือข่ายธุรกิจแบบทุนนิยมสมัยใหม่หรือพรรคไทยรักไทย (ต่อมาคือพรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทย ตามลำดับ) มีสาเหตุจาก การลดงบประมาณการพัฒนาจังหวัดนำไปสู่การเสื่อมคลายของเครือข่ายอุปถัมภ์ในท้องถิ่น กฎเกณฑ์จากรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ซึ่งเอื้อประโยชน์ให้เกิดพรรคการเมืองขนาดใหญ่ การลดบทบาทระบอบราชการแบบเดิม และความทันสมัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่า งานของสิริพรรณ มีทั้งข้อค้นพบที่สอดคล้องและไม่สอดคล้อง กล่าวคือ ในประเด็นที่สอดคล้องพบว่า การเลือกตั้งและระบบพรรคการเมืองของไทยภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งฯ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ไม่สามารถส่งเสริมให้ระบบพรรคการเมืองของไทยไปสู่สิ่งที่เรียกว่าการเป็นสถาบันทางการเมือง (Political Institution) ได้ เนื่องจากกฎเกณฑ์บางประการที่ขัดต่อการส่งเสริมความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง เช่น เหตุอันนำไปสู่การยุบพรรคการเมืองนั้นมีหลายประการ โดยบางประการมีความคลุมเครือ อาทิ การให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกพรรค ชี้นำ ครอบงำ กิจกรรมของพรรค การกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข⁸⁰ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าในขั้นตอนการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมายฉบับดังกล่าว ที่มีต่อการยุบพรรคการเมืองที่

78 Duncan McCargo, "Thailand's political parties: Real, authentic and actual," in *Political Change in Thailand: Democracy and Participation*, (ed.) K. Hewison (London and New York: Routledge, 1997): 114–131.

79 Siripan Nogsuan Sawasdee, *Thai Political Parties in the Age of Reform* (Bangkok: Institute of Public Policy Studies, 2006).

80 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พุทธศักราช 2561, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 135 ตอนที่ 68 ก (12 กันยายน 2561): 40-97.

ไม่สอดคล้องกับการสร้างความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง คือ “พรรคการเมืองควรตั้งยาก ยุง่าย”⁸¹

ความไม่สอดคล้องกันทั้งหมดระหว่างงานของสิริพรรณ กับงานวิจัยชิ้นนี้ คือ การสร้างพรรคการเมืองแบบเครือข่ายธุรกิจทุนนิยมสมัยใหม่ จริงอยู่ที่พรรคเพื่อไทย (หรือพรรคไทยรักไทยในอดีต) เป็นพรรคการเมืองที่มีลักษณะดังกล่าวภายใต้การนำของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ทว่าสำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้ ลักษณะของกลุ่มธุรกิจทุนนิยมสมัยใหม่ไม่ได้เด่นชัดมากนัก เนื่องจากมีส่วนผสมของเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ของการเมืองท้องถิ่นเข้ามา หากพิจารณาเฉพาะผลการเลือกตั้งในจังหวัดเลย พบว่าตระกูลทิมสุวรรณ ซึ่งเป็นตระกูลการเมืองเก่าแก่ของจังหวัดเลย มีพื้นฐานการทำธุรกิจจากการรับงานสัมปทานของรัฐตั้งแต่อดีตคือ นายสุรัตน์ ทิมสุวรรณ (ปู่ของนายศรัณย์และนายธนยศ ทิมสุวรรณ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยและได้รับการเลือกตั้งในครั้งนี้) เจ้าของกิจการโรงไม้หินในจังหวัดเลย อีกทั้งยังพยายามสร้างเครือข่ายการเมืองท้องถิ่นผ่านการลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเมื่อนายสุรัตน์เสียชีวิต บุตรชาย คือ นายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ ได้กระทำเช่นเดียวกับบิดา กระทั่งสามารถสร้างเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ท้องถิ่น เพื่อช่วยบุตรชาย คือ ธนยศ ทิมสุวรรณ ให้สามารถ “ฝ่ากระแสความนิยมของพรรคเพื่อไทย” รวมทั้ง เอาชนะอดีต ส.ส. 9 สมัยอย่างปริชา เร่งสมบุญรุ่งสุขลงได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะรัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ออกแบบมาให้ไม่สามารถมีพรรคการเมืองใดพรรคหนึ่งได้รับเสียงข้างมากแต่เพียงพรรคการเมืองเดียว พิจารณาจากผลการเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา ไม่มีพรรคการเมืองใดสามารถครองเสียงข้างมากได้อย่างเด็ดขาด และพรรคการเมืองที่ได้รับที่นั่งในระบบแบ่งเขตมากที่สุดคือพรรคเพื่อไทยไม่สามารถได้รับจำนวน ส.ส. เพิ่มจากระบบบัญชีรายชื่อได้ เนื่องจากเกณฑ์การคำนวณคะแนนพึงมีทั้งหมด พรรคเพื่อไทยได้รับเลือกตั้ง ส.ส. ในระบบแบ่งเขตเกินโควตาไปแล้ว ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเปิดโอกาสให้มีพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น มีพักจะต้องกล่าวถึงปัญหาการคำนวณคะแนนการเลือกตั้งที่พรรคการเมืองขนาดเล็กได้รับเลือกตั้งในขณะที่คะแนนไม่ถึงคะแนนพึงมีในการคำนวณขั้นแรก และกลายเป็นทางเลือกให้บรรดาผู้ประสงค์รับสมัครเลือกตั้งตัดสินใจลงสมัครในพรรคการเมืองอื่น ๆ นอกจากพรรคเพื่อไทย

อย่างไรก็ดี เครือข่ายพรรคการเมืองแบบกลุ่มธุรกิจทุนนิยมสมัยใหม่ ปรากฏให้เห็นได้เช่นเดียวกันในกรณีเขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคเพื่อไทย คือ นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล มีพื้นฐานครอบครัวที่ประกอบธุรกิจในจังหวัดเลยและจังหวัดใกล้เคียงอย่างน่าสนใจ กล่าวคือ ครอบครัวของนายเลิศศักดิ์มีธุรกิจสำคัญคือ ตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์รายใหญ่ในจังหวัดเลยและจังหวัดใกล้เคียง ในนาม “พัฒนชัยยนต์กรุป” แน่แน่นอนว่าคนในชนบทอีสานหรือแม้แต่ประเทศไทย นิยมใช้จักรยานยนต์

81 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, *ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ...*, 20 เมษายน 2560, จาก http://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1053&filename=draftconreleate2

เป็นพาหนะในการเดินทาง จึงส่งผลให้สามารถใช้เครือข่ายธุรกิจที่มีสนับสนุนการเลือกตั้งในครั้งนี้ได้ ทั้งนี้ นายเลิศศักดิ์ยังเป็นประธานสโมสรฟุตบอลเมืองเลยยูไนเต็ด และพยายามสร้างความนิยมผ่านเกมกีฬาที่ชาวไทยให้ความนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น คล้ายกับ “บุรีรัมย์โมเดล” ในกรณีของพรรคภูมิใจไทย ที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า อิทธิพลของนายเนวิน ชิดชอบ ประธานสโมสรฟุตบอลบุรีรัมย์ยูไนเต็ด ได้ส่งผลต่อความนิยมของพรรคภูมิใจไทยในแถบจังหวัดบุรีรัมย์และใกล้เคียง

สำหรับงานศึกษาการเมืองไทยโดยเฉพาะประเด็นของพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง การเลือกตั้งของนักวิชาการต่างประเทศที่น่าสนใจและค่อนข้างทันสมัย คืองานของ James Ockey (2017) เรื่อง “Team Work: Shifting Patterns and Relationships in Local and National Politics in Thailand”⁸² เป็นงานวิจัยที่เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักการเมืองทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น นักวิชาการ หัวคะแนน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลทั้งหมด 24 จังหวัด กระจายทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ในส่วนภาคอีสานจังหวัดที่ลงพื้นที่เก็บข้อมูลมี 6 จังหวัด ได้แก่ บุรีรัมย์ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม หนองคาย และอุดรธานี งานชิ้นดังกล่าวนี้ มีข้อค้นพบว่า “โฉมหน้าการเมืองไทย” ในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่พรรคการเมืองขนาดใหญ่ (พรรคไทยรักไทย ต่อมาคือพรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทย) พยายามสร้างนโยบายเพื่อลงไปตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยตรงเพื่อหวังผลคะแนนจากผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเป็นสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบบัญชีรายชื่อ อันเป็นลักษณะเฉพาะของระบบการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 เปลี่ยนไปเป็นการพยายามสร้างการประนีประนอมระหว่างพรรคการเมืองและนักการเมืองท้องถิ่นตลอดจนเครือข่ายอุปถัมภ์ของการเมืองท้องถิ่น ในขณะที่ความจงรักภักดีของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและพรรคการเมืองไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นมากนัก ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นคือ พรรคการเมืองจะเลือก “ทำงานเป็นทีม” กับนักการเมืองท้องถิ่น ในลักษณะการหลีกเลี่ยงการสนับสนุนอย่างเป็นทางการ เนื่องจากหากมีการกระทำผิดกฎหมายจากนักการเมืองท้องถิ่น อาจกระทบถึงขั้นยุบพรรคการเมือง ทั้งนี้ ผลประโยชน์ร่วมกันจะตกอยู่กับทั้งพรรคการเมืองและนักการเมืองท้องถิ่น เนื่องจากการกระจายอำนาจ ส่งผลให้มีการกระจายทรัพยากร (โดยเฉพาะงบประมาณ) มายังท้องถิ่น จึงส่งผลให้รูปแบบความสัมพันธ์ที่แปรเปลี่ยนไปคือ ทั้งพรรคการเมืองและนักการเมืองท้องถิ่นต่างฝ่ายต่างอุปถัมภ์ซึ่งกันและกัน ผลการวิจัยของ Ockey ทำให้สามารถอธิบายพลวัตการเลือกตั้งครั้งนี้ในจังหวัดเลย ในลักษณะที่ว่า พรรคการเมืองจะอาศัยนักการเมืองท้องถิ่นในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ตระกูลการเมืองที่ทำงานการเมืองมาต่อเนืองยาวนาน” (Perpetuate Family Politics) ในขณะที่นักการเมืองท้องถิ่นก็นำพรรคการเมืองมาเป็น “จุดขาย” ในการหาเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ในกรณีการเลือกตั้ง ส.ส.จังหวัดเลย เขต 3 พรรคภูมิใจไทยได้อาศัย “ตระกูลทิมสุวรรณ” ซึ่งมีความสัมพันธ์อันดีกับนายธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ แม้ความนิยมในพรรคภูมิใจไทยจะไม่มากเท่ากับพรรคเพื่อไทย ทว่าเมื่อเทียบกับบาร์มี เครือข่ายการเมืองท้องถิ่น และการครอบครองทรัพยากรในองค์กรปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ (อบจ.) ของตระกูลทิมสุวรรณ

82 James Ockey, “Team Work: Shifting Patterns and Relationships in Local and National Politics in Thailand,” *Journal of Social Issues in Southeast Asia* 32, 3 (2017): 562-600.

ส่งผลให้นายธนายศ ลูกชายของนายธนาวุฒิ ที่เพิ่งลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. เป็นครั้งแรก สามารถเอาชนะคู่แข่งคนสำคัญจากพรรคเพื่อไทย และอดีต ส.ส.หลายสมัยจากพรรคพลังประชารัฐได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการไทยที่น่าสนใจและค่อนข้างทันสมัย คืองานของเวียงรัฐ เนติโพธิ์ (2558) เรื่อง ทียบัตรกับบุญคุณ: การเมืองการเลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงเครือข่ายอุปถัมภ์⁸³ งานชิ้นนี้มีข้อเสนอสำคัญสองประการคือ ประการแรก ระบบพรรคการเมืองที่เข้มแข็ง สนับสนุนให้เกิดกลไกแบบจักรกลทางการเมือง อันมีลักษณะการสร้างเครือข่ายฐานคะแนนเสียงที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ภายใต้ “ร่มธง” ของพรรคการเมือง กล่าวคือ พรรคการเมืองนั้นได้สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ผ่านการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างไปจากรูปแบบอุปถัมภ์แบบเดิม ที่มีความสัมพันธ์ต่างตอบแทนและไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ ประการที่สอง การจัดตั้งเครือข่ายทางการเมืองแบบจักรกลในประการแรก ได้ก่อให้เกิดพลวัตใหม่ของระบบอุปถัมภ์ ซึ่งทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Mobility) ทั้งในแง่ของชนชั้นทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง ความเข้าใจอำนาจรัฐ ตลอดจนสำนึกความเป็นพลเมืองผ่านการเลือกตั้ง ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองและพรรคการเมือง และระหว่างนักการเมืองด้วยกัน มีความเปลี่ยนแปลงน้อย กล่าวคือ ความพยายามในการรักษาสถานภาพเดิม และกระบวนการตัดสินใจคัดเลือกผู้นำในนามของพรรคการเมือง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับหัวหน้าคะแนน เป็นไปในรูปแบบที่มีความเชื่อมโยงกับการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น โดยมีปัจจัยสำคัญที่เป็นโครงสร้างในการกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ดังกล่าวคือ ระบบราชการ อันส่งผลกระทบต่อนักการเมืองในลักษณะของการต่อรองและการอาศัยระบบดังกล่าวเพื่อรักษาอำนาจเดิม ทว่าการรัฐประหารทำให้นักการเมืองที่อาศัยระบบราชการมีความได้เปรียบมากขึ้น สุดท้ายในระดับประชาชน แบบแผนการตัดสินใจของประชาชนเปลี่ยนไปจากที่เคยอยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ผ่านการซื้อสิทธิขายเสียงเป็นหลัก เปลี่ยนไปในรูปแบบของการพิจารณาจากการทุ่มเทของนักการเมืองในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ อาทิ ความสนิทสนมคุ้นเคย การเข้าถึงชาวบ้าน การช่วยเหลือผ่านงานพิธีต่าง ๆ ทั้งนี้ ความเปลี่ยนแปลงอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญคือ ปรากฏการณ์ของพรรคไทยรักไทยในการเลือกตั้งปี พ.ศ.2544 และ 2548 ได้ทำให้แบบแผนการตัดสินใจของประชาชนมุ่งไปที่นโยบายของพรรคการเมืองมากขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีลักษณะในเชิงสถาบัน

เมื่อพิจารณาจากงานข้างต้นกับการเลือกตั้งในจังหวัดเลย พบว่า โดยภาพรวมมีความสอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับพรรคการเมือง เนื่องจากระบบการสรรหาผู้สมัครในนามพรรคการเมืองโดยเฉพาะพรรคใหญ่อย่างเช่นในกรณีพรรคเพื่อไทย เป็นการตกลงและการประนีประนอมผลประโยชน์ของชนชั้นนำทางการเมืองในจังหวัดเท่านั้น ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า เครือข่ายกลุ่มผลประโยชน์ขนาดใหญ่ภายในจังหวัดคือ เครือข่ายของตระกูลทิมสุวรรณ

83 เวียงรัฐ เนติโพธิ์, *ทียบัตรกับบุญคุณ: การเมืองการเลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงเครือข่ายอุปถัมภ์*, (เชียงใหม่: ศูนย์ศึกษาอาเซียน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2558).

ซึ่งสะสมทุนมาเป็นเวลายาวนานตั้งแต่รุ่นปู่ (สุรัตน์ ทิมสุวรรณ) ในปัจจุบันเครือข่ายนี้ มีฐานอำนาจทางการเมืองที่สำคัญทั้งในระดับชาติผ่านการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใน 2 จากทั้งหมด 3 เขตเลือกตั้ง และการครองอำนาจอย่างยาวนานในการเมืองท้องถิ่นผ่านองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากพิจารณาในอดีต พบว่า การสรรหาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้บริหารในองค์กรปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ มักได้รับการสนับสนุนและเห็นชอบจากตระกูลดังกล่าวเสมอ แม้กระทั่งปรีชา เร่งสมบุญสุข อดีต ส.ส. 9 สมัย และทศพล สังขทรัพย์ ก็มีเส้นทางการเมืองและเติบโตมาจากเครือข่ายตระกูลทิมสุวรรณ สำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้ พบว่า การประนีประนอมในผลประโยชน์ผ่านการจัดสรรการลงสมัครรับเลือกตั้งในเขต 1 และเขต 2 ในนามพรรคเพื่อไทย กล่าวคือ สำหรับเขต 1 ส.ส.เดิมของพรรคเพื่อไทยย้ายไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น จึงทำให้พรรคต้องสรรหาผู้สมัครรายใหม่ ทว่าในเขต 2 มีผู้สมัครที่มีศักยภาพและคาดว่าจะได้รับเลือกตั้งถึง 2 คน คือ ศรัณย์ ทิมสุวรรณ และเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล โดยทั้งสองมีฐานเสียงส่วนใหญ่ในเขตอำเภอวังสะพุง ด้วยเหตุดังกล่าว การต่อรองและประนีประนอมผลประโยชน์จึงเกิดขึ้น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนแต่อย่างใด ผลปรากฏว่าเลิศศักดิ์ อดีตนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองวังสะพุง ได้รับการจัดสรรให้เป็นผู้สมัครของพรรคในเขต 1 ส่วนศรัณย์ ที่ลง “เล่นการเมือง” เป็นครั้งแรกในขณะที่อายุยังไม่ถึงสามสิบปีนั้น ได้รับการจัดสรรให้เป็นผู้สมัครในเขต 2 เนื่องจากพรรคและเครือข่ายกลุ่มการเมืองในจังหวัด พิจารณาแล้วว่า หากจะให้ศรัณย์ไปลงแข่งขันในเขต 1 อาจ “พลาดท่า” ให้กับผู้สมัครที่มีประสบการณ์สูงอย่างทศพล สังขทรัพย์ และอดีต ส.ส.อีกคนหนึ่ง คือ วันชัย บุษบา ทว่าหากเป็นเลิศศักดิ์ ด้วยเครือข่ายกลุ่มธุรกิจที่มีอย่างกว้างขวางในเขตอำเภอเมือง บุคลิกภาพดี มีประสบการณ์ด้านการเมือง และเป็นนักวางยุทธศาสตร์ จะสามารถรับมือกับผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นได้ นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญที่ทำให้พรรคเพื่อไทยเลือกเลิศศักดิ์เป็นตัวแทน คือ ความพร้อมด้านการเงิน ที่ทำให้พรรคไม่ต้องสนับสนุนมากนัก

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองระดับชาติกับนักการเมืองท้องถิ่น จากข้อสังเกตของเวียงรัฐ ในสถานการณ์หลังการรัฐประหาร พ.ศ.2549 คือ ลักษณะของการเลือกตั้งที่ไม่มั่นคงและต่อเนื่อง ทำให้เครือข่ายการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดเลยไม่ได้ผูกมัดตนเองเข้ากับพรรคการเมืองใดโดยเฉพาะ พิจารณาจากเครือข่ายตระกูลทิมสุวรรณ ในเขตเลือกตั้งที่ 2 และ 3 ในกรณีเขตเลือกตั้งที่ 2 ศรัณย์ ทิมสุวรรณ เลือกที่จะลงรับสมัคร ส.ส.ในนามพรรคเพื่อไทย ส่วนธนายศ ทิมสุวรรณ เลือกสังกัดพรรคภูมิใจไทย และทั้งสองได้รับเลือกตั้ง ในขณะที่ธนายศ ต้องแข่งขันกับผู้สมัครที่มีศักยภาพถึง 2 คน คือ ปรีชา เร่งสมบุญสุข อดีต ส.ส. 9 สมัยจากพรรคพลังประชารัฐ และสันติภาพ เชื้อบุญมี ผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย ทั้งนี้เป็นเพราะเครือข่ายการเมืองท้องถิ่นของผู้เป็นบิดา (ธนาวุฒิ ทิมสุวรรณ) ที่มีครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดผ่านองค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถจัดการฐานคะแนนเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากบรรดาหัวหน้าคะแนนส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเครือข่าย และได้รับผลประโยชน์ต่อเนื่องผ่านโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ที่อยู่ในงบประมาณของ อบจ. ตลอดจนการช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในแต่ละครั้ง กระนั้นก็ดี ความนิยมต่อพรรคเพื่อไทยของประชาชนในจังหวัดยังปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง

เมื่อพิจารณาจากการสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไป พบว่า พวกเขายังคงจำนโยบายของพรรคดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ตลอดจนส่งผลให้พฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไปจากในช่วงก่อนหน้าการเลือกตั้งในปี 2548 คือ เริ่มที่จะพิจารณาจากนโยบายของพรรคการเมืองที่เล็งเห็นผลในทางปฏิบัติ ความสามารถในการตอบสนองต่อปัญหาในชีวิตประจำวัน และการเอาใจใส่ประชาชนในพื้นที่เขตเลือกตั้งของตน

ประเด็นสุดท้ายคือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับประชาชน พบว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลยครั้งนี้ ประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. จากเหตุผลสองประการ คือ ระหว่างคุณสมบัติส่วนบุคคลโดยพิจารณาจากการเป็นบุคคลในตระกูลสำคัญที่สร้างประโยชน์กับตน และพรรคการเมืองที่นิยมอย่างพรรคเพื่อไทย ด้านพฤติกรรมการซื้อสิทธิขายเสียงพบบ้าง ทว่าประชาชนจะไม่เอ่ยชื่อพรรคการเมืองโดยตรง และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในลักษณะที่ว่า ตนนั้นรับรู้และเข้าใจว่าการเมืองเป็นอย่างไร พรรคใดหรือบุคคลใดที่ให้ผลประโยชน์ก็รับไว้ แต่ก็เชื่อว่าต้องเลือกพรรคนั้นหรือบุคคลนั้นเสมอไป เนื่องจากมีพรรคการเมืองที่นิยมอยู่แล้ว กล่าวได้ว่า การซื้อเสียงไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการเลือกตั้งของจังหวัดเลย เนื่องจากประชาชนพิจารณาจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น การลงพื้นที่หาเสียง การเข้าถึงประชาชน การทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม เป็นต้น ทั้งนี้ ระบบเลือกตั้งที่ออกแบบให้มีบัตรเลือกตั้งเพียงหนึ่งใบ ทำให้การตัดสินใจลงคะแนนเสียงของประชาชนมีความซับซ้อนมากขึ้นไปด้วย เนื่องจากต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายประการรวมกัน

คำถามที่น่าสนใจคือ ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดเลยในครั้งนี สามารถอธิบายในเชิงทฤษฎีได้หรือไม่ และอย่างไร แน่แน่นอนว่า ในเบื้องต้นทฤษฎีการอธิบายพรรคการเมืองตามแนวทางตะวันตกไม่สามารถอธิบายได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น แนวทางในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองจึงอาจต้องเทียบเคียงกับบริบทที่มีลักษณะคล้ายกัน ดังเช่นบริบทของการเป็นประเทศกำลังพัฒนา ทั้งนี้ งานที่น่าสนใจในการอธิบายผลการเลือกตั้งของจังหวัดเลย และอาจรวมถึงประเทศไทย คือ งานของ Flavia Freidenberg และ Steve Levitsky (2006) ชื่อ “Informal Institutions and Party Organization in Latin America”⁸⁴ เป็นการศึกษาพรรคการเมืองในละตินอเมริกา ส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนาเช่นเดียวกับประเทศไทย ข้อค้นพบของทั้งสอง คือ พรรคการเมืองในละตินอเมริกาในช่วงทศวรรษ 1990 มีลักษณะการเป็นสถาบันที่ไม่เป็นทางการ (Informal Institution) กล่าวคือ พรรคการเมืองมีลักษณะโครงสร้างที่เป็นทางการอ่อนแอ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงกติกาที่ใช้ในการแข่งขันทางการเมืองหลายครั้งและไม่มีค่านิยมของการตัดสินใจของพรรคการเมืองอาศัยผู้มีอำนาจทางการเมืองที่ไม่ได้อยู่ภายใต้โครงสร้างของพรรคอย่างเป็นทางการ อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ศูนย์กลางของพรรค ขอบเขตโครงสร้างองค์การของพรรคการเมืองไม่ชัดเจน ทำให้อำนาจการตัดสินใจตกอยู่กับบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในพรรค เป็นต้น งานชิ้นนี้ได้รับ

84 Flavia Freidenberg and Steve Levitsky, “Informal Institutions and Party Organization in Latin America”, in *Informal institutions and democracy: Lessons from Latin America*, (eds.) G. Helmke and S. Levitsky (Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2006): 178-197.

การนำไปศึกษาต่อโดย Elin Bjarnegard (2013) ชื่อ “Who’s the perfect politician? Clientelism as a determining feature of Thai politics”⁸⁵ พบว่า ระบบพรรคการเมืองของไทยสามารถอธิบายได้อย่างเหมาะสมกับตัวแบบ “สถาบันทางการเมืองที่ไม่เป็นทางการ” โดยระบบอุปถัมภ์ยังคงเป็นตัวกำหนดการแข่งขันในการเมืองไทย ส่งผลให้พรรคการเมืองไม่สามารถพัฒนาไปเป็นสถาบันทางการเมืองอย่างเช่นในตะวันตกได้ เนื่องจากระบบดังกล่าวนี้ ได้สร้างลักษณะของโครงสร้างอย่างไม่เป็นทางการให้กับพรรคการเมือง เช่น ตัวแทนการรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองขนาดใหญ่อย่างพรรคไทยรักไทย และพรรคประชาธิปัตย์ มักคัดเลือกจากเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเลือกตั้งของตน นอกจากนี้ภายในพรรคการเมืองแต่ละพรรค (โดยเฉพาะพรรคขนาดใหญ่) ยังเต็มไปด้วยกลุ่มการเมืองภายในพรรค หรือ “มุ้ง” (Political Faction) ทำให้การดำเนินงานของพรรค ถูกขับเคลื่อนไปด้วยกลุ่มดังกล่าวหรือแม้กระทั่งตัวบุคคลที่มีบารมีภายในพรรค งานชิ้นนี้ยังสอดคล้องกับงานของ Ockey ที่กล่าวต่อนึ่งว่า พรรคไทยรักไทย (หรือเพื่อไทย) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการขยายสาขาพรรคการเมืองไปยังภูมิภาคต่างๆ ในลักษณะเป็นทางการ ทว่าการติดต่อบริเวณส่วนกลางของพรรค เป็นไปในลักษณะไม่เป็นทางการ โดยใช้สำนักงานของ ส.ส. ในเขตเลือกตั้งนั้นๆ เป็นศูนย์ประสานงาน ซึ่งพิจารณาได้ว่า การให้ความสำคัญในตัวบุคคลที่อยู่ในระบบเครือข่ายอุปถัมภ์ในการคัดเลือกเพื่อส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งยังคงเป็นลักษณะสำคัญของภูมิทัศน์การเมือง (Political Landscape) ของไทย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตจังหวัดเลยพบว่า ผู้สมัครที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดสามลำดับแรก ดังตารางที่ 35 มีคุณลักษณะเช่นเดียวกันนี้เกือบทั้งหมด

85 Elin Bjarnegard, “Who’s the Perfect Politician?: Clientelism as a determining feature of Thai politics”, in *Party Politics in Southeast Asia : Clientelism and Electoral Competition in Indonesia, Thailand and the Philippines*, (eds.) D.Tomza and A. Ufen (Abington, Oxon: Routledge, 2013): 142–162.

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

- Bjarnegard, F. (2013). Who's the Perfect Politician?: Clientelism as a determining feature of Thai politics. *Party Politics in Southeast Asia: Clientelism and Electoral Competition in Indonesia, Thailand and the Philippines*, (eds.) D.Tomza and A. Ufen. Abington, Oxon: Routledge. pp. 142–162.
- Freidenberg, F. & Levitsky, S. (2006). Informal Institutions and Party Organization in Latin America. *Informal institutions and democracy: Lessons from Latin America*, (eds.) G. Helmke and S. Levitsky. Baltimore: The Johns Hopkins University Press. pp. 178–197.
- McCargo, D. (1997). Thailand's political parties: Real, authentic and actual. *Political Change in Thailand: Democracy and Participation*, (ed.). K. Hewison. London and New York: Routledge. pp. 114–131.
- McCargo, D. (2018). Thailand's Changing Party Landscap. *Seas-Yusof Ishak institute*, 63, 1-7
- Ockey, J. (2017). Team Work: Shifting Patterns and Relationships in Local and National Politics in Thailand. *Journal of Social Issues in Southeast Asia*, 32(3), 562-600.
- Sawasdee, S. N. (2006). *Thai Political Parties in the Age of Reform*. Bangkok: Institute of Public Policy Studies.
- 150+ politicians defect to new pro-junta party. (2018, November 27). *Khaosod English*. Retrieved from www.khaosodenglish.com/politics/2018/11/27/150-politicos-defect-to-new-pro-junta-party

ภาษาไทย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (20 เมษายน 2560). ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... ค้นจาก http://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1053&filename=draftconreleate2

คณิตศาสตร์เลือกตั้ง จะชนะเลือกตั้งต้องได้กี่เสียง. (1 ตุลาคม 2561). มติชน. ค้นจาก www.matichon-weekly.com/column/article_137184

คะแนนเสียงท่วมท้น หนุน ออก ธนาธร นั่งหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่. (27 พฤษภาคม 2561). ข่าวสด. ค้นจาก www.khaosod.co.th/politics/news_1137247

คุณหญิงสุดารัตน์ นำทีมแกนนำพรรคเพื่อไทยร่วมปราศรัยให้กับผู้สมัคร ส.ส.จังหวัดเลย ใจดี! อดีต ส.ส. ย้ายพรรคสอบตก. (25 กุมภาพันธ์ 2562). ซีเคนิวส์. ค้นจาก www.cknews.today/post/598

จ.เลย พรรคประชาชาติ ปราศรัยใหญ่เปิดตัวผู้สมัคร ยันไม่อยู่ข้างเผด็จการ. (8 กุมภาพันธ์ 2562). แนวหน้า. ค้นจาก www.naewna.com/politic/394206

จตุพร ร่วมประชุมพรรคเพื่อชาติ จ.เลย อัดคำสั่ง คสช.เอื้อฝ่ายรัฐ ทำเลือกตั้งวุ่นวาย. (18 พฤศจิกายน 2561). มติชน. จาก www.matichon.co.th/region/news_1232086

เจาะใจ ธนยศ ทีมสุวรรณ ทายาทนักการเมืองนักธุรกิจแนวหน้าเมืองเลย. (17 กุมภาพันธ์ 2562). คมชัดลึก. ค้นจาก www.komkhaotuathai.com/content/9826

ชัชชาติ ประกาศดัน 6 ยุทธศาสตร์สู่ไทยยั่งยืน. (28 มกราคม 2562). คมชัดลึก. ค้นจาก www.komchad-luek.net/news/politic/360471

ชัยพงษ์ สำเนียง. (11 มีนาคม 2562). อำนวยการเมือง ว่าด้วยการเลือกตั้งและจัดตั้ง: อนาคตใหม่และเพื่อไทย. ค้นจาก <http://prachatai.com/journal/2019/03/81453>

ไชยวุฒิ มนต์วีรภัทร์. (2551). นักการเมืองถิ่นจังหวัดเลย. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

ถึงคิว “เพื่อไทย” ทนายเมืองเลยร้องยุบ “สุดารัตน์” ปราศรัยหลอกหลวง อ้าง สจ.ดังอยู่บัญชีรายชื่อ. (8 มีนาคม 2562). ผู้จัดการ. ค้นจาก <http://mgronline.com/local/detail/9620000023620>

ทำความเข้าใจก่อนไปเลือกตั้ง ส.ส. ใช้บัตรใบเดียว เลือกได้เพียงหนึ่ง คนที่รักหรือพรรคที่ใช่. (3 ตุลาคม 2561). เดอะสแตนดาร์ด. ค้นจาก www.thestandard.co/election-2561-and-voting-explained

ธนาธร แกลงตั้งพรรคอนาคตใหม่ก่อนไปจดทะเบียน กกต. (15 มีนาคม 2562). โพสต์ทูเดย์. ค้นจาก www.posttoday.com/politic/news/544445

นายกป๋อ เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล จากการเมืองท้องถิ่นสู่เวทีระดับชาติ ยุคเปลี่ยนผ่านผู้แทนฯเมืองเลย. (6 กุมภาพันธ์ 2562). ทีนิวส์. ค้นจาก www.77jowo.com/contents/119453

บัญญัติ-คุณหญิงกัลยา ยกพลแกนนำพรรคประชาธิปัตย์ เปิดเวทีปราศรัยเชิงคนหาเสียงช่วยผู้สมัคร ส.ส.เลย. (24 กุมภาพันธ์ 2562). ทีนิวส์. ค้นจาก www.tnews.co.th/region/495003

- บีกตุ๋ นำक्रम.สัจจรเมืองเลยขึ้นมีน อดิต ส.ส.พท.โผล่ต่อนรบั. (17 กันยายน 2561). ไทยโพสต์. ค้นจาก www.thaipost.net/main/detail/17757
- บุษอวี ยีหมะ. (18 ธันวาคม 2561). “ทำไมพรรคประชาธิปัตย์จึงผูกขาดในภาคใต้?” มติชน. ค้นจาก www.matichon.co.th/article/news_1277764
- ปชป.ชู “โหนดสีฟ้า” สู้ “บ้านล้านหลัง” “มาร์ค” บัญชีนายกฯคนเดียว. (25 ธันวาคม 2561). ผู้จัดการ ค้นจาก <https://mgronline.com/daily/detail/9610000127909>
- ปรากฏการณ์ “รัฐบาลพรรคเดียว” ไทยรักไทย ทำไมชนะถล่มทลาย 14 ปีก่อน. (14 มีนาคม 2562). ไทยรัฐ. ค้นจาก www.thairath.co.th/news/politic/1519081
- ปรีชา เร่งสมบุญรณสุข พปชร. ลั่นไม่ได้ขายตัวตามที่ถูกโจมตี. (7 มีนาคม 2562). คมชัดลึก. ค้นจาก www.komchadluek.net/news/hotclip/364807
- ปรีชา-เปล่งมณี-วันชัย’ รอรับ ‘กลุ่มสามมิตร’ เทียบ ‘สุริยะ’ นั่งหัวหน้า เตรียมเดินสาย. (18 มิถุนายน 2561). มติชน. ค้นจาก www.matichon.co.th/politics/news_1003393
- เปิด 97 บัญชีรายชื่อเพื่อไทย ‘บรรยณิน’ ลั่นได้เป็น ส.ส.. (5 กุมภาพันธ์ 2562). ไทยโพสต์. ค้นจาก www.thaipost.net/main/detail/28393
- เปิดใจ! สส.หนุ่มนักเรียนนอก’พรรคภูมิใจไทย’ล้มแชมป์เก่าขาดลอย. (27 มีนาคม 2562). แนวหน้า. ค้นจาก www.naewna.com/politic/404307
- ผู้สมัคร ส.ส.เลย ปชป. งดกลยุทธเคาะประตูบ้าน เปิดปราศรัยวงเล็ก. (5 กุมภาพันธ์ 2562). มติชน. ค้นจาก www.matichon.co.th/politics/news_1350978
- ผู้สมัคร สส.เลย พรรคพปชร.เขต 1 ไร้อัจฉร.ป้ายหาเสียงถูกทำลาย. (18 กุมภาพันธ์ 2562). มติชน. ค้นจาก www.matichon.co.th/region/news_1369575
- พรรคทักษิณ : ย้อนเกมต่อสู้ในรอบ 20 ปี หนี “กบฏ” รัฐธรรมนูญ 3 ฉบับ. (20 พฤศจิกายน 2561). บีบีซีไทย. ค้นจาก www.bbc.com/thai/thailand-46276828
- พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งผู้แทนตำบลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ 1 พุทธศักราช 2476. (14 มิถุนายน 2476). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 50. หน้า 355-357.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2561 (12 กันยายน 2561). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 68 ก. หน้า 40-97.
- พลังประชารัฐ ดุด “ปรีชา” สำเร็จ “เพื่อไทย” ยันไม่กระทบมาก. (18 มิถุนายน 2561). คมชัดลึก. ค้นจาก www.komchadluek.net/news/politic/330917
- พลิกสูตรคำนวณยอด ส.ส. กับยุทธศาสตร์ แดกแบ่งกัพันเป็นแบ่งกัร้อย. (10 ตุลาคม 2561). บีบีซีไทย. ค้นจาก www.bbc.com/thai/thailand-45781654

เพื่อไทย เปิดนโยบายแก่นั่น ไค้งสุดท้าย 3 ระยะ ลั่นใช้ 180 วันพลิกฟื้น ปัญหาเศรษฐกิจ. (4 มีนาคม 2562). ข่าวสด. ค้นจาก www.khaosod.co.th/election-2019/news_2272700

เพื่อไทย เปิดรายละเอียด นโยบาย “หอยบำเหน็จ” หมัดเด็ด จูงใจซื้อหอยพร้อมออมเงิน!. (17 มีนาคม 2562). ข่าวสด. ค้นจาก www.khaosod.co.th/election-2019/news_2318070

ภูมิใจไทย จ.เลย ไม่หวั่น ประชากรรัฐ-เพื่อไทย ชูจุดแข็ง ไม่เคยทิ้งพื้นที่. (6 กรกฎาคม 2561). นิวส์ริงไซด์. ค้นจาก www.newsringside.com/3552/

มือเบเลื้อยแดงบุกบ้าน ส.ส.เลย ชวนเปลี่ยนขั้วหนีเพื่อแม่่ว. (13 ธันวาคม 2561). ผู้จัดการ. ค้นจาก <http://mgronline.com/local/detail/9510000146768>

ย้ายพรรค สลับค่ายในรอบปี ก่อนลงสนามเลือกตั้ง 62. (28 ธันวาคม 2561). มติชน. ค้นจาก www.matichon.co.th/politics/news_1292550

ยื่นจดแล้ว พรรคอนาคตใหม่ ใช้สีส้มเปรียบรุ่งอรุณ-ส่องอำไพ ลูกศรชี้คืออนาคตใหม่. (15 มีนาคม 2561). มติชน. ค้นจาก www.matichon.co.th/politics/news_876756

ระบอบทักษิณ กับ ยุทธศาสตร์แยกกันเดิน ร่วมกันดี. (16 พฤศจิกายน 2561). บีบีซีไทย. ค้นจาก www.bbc.com/thai/thailand-46231340

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2554. (4 มีนาคม 2554). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 128 ตอนที่ 13 ก. หน้า 1-6.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (11 ตุลาคม 2540). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 114 ตอนที่ 55 ก. หน้า 1-99.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (24 สิงหาคม 2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก. หน้า 1-93.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 1-90.

เลือกตั้ง 62 : เรื่องต้องรู้! กาบตรใบเดียว ได้ผล 3 อย่าง. (12 กุมภาพันธ์ 2562). สปริงนิวส์. ค้นจาก www.springnews.co.th/infographic/440716

เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เพื่อไทย มาแรงปราศรัยใหญ่ถึยิบ. (2 มีนาคม 2562). คอมชัดลึก. ค้นจาก <http://www.komchadluek.net/news/local/364306>

เลิศศักดิ์ มั่นใจล้มแชมป์เก่า - ไม่วิตกโพลล์ลวง. (16 มีนาคม 2562). คอมชัดลึก. ค้นจาก www.komchadluek.net/news/breaking-news/365879

วันชัย บุษบา พลังประชารัฐ ลั่น ผู้เพื่อรักษาแชมป์. (10 มีนาคม 2562). คอมชัดลึก. ค้นจาก www.komchadluek.net/news/local/365096

- วันเปลี่ยนแปลงการปกครอง: วิเคราะห์ปรากฏ ส.ส.อีสานรุ่นแรก หลังเลือกตั้ง 2476. (24 มิถุนายน 2562). *อีสานเรคคอร์ด*. ค้นจาก <http://isaanrecord.com/2019/06/24/1932-thai-evolution-isaan-representatives>
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. (2558). *หีบบัตรกับบุญคุณ: การเมืองการเลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงเครือข่ายอุปถัมภ์*. เชียงใหม่: ศูนย์ศึกษาอาเซียน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สงคราม-จตุพรเปิดสาขาพรรคเพื่อชาติ จ.เลย. (18 พฤศจิกายน 2561). *ไอเอ็นเอ็นนิวส์*. ค้นจาก www.innnews.co.th/politics/news_244093
- สามมิตร เข้าร่วมพลังประชารัฐ ประกาศสลายขั้วการเมือง. (19 พฤศจิกายน 2561). *ไทยพีบีเอส*. ค้นจาก <http://news.thaipbs.or.th/content/275774>
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (3 กรกฎาคม 2554) สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป. ค้นจาก www.ect.go.th/ect_th/ewt_dl_link.php?nid=2236
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (7 พฤษภาคม 2562). *ประกาศผลการเลือกตั้ง*. ค้นจาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20190507142930.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2544). *ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: เอส ทู อาร์ กรุ๊ป.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2548). *ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2548*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2550). *ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2550). *สถิติการใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2554). *ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2559). *ข้อมูลสถิติการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2562). *ระบบสถิติการทะเบียน*. ค้นจาก <http://stat.bora.dopa.go.th>
- สุदारัตน์ บุค จ.เลย ไล่ปรีชา อติต ส.ส.ย้ายพรรค. (24 กุมภาพันธ์ 2562). *วอยซ์ทีวี*. ค้นจาก www.voicetv.co.th/read/yZotVi5FL
- สุदारัตน์ ชุมนโยบายพหุนี้เกษตรกร 3 ปี เรียกเสียงปรบมือจากชาวเลยนับหมื่น. (25 มิถุนายน 2562). *กรุงเทพธุรกิจ*. ค้นจาก www.bangkokbiznews.com/news/detail/827876

สุรชาติ บำรุงสุข. (11 สิงหาคม 2562) รัฐบาล Transformer นายกตทหารคุมกองทัพได้ แต่คุมสภาไม่ได้ ประชาชาติธุรกิจ. ค้นจาก <https://www.prachachat.net/politics/news-359578>

สุริยะ-สมศักดิ์ เดินสายพบปรีชา เร่งสมบูรณสุข คาดจ่อชบพลังประชารัฐ. (18 มิถุนายน 2561). พีพีทีวี. ค้นจาก www.pptvhd36.com/news/83463

อดิศร เดือด! ชัดอดีต ส.ส. ทิ้ง พท ชบฝ่ายสืบทอดอำนาจสอบตกแน่. (24 กุมภาพันธ์ 2562). แนวหน้า. ค้นจาก www.naewna.com/politic/397551

อดีต รมต.เพื่อไทยแนะจับตา ส.ส.ชายตัวหลังเลือกตั้ง. (7 มีนาคม 2562). กรุงเทพธุรกิจ. ค้นจาก www.bangkokbiznews.com/news/detail/828951

อดุลย์วิญญูเดช ปชป.ขอปักธงชัย เขต 3 เลย เป็นครั้งแรก. (5 กุมภาพันธ์ 2562). คมชัดลึก. ค้นจาก www.komchadluek.net/news/local/363118

อนาคตใหม่ อดุโฒ 478 ส.ส. คนธรรมดา ล็อก 70 ส.ส. ธนาธร พร้อมเป็นนายก. (5 กุมภาพันธ์ 2562). ข่าวสด. ค้นจาก www.khaosod.co.th/election-2019/news_2176470

อรรถพล เมืองมิ่ง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างพลเรือนและทหาร การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการสร้างความปรองดองหลังการรัฐประหารในปี 2557. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.

อีสานโพล คนอีสานยังหนุนเพื่อไทยมาที่ 1 อยากให้ “เจ้หน้อย” นั่งนายกฯ. (14 มีนาคม 2562). ไทยรัฐ. ค้นจาก www.thairath.co.th/news/local/northeast/1519285

ฮู้ก่อนเกม? 2 ตระกูลเมืองเลย “พวก” เหนือพรรค. (10 กรกฎาคม 2561). คมชัดลึก. ค้นจาก www.komchadluek.net/news/scoop/334087

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (เซนต์สิโต้)

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 www.kpi.ac.th

โทรศัพท์ 0-2141-9600 โทรสาร 0-2143-8181

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ebook)

978-616-476-158-2

สว.63-79-00.0 (ebook)